BANK NEGARA MALAYSIA
CENTRAL BANK OF MALAYSIA

Surat Penyampaian

Yang Amat Berhormat Dato' Seri Abdullah bin Hj. Ahmad Badawi,
Perdana Menteri/Menteri Kewangan,
Malaysia.

YAB Dato' Seri,

Mengikut seksyen 56 Akta Takaful 1984 dan seksyen 192 Akta Insurans 1996, saya dengan hormatnya mengemukakan laporan berhubung dengan pentadbiran Akta Takaful 1984 dan Akta Insurans 1996, dan perkara lain yang berkaitan bagi tahun berakhir 31 Disember 2006 sebagaimana dimasukkan ke dalam Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran 2006 ini, untuk dibentangkan di Parlimen.

Dengan hormatnya dikemukakan,

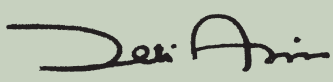

Zeti Akhtar Aziz
Gabenor

21 Mac 2007

Kandungan

Perutusan Gabenor

Tinjauan Sistem Kewangan

3 Komponen Sistem Kewangan
7 Pengantaraan Kewangan - Sumber dan Penggunaan Dana
7 Prestasi Sektor Kewangan

Penilaian Risiko Sistem Kewangan

17 Tinjauan
18 Perkembangan Makroekonomi dan Kewangan Global
22 Perkembangan Makroekonomi dan Kewangan Malaysia
24 Sektor Bukan Kewangan
31 Penilaian Risiko Sektor Kewangan
38 Penilaian Risiko Masa Akan Datang
42 *Rencana: Program Pencegahan Pengubahan Wang Haram/ Pembanterasan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT) Malaysia*

Transformasi Sektor Kewangan

49 Transformasi Keinstitusian
51 Pembangunan Infrastruktur Kewangan
52 Pembangunan Pasaran Kewangan
54 Inisiatif Pengawalan dan Penyeliaan
58 Akses kepada Perkhidmatan Kewangan bagi Semua Pihak
60 Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia (MIFC)
63 Kerjasama Antarabangsa
64 Tinjauan: Dasar Masa Depan
67 *Rencana: Amalan Pasaran dan Keupayaan Pengguna*

Sistem Pembayaran dan Penyelesaian

75 Mengurus Kestabilan dan Keyakinan Terhadap Sistem Pembayaran
79 Menguruskan Risiko Sistem Pembayaran
82 Meningkatkan Persaingan dan Kecekapan Pembayaran
90 Hubungan Luar
91 Melangkah ke Hadapan

Rencana Khas

95 Penjajaran Semula Fungsi Pengawalan dan Penyeliaan
100 Pasaran Bon Malaysia

Tambahan

Perutusan Gabenor

BANK NEGARA MALAYSIA
CENTRAL BANK OF MALAYSIA

Tempoh sedekad yang lalu menyaksikan pertumbuhan pesat dalam jumlah urus niaga kewangan, pasaran kewangan yang semakin kompleks, dan ekonomi global yang lebih berhubung kait. Perkembangan ini telah menyebabkan kemungkinan sistem kewangan lebih terdedah dan menghadapi lebih risiko dari segi kestabilan. Sebagai sebahagian daripada mandat terasnya, Bank Negara Malaysia bertanggungjawab menggalakkan sistem kewangan yang kukuh dan efisien sebagai asas kepada kestabilan kewangan negara. Sistem sedemikian bercirikan kemampuan berdaya tahan mengharungi kitaran ekonomi, lantas menjadi penampan kepada gangguan yang keterlaluan terhadap proses pengantaraan di samping mengekalkan keyakinan terhadap sistem kewangan. Bank Negara Malaysia melaksanakan tanggungjawab ini dengan mengekalkan keutuhan institusi kewangan dan infrastruktur kewangan. Matlamat ini dicapai terutamanya menerusi pengawalan dan penyeliaan institusi kewangan berlesen, dengan memastikan sistem pembayaran dan penyelesaian utama terus andal, serta menyumbang secara aktif kepada pembangunan pasaran kewangan yang cekap.

Terbitan sulung Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran ini menunjukkan usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan pemahaman tentang isu dan perkembangan yang mempengaruhi kestabilan sistem kewangan. Laporan ini merangkumi penilaian Bank terhadap risiko dan trend penting dalam sistem kewangan yang berpunca daripada perkembangan dalam dan luar negeri, serta kesan kemungkinannya terhadap sistem kewangan. Laporan ini juga meliputi perkembangan berkaitan transformasi sektor kewangan di Malaysia, termasuk perkembangan keinstitusian, pasaran kewangan, dan sistem pembayaran dan penyelesaian dalam pasaran kewangan dan runcit. Dengan bertambahnya pengetahuan tentang maklumat yang berkaitan berhubung dengan aspek penting bagi mengekalkan kestabilan kewangan, diharapkan institusi kewangan, peserta pasaran, perusahaan perniagaan dan isi rumah akan berupaya mengenal pasti risiko dan keadaan mudah terjejasnya, dan membuat persediaan dengan lebih baik untuk menghadapi dan mengurus risiko ini, dan dengan itu membantu pelarasan dalam sistem kewangan secara teratur.

Sistem kewangan Malaysia terus bertambah kukuh pada tahun 2006. Keadaan ini dicapai melalui penstrukturan semula, konsolidasi, rasionalisasi, peningkatan pelaburan teknologi, serta peningkatan tadbir urus dan amalan pengurusan risiko yang berterusan. Aktiviti pembiayaan serta pembabitan institusi perbankan yang meningkat baru-baru ini dalam aktiviti perbendaharaan dan aktiviti berkaitan pelaburan, disokong dengan baik oleh keupayaan pengurusan risiko yang lebih kukuh. Keadaan ini dicerminkan oleh keberuntungan institusi perbankan yang mampan dan berlanjutan, serta peningkatan kualiti aset yang berterusan. Penanggung insurans dan pengendali takaful juga terus mencatat keuntungan, disokong oleh disiplin amalan pemeruntukan dan pengunderaitan yang lebih baik. Meskipun adakalanya pasaran kewangan mengalami turun naik, namun, secara amnya, institusi kewangan telah menampakkan kemampuan dan daya tahan untuk

menangani kesannya. Sistem pembayaran yang penting secara sistemik juga tidak mengalami apa-apa gangguan. Pelaksanaan infrastruktur Pembayaran semasa Pembayaran (*Payment versus Payment*) dengan kerjasama Hong Kong Monetary Authority merupakan antara penambahbaikan berterusan yang dilaksanakan dalam sistem pembayaran, yang mengurangkan lagi risiko penyelesaian bagi urus niaga pertukaran mata wang asing dalam ringgit dan dolar Amerika Syarikat.

Pelarasan struktur selanjutnya terus membentuk sistem kewangan di Malaysia, dan ini mempertingkatkan kapasiti sistem kewangan untuk memenuhi keperluan ekonomi yang berubah-ubah. Pada tahun 2006, rangka kerja perbankan pelaburan berjaya dilaksanakan berikutan penggabungan perniagaan teras bank saudagar, syarikat broker saham dan syarikat diskaun. Sistem pengagihan produk runcit juga terus mengalami perubahan ekoran tekanan persaingan yang meningkat, kemajuan teknologi dan pembaharuan pengawalseliaan. Keadaan ini menghasilkan penyampaian perkhidmatan kewangan yang lebih cekap, dengan pilihan produk dan perkhidmatan kewangan yang lebih pelbagai bagi pengguna dan perusahaan perniagaan. Langkah konsolidasi yang seterusnya dalam sektor perbankan dan insurans, serta pelaburan teknologi yang meningkat, turut memperkukuh kemampuan keinstitusian bank dan penanggung insurans untuk menghadapi persaingan yang meningkat dan persekitaran operasi yang lebih mencabar.

Struktur kewangan yang lebih kepelbagaian juga sudah terhasil. Kemajuan dalam pembangunan pasaran bon merupakan penambahbaikan penting terhadap struktur sistem kewangan, yang bukan sahaja telah mengurangkan risiko akibat terlalu bergantung pada sistem perbankan, malah membantu mempertingkatkan kecekapan dan fleksibiliti pengurusan kewangan dalam sistem ini. Kini, pasaran sekuriti hutang Malaysia adalah antara yang termaju di rantau ini. Bahagian jumlah pembiayaan sektor swasta yang diperoleh menerusi pasaran bon meningkat lebih sekali ganda sejak sedekad yang lalu dengan wujudnya pasaran bon yang lebih mendalam, lebih luas dan lebih cekap. Inovasi berterusan dan persekitaran yang menyokong pasaran bon korporat meningkatkan akses kepada pasaran modal sebagai sumber pembiayaan alternatif bagi perniagaan dalam pelbagai sektor ekonomi, dan lantas meningkatkan lagi kepelbagaian sumber pembiayaan bagi ekonomi.

Matlamat dasar pengawalseliaan masih tertumpu pada usaha meningkatkan kecekapan sistem kewangan. Ini termasuk langkah dasar bagi membendung kenaikan kos ekonomi dengan peredaran masa, dan dengan itu meningkatkan ketangkasan institusi kewangan bagi menyesuaikan diri dengan berkesan terhadap keadaan yang berubah-ubah, terutamanya sewaktu menghadapi tekanan. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia terus melaksanakan pelbagai langkah penyahkawalseliaan yang progresif, sebagai pelengkap kepada pelarasan struktur yang berlaku dalam sistem kewangan, untuk menggalakkan peningkatan kecekapan operasi dan sumber. Langkah-langkah tersebut termasuk penambahan fleksibiliti pengurusan, pelaburan dan operasi, yang menyediakan lebih peluang untuk meningkatkan kecekapan modal, berinovasi, membaiki prestasi dan mempelbagaikan risiko. Hasilnya, beberapa penunjuk kecekapan sistem

kewangan yang utama menampakkan peningkatan yang ketara. Langkah yang dilaksanakan untuk meningkatkan kecekapan sistem pembayaran juga telah meluaskan akses kepada produk dan perkhidmatan pembayaran, selain mempercepat proses penjelasan dan penyelesaian. Yang penting, dalam persekitaran yang mempunyai lebih kefleksibelan sebegini, pemantauan penyeliaan yang lebih rapi dilaksanakan untuk memastikan institusi kewangan terus menguruskan risiko dengan berhemat. Melangkah ke hadapan, Bank Negara Malaysia akan mengambil pendekatan pengawalseliaan yang dibeza-bezakan mengikut keupayaan institusi untuk mengurus risiko dengan berkesan dalam persekitaran yang semakin dinyahkawal selia.

Kesemua perkembangan ini menunjukkan wujudnya asas yang lebih kukuh bagi sistem kewangan menghadapi tempoh tekanan kewangan dengan berkesan. Memandangkan sistem kewangan yang berada pada asas yang lebih kukuh, ini meningkatkan prospek bagi ekonomi untuk merealisasikan manfaat bersih daripada langkah liberalisasi yang progresif. Pengintegrasian Malaysia dengan ekonomi global yang berterusan kekal penting bagi menjana peluang baru bagi perusahaan di Malaysia, di samping meningkatkan akses kepada produk dan perkhidmatan kewangan yang kompetitif bagi syarikat perniagaan dan pengguna di Malaysia. Satu pertimbangan penting dalam proses liberalisasi ialah manfaat yang diperoleh perlu berpadanan dengan pertambahan risiko berkaitan liberalisasi. Tidak kurang pentingnya ialah ketersediaan prasyarat bagi membolehkan sistem kewangan menyesuaikan diri dengan sebarang perubahan secara cekap dan berkesan. Oleh itu, Bank Negara Malaysia akan terus mengambil pendekatan yang beransur-ansur dan progresif dalam meliberalisasikan sektor kewangan yang bertujuan memperkukuh hubung kait Malaysia dengan ekonomi global, di samping memelihara kestabilan kewangan.

Peningkatan ketara dalam kapasiti institusi kewangan domestik meletakkan mereka dalam kedudukan yang kukuh untuk menghadapi persaingan yang lebih mencabar ekoran pasaran yang lebih terbuka, serta pengguna dan pelabur yang semakin memilih. Sesungguhnya, berlandaskan asas yang kukuh, penerapan amalan terbaik pengurusan risiko dan standard perkhidmatan ke dalam sistem kewangan domestik dijangka mempercepat lagi peningkatan prestasi institusi kewangan domestik. Semua keadaan ini membolehkan pelaksanaan beberapa lagi langkah liberalisasi dalam sektor kewangan. Liberalisasi ini lebih ketara dalam bidang aktiviti baru termasuk dalam perbankan pelaburan, insurans dan sektor kewangan Islam. Dalam sektor kewangan Islam, beberapa lesen perbankan Islam dan takaful baru telah dikeluarkan, manakala tahap kepentingan asing yang dibenarkan dalam sektor perbankan pelaburan, insurans dan kewangan Islam telah dinaikkan. Di samping itu, dasar pembukaan cawangan bagi bank milik asing yang diperbadankan di Malaysia turut dilonggarkan. Peraturan pentadbiran pertukaran asing juga terus dilonggarkan.

Ekoran kehadiran dan penyertaan pihak asing dalam sistem kewangan Islam di Malaysia yang meningkat, beberapa langkah lanjutan diumumkan pada tahun 2006 untuk mempertingkatkan daya saing sistem tersebut, termasuk memastikan bekalan tenaga mahir dan kepakaran yang mencukupi. Semua ini bertujuan untuk meletakkan Malaysia sebagai pusat pengantaraan kewangan Islam utama dalam pasaran global, lantas mempercepat integrasi sistem kewangan

Islam domestik dengan sistem antarabangsa. Seterusnya, pertumbuhan dalam pelaburan dan aliran perdagangan antara rantau serta hubung kait dengan sistem kewangan yang lain yang dihasilkan, dijangka mendalamkan lagi integrasi sistem kewangan yang lebih meluas dan ekonomi Malaysia dengan ekonomi global.

Namun begitu, sebagai sebuah ekonomi yang kecil dan terbuka, risiko dari segi global menjadi semakin ketara dengan meningkatnya hubung kait antarabangsa. Sumber potensi risiko kontagion daripada perkembangan global sebahagian besarnya berpunca daripada aliran modal yang turun naik yang boleh memberi kesan buruk pada pasaran kewangan domestik. Keputusan ujian ketahanan makro dan mikro menunjukkan sistem kewangan negara berupaya menangani risiko-risiko ini. Di samping itu, perlindungan yang diperkukuh – termasuk rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang lebih mantap dan berasaskan risiko, penekanan yang lebih terhadap pengurusan krisis dan kesinambungan perniagaan, dan penambahbaikan rangka kerja keinstitusian perlindungan pengguna yang berterusan – akan dapat mengurangkan kesan risiko yang dikenal pasti dan mengelakkan kemungkinan yang mengakibatkan gangguan terhadap proses pengantaraan kewangan.

Bank Negara Malaysia terus menguntukkan sumber yang banyak ke arah membentuk proses pengawasan yang mantap, yang penting bagi mengenal pasti dan mengurus risiko dalam sistem kewangan dengan berkesan. Pendekatan yang diambil terhadap pengawasan kewangan terus diperkukuh dan diperhalus dengan penubuhan Jabatan Pemantauan dan Pengawasan Kewangan pada bulan November 2006. Pelbagai faktor yang mencetus perubahan ini, yang merupakan sebahagian daripada usaha yang lebih besar pada tahun 2006 untuk menjajar semula fungsi pengawalan dan penyeliaan selaras dengan pendekatan yang lebih bersepadu, akan memupuk orientasi pengawasan berhemat makro yang lebih kukuh dari segi mengenal pasti kelemahan dan menentukur metodologi penilaian. Penggunaan analisis senario dan pendekatan ujian ketahanan yang lebih berkesan juga membantu dalam membuat penilaian masa hadapan yang lebih mantap. Pada masa yang sama, usaha diteruskan untuk membangunkan rangka kerja ujian ketahanan makro dan sistem amaran awal yang lebih baik. Penambahbaikan ini dapat membantu mengenal pasti dengan awal ancaman terhadap kestabilan kewangan yang sedang muncul, seterusnya membolehkan Bank memantau dan menilai dengan lebih baik hubung kait yang semakin kompleks yang dikaitkan dengan aliran dana antarabangsa merentas sempadan, serta hubung kait antara sektor kewangan, sektor korporat, pasaran kewangan dan makroekonomi.

Usaha untuk memupuk kestabilan kewangan di peringkat serantau juga dipertingkatkan dengan sempurnanya laporan oleh Pasukan Petugas bagi Kerjasama Kewangan Serantau. Laporan tersebut merupakan keutamaan yang penting dalam pelan hala tuju yang menentukan haluan strategik masa depan bagi kerjasama kewangan antara bank pusat di rantau ini. Sementara rantau ini mengorak langkah ke hadapan dengan melaksanakan cadangan Pasukan Petugas, penekanan akan diberikan pada usaha memperkukuh peraturan keinstitusian serantau dan menubuhkan mekanisme serantau dalam bidang pemantauan dan pengurusan risiko, pembangunan dan

integrasi pasaran kewangan, pengurusan dan penyelesaian krisis, bina upaya, perkongsian maklumat dan komunikasi. Tumpuan kerjasama dalam semua bidang ini dianggap penting untuk mencapai matlamat utama iaitu menggalakkan kestabilan makroekonomi dan kewangan di rantau ini, dan mencapai pertumbuhan dan kemakmuran serantau yang saling memperkukuh. Pada masa yang sama, Bank Negara Malaysia akan terus menjalin hubungan erat dengan pihak berkuasa penyeliaan yang lain untuk mempertingkatkan kerjasama merentas sempadan dalam penyeliaan institusi kewangan yang aktif di peringkat antarabangsa.

Sebagai sebahagian daripada usaha untuk mempertingkatkan keberkesanan fungsi pengantaraan kewangan, Bank Negara Malaysia terus memberikan keutamaan pada usaha meningkatkan penyertaan kewangan. Matlamat utama usaha ini adalah untuk meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan dan juga akses kepada pembiayaan bagi semua lapisan masyarakat. Ini turut membabitkan usaha meningkatkan keupayaan rakyat Malaysia membuat keputusan kewangan yang berkesan dan mengurus kewangan mereka. Akses kepada pembiayaan bagi semua sektor ekonomi, termasuk perusahaan kecil dan sederhana, terus bertambah baik dengan ketara pada tahun 2006. Inisiatif strategik untuk memperkenalkan dan melaksanakan rangka kerja keinstitusian mikrokewangan akan meningkatkan lagi akses kepada pembiayaan bagi perusahaan mikro.

Usaha berterusan untuk meningkatkan tahap celik kewangan juga menjadikan lebih ramai individu berupaya membuat pilihan kewangan dengan wajar. Bank Negara Malaysia terus memanfaatkan platform pendidikan pengguna yang dilancarkan pada tahun 2003 untuk meningkatkan jangkauan dan liputan inisiatif pendidikan pengguna. Langkah ini diperkukuh oleh peningkatan ketara dalam standard pengawalseliaan yang diperkenalkan Bank berhubung dengan penzahiran dan penjualan mengikut keperluan, yang bertujuan memastikan pengguna mendapat nasihat yang wajar, dan memahami sepenuhnya segala risiko berkaitan urus niaga kewangan mereka. Usaha ini menyokong keupayaan pengguna agar lebih bertanggungjawab secara individu dalam merancang kewangan dengan baik dan membuat keputusan kewangan dengan yakin, yang seterusnya akan menyumbang kepada kestabilan kewangan menerusi pengagihan sumber dan risiko yang lebih cekap di dalam dan melalui sistem kewangan.

Langkah berjaga-jaga akan terus dilaksanakan meskipun prospek pertumbuhan keseluruhan pada tahun 2007 kekal positif dan keteguhan sektor kewangan turut meningkatkan prospek kemampanan kestabilan kewangan. Menerusi fungsi penyeliaan dan pengawasannya, Bank Negara Malaysia akan terus memantau aktiviti pengambilan risiko oleh institusi kewangan dengan teliti. Masih banyak usaha yang perlu dijalankan bagi membangunkan standard kehematan yang pada dasarnya berupaya diterapkan kepada institusi yang mempunyai tahap kekompleksan dan kepelbagaian yang berbeza-beza. Pada masa yang sama, rangka kerja pengawalseliaan sedia ada akan terus dipertingkatkan untuk menetapkan dengan jelas kehendak penyeliaan Bank tentang pengurusan risiko yang baru dan sedang muncul oleh institusi kewangan, serta memperkukuh

asas bagi melakukan penilaian kecukupan modal yang lebih mantap. Keupayaan dalaman Bank diperkukuh secara berterusan untuk meningkatkan kualiti penilaian penyeliaan sebagai prasyarat yang penting bagi pelarasan pengawalseliaan pada masa hadapan untuk mencerminkan realiti pasaran yang berubah-ubah.

Cabaran utama institusi kewangan adalah untuk terus mendukung standard pengurusan risiko yang utuh dalam menghadapi persaingan dan tekanan atas margin yang meningkat dalam persekitaran yang terus berubah. Yang lebih penting, institusi kewangan perlu mengamalkan disiplin untuk melaksanakan penilaian risiko jangka panjang dan terus meningkatkan pelaburan mereka dalam keupayaan pengurusan risiko yang berpadanan. Pelaburan sedemikian pasti terbukti mempunyai justifikasi memandangkan keupayaan yang lebih maju akan membolehkan institusi kewangan mara ke hadapan, bukan setakat dapat mematuhi pengawalseliaan, malah berupaya merumus strategi menambah nilai berkaitan pengurusan sumber dan modal ekonomi. Sesungguhnya, matlamat kestabilan kewangan dan matlamat pewujudan nilai yang mampan adalah saling berkait rapat.

Zeti Akhtar Aziz
Gabenor

21 Mac 2007

Tinjauan Sistem Kewangan

KOMPONEN SISTEM KEWANGAN

Malaysia mempunyai sistem kewangan yang moden dan komprehensif yang terus berkembang mengikut perubahan keadaan domestik dan antarabangsa. Pembaharuan kewangan, termasuk perubahan struktur yang berlaku selepas krisis kewangan Asia, telah mengembangkan sistem kewangan menjadi lebih pelbagai, meluas dan mendalam, lantas menyokong pertumbuhan ekonomi Malaysia melalui proses pengantaraan yang lebih cekap dan mempererat hubungan Malaysia dengan ekonomi global dan sistem kewangan antarabangsa.

Perubahan kewangan telah mengembangkan sistem kewangan menjadi lebih pelbagai, meluas dan mendalam lantas menyokong pertumbuhan ekonomi Malaysia.

Bank Negara Malaysia dan industri perbankan yang terdiri daripada bank perdagangan, bank pelaburan dan bank-bank Islam membentuk **sistem perbankan** di negara ini. Di Malaysia, sistem perbankan Islam dan konvensional wujud bersama dan beroperasi secara selari. Aktiviti perbankan Islam dikendalikan sama ada oleh bank-bank Islam secara eksklusif, atau melalui jendela perbankan Islam atau subsidiari yang ditubuhkan oleh bank konvensional. Proses pemodenan sistem kewangan yang berterusan telah menyaksikan kemunculan bank pelaburan dalam lanskap perbankan pada tahun 2006 apabila berlakunya integrasi antara syarikat diskaun, bank saudagar dan syarikat broker saham.

Pengantara kewangan bukan bank (*non-bank financial intermediaries, NBFI*) merupakan pelengkap kepada institusi perbankan dalam menggembleng tabungan dan memenuhi keperluan sektor ekonomi khusus. Institusi ini juga memainkan peranan penting dalam pembangunan pasaran modal dan dalam menyediakan keselamatan sosial. Institusi kewangan pembangunan (IKP), kumpulan wang simpanan dan pencen, penanggung insurans, pengendali takaful, institusi tabungan, amanah saham dan amanah harta mencakupi sebahagian besar daripada jumlah aset NBFI.

Jadual 1.1
Institusi Kewangan di bawah Kawal Selia Bank Negara Malaysia

	2006
Sistem perbankan	
Bank perdagangan	22
Bank pelaburan[1]	14
Bank-bank Islam	10
Pengantara Kewangan Bukan Bank	
Institusi kewangan pembangunan[2]	6
Penanggung insurans langsung	42
Penanggung insurans semula professional[3]	6
Pengendali takaful	8

[1] Termasuk bank saudagar dan syarikat diskaun yang telah dirasionalisasikan menjadi bank pelaburan

[2] IKP yang dikawal selia Bank Negara Malaysia di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 ialah Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional dan Bank Pertanian Malaysia

[3] Termasuk dua penanggung insurans semula profesional yang diberi lesen takaful semula profesional

Institusi perbankan, penanggung insurans, pengendali takaful dan enam IKP adalah di bawah kawal selia Bank Negara Malaysia. IKP merupakan institusi kewangan khas yang ditubuhkan Kerajaan dengan mandat khusus untuk membangunkan dan menggalakkan sektor strategik dalam ekonomi. IKP melengkapi sistem perbankan dengan menyediakan sumber kewangan untuk menyokong aktiviti dalam bidang yang telah dikenal pasti sebagai sektor strategik bagi tujuan pembangunan sosioekonomi. Ini termasuk pembiayaan untuk sektor pertumbuhan baru seperti industri asas tani, dan juga pinjaman untuk menyokong aktiviti eksport dalam pasaran bukan

tradisional dan projek yang mempunyai tempoh tunggu hasil yang panjang atau memerlukan modal yang banyak. IKP juga memainkan peranan penting dalam menyokong pembangunan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) dengan menyediakan akses kepada pembiayaan bagi mereka yang baru memulakan perniagaan dan usahawan yang mempunyai rekod kredit yang terhad dan cagaran yang tidak mencukupi. IKP pengambil deposit menggembleng tabungan penabung kecil dan menyediakan pembiayaan kepada individu terutamanya mereka daripada golongan yang berpendapatan rendah, sebagai sebahagian daripada mandat mereka.

Aset sistem perbankan dan NBFI berkembang 9.3% kepada RM2,091.2 bilion (2005: RM1,912.7 bilion), merupakan 382.8% daripada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) pada akhir tahun 2006. Perubahan dalam sumbangan aset mengikut jenis institusi mencerminkan transformasi sistem kewangan yang berterusan.

Momentum pertumbuhan sistem perbankan Islam dijangka berterusan, disokong peserta baru dan permintaan yang kukuh terhadap produk dan perkhidmatan kewangan yang berlandaskan Syariah.

Yang ketara, penggabungan antara syarikat diskaun dengan bank saudagar berikutan pelaksanaan rangka kerja perbankan pelaburan telah menghasilkan peningkatan sebanyak 28.6% dalam aset bank saudagar. Oleh itu, bahagian aset bank saudagar meningkat untuk mencakupi bahagian yang lebih tinggi sebanyak 2.9% (2005: 2.5%) daripada jumlah aset sistem kewangan. Aset sistem perbankan Islam (termasuk jendela perbankan Islam yang dikendalikan oleh bank konvensional) terus berkembang pada kadar yang memberangsangkan dengan peningkatan pada kadar tahunan purata sebanyak 18.9% semenjak tahun 2000 yang disokong oleh permintaan yang kukuh terhadap produk dan perkhidmatan kewangan yang berlandaskan Syariah. Pada akhir tahun 2006, aset sistem perbankan Islam mencakupi RM133 bilion atau 6.4% (2005: 5.8%) daripada jumlah aset dalam sistem kewangan. Momentum pertumbuhan sektor ini dijangka berterusan dengan bermulanya operasi sebuah institusi perbankan Islam milik asing sepenuhnya dan tiga subsidiari Islam institusi perbankan

Jadual 1.2
Aset Sistem Kewangan

	Perubahan Tahunan		Pada akhir tahun 2006*a*
	2005	2006*a*	
	RM bilion		
Sistem perbankan	67.9	135.4	1,415.5
Bank Negara Malaysia	10.6	27.6	323.0
Bank perdagangan[1]	40.4	83.3	951.5
Bank saudagar[2]	4.2	13.4	60.3
Bank-bank Islam	18.6	30.3	73.8
Syarikat diskaun[2]	-5.9	-19.2	6.8
Pengantara kewangan bukan bank	79.9	43.0	675.8
Kumpulan wang simpanan, pencen dan insurans	39.7	44.4	467.5
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	*23.4*	*26.4*	*290.2*
Kumpulan wang simpanan dan pencen lain	*5.7*	*5.1*	*61.9*
Kumpulan wang insurans hayat[3]	*9.0*	*11.3*	*90.8*
Kumpulan wang insurans am[3]	*1.6*	*1.6*	*24.6*
Institusi kewangan pembangunan[4]	8.4	14.2	114.0
Institusi kewangan lain[5]	31.8	-15.6	94.2
Jumlah	**147.8**	**178.5**	**2,091.2**

[1] Termasuk syarikat kewangan dan jendela perbankan Islam yang dikendalikan oleh bank konvensional

[2] Institusi-institusi ini telah dirasionalisasikan menjadi bank pelaburan

[3] Termasuk aset dana takaful

[4] Termasuk IKP bukan di bawah kawal selia langsung Bank Negara Malaysia

[5] Termasuk unit amanah yang diuruskan oleh Amanah Saham Nasional Berhad (ASNB) dan Amanah Saham Mara Berhad, pertubuhan-pertubuhan koperasi, syarikat pemajakan dan syarikat pemfaktoran, dan institusi kredit perumahan (termasuk Cagamas Berhad, Borneo Housing Mortgage Finance Berhad, dan Malaysia Building Society Berhad)

a Awalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

domestik pada tahun 2006, dan aspirasi negara untuk menempatkan Malaysia sebagai pusat kewangan Islam antarabangsa.

Peningkatan aset NBFI mencerminkan terutamanya peningkatan aset yang lebih tinggi bagi Kumpulan Wang Simpanan Pekerja, dana insurans hayat dan IKP. Hasil pelaburan yang bertambah baik dan pertumbuhan aktiviti pinjaman dan insurans hayat menyumbang kepada peningkatan aset NBFI. Sumbangan NBFI, sebagai satu kumpulan, kepada jumlah aset sistem kewangan secara relatif terus stabil pada 32.3% (2005: 33.1%).

Pasaran kewangan di Malaysia terdiri daripada pasaran wang, pasaran pertukaran mata wang asing, pasaran modal dan pasaran derivatif. Pasaran kewangan Malaysia, yang diiktiraf sebagai salah satu daripada pasaran yang paling maju di rantau ini, telah menunjukkan pertumbuhan yang amat ketara. Dalam **pasaran wang**, deposit antara bank dan pelbagai jenis instrumen pasaran wang jangka pendek, termasuk instrumen Islam, membantu melancarkan penyaluran dana antara peserta pasaran yang mempunyai dana berlebihan dengan peserta yang menghadapi kekurangan dana sementara. Perdagangan yang aktif antara peserta dalam pasaran wang, termasuk bank perdagangan, bank pelaburan, penanggung insurans, broker universal dan IKP, menghasilkan jumlah urus niaga sebanyak RM2,086.8 bilion pada tahun 2006. Jumlah urus niaga terus menunjukkan trend meningkat, sebahagian besar tertumpu pada urus niaga Sekuriti Kerajaan Malaysia (*Malaysian Government Securities, MGS*), dengan perjanjian belian balik meningkat dengan ketara semenjak tahun 2005 berikutan pengenalan Institutional Securities Custodian Program (ISCAP), rangka kerja jualan singkat yang dikawal selia dan kemudahan pinjaman sekuriti untuk peniaga utama, yang meningkatkan lagi mudah tunai dalam pasaran MGS.

Pasaran modal yang telah berkembang di Malaysia, yang merangkumi pasaran ekuiti dan bon, menyediakan sumber modal jangka sederhana dan panjang alternatif dan efisien dari segi kos untuk korporat. Dengan perkembangan sistem kewangan sebagai sistem yang lebih pelbagai, pasaran modal memainkan peranan yang semakin penting dalam menggembleng dan mengagihkan sumber untuk membiayai perbelanjaan modal dalam sektor

Pasaran modal memainkan peranan lebih penting dengan peningkatan dalam keluasan dan kedalaman pasaran tersebut.

Jadual 1.3
Pasaran Wang[1]

	2005	2006
	Jumlah (RM bilion)	Jumlah (RM bilion)
Jumlah urus niaga pasaran wang	**1,868.3**	**2,086.8**
Deposit antara Bank	887.6	876.1
Pelaburan Mudharabah antara Bank	254.7	256.1
Instrumen pasaran wang	***726.0***	***954.7***
Perjanjian Belian Balik	264.4	390.8
Bil Perbendaharaan Malaysia	8.5	9.4
Bil Perbendaharaan Islam Malaysia	4.5	6.0
Bil Bank Negara/Nota Monetari Bank Negara[2]	50.4	78.5
Nota Boleh Niaga Bank Negara/ Nota Monetari Islam Bank Negara[2]	36.1	58.2
Penerimaan Jurubank	44.2	49.9
Bil Penerimaan Islam	9.4	12.2
Instrumen Deposit Boleh Niaga	39.0	50.8
Sijil Hutang Boleh Niaga Islam	8.6	14.9
Sekuriti Kerajaan Malaysia	179.4	203.6
Terbitan Pelaburan Kerajaan	43.2	61.9
Bon Khazanah	20.3	4.0
Bon Cagamas	16.3	11.4
Nota Cagamas	0.0	0.6
Bon Cagamas Islam	1.8	2.4

[1] Semua data diperoleh daripada Sistem Penyebaran Maklumat Bon kecuali deposit antara bank, Pelaburan Mudharabah antara Bank, Bil Penerimaan Islam, Instrumen Deposit Boleh Niaga dan Sijil Hutang Boleh Niaga Islam yang diperoleh daripada broker pasaran wang.
[2] Bil Bank Negara dan Nota Boleh Niaga Bank Negara akan digantikan dengan terbitan Nota Monetari Bank Negara
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Rajah 1.1
Pembiayaan Kasar Sektor Swasta melalui Sistem Perbankan dan Pasaran Modal

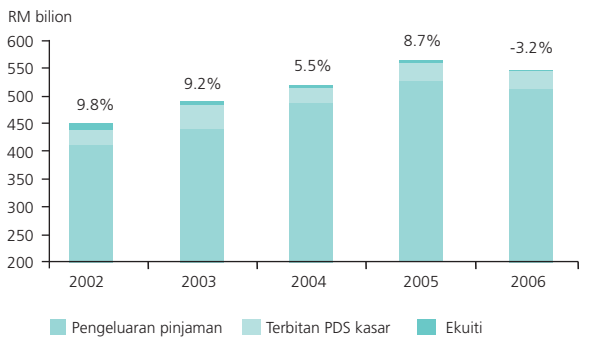

Nota: % merujuk kepada perubahan tahunan

awam dan swasta. Jumlah bon terkumpul (awam dan swasta) mencecah RM415.9 bilion atau 76.1% daripada KDNK pada akhir tahun 2006, manakala jumlah permodalan pasaran Bursa Malaysia mencapai RM848.7 bilion atau 155.3% daripada KDNK.

Dana bersih yang diperoleh dalam pasaran modal adalah lebih rendah sebanyak RM30.2 bilion pada tahun 2006 (2005: RM41.7 bilion), disebabkan terutamanya penebusan bon yang matang yang lebih tinggi pada tahun tersebut. Dana yang diperoleh dalam pasaran modal melengkapi pinjaman yang dikeluarkan oleh sistem perbankan sebagai sumber pembiayaan penting untuk sektor swasta. Pada tahun 2006, aktiviti pemerolehan dana dalam pasaran bon korporat kekal pada paras yang tinggi, manakala pembiayaan melalui pasaran ekuiti adalah lebih lembap. Secara keseluruhannya, jumlah pembiayaan kasar melalui pasaran ekuiti dan sekuriti hutang swasta (*private debt securities, PDS*) pada tahun itu berjumlah RM32.7 bilion (2005: RM37.1 bilion) atau 6% daripada pembiayaan agregat sistem perbankan dan pasaran modal.

Pasaran bon dan ekuiti terus berkembang untuk merangkumi kelas aset baru seperti amanah pelaburan harta tanah, dana dagangan bursa dan sekuriti Islam yang berlainan. Pasaran bon Islam telah menjadi segmen utama bagi pertumbuhan dalam pasaran bon, mencakupi sebanyak 31.3% daripada jumlah bon terkumpul pada akhir tahun 2006. Pada tahun itu, terbitan nota jangka sederhana dan bon Islam menyumbang sebanyak 50.3% daripada PDS yang diterbitkan. Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, pelbagai jenis instrumen kewangan Islam baru telah diwujudkan dan digunakan dalam aktiviti pasaran kewangan termasuk Bank Negara Malaysia Sukuk Ijarah, Nota Monetari Bank Negara Malaysia, sekuriti bersandarkan gadai janji perumahan Islam, dan yang terkini ialah Program Murabahah Komoditi oleh Bank Negara Malaysia. Trend ini dijangka berterusan dengan kehadiran peserta baru dalam pasaran berikutan pengeluaran lesen perbankan Islam baru oleh Bank Negara Malaysia.

Sebahagian besar aktiviti perdagangan dalam pasaran wang dan bon antara bank (iaitu secara borong) diatur melalui broker wang. Pada akhir tahun 2006, terdapat lapan broker wang berlesen yang beroperasi. Jumlah urus niaga yang dijalankan melalui broker wang mencakupi lebih daripada 65% daripada jumlah urus niaga dalam pasaran wang dan bon pada tahun 2006.

Pasaran pertukaran mata wang asing yang aktif disokong oleh perkembangan berterusan dalam aktiviti ekonomi dan pelaburan swasta, di samping aliran portfolio yang lebih besar. Sejak kadar pertukaran asing diapungkan pada bulan Julai 2005, peningkatan aliran portfolio dan urus niaga lindung nilai merupakan pendorong utama

Rajah 1.2
Jumlah Urus Niaga Antara Bank dalam Pasaran Pertukaran Mata Wang Asing Kuala Lumpur

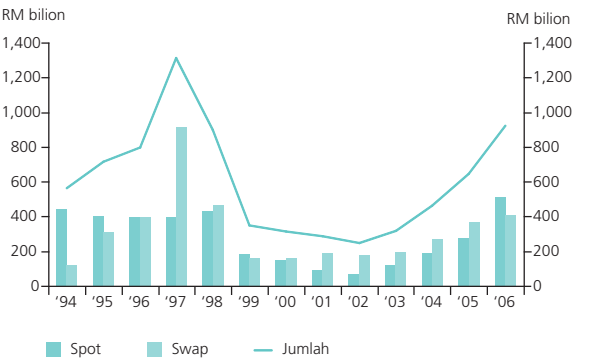

Nota: Data dari tahun 2002 dan seterusnya berdasarkan Sistem Pemantauan Operasi Ringgit (ROMS) yang baru, manakala data bagi tahun-tahun sebelumnya berdasarkan urus niaga lapan Peniaga yang Dibenarkan

peningkatan aktiviti dalam pasaran pertukaran mata wang asing antara bank Kuala Lumpur. Jumlah urus niaga semerta *(spot)* dan swap dalam pasaran pertukaran mata wang asing Kuala Lumpur berjumlah RM925.9 bilion pada tahun 2006, merupakan peningkatan yang ketara sebanyak 42.4% dari tahun sebelumnya, dengan sebahagian besar urus niaga adalah dalam ringgit berbanding dengan dolar Amerika.

Pasaran derivatif, merangkumi derivatif di kaunter (*over-the-counter, OTC*) dan derivatif yang didagangkan di bursa, wujud bersama dan melengkapkan pasaran kewangan dalam menawarkan produk kewangan tambahan untuk tujuan pengurusan risiko dan pelaburan. Urus niaga dalam pasaran OTC kebanyakannya tertumpu pada kontrak hadapan dan swap mata wang asing dan kadar faedah. Pada tahun 2006, urus niaga hadapan dan swap mata wang asing yang dijalankan dengan institusi perbankan dari segi nosional meningkat sebanyak 30.6% kepada RM208.4 bilion (2005: RM159.6 bilion). Jumlah swap kadar faedah dengan institusi perbankan juga meningkat dengan ketara sebanyak 95.3% kepada RM364.4 bilion (2005: RM186.6 bilion). Sementara itu, dalam pasaran derivatif dagangan bursa, sejumlah 4.2 juta kontrak didagangkan pada tahun 2006, meningkat 66.4% dari tahun 2005. Kontrak hadapan Minyak Sawit Mentah dan kontrak hadapan Indeks Komposit Kuala Lumpur merupakan instrumen paling aktif didagangkan di Bursa Malaysia, mencakupi lebih daripada 90% daripada jumlah dagangan di bursa, manakala kontrak hadapan Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur (KLIBOR), kontrak hadapan MGS dan kontrak hadapan minyak isirong kelapa sawit mencakupi jumlah urus niaga selebihnya.

Sistem pembayaran merupakan bahagian penting infrastruktur kewangan. Pembangunan sistem pembayaran yang efisien, boleh dipercayai dan selamat memainkan peranan penting dalam memudahkan penyelesaian, penjagaan dan penyampaian produk dan perkhidmatan kewangan. Sistem penyelesaian kasar masa nyata (RENTAS) untuk pemindahan dana antara bank bernilai tinggi dan sekuriti tanpa skrip, dan SPICK, sistem penjelasan cek berasaskan imej, diperkenalkan oleh Bank Negara Malaysia masing-masing pada tahun 1999 dan 1997. Sistem ini dilengkapi sistem proprietari lain yang dimiliki dan dikendalikan oleh institusi kewangan. Ini termasuk Giro Antara Bank (sistem pindahan dana antara bank berorientasi kelompok), e-Debit (rangkaian kad debit domestik) dan Bursa Proses Kewangan (sistem pembayaran Internet) yang dikendalikan oleh Malaysian Electronic Payment System (1997) Sdn. Bhd. (MEPS) yang dimiliki oleh bank-bank domestik. Pada masa ini, terdapat dua rangkaian mesin teler automatik (ATM) perkongsian di Malaysia, rangkaian MEPS untuk bank-bank domestik dan beberapa institusi kewangan pembangunan, dan rangkaian HOUSe bagi bank-bank asing yang diperbadankan di Malaysia. Sistem penjelasan dan penyelesaian bagi sekuriti (selain sekuriti tanpa skrip yang diselesaikan melalui RENTAS) dan derivatif dikendalikan oleh Bursa Malaysia Berhad.

PENGANTARAAN KEWANGAN - SUMBER DAN PENGGUNAAN DANA

Deposit yang disimpan dalam institusi kewangan dan caruman kepada kumpulan wang simpanan, pencen dan insurans merupakan sumber utama pembiayaan sistem kewangan. Institusi perbankan kekal sebagai penggembleng terbesar deposit sistem kewangan dengan mencakupi 77.1% daripada jumlah deposit terkumpul pada tahun 2006. Caruman kepada kumpulan wang simpanan dan pencen terus didominasi oleh Kumpulan Wang Simpanan Pekerja yang mencakupi lebih daripada 90% daripada jumlah caruman. Jumlah sumber sistem kewangan disalurkan terutamanya kepada pinjaman dan pendahuluan yang sebahagian besarnya dikeluarkan oleh institusi perbankan, di samping pelaburan dalam sekuriti.

PRESTASI SEKTOR KEWANGAN

Sektor Perbankan

Sektor perbankan konvensional dan Islam kekal sebagai teraju utama fungsi pengantaraan dalam ekonomi dan terus memperkukuh peranannya sebagai pendorong pertumbuhan ekonomi negara. Perkembangan dalam persekitaran ekonomi, perniagaan, operasi dan pengawalseliaan telah menyumbang kepada

terbentuknya sektor perbankan yang teguh, kukuh dan kompetitif yang wujud pada hari ini. Akses kepada perkhidmatan perbankan dan kewangan bagi orang ramai terus bertambah baik dengan adanya rangkaian cawangan yang luas dan saluran penyampaian yang moden yang menggunakan kemajuan teknologi maklumat dan komunikasi seperti komputer meja dan Internet dan juga telefon mudah alih. Pertumbuhan dalam deposit yang digembleng oleh sektor perbankan berpurata pada kadar tahunan 9.4% sejak enam tahun lalu, bukan sahaja dari segi jumlah tetapi juga dari segi kepelbagaian dan rangkaian produk. Sehubungan ini, pakej pinjaman dan instrumen pembiayaan yang lebih pelbagai dan semakin kompleks ditawarkan untuk memenuhi keperluan ekonomi negara yang semakin berkembang. Pada akhir tahun 2006, deposit yang digembleng oleh sektor perbankan berjumlah RM810 bilion atau 148.2% daripada KDNK sementara pinjaman dan pembiayaan kekal stabil pada 108.5% daripada KDNK meskipun nyahpengantaraan yang semakin pesat oleh pasaran modal. Purata pulangan atas ekuiti ialah 16.1% pada tahun 2006. Dari segi guna tenaga, sebanyak 100,414 orang (2000: 96,159 orang) bekerja dalam sektor perbankan, dan jumlah ini mewakili kira-kira 1% daripada tenaga pekerja negara.

Jadual 1.4
Sumber dan Kegunaan Dana Sistem Kewangan

	Perubahan tahunan		Pada akhir tahun
	2005	2006*a*	2006*a*
	RM bilion		
Sumber:			
Modal dan rizab	13.6	26.6	207.2
Mata wang	2.0	3.5	37.9
Deposit	87.5	128.0	1,051.1
Peminjaman	3.4	2.6	58.6
Dana daripada institusi kewangan lain[1]	12.5	-8.4	75.8
Kumpulan wang insurans, simpanan dan pencen	35.7	11.5	385.1
Tanggungan lain	-6.9	14.7	275.4
Jumlah	**147.8**	**178.5**	**2,091.2**
Kegunaan:			
Mata wang	1.0	-0.4	5.7
Deposit dengan institusi kewangan lain	11.5	62.8	322.2
Pinjaman dan pendahuluan[2]	65.9	43.7	765.3
Sekuriti	39.8	16.4	489.3
Bil Perbendaharaan	*1.3*	*0.0*	*1.7*
Bil Perdagangan	*-1.3*	*-1.1*	*6.0*
Sekuriti kerajaan Malaysia (MGS)	*14.2*	*1.1*	*154.8*
Korporat	*20.9*	*14.5*	*306.1*
Sekuriti Hutang Swasta	*10.2*	*-1.2*	*139.2*
Ekuiti	*9.8*	*15.7*	*166.9*
Asing	*2.1*	*0.6*	*7.3*
Lain-lain	*3.7*	*1.2*	*13.4*
Emas dan rizab pertukaran asing	15.4	25.7	288.9
Aset lain	14.1	30.4	219.8

[1] Termasuk rizab berkanun institusi perbankan
[2] Tidak termasuk pinjaman yang telah dijual kepada Danaharta
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Aktiviti pemberian pinjaman berterusan

Aktiviti pemberian pinjaman dan pembiayaan menjadi lebih sederhana pada tahun 2006, dipengaruhi oleh sikap dan sentimen yang lebih berhati-hati dari aspek permintaan pada awal tahun. Pinjaman terkumpul sistem perbankan berkembang 6.3% kepada RM593 bilion pada akhir tahun 2006 (akhir tahun 2005: RM558.1

Rajah 1.3
Pinjaman kepada Sektor-sektor Perniagaan

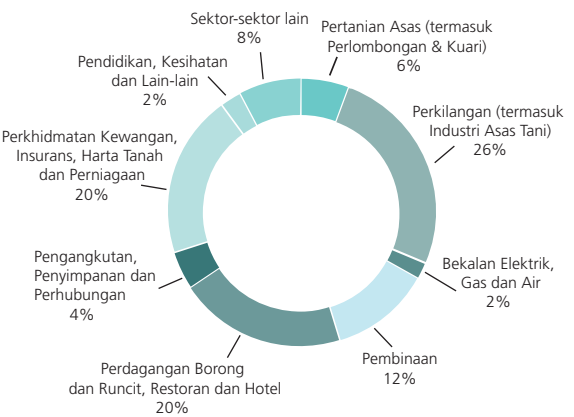

Rajah 1.4
Pinjaman kepada Sektor Isi Rumah

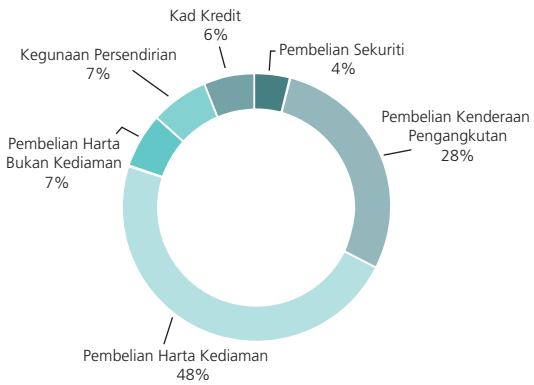

bilion). Memandangkan penggunaan pembiayaan pasaran modal oleh perniagaan besar semakin meningkat, pengimbangan semula portfolio dan strategi yang bertujuan untuk mengembangkan bahagian pasaran dalam sektor runcit telah menghasilkan lebih banyak tumpuan kepada sektor berasaskan runcit. Pinjaman dan pembiayaan kepada sektor isi rumah dan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) masing-masing kini mencakupi 56.2% dan 17.6% daripada pinjaman sistem perbankan, dengan semakin lebih penekanan terhadap perusahaan mikro. Pinjaman yang dikeluarkan kepada individu kebanyakannya dalam bentuk gadai janji (48%) dan pembiayaan kenderaan (27%) manakala pinjaman kepada PKS tertumpu terutamanya dalam industri perdagangan borong dan runcit (25%), perkilangan (25%), kewangan, harta tanah dan berkaitan perniagaan (14%), dan berkaitan pembinaan (13%). Pinjaman tidak berbayar (*non-performing loans, NPL*) terus bertambah baik disokong oleh pengelasan semula NPL kepada status pinjaman berbayar dan kutipan semula pinjaman serta usaha untuk mencapai kedudukan kewangan yang lebih kukuh melalui hapus kira pinjaman. Hasilnya, NPL bersih berdasarkan klasifikasi 3 bulan menurun 12.7% kepada RM27.4 bilion, mencakupi 4.8% daripada pinjaman bersih pada akhir tahun 2006.

Permodalan kukuh disokong oleh aktiviti pengurusan modal yang aktif

Nisbah modal kekal tinggi dan jauh melebihi keperluan minimum. Nisbah modal wajaran risiko (*risk-weighted capital ratio, RWCR*) terus melebihi 12.5% sepanjang tahun. Kedudukan modal yang kukuh ini merupakan penampan yang kuat dalam menghadapi kerugian luar jangka berpunca daripada risiko kredit dan pasaran.

Lebih banyak aktiviti pengurusan modal dilihat dalam tempoh kebelakangan ini. Banyak institusi perbankan melaksanakan usaha untuk mempelbagaikan dan mempertingkatkan kecekapan kos modal dalam persekitaran persaingan yang semakin sengit dan tekanan yang meningkat untuk memastikan pulangan jangka panjang yang mampan dan menarik kepada pemegang saham. Tindakan ini dipermudah oleh lebih banyak fleksibiliti pengawalseliaan dan inovasi dalam aktiviti pengurusan modal. Berikutan lebih banyak terbitan modal hutang subordinat Kumpulan-2, komposisi modal Kumpulan-1 menyusut kepada 71.6% daripada jumlah modal pada akhir tahun 2006, daripada 73.3% dua tahun lalu. Pada masa yang sama, inovasi dalam instrumen modal juga telah menghasilkan instrumen modal hibrid yang mempunyai ciri hutang dan juga ekuiti, yang layak diklasifikasikan sebagai modal Kumpulan-1 inovatif. Secara agregat, nisbah modal teras ialah 10.3% pada akhir tahun.

Peningkatan produktiviti dan kecekapan menyumbang kepada keuntungan yang mampan

Keuntungan sebelum cukai tidak diaudit awal naik 4.7% kepada RM13 bilion, didorong terutamanya oleh perolehan yang lebih tinggi daripada aktiviti pemberian pinjaman dan pembiayaan, perkhidmatan pengiriman wang dan penyelesaian di samping aktiviti perdagangan. Paras keuntungan yang lebih tinggi mencerminkan kepelbagaian dalam portfolio perniagaan institusi perbankan. Institusi perbankan juga menerokai bidang perniagaan baru seperti penawaran produk berkaitan pelaburan, jualan silang bankasurans dan produk amanah saham, pengurusan kekayaan dan perkhidmatan kewangan sampingan lain. Fleksibiliti pengendalian yang lebih banyak yang diberikan kepada institusi perbankan serta inovasi dalam produk dan saluran penyampaian

selanjutnya menyumbang kepada peningkatan dalam kecekapan dan keberuntungan.

Pendapatan faedah bersih meningkat 10.8% selaras dengan pertumbuhan berterusan dalam aktiviti pemberian pinjaman dan pembiayaan, urus niaga antara bank dan juga peningkatan aktiviti perbendaharaan. Dalam persekitaran persaingan yang sengit dan lebihan mudah tunai serta perbelanjaan faedah atas deposit yang lebih tinggi, margin faedah kasar kekal hampir tidak berubah pada kadar 2.80 mata peratusan. Sementara itu, margin faedah bersih (dikira sebagai pendapatan faedah bersih tolak kos overhed dan peruntukan, dinyatakan sebagai peratusan daripada aset berkaitan faedah) semakin mengecil kepada 0.39 mata peratusan.

Pada tahun 2006, institusi perbankan terus mempertingkatkan kecekapan perniagaan melalui penambahbaikan sistem dan proses IT. Kenaikan dalam perbelanjaan penubuhan dan pemasaran yang berkaitan dengan strategi penjenamaan semula dan strategi pengubahsuaian cawangan telah menyebabkan peningkatan dalam nisbah perbelanjaan (kos staf dan overhed kepada jumlah pendapatan) kepada 41.3% (2005: 40%). Keupayaan institusi perbankan untuk bertahan daripada tekanan persaingan ditentukan oleh faktor lain selain saiz aset dan modal. Meskipun perbelanjaan berkaitan dengan staf yang lebih tinggi telah menyebabkan kos bagi setiap staf meningkat kepada RM72,164 (2005: RM65,344), namun peningkatan ini telah meningkatkan produktiviti. Keuntungan sebelum cukai bagi setiap staf naik kepada RM131,899 berbanding dengan RM130,297 pada tahun sebelumnya.

Sektor perbankan Islam semakin penting

Perbankan Islam yang beroperasi selari dengan perbankan konvensional juga telah berkembang dari segi saiz, kepelbagaian dan kepentingan dalam lanskap kewangan Malaysia. Jumlah peserta dalam sektor perbankan Islam meningkat apabila empat institusi baru mula beroperasi pada tahun 2006. Aset sistem perbankan Islam berkembang 20.5% pada tahun tersebut mencakupi 12.2% daripada aset sistem perbankan. Perkembangan ini adalah ketara dengan pertumbuhan dalam aktiviti pembiayaan (+12.3%) yang kini mencakupi 13.2% daripada pinjaman sistem perbankan. Deposit yang digembleng oleh sistem perbankan Islam juga meningkat pada kadar yang kukuh sebanyak 18.2% pada tahun 2006 untuk mencakupi 12.2% daripada deposit sistem perbankan.

Kedudukan modal sektor perbankan Islam terus teguh, disokong keuntungan sebelum cukai yang lebih tinggi dan suntikan modal oleh penyertaan baru dan peserta baru. RWCR mencatat tahap kukuh iaitu 16.6%, manakala nisbah modal teras pula berada pada tahap 12.6%. Keuntungan sebelum cukai tidak diaudit awal sistem perbankan Islam berjumlah RM1.7 bilion, yang menunjukkan pertumbuhan sebanyak 9.6%. Keuntungan yang lebih tinggi ini sebahagian besarnya dijana oleh pertumbuhan dalam pendapatan pembiayaan (13%), pendapatan daripada penempatan dana (75.1%) dan kutipan semula aset tak berbayar (22.8%). Berikutan itu, pulangan atas aset dan pulangan atas ekuiti bagi sektor perbankan Islam masing-masing mencatatkan 1.3% dan 16.4%.

Sektor perbankan Islam terus menyokong pelbagai aktiviti ekonomi yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara. Jumlah pembiayaan oleh sektor perbankan Islam ialah RM78.5 bilion pada akhir tahun 2006. Sama seperti trend perbankan konvensional, 57.6% daripada peningkatan 12.3% dalam pembiayaan disalurkan kepada sektor isi rumah. Tahap pembiayaan tidak berbayar terus susut secara stabil apabila aset tidak berbayar bersih menyusut hampir 25% kepada RM3.4 bilion pada akhir tahun 2006 untuk mencakupi 4.5% daripada pembiayaan bersih.

Deposit pelaburan (am dan spesifik) naik 10.3% untuk mencakupi 49.6% daripada deposit perbankan Islam, kebanyakannya tertumpu pada profil kematangan jangka pendek bawah satu tahun (95.2%). Tabungan dan deposit permintaan pula masing-masing berkembang 16.7% dan 38.8%, terutamanya disebabkan bertambahnya bilangan pelanggan runcit dalam perbankan Islam.

Nisbah perbelanjaan berkaitan staf dan kos overhed kepada pendapatan operasi kasar meningkat kepada 42.6%. Kenaikan dalam kos

staf disebabkan terutamanya oleh tawaran pakej imbuhan yang lebih tinggi untuk mengekalkan dan menarik kepakaran ekoran persaingan daripada peserta baru, dan juga sumber tambahan yang diperlukan untuk menyokong pengembangan industri. Sementara itu, kos overhed yang lebih tinggi disebabkan terutamanya oleh perbelanjaan penubuhan dan pentadbiran yang berkaitan dengan penubuhan cawangan baru oleh institusi perbankan Islam, khususnya oleh peserta baru pasaran.

Sektor Insurans dan Takaful

Industri insurans dan takaful menjadi semakin penting dalam lanskap kewangan Malaysia, baik sebagai penyedia perlindungan risiko mahupun sebagai kaedah alternatif untuk tabungan dan pelaburan. Pencapaian ini berlatarbelakangkan peningkatan kesedaran dan penerimaan orang ramai dan perniagaan secara amnya mengenai kepentingan perlindungan risiko. Pada masa yang sama, minat yang meningkat dalam kalangan golongan yang berpendapatan tinggi untuk memilih produk tabungan dan yang berhubung dengan pelaburan seperti produk endowmen dan berkaitan pelaburan yang menawarkan lebih fleksibiliti pelaburan turut menyumbang kepada pertumbuhan sektor ini. Perkembangan ini bertambah pesat dengan meningkatnya kepentingan bankasurans sebagai saluran untuk memasarkan produk insurans hayat. Prospek sektor insurans dan takaful untuk terus berkembang kekal positif memandangkan prospek pertumbuhan ekonomi dan pendapatan yang menggalakkan, di samping kadar penembusan insurans yang secara relatif rendah pada 5.1% daripada keluaran negara kasar.

Sektor insurans dan takaful mencatat gabungan premium dan sumbangan berjumlah RM26.6 bilion pada tahun 2006. Ini merupakan peningkatan sebanyak 6.8%, yang sebahagian besarnya adalah bagi tempoh separuh tahun kedua apabila jangkaan kenaikan kadar faedah berkurang, dan sektor isi rumah serta perniagaan dapat menyesuaikan diri dengan kos sara hidup yang lebih tinggi.

Dalam sektor insurans hayat dan takaful keluarga, premium perniagaan dan sumbangan baru mencatat pertumbuhan sebanyak 13.5% kepada RM8.4 bilion pada tahun 2006 (2005: RM7.4 bilion). Pertumbuhan ini didorong terutamanya oleh perniagaan berkaitan pelaburan yang berkembang pada kadar tahunan yang mengkagumkan iaitu 89% kepada RM3.4 bilion untuk mengimbangi kemerosotan dalam perniagaan hayat biasa. Pada akhir tahun, produk berkaitan pelaburan mencakupi lebih daripada 40% daripada perniagaan baru.

Dari segi saluran pengagihan, premium baru yang dijana menerusi rangkaian bankasurans mencatat bahagian yang lebih tinggi sebanyak 44.2% pada tahun 2006 (2005: 41.8%), manakala bahagian pasaran perniagaan agensi menurun kepada 44.8% (2005: 46%).

Sektor insurans dan takaful am berkembang pada kadar yang lebih sederhana pada tahun 2006. Jumlah premium dan sumbangan langsung kasar meningkat 4.1% kepada RM10.3 bilion (2005: +9.8% kepada RM9.9 bilion). Kemerosotan ini didorong oleh jumlah perniagaan yang lebih rendah dalam sektor motor dan juga penurunan kadar premium untuk risiko harta tanah komersial, penerbangan dan kargo. Walaupun begitu, kemerosotan ini diimbangi oleh pertumbuhan kukuh dalam kelas perniagaan badan kapal, berkaitan minyak luar pesisir, perubatan dan kesihatan, serta kemalangan peribadi. Pertumbuhan perniagaan badan kapal disebabkan terutamanya oleh perniagaan baru ekoran pembinaan kapal ronda tentera laut, manakala peningkatan premium perniagaan berkaitan minyak luar pesisir mencerminkan peningkatan aktiviti industri minyak dan gas berikutan kenaikan harga minyak.

Kedudukan kesolvenan industri insurans kekal kukuh dengan lebihan kesolvenan agregat sebanyak RM16 bilion (berdasarkan asas tidak diaudit) pada akhir tahun 2006. Tahap keberuntungan dikekalkan sejajar dengan persekitaran pelaburan yang menggalakkan yang menghasilkan pendapatan bersih daripada aktiviti pelaburan yang lebih tinggi dan peruntukan pengurangan nilai pelaburan yang diambil kira semula. Digabungkan

dengan premium baru yang lebih tinggi, lebihan pendapatan atas perbelanjaan bagi perniagaan insurans hayat dan keluarga berkembang 17.8% kepada RM12.4 bilion pada tahun 2006 (2005: -7.6% kepada RM10.6 bilion). Lebihan penanggung insurans hayat meningkat kepada RM4.8 bilion (2005: RM3.6 bilion) disokong terutamanya oleh pulangan pelaburan yang lebih baik serta pengalaman mortaliti dan morbiditi yang menggalakkan. Bagi perniagaan insurans dan takaful am, tuntutan yang lebih tinggi terutamanya dalam perniagaan motor, menyebabkan kemerosotan hasil pengunderaitan sebanyak 43% kepada RM0.6 bilion (2005: RM1.1 bilion). Walau bagaimanapun, pendapatan pelaburan yang lebih tinggi membolehkan sektor insurans dan takaful am mengekalkan keuntungan operasi keseluruhan sebanyak RM1.5 bilion.

Jumlah aset industri insurans dan takaful terus mencatat pertumbuhan dua angka sebanyak 12.6% kepada RM115.4 bilion pada akhir tahun 2006, disokong terutamanya oleh pengembangan dalam aset dana hayat (+14.1%). Daripada jumlah ini, sekuriti korporat dan hutang berjumlah RM54.3 bilion. Pelaburan dalam aset asing meningkat hampir sebanyak 300% kepada RM1.2 bilion (akhir tahun 2005: RM0.3 bilion) mencerminkan strategi penanggung insurans untuk memadankan liabiliti produk dalam mata wang asing dan produk modal terjamin, dengan pendedahan dalam pasaran asing. Walau bagaimanapun, bahagian aset asing berbanding jumlah aset dana insurans kekal rendah pada 1% daripada jumlah aset.

Sektor takaful mencatat prestasi pertumbuhan yang teguh

Industri takaful terus mencatat prestasi yang kukuh pada tahun 2006. Jumlah aset meningkat 17.9% untuk mencakupi 6.1% daripada jumlah aset industri insurans, manakala gabungan sumbangan takaful meningkat kepada RM1.7 bilion untuk mencakupi 6.5% daripada jumlah premium industri. Dalam sektor takaful keluarga, sumbangan perniagaan baru meningkat dengan ketara sebanyak 74.6% kepada RM1.3 bilion (2005: RM725.5 juta). Peningkatan ini disebabkan terutamanya oleh pertumbuhan dalam takaful gadai janji (+73.7% kepada RM0.7 bilion) serta perniagaan berkaitan pelaburan (+200.1% kepada RM0.2 bilion) untuk mencakupi 68.2% daripada perniagaan baru. Perniagaan takaful am mengekalkan momentum pertumbuhan yang kukuh dengan sumbangan langsung kasar berkembang 29.4% kepada RM713.7 juta (2005: RM551.4 juta). Pertumbuhan ini didorong terutamanya oleh jumlah perniagaan dalam sektor motor dan kebakaran yang lebih tinggi, yang mencatat pertumbuhan masing-masing sebanyak 42.9% dan 34.7%.

Institusi Kewangan Pembangunan

Prestasi IKP yang dikawal selia Bank Negara Malaysia terus kukuh pada tahun 2006, sebagaimana ditunjukkan oleh prestasi perniagaan secara keseluruhan yang menggalakkan dan kedudukan kewangan yang bertambah baik. Pada tahun 2006, pinjaman keseluruhan yang dikeluarkan oleh IKP kepada sektor sasaran mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 17.9% dengan jumlah pinjaman terkumpul meningkat kepada RM51.1 bilion pada akhir tahun 2006 (akhir tahun 2005: RM43.4 bilion). Sebagai respons kepada bertambahnya jumlah projek pembangunan dalam sektor infrasruktur, pinjaman kepada sektor ini meningkat lagi sebanyak 11.7% kepada RM14.9 bilion, terutamanya bagi membiayai aktiviti dalam sektor pembinaan, pengangkutan dan komunikasi. Pembiayaan kepada PKS, termasuk PKS dalam sektor perkhidmatan, perkilangan dan pertanian, juga terus berkembang sebanyak 9.9% kepada RM13.2 bilion dalam menyokong usaha Kerajaan untuk menggalakkan dan membangunkan sektor PKS. Pada akhir tahun 2006, pembiayaan oleh IKP kepada PKS mencakupi 25.9% daripada gabungan jumlah pinjaman terkumpul IKP.

Bagi menyokong usaha menggiatkan semula sektor pertanian dan asas tani, pinjaman kepada sektor tersebut mencatat pertumbuhan yang lebih tinggi sebanyak 8.5% pada tahun 2006 (2005: 2.9%) yang disalurkan terutamanya kepada aktiviti penanaman, penternakan dan aktiviti pemprosesan asas tani. Pembiayaan untuk menyokong aktiviti eksport juga kekal teguh, dengan 44% daripada pinjaman disalurkan

kepada usaha niaga dalam pasaran bukan tradisional. Sementara itu, pembiayaan untuk kredit penggunaan oleh beberapa IKP meningkat sebanyak 23.7% (2005: 42.9%), mencerminkan permintaan pengguna yang teguh terutamanya terhadap pinjaman peribadi daripada golongan berpendapatan lebih rendah.

NPL sektor IKP kekal terurus, sebagaimana ditunjukkan oleh nisbah NPL kasar dan bersih yang menurun masing-masing kepada 9.4% dan 3.9% pada akhir tahun 2006 (akhir tahun 2005: masing-masing 10.4% dan 4.5%). Kualiti aset yang semakin baik ini disebabkan oleh usaha secara progresif yang dilakukan IKP bagi mempertingkatkan proses kredit dan sistem maklumat mereka, yang membolehkan IKP mengurus dan mengawal NPL dengan lebih baik. Tambahan pula, penglibatan hampir kesemua IKP dalam Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat (*Central Credit Reference Information System, CCRIS*) juga telah menyumbang kepada penilaian kredit yang lebih baik, yang mengurangkan kes pinjaman baru menjadi pinjaman tak berbayar.

Jumlah deposit yang digemblengkan oleh IKP pengambil deposit untuk menggalakkan tabungan dalam kalangan penabung kecil dan ahli koperasi terus meningkat kepada RM40.3 bilion pada akhir tahun 2006 (akhir tahun 2005: RM36.2 bilion). Pengembangan operasi perniagaan yang mampan terus menjana keuntungan yang kukuh kepada IKP yang berjumlah RM1.3 bilion pada tahun 2006 (2005: RM1.5 bilion). Daripada jumlah ini, lebih daripada 80% disumbangkan oleh keuntungan operasi. Hasil yang menggalakkan ini melengkapkan suntikan modal oleh Kerajaan untuk terus memperkukuhkan kedudukan kewangan IKP, dengan jumlah dana pemegang saham meningkat kepada RM10.7 bilion pada akhir tahun 2006 daripada RM8.4 bilion pada akhir tahun 2005.

Penilaian Risiko Sistem Kewangan

TINJAUAN

Sektor kewangan memainkan peranan utama sebagai pengantara kewangan dalam ekonomi Malaysia. Melalui fungsi ini, pertumbuhan dan kestabilan sektor kewangan saling berkait rapat dengan perkembangan dalam sektor benar dan juga keadaan makroekonomi. Selain itu, dengan meningkatnya tahap keterbukaan ekonomi Malaysia dan sistem kewangan yang menyebabkan integrasi dengan sektor luaran yang lebih pesat, tugas untuk memelihara kestabilan sektor kewangan menjadi lebih rumit dan mencabar. Ini adalah kerana perkembangan dalam sektor luaran termasuk pasaran kewangan global boleh mempengaruhi dengan ketara keadaan dan perkembangan ekonomi dan sistem kewangan negara serta gelagat dan sikap terhadap risiko peserta pasaran kewangan. Pengaruh ini bertambah dengan kemasukan aliran modal yang lebih besar ke pasaran sedang pesat membangun, khususnya di rantau ini, berikutan liberalisasi akaun modal yang lebih meluas. Perkembangan ini dan juga perkembangan lain menekankan perlunya rangka kerja pengawasan dan pemantauan yang lebih menyeluruh dan teguh, yang mengambil kira perkembangan yang melangkaui ekonomi dalam negeri, bagi memastikan risiko dan kelemahan yang muncul dikenal pasti dengan sewajarnya dan ditangani tepat pada masanya dengan berkesan.

Satu bidang penting yang diberi tumpuan pada tahun 2006 ialah mengenal pasti ancaman dan kelemahan yang muncul dalam pasaran kewangan yang berkait dengan pergerakan aliran modal yang ketara, terutama ke pasaran sedang pesat membangun di Asia dan Amerika Latin, dalam keadaan mudah tunai lebihan yang berpanjangan. Di dalam negara, isu-isu yang dihadapi oleh sektor isi rumah dan sektor korporat yang berpunca daripada tekanan inflasi ekoran kenaikan harga petrol dan utiliti, dan jangkaan berhubung dengan kenaikan kadar faedah telah menjadi tumpuan utama usaha pengawasan dan pemantauan peringkat makro pada separuh pertama tahun 2006.

Daya tahan sistem kewangan Malaysia terus berada pada tahap yang amat teguh walaupun menghadapi beberapa perkembangan yang mencabar termasuk kesan harga minyak dan komoditi yang lebih tinggi terhadap ekonomi dan turun naik pasaran kewangan yang meningkat, khususnya pergerakan harga ekuiti pada bulan Mei 2006 dan akhir bulan Februari 2007. Keteguhan daya tahan ini hasil daripada peningkatan keupayaan pengurusan risiko, pembangunan infrastruktur kewangan di samping tadbir urus dan pengawasan yang lebih mantap di peringkat institusi. Tambahan lagi, kedudukan kewangan yang lebih kukuh dan penunjuk keteguhan kewangan utama yang bertambah baik turut menyumbang kepada ketahanan sistem yang berterusan. Khususnya, permodalan terus berada pada tahap tinggi melebihi 12.5% sepanjang tahun, tahap keberuntungan adalah mampan dengan keuntungan awalan sebelum cukai tidak diaudit sebanyak RM13 bilion dan pulangan ekuiti sebanyak 16.1%, serta kualiti aset yang kian bertambah baik mencatat nisbah NPL bersih sebanyak 4.8% pada akhir tahun 2006. Prestasi sistem perbankan yang kukuh disokong penambahbaikan infrastruktur kewangan dan rangka kerja pengawalseliaan dan penyeliaan yang mantap.

Sistem dan institusi kewangan terus teguh dan stabil, memperlihatkan daya tahan yang berterusan dalam menghadapi persekitaran yang mencabar, didorong terutamanya oleh kedudukan kewangan yang lebih kukuh, pengurusan risiko yang lebih sofistikated dan tadbir urus yang mantap sejajar dengan rangka kerja pengawalseliaan dan penyeliaan yang kukuh.

Prospek bagi sistem kewangan yang stabil adalah terus menggalakkan memandangkan

daya tahan yang bertambah kukuh dan pretasi kewangan yang teguh serta wujudnya struktur keinstitusian yang lebih mantap terus memperkukuh kapasiti dan keupayaan sektor kewangan, di peringkat sistem mahupun di peringkat institusi, untuk menghadapi gangguan masa depan. Infrastuktur kewangan yang lebih pelbagai juga akan membolehkan risiko dalam sistem kewangan diurus dengan cara yang lebih berkesan dan cekap.

PERKEMBANGAN MAKROEKONOMI DAN KEWANGAN GLOBAL

Pertumbuhan yang berterusan di negara-negara perindustrian dan momentum pertumbuhan yang mampan di negara Asia ketika ekonomi AS mengalami penyederhanaan

Pertumbuhan global terus mantap pada tahun 2006, mencapai pertumbuhan melebihi 4% bagi empat tahun berturut-turut, walaupun pertumbuhan lebih sederhana dicatatkan pada separuh kedua tahun itu ekoran pertumbuhan ekonomi Amerika Syarikat (AS) yang lebih perlahan. Meskipun wujud persekitaran harga minyak yang tinggi, kadar faedah yang semakin naik, dan turun naik dalam pasaran kewangan yang meningkat, pertumbuhan global adalah meluas ekoran pemulihan yang berterusan di Jepun dan kawasan euro yang diperkukuh oleh pertumbuhan yang mampan di rantau Asia. Sementara itu, inflasi global mulai stabil berikutan penurunan harga minyak. Harga minyak mentah jatuh di bawah paras USD55 setong pada bulan Januari 2007 untuk kali pertama semenjak pertengahan tahun 2005, selepas memuncak melebihi paras USD77 setong pada bulan Julai 2006.

Dasar monetari yang ketat di ekonomi utama dan sebahagian negara Asia

Keperluan untuk mengurus jangkaan inflasi dan kemungkinan resapan tekanan atas inflasi teras mendorong kebanyakan bank-bank pusat mengambil pendirian dasar monetari yang ketat pada tahun 2006. Pendirian itu diteruskan sehingga tanda-tanda tekanan inflasi jelas reda. Federal Reserve Board menaikkan kadar faedah kepada 5.25% menjelang bulan Jun 2006 dan

Rajah 2.1
Pertumbuhan KDNK Benar

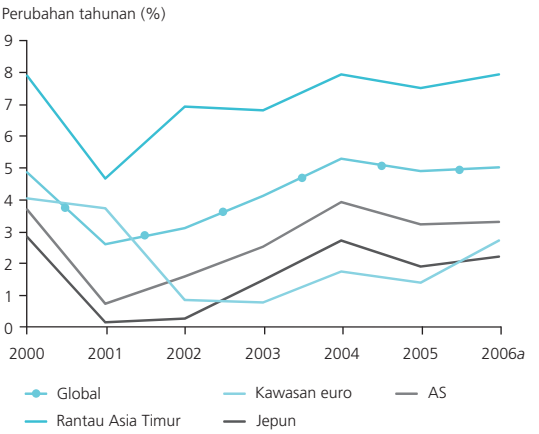

a Anggaran
Sumber: Pihak Berkuasa Nasional

Rajah 2.2a
Inflasi di Negara Perindustrian Utama

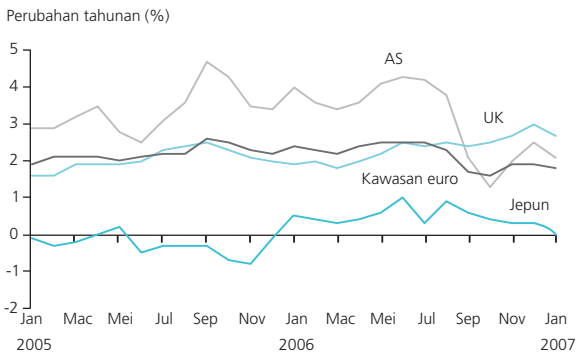

Rajah 2.2b
Inflasi di Negara Serantau

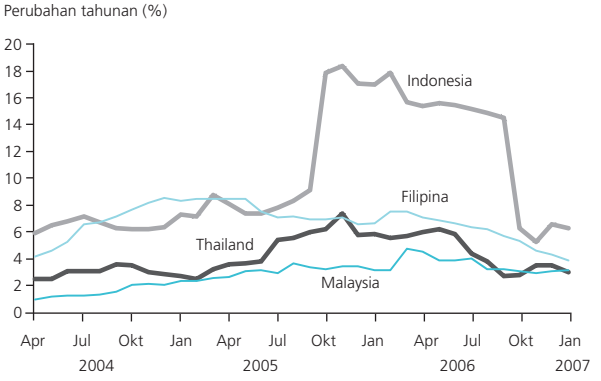

Sumber: Pihak Berkuasa Nasional

Rajah 2.3a
Negara Perindustrian Utama: Kadar Faedah Rasmi

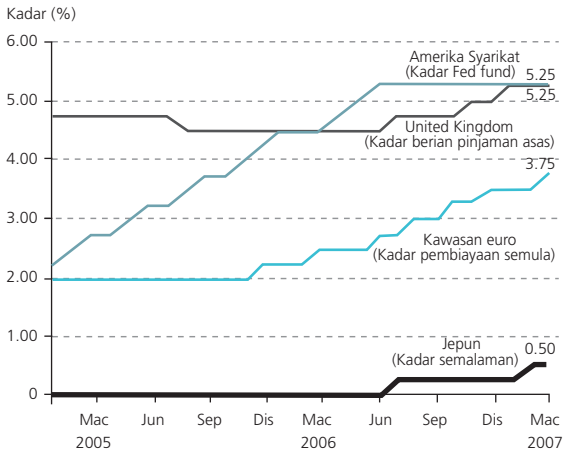

Rajah 2.3b
Negara Serantau: Kadar Faedah Rasmi

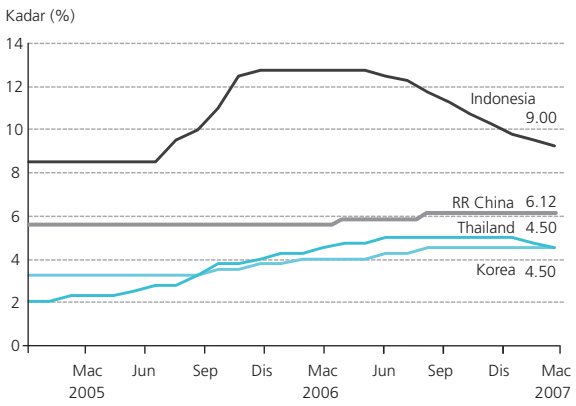

Sumber: Pihak Berkuasa Nasional

mengekalkan pendirian itu sehingga akhir tahun, manakala Bank of Japan menamatkan dasar kadar faedah sifarnya pada bulan Julai 2006 berikutan kadar inflasi kembali menjadi positif. European Central Bank dan Bank of England turut menaikkan kadar faedah untuk membendung tekanan inflasi yang mula muncul. Di rantau Asia, RR China menaikkan kadar faedah bagi mengurangkan kadar pertumbuhan kredit dan pelaburan, manakala kadar faedah yang lebih tinggi di Korea bertujuan menyederhanakan kenaikan harga rumah yang naik mendadak. Ekonomi serantau lain termasuk China Taipei dan India juga mengetatkan dasar monetari masing-masing pada tahun 2006. Langkah yang diambil oleh China Taipei bertujuan menjajarkan kadar faedah benar mengikut keadaan ekonomi semasa, manakala langkah yang diambil oleh India bertujuan membendung tekanan inflasi. Indonesia dan Thailand pula mengambil langkah mengurangkan kadar faedah dalam keadaan inflasi yang semakin sederhana.

Turun naik dan premium risiko yang rendah menyelubungi pasaran kewangan global

Persekitaran mudah tunai lebihan yang berpanjangan mendorong pergerakan modal yang lebih besar dalam mencari pulangan yang lebih tinggi. Ini mencerminkan keinginan mengambil risiko yang meningkat, dirangsang oleh prospek keadaan ekonomi global yang bertambah baik. Peningkatan pendapatan korporat dan persekitaran makroekonomi yang bertambah baik secara keseluruhan turut mendorong kemasukan besar aliran modal ke dalam pasaran sedang pesat membangun, terutamanya ke dalam pasaran ekuiti. Asas-asas ekonomi yang kukuh bagi kebanyakan negara sedang pesat membangun, yang disokong oleh prestasi eksport yang lebih kukuh, kedudukan fiskal yang bertambah baik, dan sektor kewangan yang lebih maju merupakan faktor utama yang menyokong perkembangan ini.

Perkembangan tersebut, aktiviti penggabungan dan pengambilalihan serta pengumuman keuntungan yang lebih baik daripada jangkaan oleh beberapa syarikat gergasi global mendorong pasaran ekuiti mencatatkan prestasi yang kukuh dalam tempoh sehingga bulan Mei 2006 (Rajah 2.4a dan b). Pasaran ekuiti dalam ekonomi sedang pesat membangun, yang merupakan penerima utama aliran modal, mencatatkan peningkatan yang kukuh seperti ditunjukkan Indeks Pasaran Sedang Pesat Membangun MSCI (*MSCI Emerging Market Index*). Tempoh ini turut menyaksikan minat yang menggalakkan terhadap bon korporat hasil tinggi dalam persekitaran kadar kemungkiran membayar korporat yang paling rendah pernah dicatat. Pembelian bon korporat yang menggalakkan dalam pasaran sedang pesat membangun selanjutnya menyumbang kepada pengecilan dalam spread bon ke paras terendah dalam sejarah.

Rajah 2.4a
Prestasi Indeks Ekuiti Utama

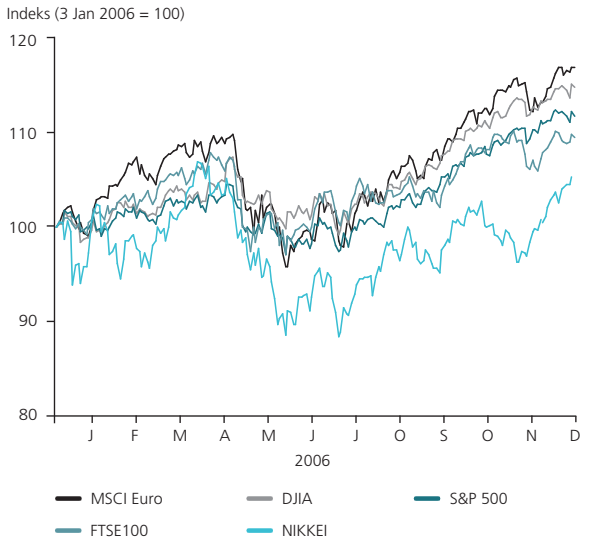

Sumber: Bloomberg

Menjelang bulan Mei 2006, harga komoditi termasuk minyak, tembaga dan emas mencatatkan paras tertinggi. Ini mencetuskan penilaian semula risiko berikutan ketidakpastian yang meningkat di samping peningkatan jangkaan terhadap tekanan inflasi dan pengetatan dasar monetari di beberapa negara, yang berakhir dengan penjualan aset kewangan dengan ketara, khususnya dalam pasaran ekuiti. Ini memberi kesan yang ketara atas pasaran ekuiti dalam ekonomi sedang pesat membangun di Asia dan Amerika Latin. Dalam pasaran bon, sikap keberatan mengambil risiko semakin meningkat dalam kalangan pelabur berikutan penilaian semula risiko yang mendorong pelabur untuk memilih pelaburan yang mendapat penarafan tinggi meskipun hasilnya rendah. Di samping itu, hasil bon jangka panjang Kerajaan Amerika Syarikat naik melebihi 5% menjelang akhir bulan Jun. Perkembangan yang sama juga dapat dilihat dalam ekonomi serantau terutama di Indonesia dan Filipina (Rajah 2.5).

Rajah 2.4b
Prestasi Indeks Ekuiti Serantau

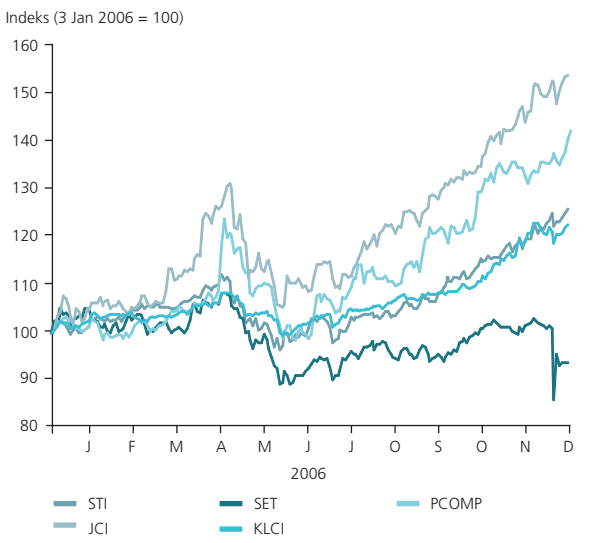

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.5
Hasil Bon Kerajaan 10 Tahun untuk Negara Terpilih

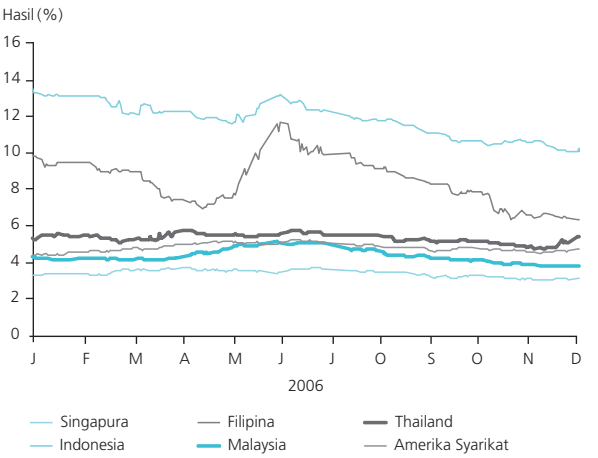

Sumber: Bloomberg

Meskipun terdapat perubahan harga yang ketara pada bulan Mei 2006, pasaran kewangan terus pada keseluruhannya dicirikan oleh tahap turun naik yang rendah (Rajah 2.6a dan b). Secara umumnya, keadaan ini sebahagiannya mencerminkan asas-asas ekonomi yang bertambah baik, sektor kewangan yang lebih canggih dan pasaran yang lebih cekap sejak beberapa tahun kebelakangan ini, di samping jangkaan pasaran kewangan yang optimis mengenai risiko masa depan dan prospek bagi pertumbuhan.

Kebanyakan pasaran kewangan pulih dengan kukuh dan pantas setelah berlakunya pembetulan

Rajah 2.6a
Turun Naik Pasaran Ekuiti Utama

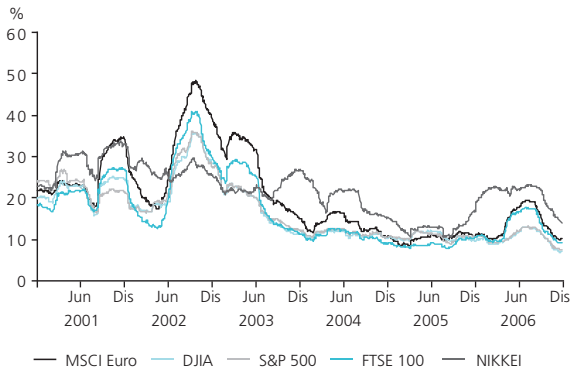

Nota: Turun naik diukur berdasarkan sisihan piawai bergerak bagi pulangan harian untuk tempoh selama 90 hari

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.6b
Turun Naik Pasaran Ekuiti Serantau

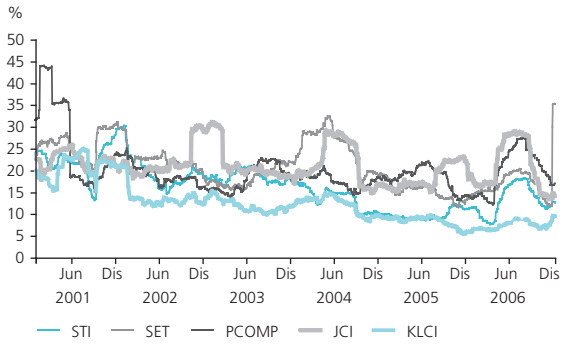

Nota: Turun naik diukur berdasarkan sisihan piawai bergerak bagi pulangan harian untuk tempoh selama 90 hari

Sumber: Bloomberg

pada bulan Mei disebabkan jangkaan yang bertambah baik terhadap prospek dan risiko. Khususnya, dengan asas-asas ekonomi secara keseluruhannya kekal utuh, pemulihan telah berlaku dalam keadaan harga minyak mentah yang semakin sederhana, harga komoditi yang lebih stabil dan ramalan pertumbuhan global yang lebih optimistik termasuk jangkaan kadar penyederhanaan ekonomi AS yang lebih perlahan dan paras kadar faedah jangka panjang yang berterusan rendah. Kesemua perkembangan ini menyumbang kepada kemasukan semula aliran modal ke pasaran sedang pesat membangun yang mendorong harga ekuiti ke paras lebih tinggi

Rajah 2.7
Indeks Komoditi Goldman Sachs

Sumber: Reuters

bagi baki tempoh seterusnya pada tahun 2006. Begitu juga, aliran masuk modal, terutamanya ke dalam bon jangka panjang dalam pasaran bon mengakibatkan keluk hasil beralih arah berikutan hasil bon jangka panjang yang menurun.

Keadaan turun naik tidak menyebabkan kesan buruk pada ekonomi serantau

Meskipun tiada tanda-tanda jelas kesan buruk terhadap ekonomi serantau, pasaran kewangan dalam rantau ini mengalami turun naik dalam beberapa tempoh yang singkat berpunca daripada tahap kesensitifan risiko dalam kalangan pelabur yang tinggi terhadap perkembangan politik serantau dan langkah domestik untuk mengurus aliran masuk modal. Kesan perkembangan tersebut atas rantau ini secara keseluruhannya adalah sedikit dan secara dasarnya dapat dibendung, meskipun terdapat beberapa pasaran

Rajah 2.8
Harga Minyak

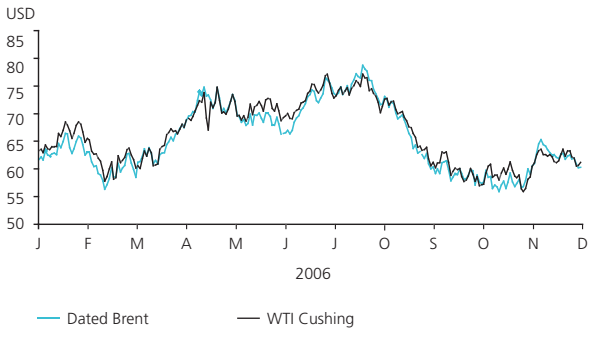

Sumber: Bloomberg

yang mengalami turun naik yang lebih tinggi. Pada keseluruhannya, rantau ini secara relatif tidak terjejas akibat perkembangan ini kerana asas-asas ekonominya yang kukuh disokong oleh leveraj sektor awam dan korporat yang lebih rendah, rizab asing yang makin bertambah dan keyakinan pelabur yang semakin baik, serta diperkukuh oleh jangkaan pertumbuhan ekonomi yang mampan dan tekanan inflasi yang secara relatif terbendung.

PERKEMBANGAN MAKROEKONOMI DAN KEWANGAN MALAYSIA

Ekonomi dalam negeri berkembang, didorong pertumbuhan aktiviti sektor swasta

Ekonomi Malaysia berkembang 5.9% pada tahun 2006. Pertumbuhan adalah menyeluruh dan diterajui sektor perkhidmatan, perkilangan dan pertanian. Perbelanjaan penggunaan swasta terus kukuh, dengan peningkatan sebanyak 7% pada tahun 2006, disokong pendapatan boleh guna yang lebih tinggi dalam keadaan pasaran pekerja yang baik, perolehan eksport yang menggalakkan dan harga komoditi yang meningkat. Pembentukan modal kasar tetap meningkat 7.9% pada tahun 2006, diterajui terutamanya oleh perbelanjaan modal sektor swasta sejajar dengan sentimen perniagaan yang memberangsangkan. Perbelanjaan pelaburan yang kukuh dicatat dalam sektor perkilangan, perkhidmatan, dan minyak dan gas, yang kesemuanya mendapat manfaat daripada pertumbuhan mampan dalam permintaan dalam dan luar negeri.

Bagi penggunaan awam, perbelanjaan mengurus Kerajaan Persekutuan mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh sebanyak 17.7% pada separuh tahun kedua, dengan perbelanjaan yang lebih tinggi untuk emolumen, bekalan dan perkhidmatan. Di samping itu, Kerajaan Persekutuan mempercepat pembayaran perbelanjaan pembangunan sepanjang tahun, terutama untuk projek pendidikan, pertanian, pembangunan luar bandar dan kemudahan awam.

Perkembangan Ringgit

Ringgit mempamerkan lebih banyak pergerakan dua hala pada tahun 2006, dipengaruhi lebihan dagangan asas, aliran pelaburan dan kewangan ke rantau ini yang berpunca daripada prospek

Rajah 2.9
Sumbangan kepada Pertumbuhan KDNK Benar

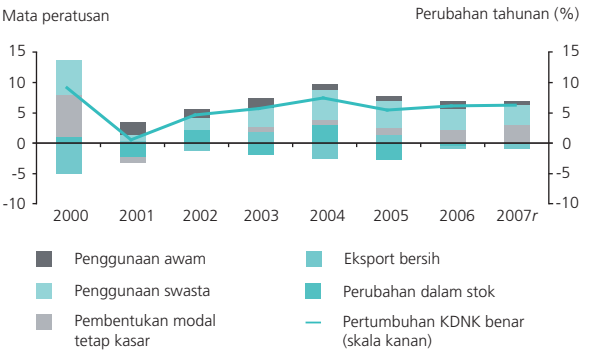

r Ramalan

pertumbuhan ekonomi yang menggalakkan, dan jangkaan pasaran terhadap pengukuhan nilai kadar pertukaran ringgit. Ringgit juga dipengaruhi pelaburan langsung dan portfolio ke luar negara, pembayaran balik dan prabayaran hutang luar negeri, dan penghantaran balik keuntungan dan dividen.

Perkembangan Inflasi

Tekanan inflasi dalam negeri meningkat pada tahun 2006 berikutan pertumbuhan global yang memberangsangkan dan harga komoditi yang semakin meningkat. Kadar inflasi purata, seperti yang diukur melalui perubahan tahunan dalam Indeks Harga Pengguna, meningkat daripada 3% pada tahun 2005 kepada 3.6% pada tahun 2006, sebahagian besarnya berikutan pelarasan harga barangan yang ditadbir dan faktor berkaitan penawaran.

Kenaikan kadar inflasi disumbang terutamanya oleh kos pengangkutan yang lebih tinggi berikutan kenaikan harga runcit produk petroleum pada bulan Mac 2006. Walau bagaimanapun, tekanan inflasi nyata terkawal, apabila kadar inflasi menurun pada separuh tahun kedua. Ini mencerminkan kesan pusingan kedua terhadap harga pengguna berpunca daripada peningkatan kos sumber yang terbatas, ekoran jangkaan inflasi yang tegar.

Perkembangan Dasar Monetari

Kadar Dasar Semalaman (*Overnight Policy*

Rate, OPR) dinaikkan sebanyak dua kali pada awal tahun 2006 untuk menjajarkan keadaan monetari mengikut persekitaran semasa, dalam keadaan prospek yang kukuh berhubung dengan pertumbuhan ekonomi, dan inflasi yang meningkat. Dalam tempoh seterusnya, muncul ketidakpastian dalam persekitaran luar, ekoran kenaikan berterusan harga tenaga dan risiko geopolitik yang mungkin menyebabkan pertumbuhan global menjadi sederhana. Berikutan terdapat tanda-tanda kesan kenaikan harga pusingan kedua yang terbatas, dan kurangnya tekanan inflasi berpunca daripada permintaan, dasar monetari dikekalkan seketika bagi memelihara keseimbangan antara mengekalkan momentum pertumbuhan ekonomi dan kestabilan harga. OPR dikekalkan pada kadar 3.5% sehingga akhir tahun.

Perkembangan Pasaran Kewangan

Prestasi pasaran kewangan mencerminkan momentum pertumbuhan dan sejajar dengan perkembangan pasaran kewangan global

Prestasi pasaran kewangan Malaysia sebahagian besarnya dipengaruhi perkembangan global dan domestik. Dalam persekitaran mudah tunai global yang berlebihan serta permintaan terhadap pelaburan yang berhasil tinggi, Malaysia dengan asas ekonominya yang kukuh dan sektor kewangannya yang maju merupakan salah satu destinasi tarikan pelabur. Ini menyebabkan kemasukan aliran modal yang ketara ke dalam negara, khususnya menjelang hujung tahun yang didorong oleh jangkaan nilai mata wang ringgit akan meningkat. Meskipun tahun 2006 mengalami beberapa tempoh turun naik yang ketara, kesannya terhadap sektor kewangan terus terbendung.

Secara keseluruhan, pasaran ekuiti Malaysia mengakhiri tahun 2006 dengan prestasi yang amat memberangsangkan meskipun bermula dengan prestasi sederhana (berbanding dengan pasaran serantau), di samping beberapa tempoh turun naik yang tertentu. Indeks Komposit Kuala Lumpur (KLCI) mengakhiri tahun 2006 dengan peningkatan tahunan sebanyak 21.8%, iaitu kadar tertinggi sejak tahun 2003. KLCI mencecah 1,096.24 mata, mengatasi tahap psikologi

Rajah 2.10
Prestasi KLCI

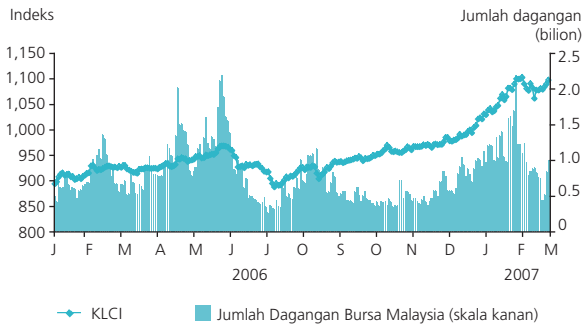

Sumber: Bursa Malaysia

Rajah 2.11
Rekod Pencapaian Prestasi KLCI

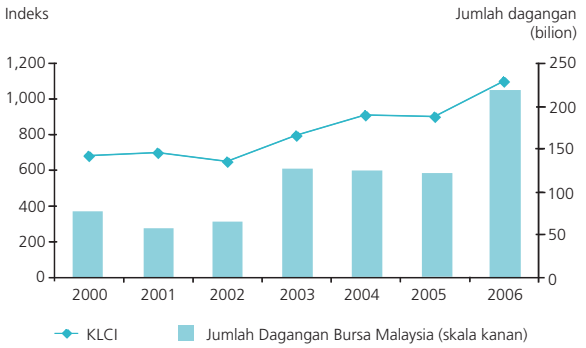

Sumber: Bursa Malaysia

1,000 mata. Jumlah urus niaga di Bursa Malaysia berjumlah RM250.6 bilion (2005: RM177.3 bilion) dengan permodalan pasaran meningkat 22.1% pada tahun 2006 kepada RM848.7 bilion atau 155.3% daripada KDNK pada akhir tahun 2006.

Sebelum berlakunya pembetulan pasaran pada pertengahan tahun, jangkaan bahawa prestasi eksport akan lebih kukuh bagi sektor elektronik dan elektrik mempengaruhi aliran masuk modal ke kaunter teknologi di Papan Kedua dan MESDAQ. Berikutan berlakunya pembetulan harga pada bulan Mei, aliran portfolio ini meninggalkan negara dan mengakibatkan turun naik yang menyeluruh dalam pasaran ekuiti domestik. Walau bagaimanapun, tahap turun naik masih di bawah paras yang dicatat semasa krisis kewangan

Rajah 2.12
Turun Naik Indeks KLCI

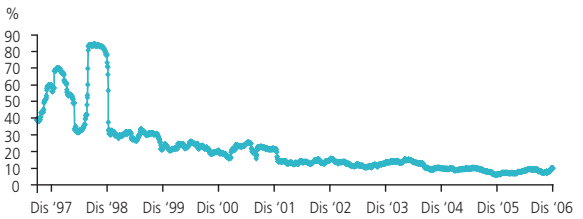

Nota: Turun naik diukur berdasarkan sisihan piawai bergerak bagi pulangan harian untuk tempoh selama 90 hari

Sumber: Bloomberg

Asia (Rajah 2.12). Kesan perkembangan ini secara relatifnya adalah minimum dan sementara, memandangkan pasaran ekuiti pulih dengan kukuh, sebahagian besarnya disebabkan penunjuk-penunjuk ekonomi dan korporat yang positif yang menyebabkan kemasukan semula aliran modal ke dalam negara, khususnya ke kaunter lebih besar dan saham perdana di Papan Utama. Terdapat juga semakan positif atas ramalan perolehan korporat oleh penganalisis, dan peningkatan aktiviti penggabungan dan pengambilalihan (84 penggabungan dan pengambilalihan berjaya disempurnakan pada tahun 2006 dengan nilai kira-kira RM90 bilion berbanding dengan RM47.3 bilion pada tahun 2005). Pemulihan dalam pasaran ekuiti juga dirangsang sedikit sebanyak oleh masa depan yang optimis dalam pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan.

Pasaran ekuiti meneruskan prestasinya yang cemerlang pada awal tahun 2007, disokong kemasukan berterusan aliran dana bukan pemastautin. KLCI mencecah setinggi 1,283.47 mata pada 23 Februari 2007 sebelum pembetulan yang berlaku pada akhir bulan Februari dan awal bulan Mac. Ini adalah akibat daripada kesan kontagion yang berpunca daripada perangkaan di AS yang lebih lemah dan perkembangan dalam pasaran kewangan RR China, di samping aktiviti pengambilan untung ekoran pertumbuhan pesat yang dicatat sebelumnya. Dengan asas-asas ekonomi yang kukuh terus tidak berubah, pasaran ekuiti semenjak daripada itu telah pulih. Pada 7 Mac 2007, KLCI berada pada paras 1,156.58 mata atau 5.5% lebih tinggi berbanding pada akhir tahun 2006.

Pada masa yang sama, prestasi pasaran bon domestik dipengaruhi perkembangan domestik dan global. Prospek inflasi dan hala tuju dasar monetari sebahagian besarnya mempengaruhi trend peningkatan hasil pada permulaan tahun 2006. Menjelang bulan Jun 2006, hasil Sekuriti Kerajaan Malaysia naik sehingga 80 mata asas. Hasil memuncak pada bulan Jun berikutan prospek dan penilaian risiko yang berubah dengan ketara disebabkan prospek inflasi yang bertambah baik di samping jangkaan pengukuhan ringgit selanjutnya dan disokong mudah tunai yang terus berlebihan. Modal yang masuk semula dalam beberapa tempoh selepas pembetulan pasaran pada pertengahan tahun mendorong minat belian dalam bon jangka panjang berikutan keinginan pelabur mengambil risiko yang meningkat, mengakibatkan penurunan hasil jangka panjang. Jangkaan tentang kemungkinan pasaran bon Malaysia dimasukkan ke dalam Citigroup World Government Bond Index, sedikit sebanyak mendorong belian awalan oleh pengurus dana global pada bulan-bulan terakhir tahun 2006.

SEKTOR BUKAN KEWANGAN

Toleransi sektor perniagaan tetap utuh dalam keadaan ketidakpastian pada awalnya

Perkembangan dalam sektor perniagaan terus menggalakkan pada sebahagian besar tahun 2006. Dengan mencakupi sebanyak 39.6% daripada jumlah pinjaman terkumpul sistem perbankan dan dengan bon korporat terkumpul berjumlah lebih daripada RM186.1 bilion, prestasi sektor perniagaan yang memberangsangkan memberi kesan limpahan yang menggalakkan terhadap sektor perbankan dan pasaran kewangan. Sektor perniagaan dapat menyesuaikan keadaan dengan pantas kepada paras baru kos mengurus berikutan kos pengangkutan, bahan mentah dan pembiayaan yang lebih tinggi.

Dalam sektor korporat, keuntungan agregat bagi beberapa syarikat tersenarai, yang mewakili lebih daripada 70% daripada jumlah permodalan pasaran Bursa Malaysia, pulih dengan kukuh pada suku tahunan ketiga. Pulangan aset purata bagi syarikat tersenarai ini meningkat kepada 1.4% pada suku ketiga tahun 2006 selepas berlegar di bawah paras 1.2% selama tiga suku tahunan.

Rajah 2.13
Keuntungan

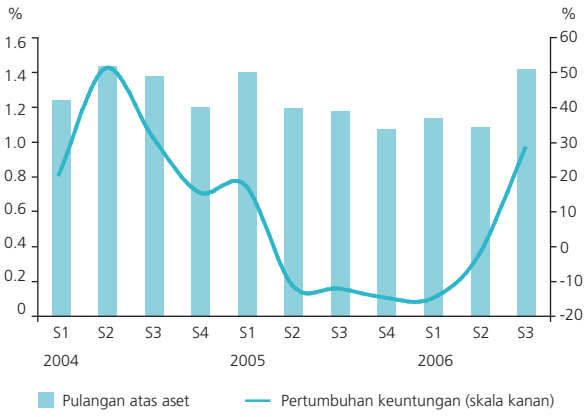

Sumber: Bloomberg

Sementara itu, nisbah keseluruhan hutang kepada ekuiti hampir tidak berubah pada 56.3%. Prestasi keuntungan yang lebih kukuh dan kedudukan hutang yang stabil menyebabkan keupayaan membayar hutang (diukur sebagai nisbah perolehan sebelum faedah, susut nilai dan cukai kepada jumlah kos pembiayaan) syarikat-syarikat ini meningkat kepada 5.3 kali. Di samping itu, spread atas bon korporat mengecil dan nisbah NPL terus menurun pada tahun 2006 yang secara umum, menunjukkan peningkatan prestasi sektor perniagaan. Dengan keuntungan dan kedudukan kewangan yang lebih baik, persekitaran operasi yang kondusif, serta keyakinan dan sentimen

Rajah 2.14
Khidmat Bayaran Hutang dan Leveraj

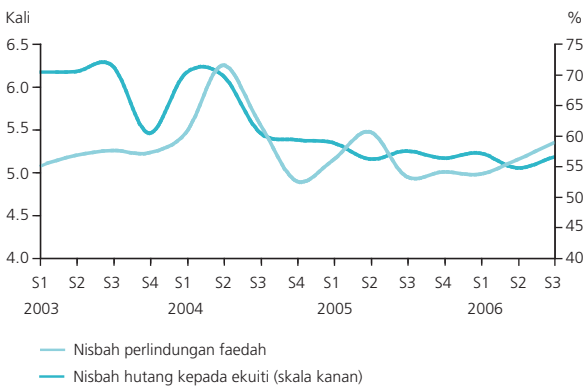

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.15
Spread dan Nisbah Pinjaman Tak Berbayar

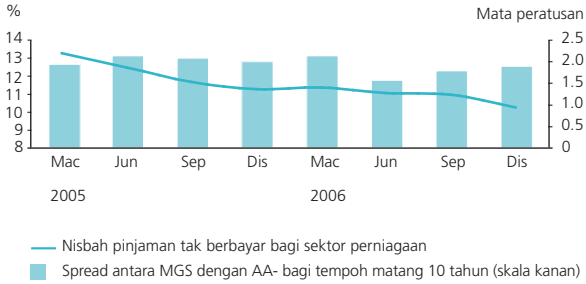

perniagaan yang terus kukuh, sektor korporat dijangka mampu terus berkembang pada tahun 2007. Pada keseluruhannya, risiko terhadap sektor perbankan kekal rendah hasil daripada perkembangan dalam sektor korporat.

Prestasi sektor korporat sebahagian besarnya dipengaruhi hubung kait antara industri dalam ekonomi. Ekoran permintaan dalam dan luar negeri yang kukuh di samping harga komoditi yang tinggi, keuntungan bagi perusahaan perniagaan dalam sektor perkilangan, komoditi utama dan perkhidmatan, mencatatkan peningkatan yang jelas (Rajah 2.16). Dalam sektor perkilangan, perolehan industri pemprosesan dan perekaan logam serta industri bahan pembinaan yang bertambah baik menunjukkan korelasi yang tinggi dengan peningkatan dalam sektor pembinaan.

Peningkatan keuntungan bagi perusahaan perniagaan dalam sektor komoditi utama juga sebahagian besarnya didorong oleh harga komoditi yang tinggi, termasuk harga minyak mentah, minyak sawit dan getah. Namun demikian, walaupun industri minyak dan gas mendapat manfaat daripada harga petroleum yang tinggi, perniagaan pengangkutan dan penyimpanan terpaksa menanggung kenaikan kos yang menjejas keuntungan mereka. Bagi sektor pembinaan pula, prospek pertumbuhan segmen kejuruteraan awam bertambah baik berikutan pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan.

Di peringkat industri, kesan pelarasan permintaan terutamanya penyederhanaan jualan

Rajah 2.16
Pergerakan dalam Indeks Saham Perladangan

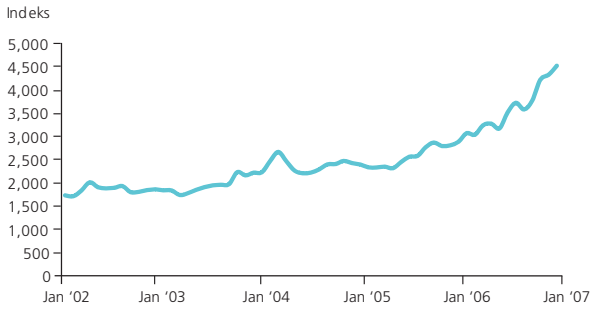

Sumber: Bloomberg

harta kediaman dan kenderaan penumpang, terhadap industri tertentu masih terkawal.

Dalam sektor harta tanah, penyederhanaan dalam permintaan secara keseluruhannya terhadap harta kediaman menyebabkan jualan dan pendapatan yang lebih rendah, yang menimbulkan sedikit kebimbangan atas keupayaan membayar hutang sebahagian besar pemaju harta tanah (Rajah 2.19). Kos sara hidup dan harga harta tanah baru dilancar yang meningkat menyebabkan bakal pembeli harta kediaman mengambil sikap lebih berhati-hati. Dari segi penawaran, perkembangan ini nampaknya sudahpun diambil kira pemaju harta tanah yang menyebabkan bilangan unit baru dilancar

Rajah 2.17
Pulangan atas Aset bagi Sektor Terpilih

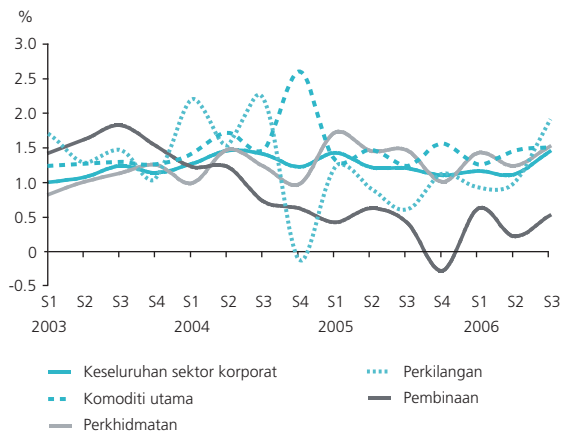

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.18
Nisbah Perlindungan Faedah bagi Sektor Terpilih

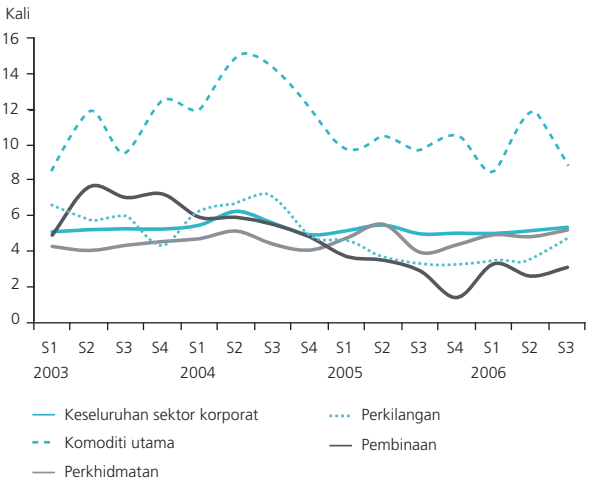

Sumber: Bloomberg

pada tahun 2005 dan 2006 berkurang. Walau bagaimanapun, permintaan pada keseluruhannya masih menggalakkan, didorong oleh permintaan terhadap harta tanah mewah dan yang terletak di lokasi utama, yang juga disokong oleh peningkatan minat pembeli dan pelabur asing.

Rajah 2.19
Tahap Kedudukan Kewangan Syarikat Terpilih dalam Sektor Harta Benda

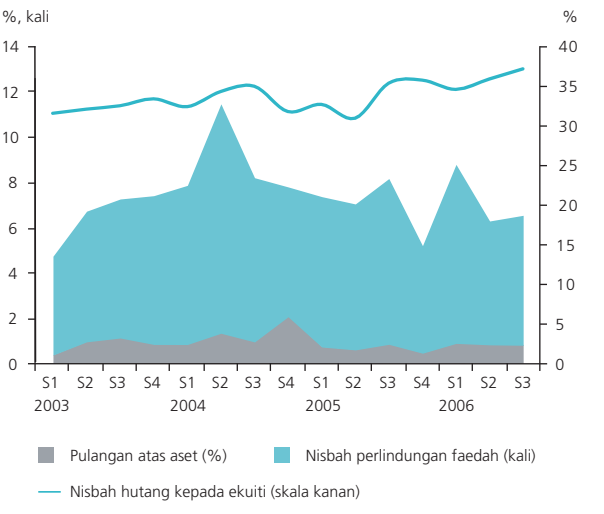

Sumber: Bloomberg

Persaingan yang sengit turut menyebabkan pemaju harta kediaman menawarkan konsep dan reka bentuk perumahan yang baru di samping produk perumahan inovatif dalam pasaran. Dengan proses urbanisasi yang berterusan berserta tahap kemewahan yang meningkat, prospek pemaju harta tanah dijangka bertambah baik.

Sementara itu, kelemahan permintaan terhadap kenderaan penumpang baru menyebabkan sektor automotif menjadi lembap, dengan jumlah jualan industri (termasuk kenderaan komersial) merosot sebanyak 11.1% kepada 490,768 unit pada tahun 2006 (2005: +13.3%, 552,316 unit). Ini menyebabkan permintaan terhadap pembiayaan baru bank berkurang, seperti yang dicerminkan oleh permohonan bagi pembiayaan sewa beli kereta yang merosot sebanyak 23.9%. Sikap berhati-hati pengguna membayangi harga kenderaan yang lebih rendah berikutan pengumuman Dasar Automotif Negara pada bulan Mac 2006. Kejatuhan susulan dalam harga kereta penumpang terpakai khususnya, tidak menggalakkan tukar beli dan penggantian kereta sedia ada. Dengan jualan yang lebih rendah, keuntungan sektor automotif (berdasarkan sampel syarikat automotif yang mewakili lebih daripada 85% permodalan pasaran Bursa Malaysia bagi sektor automotif) merosot dalam sembilan bulan pertama tahun 2006 menyebabkan kemerosotan dalam keupayaan membayar hutang (Rajah 2.20 dan 2.21).

Kemerosotan dalam jualan kenderaan juga menjejaskan prestasi pengeluar komponen automotif. Nisbah liputan faedah pengeluar komponen automotif jatuh kepada 6.5 kali (S3 2005: 9.9 kali) dan nisbah hutang kepada ekuiti pula meningkat kepada 38% (S3 2005: 29.2%).

Rajah 2.20
Pulangan atas Aset bagi Syarikat Terpilih dalam Industri Automotif

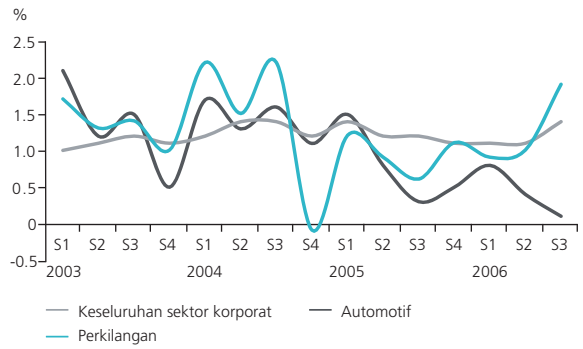

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.21
Nisbah Perlindungan Faedah

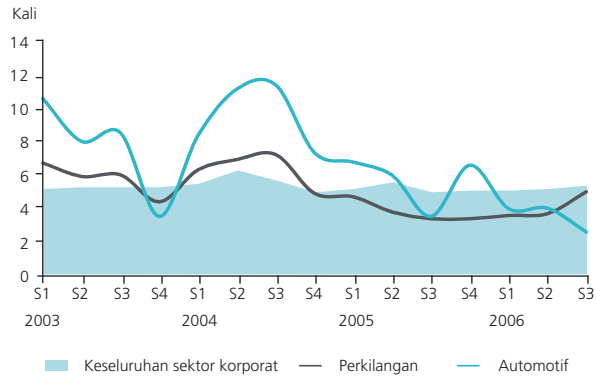

Sumber: Bloomberg

Sungguhpun begitu, sektor perbankan berupaya menyerap risiko yang mungkin timbul berdasarkan pendedahannya dalam segmen sektor perniagaan ini yang rendah, iaitu hanya 0.5% daripada jumlah pinjaman perniagaan sistem perbankan pada akhir tahun 2006.

Jadual 2.1
Urus Niaga Harta Kediaman

Tempoh	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Urus niaga harta kediaman							
Unit	170,932	176,208	162,269	164,723	195,241	181,762	176,277
Nilai (RM bilion)	21.9	22.2	21.1	23.0	29.3	28.4	28.7

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Jadual 2.2
Jualan Kenderaan (dalam unit)

Tempoh	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kereta penumpang	282,103	327,447	359,934	320,524	380,568	416,692	366,738
Kenderaan perdagangan	33,732	37,623	42,727	50,882	70,948	97,820	90,471
Kenderaan pacuan empat roda	27,338	31,311	32,293	34,339	36,089	37,804	33,559
Jumlah	**343,173**	**396,381**	**434,954**	**405,745**	**487,605**	**552,316**	**490,768**

Sumber: Persatuan Automotif Malaysia

Secara keseluruhannya, perkembangan dalam sektor automotif tidak dijangka memberi risiko sistemik kepada kestabilan kewangan. Jangkaan pelancaran model baru oleh pengeluar kereta nasional dan bukan nasional, dan tekanan inflasi yang menjadi sederhana dijangka membantu sektor ini mencatat prestasi yang mampan pada tahun 2007.

Kemungkinan pemangkin dan risiko kepada prestasi sektor korporat masa depan

Dengan momentum pertumbuhan ekonomi Malaysia dijangka terus menggalakkan pada tahun 2007, kedudukan kewangan sektor korporat dijangka terus kukuh. Beberapa sektor dijangka menunjukkan prestasi yang memberangsangkan berikutan pelaksanaan projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan dan program Tahun Melawat Malaysia 2007 (TMM 2007). Ini termasuk 880 projek baru berkaitan pembinaan bernilai RM15 bilion yang akan memberikan kesan memberangsangkan terutamanya terhadap subsektor kejuruteraan awam. Sektor perkilangan, khususnya industri berkaitan pembinaan, yang membekalkan bahan mentah kepada sektor pembinaan, juga dijangka mendapat manfaat daripada permintaan yang kukuh dalam keadaan pasaran yang bertambah baik. Bagi sektor perkhidmatan, industri pelancongan dijangka memberikan kesan limpahan positif atas subsektor runcit, rekreasi dan hospitaliti sepanjang tempoh TMM 2007.

Peningkatan aktiviti penggabungan dan pengambilalihan yang membabitkan syarikat tersenarai utama daripada pelbagai sektor seperti perladangan, pembinaan, minyak dan gas, perkilangan dan perkhidmatan (subsektor utiliti dan perjudian) dijangka terus memberikan peningkatan sinergistik kepada sektor korporat. Dalam jangka panjang, perubahan ini menyediakan potensi besar untuk peningkatan keuntungan dan daya tahan kewangan bagi sektor ini. Satu lagi pemangkin utama ialah jangkaan kesan positif daripada perubahan selanjutnya Syarikat Berkaitan Kerajaan (*Government Linked Companies, GLC*) di bawah Fasa 3 Program Transformasi GLC pada tahun 2007.

Sektor isi rumah kekal berdaya tahan dalam persekitaran mencabar

Seperti sektor perniagaan, sektor isi rumah juga berkait rapat dengan perkembangan dalam keadaan makroekonomi. Walaupun harga komoditi yang lebih tinggi dan peningkatan teguh pasaran ekuiti sebahagiannya menyumbang kepada pertumbuhan kukuh aset kewangan isi rumah, jangkaan peningkatan kos sara hidup dilihat mendorong isi rumah mengambil sikap lebih berhati-hati khususnya bagi perbelanjaan barangan besar. Hasil daripada pasaran perumahan dan automotif yang lemah, hutang isi rumah meningkat dengan kadar sederhana sebanyak 9.8% pada tahun 2006 setelah mengalami pertumbuhan pesat selama enam tahun. Selaras dengan perkembangan ini, nisbah khidmat bayaran hutang sektor isi rumah (yang dikira berdasarkan sumbangan pendapatan boleh guna untuk pembayaran prinsipal dan faedah hutang) kelihatan stabil dengan kualiti kredit keseluruhan sektor isi rumah menunjukkan trend menaik.

Nisbah hutang isi rumah kepada KDNK nominal adalah stabil pada kadar 72.3% (2005: 72.6%) berlatarbelakangkan kenaikan hutang isi rumah terkumpul yang lebih perlahan, disebabkan

Rajah 2.22
Keberhutangan Isi Rumah

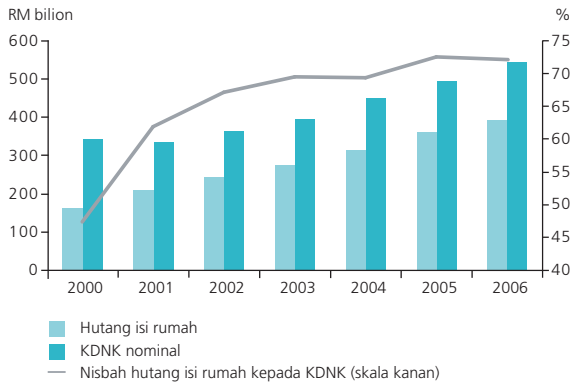

Sumber: Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan dan Bank Negara Malaysia

kurangnya pembelian kereta dan harta kediaman (kedua-duanya dianggarkan mencakupi 70% daripada jumlah hutang isi rumah). Penyederhanaan peminjaman sektor isi rumah meliputi pelbagai pemberi kredit. Sistem perbankan kekal sebagai pembiaya utama memandangkan rangkaian cawangannya yang luas dan wujudnya pakej pembiayaan yang lebih fleksibel.

Walaupun begitu, aset kewangan isi rumah meningkat sebanyak 11.9% didorong terutamanya oleh prestasi kukuh dalam pasaran ekuiti khususnya menjelang akhir tahun 2006, dan pertumbuhan pelaburan dalam dana amanah saham. Pertumbuhan

Rajah 2.23
Komposisi Hutang Isi Rumah Mengikut Tujuan

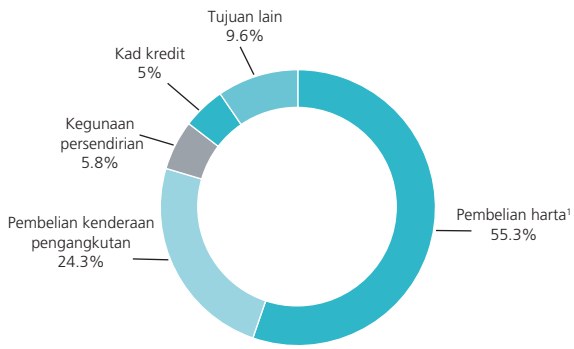

[1] Termasuk harta kediaman dan bukan kediaman
Sumber: Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan dan Bank Negara Malaysia

Rajah 2.24
Komposisi Penyedia Kredit kepada Sektor Isi Rumah

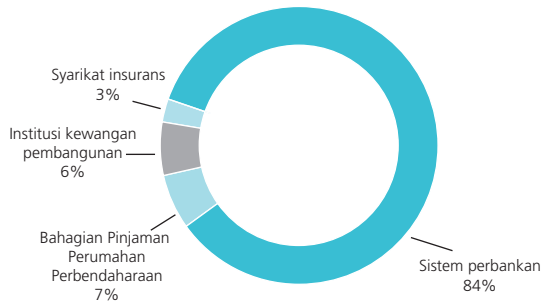

Sumber: Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan dan Bank Negara Malaysia

yang pesat dalam aset kewangan mencerminkan kedudukan kewangan sektor isi rumah yang lebih baik berikutan peningkatan kekayaan sektor tersebut. Pada akhir tahun 2006, nisbah aset kewangan isi rumah kepada hutang ialah 205.1% berbanding 201.2% pada akhir tahun 2005. Di samping itu, aset mudah tunai yang merangkumi deposit dalam institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan berserta pelaburan dalam dana amanah saham, mencatat pertumbuhan menggalakkan sebanyak 12.8% (2005: 7.5%) untuk mencakupi lebih daripada separuh jumlah aset kewangan isi rumah. Berikutan nisbah aset mudah tunai kepada hutang isi rumah yang tinggi sebanyak 109.3% (2005: 106.4%), sektor isi rumah berada dalam kedudukan yang baik dan berupaya membayar hutang walaupun dalam jangka pendek.

Dengan sokongan keadaan pasaran pekerja yang stabil, tahap pendapatan yang terus meningkat, dan kadar peningkatan keberhutangan yang sederhana, sektor isi rumah kini mempunyai lebih kapasiti untuk mengharungi kejutan.

Keupayaan membayar hutang sektor isi rumah bertambah baik berikutan nisbah pembayaran

balik hutang kepada pendapatan boleh guna yang menurun kepada 40.9% (2005: 41.3%). Sesungguhnya kedudukan sektor isi rumah pada keseluruhannya kekal menggalakkan, berikutan sokongan daripada keadaan pasaran pekerja yang stabil sebagaimana dicerminkan oleh kadar pengangguran yang lebih rendah dan pertumbuhan pendapatan yang berterusan, kadar peminjaman baru isi rumah yang menjadi sederhana, dan harga komoditi yang lebih tinggi. Pertumbuhan upah dan gaji dalam sektor perkilangan adalah mampan manakala kekukuhan harga komoditi sepanjang tahun 2006 terus menyokong pendapatan pekerja di luar bandar. Walau bagaimanapun, kaji selidik meliputi beberapa buah bank menunjukkan bahawa terdapat tanda-tanda awal masalah kewangan, yang menyebabkan sebilangan isi rumah menstruktur semula kemudahan pinjaman mereka atau memanjangkan lagi tempoh pembayaran balik bagi membantu mereka menguruskan hutang. NPL isi rumah secara agregat terus menurun kepada 7.1% (2005: 7.8%). Bilangan kebankrapan juga menurun sebanyak 14.3% pada tahun 2006 (2005: -2.4%). Semua faktor ini menunjukkan bahawa pendedahan sektor isi rumah kepada kejutan negatif adalah rendah (Rajah 2.27).

Walaupun pinjaman bagi kegunaan peribadi dan baki kad kredit mencakupi sebahagian kecil jumlah hutang isi rumah (2006: 10.8%), ia telah meningkat pada kadar dua angka pada tahun-tahun kebelakangan ini, justeru memerlukan lebih pengawasan dan pemantauan terhadap tanda-tanda masalah kewangan dalam sektor isi rumah. Pada tahun 2006, pinjaman untuk kegunaan peribadi berkembang 16.4% (2005: 15.2%) manakala baki kad kredit meningkat 19% (2005: 17.3%). Sungguhpun begitu, sebahagian besar peningkatan baki kad kredit bukannya berpunca daripada urus niaga pendahuluan wang tunai, kerana jumlahnya masih kecil, yang mencakupi hanya 6.1% daripada jumlah urus niaga kad kredit (2005: 6.5%). Ini menyokong penilaian bahawa kedudukan mudah tunai isi rumah masih berada pada tahap yang terurus. Kegagalan membayar

Rajah 2.25
Nisbah Aset Kewangan kepada Hutang Isi Rumah

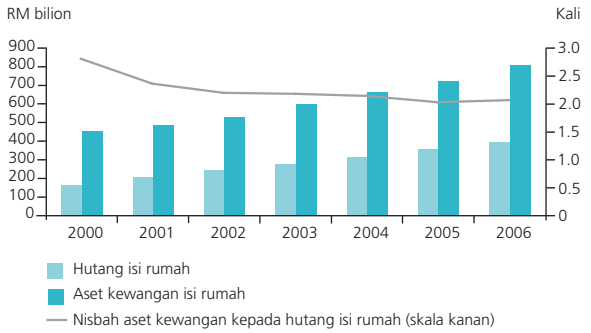

Sumber: Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja, Suruhanjaya Sekuriti dan Bank Negara Malaysia

Rajah 2.26
Komposisi Aset Kewangan Isi Rumah (Dinyatakan sebagai Peratusan daripada Jumlah Aset Kewangan Isi Rumah)

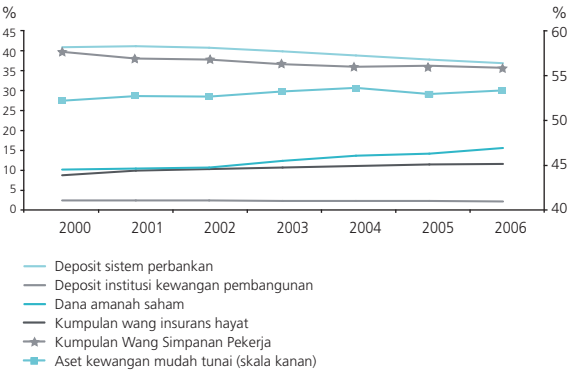

Sumber: Suruhanjaya Sekuriti, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan Bank Negara Malaysia

Rajah 2.27
Nisbah Pinjaman Tak Berbayar (NPL) Sektor Isi Rumah

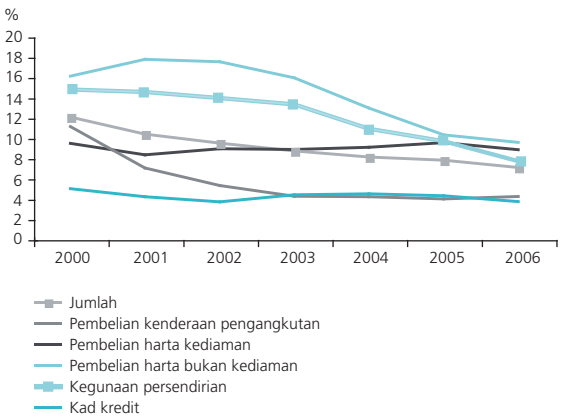

balik hutang kad kredit pada dasarnya lebih dikaitkan kepada tabiat berbelanja yang kurang berhemat. Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) yang memberikan nasihat tentang pengurusan hutang kepada pelanggan bermasalah menunjukkan 53.5% daripada individu terbabit menghadapi masalah membayar hutang berikutan penyalahgunaan kad kredit, dan bukannya disebabkan tidak berupaya membayar balik pinjaman perumahan atau kereta. Meskipun begitu, nisbah keseluruhan NPL bagi kad kredit menurun kepada 3.7% pada tahun 2006 (2005: 4.3%). Tambahan lagi, bahagian kad kredit dalam edaran dengan baki pusingan kekal agak stabil (2006: 56%, 2005: 55.1%), yang menunjukkan bahawa sebahagian besar pemegang kad kredit menyelesaikan baki kad mereka dengan sepenuhnya pada tarikh matang. Penunjuk ini menggambarkan bahawa kemungkinan sistem kewangan terjejas akibat penggunaan kad kredit secara umumnya kekal terbatas dan terbendung.

Sektor perbankan telah berjaya menghadapi perkembangan luar dan dalam negeri yang mencabar pada tahun 2006. Disokong oleh struktur kewangan dan keuntungan yang bertambah kukuh, dan keupayaan mengurus risiko, sektor perbankan mempunyai lebih kapasiti untuk menghadapi cabaran masa depan.

Walaupun maklumat agregat tentang corak keberhutangan isi rumah dan kegagalan membayar sudah tersedia, maklumat peringkat mikro seperti pendapatan, kekayaan dan perbelanjaan isi rumah, terutamanya taburan kekayaan dalam pelbagai kelas aset, dan taburan pendapatan, sama ada tidak tersedia atau tidak komprehensif. Dalam beberapa kes, pengumpulan data tersebut tidak kerap dilakukan, hanya meliputi sampel yang lebih kecil dan kurang terperinci. Usaha sedang diambil untuk meningkatkan pengumpulan data bagi meliputi spektrum aset dan liabiliti kewangan isi rumah yang lebih meluas, dan data peringkat mikro tentang kedudukan kewangan isi rumah. Langkah ini akan menyumbang secara nyata kepada rangka kerja pengawasan dan pemantauan yang lebih baik yang akan membantu pengesanan dan penilaian yang lebih berkesan terhadap perkembangan dalam sektor isi rumah yang berkemungkinan menjejaskan sistem kewangan.

PENILAIAN RISIKO SEKTOR KEWANGAN

Daya tahan sistem perbankan kekal kukuh dalam menghadapi cabaran

Sektor perbankan mengekalkan daya tahannya dalam menghadapi perkembangan luar dan dalam negeri yang mencabar pada tahun 2006. Institusi perbankan terus mempertingkatkan keupayaannya untuk menghadapi cabaran masa hadapan berbekalkan modal yang mencukupi dan prestasi keuntungan yang mampan. Keadaan ini disokong oleh pengurangan tahap NPL, sebahagiannya mencerminkan kualiti kredit serta piawaian dan amalan pengurusan risiko yang bertambah baik sejak beberapa tahun yang lalu. Daya tahan sistem perbankan akan terus diperkukuh melalui usaha berterusan ke arah pelaksanaan Basel II, yang dijangka memberi lonjakan yang nyata terhadap kapasiti dan kemampuan institusi perbankan mengukur dan mengurus risiko. Sistem perbankan Malaysia juga telah menambah keuntungan dan modal dengan ketara dalam beberapa tahun ini, yang akan menyumbang ke arah melindungi industri daripada kejutan dan gangguan pada masa depan. Semua perkembangan ini akan menyumbang kepada prospek yang lebih baik untuk peruntukan sumber dan pengagihan risiko yang lebih cekap dalam ekonomi.

Kualiti kredit kekal stabil dengan keupayaan bayaran hutang yang meningkat

Kadar faedah yang lebih tinggi berserta tekanan inflasi yang dialami pada separuh pertama tahun 2006 tidak menunjukkan tanda bahawa keupayaan peminjam membayar hutang telah merosot dengan nyata. Hal ini konsisten dengan tahap toleransi yang lebih tinggi yang ditunjukkan oleh sektor isi rumah dan perniagaan. Paras

NPL terus bertambah baik pada tahun 2006, didorong oleh persekitaran ekonomi yang terus memberangsangkan, dan pengukuhan amalan pengurusan risiko dan infrastruktur oleh institusi perbankan. Pada akhir tahun 2006, nisbah NPL bersih (ditolak peruntukan hutang ragu dan lapuk) menurun kepada 4.8% (akhir tahun 2001: 11.5%), disebabkan terutamanya kadar pengelasan semula NPL kepada status berbayar yang lebih tinggi dan hapus kira yang berterusan, manakala tahap lindungan kerugian pinjaman sistem perbankan meningkat kepada 64.7% (akhir tahun 2005: 59.1%).

Dengan hampir 64% daripada pinjaman sistem perbankan berasaskan pembiayaan kadar faedah berubah-ubah, kenaikan kadar faedah akan mengakibatkan obligasi pembayaran balik yang lebih tinggi bagi peminjam. Hal sedemikian biasa berlaku kepada sektor perniagaan, namun sektor isi rumah lebih terlindung kerana hampir 45% daripada pinjaman sektor isi rumah terdiri daripada pembiayaan sewa beli berkadar tetap dan pembiayaan gadai janji perumahan berasaskan konsep pembiayaan Islam. Sungguhpun pendedahan sektor perniagaan kepada pembiayaan berkadar berubah-ubah lebih tinggi, nisbah NPL untuk sektor itu menurun kepada 10.1% pada akhir tahun 2006.

Sementara pendedahan portfolio kepada sektor runcit meningkat dalam tahun-tahun kebelakangan ini, perkembangan ini telah menyebabkan portfolio kredit yang lebih seimbang dengan 56.2% daripada jumlah pinjaman sistem perbankan pada akhir tahun 2006 merupakan pinjaman sektor isi rumah (akhir tahun 2000: 34.4%). Bentuk pinjaman sektor isi rumah yang bernilai rendah tetapi pada bilangan yang besar, membolehkan pengagihan risiko kredit yang lebih cekap ke seluruh sektor. Tambahan pula, nisbah aset kewangan kepada hutang sektor isi rumah yang tinggi, iaitu 205.1% menyediakan fleksibiliti tambahan kepada isi rumah untuk menyesuaikan diri kepada persekitaran yang sering berubah. Sementara itu, jumlah pinjaman kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) terus meningkat, mencakupi 17.6% daripada jumlah pinjaman terkumpul dan 44.5% daripada

Rajah 2.28
Jumlah dan Nisbah Pinjaman Tak Berbayar (NPL) Sistem Perbankan

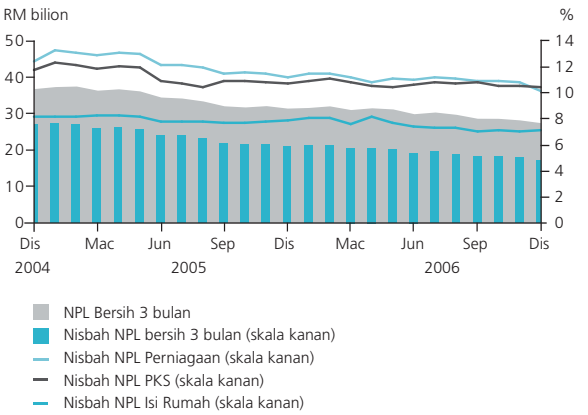

pinjaman perniagaan terkumpul. Berdasarkan definisi PKS yang baru, yang meliputi bilangan entiti yang lebih tinggi, nisbah NPL bagi PKS bertambah baik kepada 10.2%.

Dengan prospek pertumbuhan dan guna tenaga masa depan yang terus memberangsangkan, risiko kemerosotan kredit dalam masa terdekat dan jangka pendek terus sederhana. Ini dibuktikan oleh penurunan sebanyak 2.4% dalam jumlah pinjaman tertunggak (ditolak NPL) antara dua hingga tiga bulan kepada RM10.1 bilion untuk mencakupi 1.7% daripada jumlah pinjaman terkumpul.

Risiko berikutan peningkatan tumpuan pada sektor isi rumah berkurang

Dari aspek penyeliaan, pemeriksaan tematik bagi seluruh industri telah dilaksanakan pada suku kedua tahun 2006 untuk memastikan pengembangan pesat dalam pendedahan institusi perbankan kepada sektor isi rumah tidak mendatangkan risiko yang lebih tinggi kepada kestabilan kewangan. Pemeriksaan ini termasuk penilaian terhadap kecukupan, keteguhan dan keberkesanan infrastruktur, piawaian, dan amalan pengurusan risiko institusi perbankan. Secara khusus, skop penyeliaan tersebut merangkumi isu-isu berkaitan dengan tadbir urus, amalan pasaran, pembangunan produk, originasi dan proses kelulusan pinjaman, penilaian dan pengurusan

cagaran, pengurusan portfolio, penyelenggaraan dan kutipan semula pinjaman serta pengurusan maklumat dan sistem pelaporan.

Secara keseluruhan, hasil penyeliaan adalah memuaskan. Walaupun wujud beberapa kelemahan, pemeriksaan tersebut menunjukkan bahawa langkah-langkah telah dilaksanakan oleh institusi perbankan untuk mengurangkan risiko yang telah dikenal pasti. Ini termasuk pengukuhan secara progresif infrastruktur dan amalan pengurusan risiko melalui pemarkahan dan penarafan kredit runcit, sistem pengurusan maklumat dan portfolio yang lebih baik, dan pentadbiran, pemantauan, pengurusan dan kutipan semula pinjaman. Langkah-langkah tersebut yang berada di pelbagai peringkat kemajuan dan pelaksanaan menyumbang kepada pengurangan kemungkinan munculnya risiko ekoran peningkatan pendedahan kepada sektor isi rumah.

Bank Negara Malaysia juga telah menjalankan ujian tekanan di peringkat sistem dan juga institusi untuk menilai risiko terhadap kestabilan makro dan mikro. Ujian tersebut dijalankan pada pertengahan tahun 2006 untuk menilai impak situasi buruk yang luar biasa namun berkemungkinan berlaku, termasuk pelarasan harga bon, kemerosotan prestasi sektor korporat, dan kedudukan kewangan sektor isi rumah yang menjadi lemah. Hasil daripada ujian senario ini adalah menggalakkan. Kesan potensi keseluruhan terhadap sistem perbankan masih lagi boleh diurus memandangkan tahap permodalan dan keuntungan yang teguh.

Ketidakpadanan kadar faedah kekal terurus

Peningkatan dalam OPR mempunyai kesan yang terbatas terhadap kedudukan risiko sektor perbankan. Walaupun sejak beberapa tahun kebelakangan ini, saiz dan jumlah instrumen berkadar tetap yang ditawarkan oleh institusi perbankan dan pembabitan mereka dalam aktiviti berkaitan perbendaharaan dan pelaburan telah berkembang untuk mencakupi 36% daripada aset sektor perbankan, pendedahan risiko masih kekal rendah. Sesungguhnya, kesan peningkatan kadar faedah sebanyak satu peratus terhadap kedudukan kesolvenan institusi perbankan, yang dikira menerusi kaedah kedudukan bersih wajaran tempoh (*duration-weighted net position*), dianggar mengakibatkan penurunan dalam nisbah modal wajaran risiko (*risk-weighted capital ratio, RWCR*) sebanyak 1.6 mata peratusan (Jadual 2.3).

Dalam persekitaran persaingan yang berterusan, spread antara kadar pinjaman purata (*average lending rate, ALR*) dengan kos dana purata hampir tidak berubah berikutan pelarasan yang pantas dalam kadar faedah deposit dan pasaran wang. Pelarasan yang cepat ini mengurangkan kemungkinan bagi margin

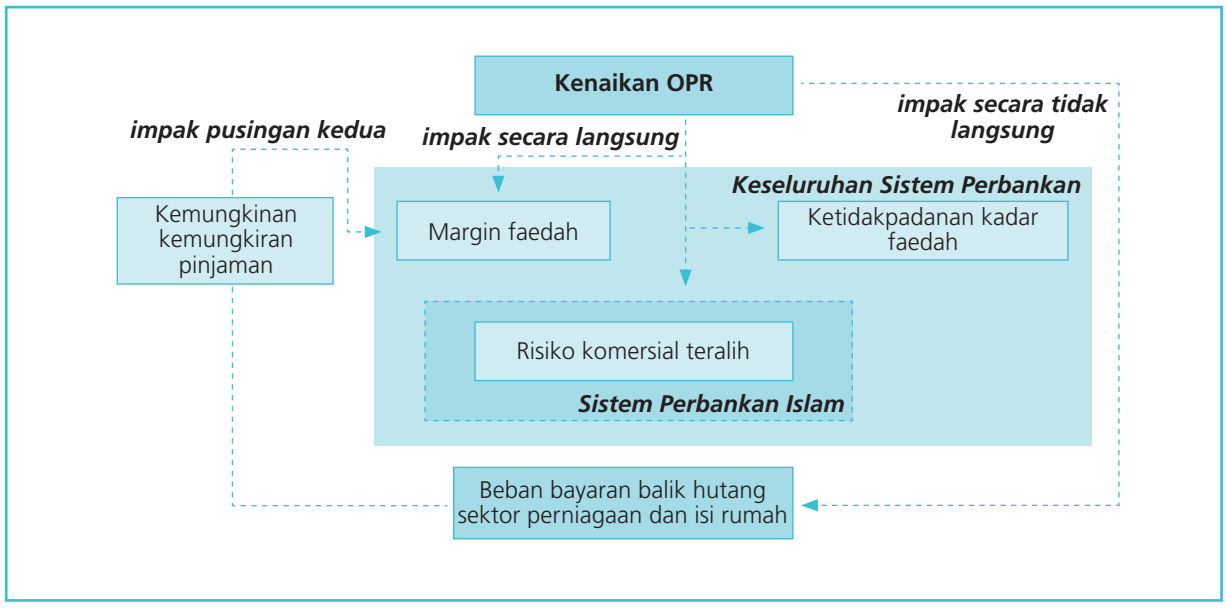

Rajah 2.29
Sistem Perbankan[1]: Taburan Mengikut Kedudukan Bersih Wajaran Durasi sebagai Peratusan daripada Modal Asas pada 31 Disember 2006

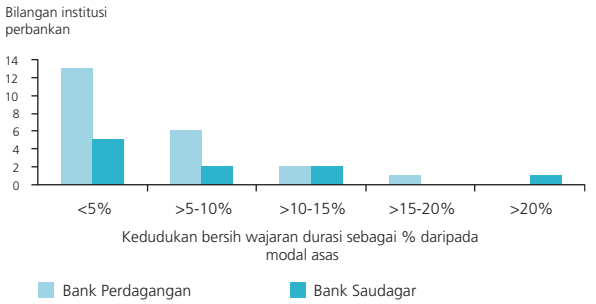

[1] Tidak termasuk bank-bank Islam tetapi termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam

Rajah 2.30
Pergerakan Kadar Faedah sejak Kenaikan Pertama Kadar Dasar Semalaman (OPR) pada bulan November 2005

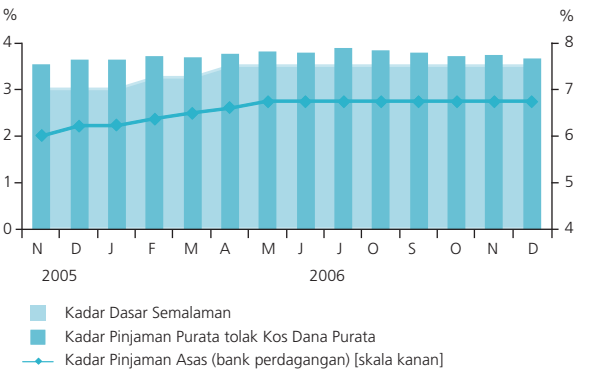

untuk meningkat hasil daripada kenaikan kadar pinjaman. Susulan peningkatan OPR, kadar pinjaman asas disebut purata meningkat sebanyak 74 mata asas sejak akhir bulan November 2005 kepada 6.72% pada akhir tahun 2006. ALR pula meningkat sebanyak 59 mata asas kepada 6.57% setahun.

Berikutan mudah tunai yang berterusan banyak dalam sistem perbankan, deposit terkumpul meningkat 15.5% pada tahun 2006 mengatasi pertumbuhan sebanyak 6.3% dalam pinjaman terkumpul. Ini menambahkan tekanan terhadap margin kadar faedah kasar yang menurun sedikit kepada 2.80 mata peratusan pada akhir bulan Disember 2006.

Memandangkan wujudnya sistem dwiperbankan di Malaysia, kenaikan kadar faedah dalam sistem kewangan konvensional dalam tempoh yang singkat, sedikit sebanyak menambahkan tekanan persaingan dalam sistem kewangan Islam dari segi menepati jangkaan terhadap semakan kadar pulangan yang dibayar kepada pendeposit. Satu ciri utama perbankan Islam ialah pulangan yang dibayar kepada pendeposit dipengaruhi terutamanya oleh hasil sebenar aset sesebuah institusi perbankan Islam dan bukannya seperti faedah yang dibayar kepada pendeposit konvensional yang ditetapkan secara kontrak.

Jadual 2.3
Sistem Perbankan: Kesan Kenaikan Kadar Faedah Sebanyak 1% ke atas Kekukuhan Modal

	Kedudukan bersih wajaran durasi					
	RM juta		Sebagai peratusan daripada modal asas (%)		Impak terhadap nisbah modal wajaran risiko (mata peratusan)	
	Pada akhir tahun					
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Bank perdagangan[1]	-6,453	-5,803	-8.4	-7.5	-1.7	-1.4
Bank saudagar/pelaburan	-311	-478	-6.3	-8.4	-2.3	-6.5
Sistem perbankan[2]	-6,765	-6,281	-8.3	-7.5	-1.7	-1.6

[1] Termasuk syarikat kewangan
[2] Tidak termasuk bank-bank Islam tetapi termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Rajah 2.31
Pergerakan Margin Faedah Kasar dan Bersih

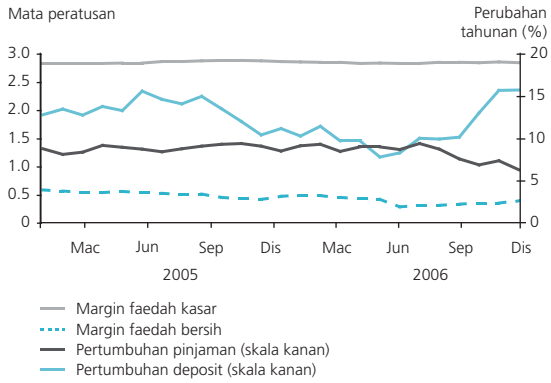

Rajah 2.33
Pergerakan PER dan Kadar Disebut Purata Deposit Tetap

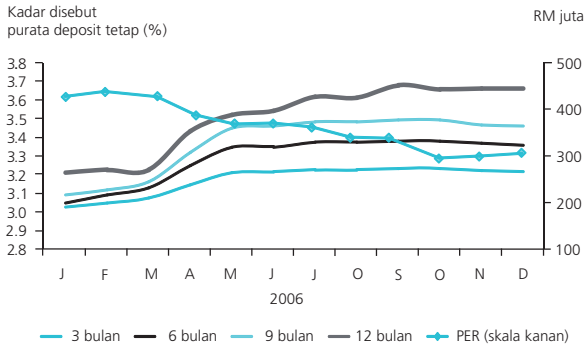

Memandangkan pendapatan pembiayaan secara berterusan mencakupi lebih daripada 80% daripada jumlah pendapatan institusi perbankan Islam sejak tiga tahun yang lalu, kadar pulangan deposit Islam amat bergantung pada pendapatan yang dihasilkan oleh aktiviti pembiayaan yang kebanyakannya berjangka tetap (Rajah 2.32). Oleh sebab itu, tindak balas institusi perbankan Islam terhadap perubahan dalam kadar faedah adalah terbatas.

Kadar faedah deposit konvensional yang lebih tinggi pada awal tahun 2006 yang merupakan tindak balas terhadap kenaikan OPR membangkitkan semula isu risiko komersial teralih (*displaced commercial risk*), yang dihadapi oleh institusi perbankan Islam. Dalam menguruskan jangkaan kadar pulangan kepada pendeposit, rizab penyamaan keuntungan

Rajah 2.32
Komposisi Pendapatan Institusi Perbankan Islam[1]

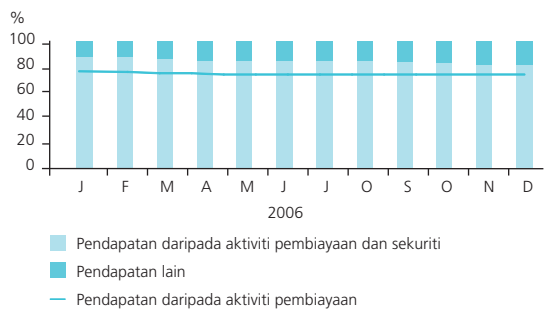

[1] Termasuk jendela perbankan Islam

(*profit equalisation reserves, PER*) telah digunakan untuk menstabilkan pulangan yang boleh diagih kepada pendeposit. Ini menyebabkan PER merosot secara berterusan pada sebahagian besar tahun. Walau bagaimanapun, apabila pelarasan pada kadar pembiayaan mengalami kenaikan pada akhir tahun 2006, PER kembali bertambah.

Kemungkinan impak daripada pergerakan pasaran adalah kecil

Pendedahan sistem perbankan kepada risiko ekuiti dan pertukaran asing kekal rendah dan terus menimbulkan risiko minimum kepada kestabilan sistemik. Dari aspek ekuiti, pendedahan risiko berpunca daripada pegangan saham tersenarai dan saham tidak tersenarai masing-masing hanya mencakupi 0.2% dan 2.6% daripada jumlah aset dan modal asas sistem perbankan. Pegangan ekuiti meningkat sedikit, iaitu sebanyak 3.4% kepada RM3.1 bilion pada akhir tahun 2006, sebahagian besarnya berpunca daripada pemerolehan terhad saham ekoran kurangnya aktiviti penstrukturan semula pinjaman pada tahun itu. Jumlah pendapatan dagangan bersih juga terus rendah, mencakupi 6.4% daripada jumlah pendapatan sistem perbankan pada tahun itu. Pembiayaan untuk pembelian sekuriti kekal kecil pada 3.3% daripada jumlah pinjaman terkumpul sistem perbankan, dengan nisbah NPL pada 9.5%.

Dengan pendedahan agregat kepada pasaran ekuiti, dalam bentuk pegangan hak milik, serta pinjaman dan pembiayaan yang hanya sebanyak 2% daripada aset sistem perbankan, risiko kepada

sektor perbankan adalah kecil. Ini terbukti apabila suasana turun naik dalam pasaran ekuiti pada bulan Februari 2007 tidak memberi kesan terhadap daya tahan institusi perbankan secara individu mahupun keseluruhan sistem kewangan.

Dalam sektor pertukaran asing, kedudukan mata wang asing terbuka bersih (*net open foreign currency position, NOP*) menunjukkan turun naik yang lebih ketara sejak rejim kadar pertukaran mata wang yang fleksibel diterima pakai pada bulan Julai 2005. Namun begitu, parasnya kekal rendah, hanya mencakupi 4.5% daripada modal asas. Selaras dengan kedudukan ini, jumlah caj modal untuk risiko pasaran dalam rekod urus niaga institusi perbankan hanya mencakupi 4.3% daripada modal asas. Ini bersamaan dengan pengurangan sebanyak satu mata peratusan dalam nisbah modal wajaran risiko (*risk-weighted capital ratio, RWCR*) pada akhir tahun 2006.

Permodalan yang kukuh menyediakan kapasiti penampan yang mencukupi untuk menghadapi kemungkinan kejutan buruk

Pada tahun 2006, tahap permodalan sistem perbankan kukuh dengan institusi perbankan terus mempelbagai dan mengurangkan kos modal, sementara memaksimumkan nilai kepada pemegang saham. Dengan RWCR pada 12.8%, tahap semasa permodalan menyediakan penampan yang kukuh terhadap risiko kredit dan risiko lain yang dihadapi oleh institusi perbankan dan dapat mendorong aktiviti pemberian pinjaman dan perdagangan untuk terus berkembang.

Rajah 2.34
Sistem Perbankan: Pendedahan Risiko Pasaran

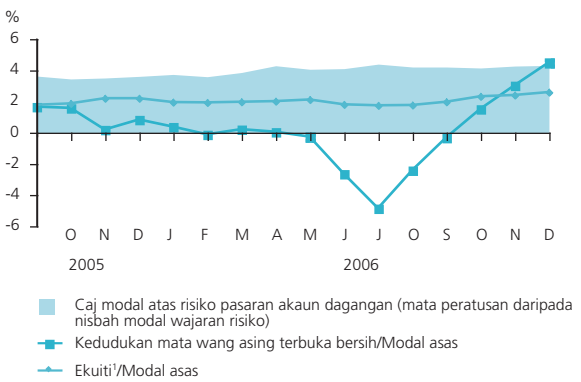

[1] Jumlah pelaburan dalam saham tersenarai

Sejak tahun 2004, aktiviti pengurusan modal yang aktif telah meningkatkan pulangan kepada pemegang saham. Spread positif antara kadar faedah AS dan domestik serta jangkaan pengukuhan ringgit telah mendorong kepada terbitan hutang subordinat berdenominasi dolar AS. Selain itu, pengawalseliaan yang lebih fleksibel yang mengiktiraf instrumen modal yang inovatif sebagai modal Kumpulan-1 telah membawa kepada terbitan instrumen modal hibrid berdenominasi ringgit oleh beberapa institusi perbankan. Terbitan instrumen hibrid ini dijangka tidak akan menjejaskan kekukuhan modal Kumpulan-1 kerana urus niaga ini pada amnya terhad, memandangkan jumlah terbitan instrumen inovatif modal Kumpulan-1 dihadkan pada 15% daripada jumlah modal Kumpulan-1. Modal Kumpulan-1 terus menjadi komponen utama dalam modal sistem perbankan dengan nisbah modal teras kekal pada tahap yang cukup tinggi antara 10-12%. Sejumlah besar daripada modal Kumpulan-1 terdiri daripada modal berbayar, perolehan tertangguh dan rizab, yang dapat memberi sokongan yang besar terhadap pengambilan risiko. Ini seterusnya disokong oleh modal sebanyak RM31.9 bilion yang tersedia dalam sistem perbankan yang melebihi keperluan modal minimum 8%.

Persekitaran mudah tunai lebihan dalam keadaan persaingan yang semakin hebat

Mudah tunai lebihan dalam sistem perbankan berterusan ekoran meningkatnya aliran masuk perolehan eksport dan aliran masuk pelaburan langsung asing serta dana portfolio yang stabil. Pada akhir tahun 2006, lebihan mudah tunai kumulatif sistem perbankan diunjurkan sebanyak RM76.1 bilion, berdasarkan anggaran permintaan mudah tunai dan pengeluaran luar jangka hingga seminggu. Secara individu, semua institusi perbankan juga mengunjurkan lebihan dalam tempoh satu minggu dan satu bulan, yang melebihi keperluan pengawalseliaan sedia ada.

Satu bidang pemantauan rapi ialah persaingan yang meningkat dalam persekitaran mudah

Rajah 2.35
Sistem Perbankan: Komponen Modal
(% daripada jumlah)

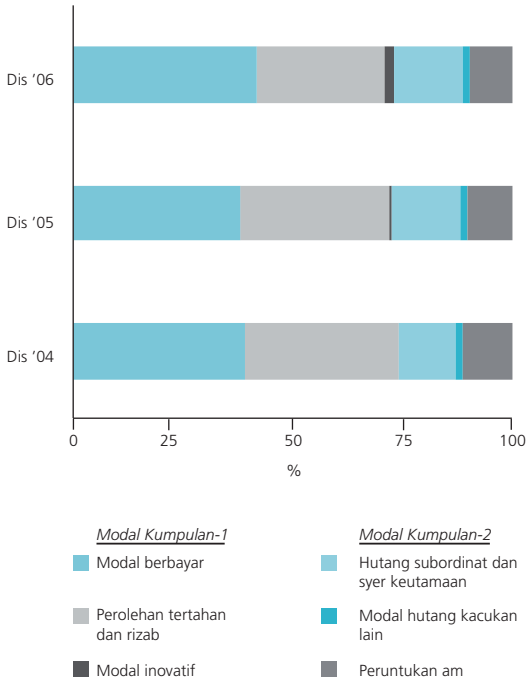

tunai yang berlebihan dalam sistem perbankan, boleh membawa implikasi terhadap gelagat pengambilan risiko dan penetapan harga oleh institusi perbankan.

Sektor Insurans dan Takaful Mengekalkan Daya Tahannya

Prestasi sektor insurans dan takaful yang kukuh pada tahun 2006 telah menyumbang kepada peningkatan daya tahan dan keteguhan sektor tersebut. Faktor penyumbang lain termasuk penambahbaikan yang berterusan dalam amalan pengurusan risiko terutamanya dalam bidang penajajaminan dan amalan pelaburan. Secara keseluruhan, perkembangan-perkembangan ini mendorong kepada pengukuhan selanjutnya dalam keupayaan industri untuk mengatasi persekitaran operasi yang semakin mencabar. Tiada risiko besar yang telah muncul manakala kelemahan sedia ada terus terkawal. Nisbah margin kesolvenan penanggung insurans konvensional yang diukur berdasarkan lebihan aset yang dibenarkan berbanding dengan jumlah dikira melebihi 200%. Tahap ini melebihi keperluan pengawalseliaan minimum, iaitu 100%. Cadangan pelaksanaan rangka kerja modal berasaskan risiko bagi penanggung insurans pada tahun 2007 akan melengkapkan langkah-langkah untuk memperbaiki amalan pengurusan risiko oleh penanggung insurans. Rangka kerja ini juga dijangka menyumbang kepada peruntukan modal yang lebih optimum oleh sektor insurans.

Pengurusan aset dan liabiliti yang tidak sepadan terus menjadi cabaran utama kepada perniagaan insurans hayat dan takaful keluarga. Sementara pasaran kewangan telah menjadi lebih mendalam dan meluas, bekalan instrumen kewangan jangka panjang pada kualiti yang boleh diterima, dan kadar hasil yang sepadan dengan bentuk liabiliti insurans yang berjangka panjang yang lazimnya antara 20 hingga 30 tahun, masih terhad. Satu kaji selidik berdasarkan kedudukan dana hayat bagi tahun kewangan 2005, yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia, menunjukkan bahawa risiko ketidakpadanan mencakupi sehingga 17.5% daripada jumlah caj modal, mencerminkan takat

Jadual 2.4
Sistem Perbankan: Unjuran Mudah Tunai pada 31 Disember 2006

	Ketidakpadanan kumulatif (RM bilion)		Penimbal sebagai % jumlah deposit	
	1 minggu	1 bulan	1 minggu	1 bulan
Bank perdagangan	59.5	64.2	10.7	11.5
Bank-bank Islam	8.5	13.1	17.0	26.3
Bank saudagar/pelaburan	8.2	8.5	51.3	53.2
Sistem perbankan	**76.1**	**85.8**	**12.2**	**13.7**

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

ketidakpadanan tersebut. Pengenalan produk berkaitan pelaburan yang memindahkan risiko pelaburan kepada pemegang polisi, kefleksibelan dalam pengurusan pelaburan, termasuk pelaburan di luar negeri, dan langkah-langkah berterusan untuk membangunkan pasaran kewangan, merupakan perkembangan penting yang membantu penanggung insurans hayat mengurus dan mengurangkan kesan risiko ketidakpadanan. Sementara itu, kesan perkembangan dalam pasaran kewangan domestik terhadap penanggung insurans agak terhad. Walaupun terdapat pergerakan dalam kadar hasil bon, keberuntungan dan seterusnya kedudukan kesolvenan penanggung insurans tidak terjejas dengan teruk kerana bon yang dipegang oleh penanggung insurans dinilai berdasarkan kos dan bukan harga pasaran.

Bagi sektor insurans am, perkara yang membimbangkan ialah trend menaik dalam award mahkamah yang semakin meningkat untuk kematian dan kecederaan akibat kemalangan jalan raya. Turut membimbangkan ialah kemungkinan berlaku pengurangan dalam keupayaan menginsurans semula perlindungan liabiliti yang tidak terhad bersabit dengan kecederaan anggota badan. Tambahan pula, perkembangan dalam industri automotif mempunyai implikasi terhadap prestasi sektor insurans am, khususnya segmen perniagaan motor. Penurunan dalam jumlah jualan yang berpanjangan, yang diiringi oleh persaingan yang meningkat, boleh memberi tekanan yang besar kepada penanggung insurans am terutamanya mereka yang merupakan peserta niche dalam segmen perniagaan ini, untuk mencari bidang pertumbuhan yang baru bagi tujuan mempelbagaikan perniagaan mereka dan mengekalkan pendapatan masa depan. Perkembangan ini dan impaknya terhadap industri insurans am akan terus dipantau dengan rapi oleh Bank Negara Malaysia bagi memastikan risiko tersebut diberi perhatian secukupnya.

Perubahan dalam fenomena meteorologi dan kejadian bencana alam yang semakin kerap, yang walaupun belum terbukti dan muktamad, mungkin merupakan sumber risiko bagi sektor insurans. Anggaran awal kerugian diinsuranskan kasar akibat kejadian banjir di selatan Semenanjung baru-baru ini adalah dalam lingkungan RM178 juta. Sementara beberapa penanggung insurans masih lagi belum mentaksirkan sepenuhnya kerugian, khasnya yang berhubung dengan kejadian banjir kali kedua dan ketiga, kerugian dijangka dalam lingkungan yang boleh diurus dan tidak akan menjejaskan kedudukan kesolvenan penanggung insurans.

Ekoran satu kes mahkamah baru-baru ini, prinsip yang sekian lama dipegang, iaitu polisi kebakaran ialah kontrak tanggung rugi, kini menjadi persoalan. Bank Negara Malaysia sedang memantau perkembangan ini dan mengkaji semula implikasi kes ini, selain mengkaji beberapa pilihan dasar berkaitan perkara tersebut, termasuk pindaan kepada Akta Insurans 1996.

PENILAIAN RISIKO MASA AKAN DATANG

Pertumbuhan ekonomi global dijangka mampan pada kadar melebihi 4% pada tahun 2007. Meskipun terdapat sedikit kelemahan dalam sektor perumahan dan automotif, ekonomi AS dijangka mengekalkan pertumbuhannya, sementara prospek pertumbuhan di kawasan euro dijangka bertambah baik. Dalam rantau ini, ekonomi Jepun dijangka terus kukuh. Keadaan ekonomi di seluruh rantau dijangka terus menggalakkan dan perolehan korporat dijangka meningkat melebihi syarikat di negara maju. Prospek pertumbuhan ekonomi yang mampan di negara-negara di Asia menunjukkan aliran masuk portfolio dengan jumlah yang besar ke rantau ini akan berterusan. Bagi sektor dalam negeri, prospek pertumbuhan ekonomi Malaysia dijangka terus menggalakkan. Sungguhpun sektor eksport mungkin terjejas sedikit ekoran penyederhanaan sektor luaran, permintaan dalam negeri yang terus teguh termasuk permintaan penggunaan swasta dan aktiviti pelaburan yang mampan akan menyokong momentum pertumbuhan ekonomi dalam negeri. Ini akan dilengkapi oleh pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan secara progresif dan projek pembangunan lain

seperti projek Wilayah Pembangunan Ekonomi Selatan Johor, Jambatan Pulau Pinang, dan Projek Monorel yang akan menjana kesan limpahan yang positif kepada sektor dalam negeri.

Usaha pengawasan dan pemantauan pada tahun 2007 akan menumpukan pada perkembangan di sektor luar negeri, pergerakan dalam aliran modal dan implikasinya atas harga aset, dan implikasi potensinya terhadap sektor kewangan akan terus dinilai bagi memastikan risiko terhadap kestabilan kewangan akan diurus dengan berkesan.

Risiko yang mungkin timbul

Meskipun terdapat perkembangan-perkembangan positif ini, risiko kepada kestabilan sistem kewangan terus dipantau dengan rapi. Memandangkan ekonomi Malaysia yang terbuka dan hubung kaitan yang meningkat dengan pasaran dan negara lain, negara ini turut terdedah kepada risiko kontagion.

Pertumbuhan global masih terdedah kepada risiko pelarasan kepada ketidakseimbangan global yang tidak teratur, termasuk kelembapan pertumbuhan ekonomi AS yang lebih buruk dari jangkaan

Sementara perkembangan baru-baru ini menunjukkan bahawa defisit akaun semasa AS mulai stabil, disokong kejatuhan harga minyak mentah dan prospek pertumbuhan negara perindustrian utama lain yang bertambah baik, risiko pelarasan yang tidak teratur tidak boleh diketepikan. Sementara kesan kelembapan pasaran perumahan terhadap ekonomi AS tertumpu terutamanya pada pelaburan harta kediaman, kemungkinan pasaran perumahan bertambah lemah masih wujud. Ini berdasarkan kepada bahagian pelaburan harta kediaman dalam KDNK yang masih melebihi purata lampau dan, inventori dan kadar kekosongan pemilik

Rajah 2.36
Pelaburan Harta Kediaman AS sebagai Peratusan daripada KDNK

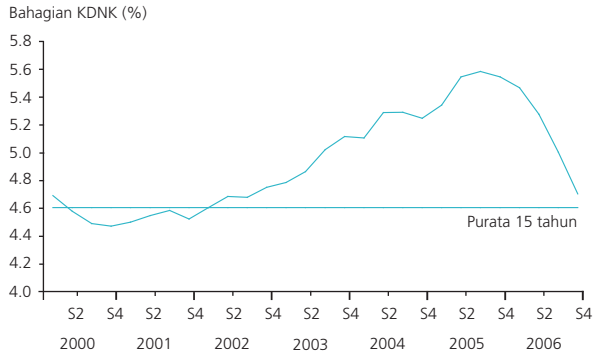

Sumber: Bureau of Economic Analysis, AS

rumah yang tinggi, yang kesemua faktor ini membayangkan bahawa lebihan bekalan masih lagi ketara. Kelemahan dalam pasaran ini mungkin memberi kesan yang buruk kepada penggunaan swasta dan perbelanjaan modal yang boleh menyebabkan kelembapan pertumbuhan AS yang lebih buruk dari jangkaan. Ini seterusnya mungkin akan menyebabkan penghindaran portfolio aset berasaskan dolar. Tekanan yang serupa mungkin timbul daripada dasar monetari yang terus ketat di negara perindustrian lain yang seterusnya mungkin menjejaskan aktiviti *carry trade* dan mengurangkan sokongan terhadap dolar ekoran perbezaan hasil yang semakin kecil. Sehingga kini, risiko dan kelemahan ini terus menjadi bidang tumpuan bagi tujuan pengawasan dan pemantauan.

Rajah 2.37
Pergerakan Wajaran Perdagangan USD

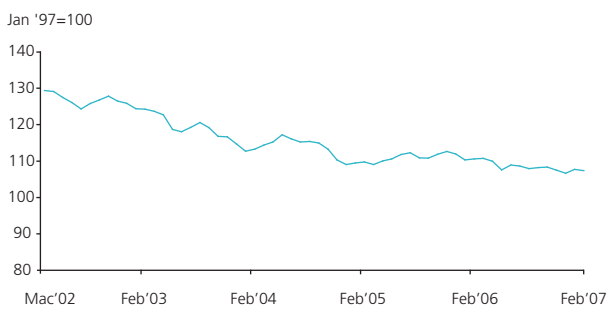

Sumber: The Federal Reserve Board, AS

Kenaikan harga minyak mentah yang mendadak boleh mendorong semula tekanan inflasi

Walaupun harga minyak mentah telah menurun dari tahap tertingginya pada bulan Julai 2006, ketidakpastian sama ada harga yang lebih rendah ini akan berterusan, masih wujud. Sekiranya harga minyak naik semula secara tiba-tiba, terdapat kemungkinan yang lebih besar bahawa pertumbuhan global akan menjadi lebih perlahan, dan tekanan inflasi muncul semula. Berdasarkan anggaran International Energy Agency, permintaan global terhadap minyak diramalkan meningkat lebih pantas pada tahun 2007, pada kadar 1.6% berbanding dengan kenaikan 0.9% pada tahun 2006. Terdapat juga kemungkinan yang kejutan bekalan akan berlaku. Dengan lebihan kapasiti berada pada paras yang rendah, sebarang gangguan atau kebimbangan geopolitik yang semakin memuncak dalam negara pengeluar minyak mentah yang utama mungkin akan mengakibatkan lonjakan harga minyak sekali lagi. Faktor-faktor yang mengurangkan prospek kenaikan harga, termasuk pelaburan dalam kapasiti pengeluaran dan penapisan baru dalam kalangan dan di luar negara-negara Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Minyak (*Oil Producing and Exporting Countries, OPEC*), pempelbagaian kepada sumber tenaga alternatif dan peningkatan usaha pemuliharaan, akan hanya membuahkan hasil dalam jangka pertengahan.

Aliran masuk modal yang berterusan berpotensi menaikkan harga aset dan membentuk gelembung aset

Pasaran kewangan global telah berkembang dengan ketara, dipacu oleh aliran modal yang meningkat dan pertumbuhan pengantara kewangan yang baru. Perkembangan ini pada amnya menggalakkan dan dihasratkan, dan sebahagian besarnya telah menyumbang kepada pengukuhan prestasi pasaran kewangan. Pada masa yang sama, aliran modal juga akan merangsang pertumbuhan dan menyumbang kepada peningkatan kekayaan. Sementara keyakinan pelabur tentang keadaan makroekonomi dan prospeknya merupakan petanda baik bagi ekonomi tersebut, aliran masuk modal yang berlebihan ke pasaran kewangan dalam jangka waktu yang panjang ditambah oleh mobiliti modal yang tinggi, mungkin menyebabkan gelembung harga aset terutamanya jika urus niaga tersebut berbentuk spekulatif dan tidak disokong oleh asas-asas yang kukuh. Penarikan keluar modal secara tiba-tiba oleh pelabur asing yang diikuti oleh pembetulan ketara dalam harga aset boleh menjejaskan ekonomi-ekonomi berkenaan.

Selain itu, aliran modal juga boleh merangsang harga di pasaran harta tanah dan meningkatkan aktiviti harta tanah. Berdasarkan saiz pendedahan sektor perbankan kepada sektor harta tanah secara luas, sebarang pergerakan nyata dan berterusan dalam harga harta tanah dan harta benda mampu mempunyai implikasi terhadap kualiti kredit portfolio pinjaman institusi perbankan.

Fenomena turun naik dan premium risiko yang rendah serta perubahan arah dalam aliran modal boleh mewujudkan kesan ketidakstabilan

Selain implikasi daripada pergerakan harga aset, pendedahan yang bertambah terutamanya di pasaran sedang pesat membangun, mengakibatkan pasaran kewangan mudah terjejas oleh sebarang pertukaran arah yang ketara dan mendadak dalam aliran modal. Perubahan dalam jangkaan secara melulu atau sikap pelabur yang keberatan mengambil risiko secara keterlaluan boleh membawa kepada penilaian semula risiko lalu menyebabkan harga aset jatuh dengan ketara, berpunca daripada pelarasan dan pembubaran portfolio yang pantas dan tidak teratur. Ekoran kemungkinan kesan ketidakstabilan, risiko sedemikian terus dipantau dengan rapi oleh Bank Negara Malaysia supaya langkah dasar dan langkah awalan yang sesuai boleh diambil untuk menangani dan mengurangkan implikasinya.

Prospek terhadap kestabilan sistem kewangan masih menggalakkan

Pendedahan sistem kewangan terhadap risiko kredit, pasaran dan mudah tunai yang dikaitkan dengan sektor isi rumah dan perniagaan serta pembabitan mereka dalam pasaran kewangan, terus terkawal dalam had berhemat. Sementara perkembangan dalam persekitaran luar negeri dan pasaran domestik mungkin memberi

tekanan, prestasi kewangan yang teguh dan tahap permodalan sektor kewangan yang tinggi ekoran pencapaian keuntungan yang kukuh pada tahun-tahun yang lalu dan juga pendapatan yang lebih pelbagai, akan membolehkan sistem kewangan bertahan sekiranya berhadapan dengan perkembangan tersebut serta kejutan dan gangguan yang mengiringinya. Infrastruktur kewangan yang lebih pelbagai dan pasaran modal yang semakin maju juga akan membolehkan sistem kewangan mengurus risiko dengan lebih berkesan dan cekap.

Program Pencegahan Pengubahan Wang Haram/ Pembanterasan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT) Malaysia

Tinjauan

Regim Pencegahan Pengubahan Wang Haram/Pembanterasan Pembiayaan Keganasan *(Anti Money Laundering/Counter Financing of Terrorism, AML/CFT)* nasional dilaksanakan berdasarkan kerjasama strategik antara Bank Negara Malaysia sebagai pihak berkuasa yang dilantik Menteri Kewangan untuk mentadbir Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram 2001 (*Anti Money Laundering Act, AMLA*), dengan agensi Kerajaan dan badan pengawalseliaan yang berkaitan. Matlamat program AML/CFT adalah untuk mengelak institusi kewangan di Malaysia dan perniagaan serta profesyen bukan kewangan tertentu daripada menjadi sasaran saluran pengubahan wang haram dan pembiayaan aktiviti keganasan. Sokongan padu yang diberi oleh badan pengawalseliaan yang lain, agensi penguatkuasa undang-undang dan sektor swasta, terutamanya institusi kewangan, amat penting dalam memastikan kejayaan pelaksanaan program AML/CFT. Sesungguhnya, pelaksanaan regim AML/CFT secara efektif merupakan bidang tumpuan penting dalam memastikan sistem kewangan Malaysia kekal berdaya tahan dan berupaya menyokong proses pertumbuhan ekonomi.

Berdasarkan pengalaman, sumber utama pengubahan wang haram adalah daripada perolehan haram aktiviti pengedaran dadah sebagaimana terbukti oleh penyitaan atau rampasan di bawah Akta Dadah Berbahaya (Penyitaan Harta) 1988. Walau bagaimanapun, masalah pengedaran dadah di Malaysia telah berkurang berikutan penguatkuasaan tegas yang berterusan oleh Polis Diraja Malaysia dalam menguatkuasakan Akta tersebut.

Sehingga kini, Jabatan Peguam Negara Malaysia telah membawa 21 kes pengubahan wang haram ke mahkamah. Dua kes telah disabitkan kesalahan pada tahun 2005 dan 2007. Baki 19 kes masih dalam pelbagai peringkat pendakwaan. Kes-kes ini melibatkan sebanyak 738 pertuduhan kesalahan pengubahan wang haram dengan nilai terkumpul sebanyak RM262.1 juta.

Di peringkat serantau dan antarabangsa, Malaysia terus memainkan peranan aktif dalam Kesatuan Negara-negara Asia Tenggara (*Association of Southeast Asian Nations, ASEAN*) dengan menggalakkan usaha mempertingkatkan keupayaan para pegawai di rantau ini yang terbabit dalam memerangi aktiviti pengubahan wang haram dan pembiayaan aktiviti keganasan.

Perkembangan Terkini Program AML/CFT Malaysia

Peluasan Jaringan Pengawalseliaan AMLA

Pelbagai usaha berterusan telah dilakukan untuk memperluaskan skop pelaksanaan AMLA kepada institusi pelapor dalam kategori lain. Usaha ini diperlengkapkan dengan inisiatif program kesedaran AMLA untuk institusi pelapor baru dan prospektif terhadap keperluan AMLA. Pada tahun 2006, jaringan pengawalseliaan AMLA diperluas kepada pemberi pinjaman wang, pemegang pajak gadai, agen harta tanah berdaftar, syarikat pengurusan amanah saham, pengurus dana, pengurus dana niaga hadapan, syarikat amanah, Malaysia Building Society Berhad, penyedia perkhidmatan pengiriman wang bukan bank dan pengeluar kad caj dan kad kredit bukan gabungan bank.

Peluasan peruntukan AMLA dilakukan dalam dua peringkat bermula dengan pelaksanaan keperluan melapor transaksi mencurigakan, diikuti dengan peruntukan selebihnya di bawah Bahagian IV AMLA yang membabitkan kajian usaha wajar terhadap pelanggan dan program pematuhan. Peruntukan perundangan dalam Bahagian IV yang selebihnya ini telah dilaksanakan

terhadap pertubuhan perjudian berlesen, sebuah institusi kewangan pembangunan, setiausaha syarikat, akauntan, peguam, dan notari awam pada 10 Ogos 2006.

Keperluan melapor transaksi tunai *(cash threshold reporting, CTR)* sebanyak RM50,000 ke atas, dalam sehari, telah dilaksanakan pada bulan September 2006. Institusi perbankan merupakan kumpulan institusi pelapor pertama yang diperlukan untuk mengemuka CTR kepada Bank Negara Malaysia di bawah AMLA. Pelaksanaan keperluan CTR ini melengkapkan kewajipan perundangan mandatori yang dikenakan atas institusi perbankan dan institusi pelapor kategori lain untuk mengemukakan laporan transaksi mencurigakan *(suspicious transaction report, STR)*. Pengemukaan oleh institusi perbankan ini dijangka dapat mempertingkatkan analisis perisikan kewangan yang kini dijalankan oleh Bank Negara Malaysia.

Mempertingkatkan Mekanisme Pengawalan & Penyeliaan AMLA

I. Garis Panduan AML/CFT

Satu set Garis Panduan AML/CFT (disemak) dikeluarkan kepada institusi perbankan dan industri insurans serta takaful pada bulan November 2006 bagi menggantikan garis panduan "Dasar Kenali Pelanggan Anda" (GP9) dan Garis Panduan tentang Pencegahan Pengubahan Wang Haram (JPI/GPI 27) yang dikeluarkan masing-masing pada tahun 1995 dan 2001. Garis Panduan AML/CFT semakan ini menetapkan keperluan pengawalseliaan yang selaras dengan Saranan 40+9 Pasukan Petugas Tindakan Kewangan bagi Pengubahan Wang Haram *(Financial Action Task Force on Money Laundering, FATF)* dan AMLA. Antara lain, Garis Panduan semakan ini memberi lebih penekanan terhadap pengawasan yang efektif oleh Lembaga Pengarah untuk memastikan bahawa dasar dan prosedur yang diterima pakai oleh institusi mereka mematuhi AMLA dan keperluan pengawalseliaan yang berkaitan.

II. Pemantauan Pematuhan

Langkah dasar bagi tahun 2006 terus tertumpu pada usaha memastikan pematuhan AML/CFT dan keberkesanan program dalaman AML/CFT institusi pelapor. Pegawai pematuhan yang dilantik di setiap institusi pelapor memainkan peranan yang penting bagi memastikan institusi pelapor menerima pakai, merangka dan melaksanakan program, dasar dan kawalan AML/CFT dalaman untuk melindungi dan mengesan kesalahan pengubahan wang haram atau pembiayaan aktiviti keganasan. Institusi pelapor juga diperlukan untuk melakukan audit bebas atas program pematuhan AML/CFT dalaman bagi memastikan langkah AML/CFT dalaman mereka berkesan, terkini dan mematuhi semua keperluan AMLA dan garis panduan pengawalseliaan yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia. Selaras dengan itu, Bank Negara Malaysia telah melaksanakan rangka kerja penyeliaan AMLA yang komprehensif untuk memudahkan penyeliaan langkah AML/CFT institusi kewangan yang berkesan. Pengawasan program AML/CFT secara berterusan oleh pihak penyelia memberi sumbangan besar ke arah meningkatkan pematuhan institusi kepada piawaian AML/CFT antarabangsa dan meningkatkan mutu STR yang dikemukakan kepada Bank Negara Malaysia.

III. Memanfaatkan Teknologi Maklumat dan Komunikasi

Bank Negara Malaysia memulakan projek untuk mempertingkatkan Sistem Perisikan Kewangannya *(Financial Intelligence System, FINS)* sejak bulan November 2005, antara lain bagi membolehkan pengemukaan CTR secara dalam talian oleh industri perbankan. Di samping itu, FINS juga akan membantu mempertingkatkan mutu dan ketepatan masa analisis maklumat risikan kewangan melalui penggunaan perisian analisis maklumat risikan yang canggih, alat pengurusan kes dan perisian penyebaran maklumat. Ciri tambahan baru FINS ini juga akan banyak membantu agensi penguatkuasa undang-undang dalam mempercepatkan siasatan.

Kerjasama Antarabangsa

Penilaian Bersama oleh Kumpulan Asia/Pasifik bagi Pengubahan Wang Haram

Malaysia kini selesai menjalani Penilaian Bersama kali kedua oleh Kumpulan Asia/Pasifik bagi Pengubahan Wang Haram *(Asia/Pacific Group on Money Laundering, APG)* pada bulan Februari 2007. Matlamat Penilaian Bersama ini adalah untuk menilai tahap kepatuhan negara ahli terhadap piawaian antarabangsa iaitu Saranan 40 FATF tentang pengubahan wang haram dan Saranan Khas 9 tentang pembiayaan aktiviti keganasan. Berbeza dengan Penilaian Bersama tahun 2001, Penilaian Bersama pada tahun 2007 menggunakan Kaedah FATF 2004 (**disemak**), yang menggariskan lebih daripada 250 kriteria penting untuk Saranan 40+9 FATF. Ia merangkumi sistem perundangan Malaysia, langkah keinstitusian berkaitan, langkah pencegahan dalam institusi kewangan dan perniagaan serta profesyen bukan kewangan tertentu, serta kerjasama peringkat kebangsaan dan antarabangsa.

Selaras dengan trend antarabangsa, undang-undang yang memperuntukkan tindakan keganasan sebagai suatu jenayah dan pembiayaan aktiviti keganasan perlu diwujudkan. Bagi Malaysia, peruntukan perundangan yang berkaitan telah dikuat kuasa pada bulan Mac 2007. Penilaian Bersama dijangka menyenaraikan bidang yang masih belum dipatuhi Malaysia berdasarkan piawaian FATF dan saranan oleh para penilai untuk memperbetulkan kekurangan yang dikenal pasti. Semua saranan ini akan dimuatkan ke dalam Laporan Penilaian Bersama yang akan dibentangkan untuk diterima pakai pada Mesyuarat Tahunan APG pada bulan Julai 2007.

Unit Perisikan Kewangan Kumpulan Egmont

Bank Negara Malaysia merupakan ahli Unit Perisikan Kewangan *(Financial Intelligence Unit, FIU)* Kumpulan Egmont sejak bulan Julai 2003. Matlamat Kumpulan Egmont ialah memberi sokongan kepada FIU bagi mempertingkatkan program AML/CFT nasional masing-masing. Sokongan ini termasuk memperluas dan melaksanakan pertukaran maklumat perisikan kewangan secara sistematik dalam kalangan 100 ahlinya, dan mempertingkatkan kemahiran dan keupayaan pegawai perisikan. Kumpulan Egmont, yang merupakan kumpulan tidak rasmi, memberikan peluang kepada Bank Negara Malaysia dan FIU lain untuk bertukar maklumat penting tentang jenayah merentasi negara dengan pantas. Kini, kumpulan ini sedang dalam proses untuk ditubuhkan secara rasmi. Malaysia, sebagai Pengerusi kumpulan bagi Asia, merupakan ahli Jawatankuasa Pelaksanaan yang bertanggungjawab menubuhkan Kumpulan Egmont secara formal menerusi penubuhan Sekretariat Tetap di Toronto, Kanada, dan mendraf Dokumen Piagam Kumpulan Egmont.

Memorandum Persefahaman (MoU) tentang Perkongsian Maklumat Risikan Kewangan

Bank Negara Malaysia sentiasa menekankan pentingnya perkongsian maklumat risikan kewangan merentasi sempadan dan peningkatan keupayaan pegawai terbabit. Pada bulan Jun 2006, Bank Negara Malaysia menandatangani satu Memorandum Persefahaman *(Memorandum of Understanding, MoU)* dengan People's Bank of China untuk berkongsi maklumat risikan kewangan selain menjalin kerjasama dalam bidang latihan kakitangan. Di samping itu, MoU juga telah ditandatangani dengan FIU dari Australia, Indonesia, Filipina dan Thailand untuk berkongsi maklumat risikan kewangan. Beberapa MoU lagi dijangka ditandatangani apabila proses perbincangan disempurnakan.

Bantuan Teknikal/Program Sokongan Rakan

Bank Negara Malaysia terus memberikan bantuan teknikal kepada rakannya dalam ASEAN dalam usaha mencegah pengubahan wang haram. Pada bulan Oktober 2006, Bank Negara Malaysia dengan kerjasama FIU dari Australia dan sebuah institusi perbankan domestik menjalankan program

bantuan teknikal untuk dua bank perdagangan milik negara Republik Demokratik Rakyat Lao bagi menubuhkan regim AML/CFT asas yang selaras dengan piawaian antarabangsa. Bantuan teknikal ini dibiayai oleh Bank Pembangunan Asia sebagai sebahagian daripada program Pembaharuan Sektor Perbankannya. Di samping itu, Bank Negara Malaysia turut menyediakan bantuan tenaga pengajar dalam pelbagai program latihan AML/CFT yang dianjurkan oleh organisasi antarabangsa seperti Tabung Kewangan Antarabangsa dan Bank Dunia.

Bina Upaya

Pembangunan Modal Insan

I. Program Persijilan Penyiasat Kewangan

Jawatankuasa Penyelaras Peringkat Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram *(National Co-ordination Committee to Counter Money Laundering, NCC)* sebagai badan penggubal dasar tertinggi bagi program AML/CFT, terus memainkan peranannya dalam memanfaatkan kepakaran anggotanya yang terdiri daripada 13 Kementerian dan agensi Kerajaan. Di bawah kepimpinan NCC, Program Persijilan Penyiasat Kewangan *(Certified Financial Investigator Programme, CFIP)* telah dilancarkan pada bulan Mac 2006, dengan matlamat meningkatkan tahap profesionalisme serta kemahiran dan pengetahuan penyiasat kewangan dalam melaksanakan tugas dan tanggungjawab mereka bagi membendung jenayah kewangan. Ia juga menandakan pencapaian penting Malaysia dalam usaha mempertingkatkan inisiatif bina upaya bagi membentuk satu kumpulan penyiasat kewangan yang berkelayakan. Pada bulan Disember 2006, sejumlah 24 orang pegawai daripada pihak berkuasa pengawalseliaan dan agensi penguatkuasa undang-undang dianugerahi sijil CFIP.

II. Bengkel untuk Pegawai Pematuhan

Menyedari bahawa pegawai pematuhan institusi pelapor bertanggungjawab melaksanakan program dalaman AML/CFT, program bina upaya juga dianjurkan oleh institusi latihan masing-masing untuk memberi pendidikan profesional lanjutan yang perlu dalam bidang AML/CFT. Selain melengkapkan pegawai pematuhan dengan maklumat terkini mengenai pelbagai jenis pengubahan wang haram, bengkel tersebut juga membantu meningkatkan pemahaman tentang kawalan risiko dalaman bagi membolehkan prosedur dan kawalan AML/CFT institusi terbabit dipertingkatkan.

III. Inisiatif Latihan ASEAN SOMTC

Malaysia, dalam memainkan peranannya sebagai peneraju pencegahan pengubahan wang haram pada Mesyuarat Pegawai Tinggi ASEAN bagi Jenayah Merentasi Negara *(Senior Officials Meeting on Transnational Crime, SOMTC)*, menganjurkan dengan jayanya Bengkel Analisis Nilai Bersih Asas dan Lanjutan masing-masing pada bulan Mac dan Julai 2006. Bengkel tersebut yang dianjurkan oleh Kementerian Dalam Negeri Malaysia dengan kerjasama Bank Negara Malaysia dan Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia, merupakan sebahagian daripada pelan kerja untuk Kerjasama ASEAN+3 (China, Jepun dan Republik Korea) untuk Memerangi Jenayah Merentasi Negara. Matlamat bengkel tersebut adalah untuk mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan dalam penyiasatan kewangan, agar keupayaan serantau dalam penyiasatan, pengumpulan maklumat risikan, pengawasan, pengesanan dan pemantauan aktiviti pengubahan wang haram dan kegiatan jenayah lain dapat dipertingkatkan. Bengkel tersebut disertai oleh para pegawai daripada agensi penguatkuasa undang-undang dan FIU dari negara ASEAN+3.

Inisiatif latihan pada masa depan akan terus memberi penekanan pada usaha meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai penguatkuasa undang-undang dalam menyiasat aktiviti pengubahan wang haram dan pembiayaan akitiviti keganasan. Dalam pada itu, kerjasama dengan

agensi luar negara termasuk penyertaan dalam program latihan yang sesuai yang dianjurkan penyedia latihan luar negara akan memudahkan komuniti penguatkuasa berkongsi pengalaman dan kepakaran.

Program Kesedaran AML/CFT

I. Lawatan Sambil Belajar oleh Pihak Asing

Bank Negara Malaysia terus membantu rakan agensi asing dengan berkongsi pengalaman dalam program AML/CFT. Pada tahun 2006, FIU menerima lawatan sambil belajar daripada Bank Indonesia, Da Afghanistan Bank dan FIU dari Sri Lanka.

II. Organisasi Bukan Berasaskan Keuntungan

Organisasi Bukan Berasaskan Keuntungan *(Non-Profit Organisation, NPO)* mendapat perhatian oleh komuniti AML/CFT antarabangsa memandangkan kemungkinan ia diperalat bagi membiayai aktiviti keganasan. APG memohon ahlinya mengkaji sektor NPO dalam negeri bagi mengetahui sama ada peruntukan undang-undang dan keperluan pengawalseliaan mencukupi untuk mencegah atau mengesan aktiviti sedemikian. Sehubungan dengan itu, Bank Negara Malaysia, Pendaftar Pertubuhan dan Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia bersama-sama menjalankan satu kajian tentang sektor NPO. Kajian itu mendapati keperluan pengawalseliaan sedia ada dalam sektor ini adalah mencukupi. Walau bagaimanapun, Bank Negara Malaysia dengan kerjasama Pendaftar Pertubuhan telah memulakan program kesedaran di seluruh negara bermula pada bulan Oktober 2006 untuk memberi penerangan kepada NPO mengenai regim AML/CFT Malaysia dan kemungkinan NPO disalah guna oleh pembiaya pengganas dan penjenayah lain.

Cabaran Masa Depan

Bank Negara Malaysia dengan kerjasama ahli NCC yang lain akan terus berwaspada dan sedia bertindak terhadap ancaman AML/CFT yang baru, dan terhadap piawaian dan trend AML/CFT. Cabaran utama bagi pihak pengawalselia dari segi tumpuan pengawalseliaan, ialah mengimbangkan secara wajar antara risiko keseluruhan berkaitan sistem kewangan dengan risiko yang berkaitan AML/CFT. Oleh kerana tiada model yang sudah diterima di peringkat global yang boleh digunakan untuk menilai risiko pengubahan wang haram atau pembiayaan aktiviti keganasan dalam sesebuah sistem kewangan, kajian tentang ancaman AML/CFT yang dilaksanakan oleh badan antarabangsa seperti FATF, APG atau Bank Dunia akan terus digunakan untuk menggubal amalan terbaik di Malaysia.

Rancangan meluaskan jaringan pengawalseliaan AMLA kepada institusi kewangan dan perniagaan bukan kewangan tertentu dalam kategori lain, seperti agen harta tanah, pengeluar wang elektronik, peniaga logam dan batu bernilai, dan syarikat pemajakan dan pemfaktoran memerlukan NCC menggubal langkah pengawalseliaan yang sesuai dan praktikal, dan menyediakan perlindungan yang secukupnya daripada penyalahgunaan oleh para penjenayah. Ini bermakna sistem penzahiran yang ada perlu disokong oleh mekanisme pelaporan STR yang mantap, disokong pula oleh hubungan kerjasama yang lebih baik dalam kalangan pihak berkepentingan, khususnya ahli NCC. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia akan terus memberi perhatian kepada pembentukan keperluan perundangan dan pengawalseliaan yang memenuhi piawaian antarabangsa, di samping memperhebatkan usaha untuk mempertingkatkan kerjasama dalam kalangan agensi dalam negeri.

Transformasi Sektor Kewangan

Sistem dan landskap kewangan Malaysia telah melalui transformasi yang pesat sejak sedekad yang lalu. Termasuk dalam perubahan ini ialah reformasi kewangan dan pengawalseliaan serta pembangunan infrastruktur kewangan, yang memberi landasan kepada sektor kewangan yang lebih teguh, berpelbagai dan cekap pada hari ini. Sebahagian besar transformasi sektor kewangan Malaysia berpunca daripada kemajuan yang nyata dalam pasaran bon dan kewangan Islam. Di samping itu, liberalisasi dan penyahkawalseliaan yang progresif, konsolidasi industri, dan kemajuan teknologi telah menghasilkan saluran penyampaian baru, kepelbagaian dan jenis produk dan perkhidmatan serta kemunculan peserta bukan tradisional yang baru dalam sektor kewangan domestik. Oleh itu, dalam keadaan persekitaran yang dinamik ini, usaha memelihara kestabilan kewangan menjadi lebih kompleks dan mencabar.

Sebahagian besar transformasi sektor kewangan Malaysia berpunca daripada kemajuan yang nyata dalam pasaran bon, kewangan Islam, liberalisasi dan penyahkawalseliaan secara progresif, konsolidasi industri dan kemajuan teknologi.

Dalam menghadapi cabaran ini, teras dasar yang dilaksanakan oleh Bank Negara Malaysia pada tahun 2006 terus tertumpu pada pemeliharaan kestabilan dengan menyokong dan mengukuhkan transformasi keinstitusian, menggalakkan infrastruktur kewangan yang cekap dan berkesan, memudahkan pembangunan pasaran kewangan dan menggalakkan persekitaran pengawalan dan penyeliaan yang seimbang dan berkesan, yang memperkasa pembangunan sistem kewangan yang progresif, dinamik dan berdaya tahan. Tumpuan juga diberikan pada usaha meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan *(financial inclusion)* bagi memastikan akses yang lebih meluas kepada pilihan perkhidmatan kewangan oleh semua lapisan masyarakat.

TRANSFORMASI KEINSTITUSIAN

Dalam landskap kewangan yang sentiasa berubah, tahun 2006 menyaksikan kemajuan selanjutnya ke arah rasionalisasi institusi kewangan domestik berikutan penyempurnaan beberapa penggabungan dan konsolidasi antara pengantara pasaran dalam sektor perbankan, insurans dan pasaran modal, serta permulaan perniagaan oleh pemegang lesen baru dalam sektor perbankan Islam dan takaful.

Rangka kerja bank pelaburan khususnya, telah mencatat pencapaian penting pada tahun tersebut dengan hampir kesemua entiti yang terbabit menyempurnakan proses transformasi berkenaan. Rangka kerja itu, yang membolehkan pembentukan bank pelaburan sepenuhnya melalui proses konsolidasi dan rasionalisasi antara beberapa entiti (sembilan bank saudagar, sembilan syarikat broker saham, lima syarikat diskaun dan tiga broker universal), menyaksikan kesemua entiti yang layak memperoleh kelulusan yang perlu untuk menjadi 12 bank pelaburan. Sembilan kumpulan kewangan yang terdiri daripada bank saudagar, syarikat broker saham dan syarikat diskaun telah menyelesaikan transformasi menurut undang-undang dan memulakan operasi sebagai bank pelaburan pada suku pertama tahun 2007. Tiga broker universal telah diperbadankan menjadi bank pelaburan manakala dua lagi broker universal masih dalam proses memenuhi prasyarat yang ditetapkan. Sebuah syarikat diskaun telah diberi lesen bank saudagar dan akan menyempurnakan transformasinya kepada bank pelaburan dalam masa enam bulan. Dengan penubuhan bank pelaburan, syarikat diskaun tidak lagi wujud dalam landskap kewangan.

Kemunculan bank pelaburan dalam landskap kewangan telah meningkatkan kapasiti dan keupayaan institusi kewangan domestik untuk

mengambil kesempatan daripada peluang perniagaan dalam negeri dan dalam rantau ini dan meluaskan kepelbagaian aktiviti khidmat nasihat dan kewangan, serta seterusnya mengukuhkan lebihan daya saing masing-masing. Perkembangan ini juga telah meningkatkan lagi potensi bank pelaburan untuk menyumbang ke arah transformasi ekonomi dan memainkan peranan penting dalam pembangunan pasaran kewangan yang memberangsangkan lagi dinamik.

Sektor perbankan dan insurans terus mengalami konsolidasi dan rasionalisasi pada tahun 2006. Ekoran penyempurnaan penggabungan antara dua kumpulan bank domestik, bilangan kumpulan perbankan domestik telah berkurang kepada sembilan. Sektor insurans juga menyaksikan penggabungan dua penanggung insurans am didorong oleh aktiviti pengambilalihan pada peringkat pemegang saham. Bagi mengekalkan daya saing, peserta dalam sektor kewangan menumpukan perhatian pada usaha mengukuhkan daya tahan mereka, membangunkan keupayaan dalaman, memanfaatkan sinergi kumpulan antara entiti yang berlainan, dan memperluas ekonomi ikut bidangan. Semua ini menghasilkan sektor kewangan yang memberangsangkan, lantas mendorong peningkatan inovasi produk, persaingan, penambahbaikan tahap perkhidmatan pengguna dan akhirnya, mutu produk yang lebih baik.

Dalam bidang kewangan Islam, liberalisasi industri kewangan Islam telah dipercepat dengan pengeluaran tiga lesen baru bank Islam kepada institusi kewangan Islam asing dari Kuwait, Arab Saudi dan Qatar. Langkah ini dapat dilaksanakan ekoran kemajuan yang telah dicapai dalam pembangunan sektor perbankan Islam, dan strategi yang diambil bagi meningkatkan rantaian global. Satu lagi langkah strategik penting yang diambil sejak tahun 2004 ialah langkah yang diambil oleh beberapa kumpulan perbankan konvensional yang menyertai skim perbankan Islam untuk mentransformasikan struktur "jendela Islam" yang sedia ada kepada "subsidiari Islam". Sehingga kini, sebanyak tujuh jendela perbankan Islam telah dijadikan subsidiari. Kini terdapat 11 bank Islam yang terdiri daripada enam subsidiari perbankan Islam, dua bank Islam domestik dan tiga bank Islam asing yang baru.

Bagi mempertingkatkan integrasi global dalam industri takaful, empat lesen takaful baru yang merangkumi usaha sama antara pengendali takaful domestik dengan asing telah dikeluarkan. Lesen baru juga diberikan kepada broker takaful dan ajuster. Langkah ini sejajar dengan matlamat mewujudkan sistem kewangan Islam yang cekap, progresif dan menyeluruh yang dapat membangunkan industri takaful sebagai satu komponen penting dalam sistem kewangan Malaysia. Pada akhir tahun 2006, terdapat lapan pengendali takaful termasuk tiga pengendali takaful baru. Sebuah lagi pengendali takaful baru akan memulakan operasi pada tahun 2007. Dalam bidang takaful semula, Bank Negara Malaysia telah memberi kelulusan untuk penubuhan dua syarikat takaful semula di Malaysia di bawah Akta Takaful 1984 pada tahun 2006.

Kemasukan peserta baru dalam industri kewangan Islam dijangka memesatkan pembangunan industri seterusnya meningkatkan kecekapan perniagaan, pembangunan produk dan kualiti perkhidmatan, yang akan meningkatkan industri perbankan Islam dan takaful domestik ke tahap baru yang lebih dinamik.

Kemasukan peserta-peserta baru dalam industri kewangan Islam dijangka menyumbang ke arah pembangunan industri yang pesat. Persaingan yang sihat dalam pasaran pula dijangka memberi manfaat besar kepada pengguna dari segi peningkatan kecekapan perniagaan, pembangunan produk dan kualiti perkhidmatan yang akan meningkatkan industri perbankan Islam dan takaful domestik ke tahap baru yang lebih dinamik. Peserta baru yang

Jadual 3.1
Sektor Kewangan: Bilangan Peserta

Institusi Kewangan	1998	2005	2006
Bank Perdagangan	35	23	22
Syarikat Kewangan	31	4	0
Bank Pelaburan/Bank Saudagar	12	10	14[1]
Syarikat Diskaun	7	7	0
Bank-bank Islam	1	6	11[2]
Penanggung Insurans	58	42	42
Penanggung Insurans Semula	10	7	6[3]
Pengendali Takaful	2	5[4]	8
Institusi Kewangan Pembangunan	14	13[5]	13[5]

[1] Termasuk sebuah bank saudagar yang sedang dalam proses tranformasi kepada bank pelaburan dan tiga broker universal yang telah menyempurnakan tranformasi kepada bank pelaburan pada bulan Januari 2007
[2] Termasuk sebuah bank Islam asing yang memulakan operasi pada bulan Januari 2007
[3] Satu lesen penanggung insurans semula asing telah diserahkan semula berikutan pelaksanaan rasionalisasi kumpulan oleh syarikat induknya di luar negara
[4] Termasuk sebuah pengendali takaful yang memulakan operasi pada bulan Januari 2006
[5] Antaranya enam institusi kewangan pembangunan dikawal selia di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 (AIKP)

mempunyai keupayaan, modus operasi dan kekuatan tersendiri bukan sahaja akan menambah kedalaman dan kepelbagaian dalam industri perbankan Islam dan takaful domestik yang kian berkembang, bahkan akan berupaya menerokai pasaran baru di rantau ini dan di Timur Tengah. Dengan bertambahnya kepelbagaian peserta, pembangunan sektor perbankan Islam dan takaful dijangka terus memperoleh momentum dengan penglibatan dalam bidang baru seperti pasaran modal hutang, perbankan persendirian dan pengurusan dana dan kekayaan menjadi semakin nyata.

Dengan sistem kewangan Malaysia yang semakin matang, institusi berlesen kini boleh memulakan rundingan membabitkan penggabungan dan pengambilalihan dengan pelbagai pihak secara serentak. Pihak-pihak yang berminat diberi fleksibiliti memulakan perbincangan untuk membeli atau menjual kepentingan saham institusi di bawah kawal selia Bank Negara Malaysia.

PEMBANGUNAN INFRASTRUKTUR KEWANGAN

Pembangunan infrastruktur kewangan adalah sangat penting dalam menyokong kegiatan ekonomi yang aktif dan menyediakan asas yang kukuh kepada pertumbuhan masa depan.

Pada tahun-tahun awal selepas krisis kewangan Asia, fokus pembangunan infrastruktur kewangan sebahagian besar tertumpu pada pengukuhan infrastruktur sokongan untuk pengurusan risiko kredit dan peningkatan kualiti penilaian kredit. Ini dapat dilihat dengan pengenalan sistem sokongan termasuk Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat *(Central Credit Reference Information System, CCRIS)* dan keperluan akreditasi untuk pegawai kredit. Dengan pembangunan sektor kewangan beroleh momentum, tumpuan beralih kepada usaha memperdalamkan dan mempelbagaikan pasaran kewangan dan pada masa yang sama, menggalakkan pendidikan pengguna dan menambah baik rangka kerja perlindungan pengguna. Langkah-langkah untuk mengukuhkan pembangunan pasaran bon domestik pada tahun 2006 termasuk:

- Penambahbaikan **Sistem Terbitan/ Penawaran Automatik Sepenuhnya *(Fully Automated System for Issuing/Tendering, FAST)*** melalui aplikasi **berasaskan web** untuk meningkatkan keberkesanan dan liputan penyebaran maklumat dan ketelusan aktiviti pasaran utama. FAST, yang dikendalikan Bank Negara Malaysia, merupakan sistem berpusat bagi memudahkan terbitan dan jualan sekuriti hutang Kerajaan dan korporat dan membolehkan Bank Negara Malaysia menjalankan pengurusan mudah tunai melalui perjanjian belian balik (repo) atau jualan pasaran wang.
- Terbitan **Surat Perdagangan *(Commercial Paper, CP)* dan Nota Jangka Sederhana *(Medium Term Note, MTN)* tanpa skrip** sejak 15 Mei 2006 di bawah sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti Secara Elektronik Masa Nyata *(Real Time Electronic Transfer of Funds and Securities, RENTAS)*. Penyahbahanan *(dematerialising)* CP dan MTN membolehkan pindahan sekuriti melalui catatan buku dan dana di bawah prinsip

serahan semasa pembayaran dilakukan secara serentak, seterusnya menghapuskan risiko penyelesaian dan sekuriti yang tidak diserahkan.

- **Penambahbaikan arkitektur Program Penjaga Sekuriti Institusi *(Institutional Securities Custodian Program, ISCAP)*** yang pada asalnya dilancarkan pada bulan Januari 2005 untuk meningkatkan mudah tunai pasaran sekunder. ISCAP membolehkan Bank Negara Malaysia meminjam sekuriti dan menggunakan sekuriti tersebut sebagai sebahagian daripada operasinya melalui repo dan pinjaman sekuriti untuk melepaskan sekuriti berkenaan daripada pemegang sekuriti kaptif yang terdiri daripada pelabur institusi dan institusi kewangan.
- Terbitan **Nota Panduan berkenaan Urus Niaga Perjanjian Belian Balik** pada bulan Julai 2006 bagi menjajarkan peraturan Malaysia dengan amalan terbaik antarabangsa. Urus niaga repo kini tertakluk kepada Perjanjian Pembelian Balik Induk Global *(Global Master Repurchase Agreement)* yang memperuntukkan, antara lain, pindahan hak milik mutlak, urus niaga penandaan kepada pasaran, penggunaan *haircut* dan penyenggaraan margin dan kejadian kemungkiran. Perjanjian wajib ini dan peruntukan lain dalam Nota Panduan menyumbang ke arah mengekalkan operasi pasaran repo yang mantap dan teratur dengan meningkatkan perlindungan menurut undang-undang dan menanam keyakinan yang lebih jitu antara pihak yang berurus niaga.
- Perjanjian Induk Derivatif Islam *(Islamic Derivative Master Agreement, ISDM)* yang pertama di dunia oleh Persatuan Pasaran Kewangan Malaysia, dengan urus niaga pertama menggunakan perjanjian itu ditandatangani pada bulan Disember 2006. ISDM dibentuk berdasarkan model perjanjian International Swap and Derivatives Association (ISDA) dan akan disahkan oleh ISDA pada tahun 2007. Perjanjian yang berasaskan ikatan undang-undang itu mendalamkan lagi pasaran derivatif Islam dengan menyediakan saluran kepada pelabur Islam untuk meningkatkan pengurusan risiko dan lebih telus dalam urus niaga pasaran.
- Penerbitan buku panduan **"Panduan kepada Sekuriti Kerajaan Malaysia *(Malaysian Government Securities, MGS)*"** adalah sebahagian daripada usaha Bank Negara Malaysia untuk menggalakkan pelaburan asing dalam MGS. Buku panduan ini memberi maklumat penting tentang ciri-ciri MGS dan ciri-ciri pasaran bon tempatan. Maklumat ini juga boleh didapati di laman web Bond Info Hub (di http://bondinfo.bnm.gov.my).
- Pengenalan **jualan penukaran MGS** bertujuan meningkatkan dagangan MGS tanda aras cair dalam pasaran pada bulan Januari 2007. Peningkatan dalam jumlah sekuriti tanda aras ini akan meningkatkan dagangan dalam pasaran sekunder, seterusnya menambah tahap kecairan keseluruhan dalam pasaran bon Malaysia dan memberi fleksibiliti tambahan bagi mengekalkan kekerapan terbitan tetap MGS.

Langkah-langkah yang dilaksanakan pada tahun 2006 bagi menjaga kepentingan pengguna termasuk:

- Permulaan urusan **Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK)** pada 17 April 2006, yang menyediakan saluran kepada pengguna untuk mendapatkan nasihat tentang perkara yang berkaitan dengan kredit, pengurusan kewangan dan pendidikan, serta penstrukturan semula hutang.
- Penerbitan **buku kecil pelbagai bahasa** yang baru di bawah program **InfoPerbankan dan InfoInsurans**.

PEMBANGUNAN PASARAN KEWANGAN

Pasaran kewangan Malaysia memainkan peranan penting dalam membiayai pertumbuhan ekonomi negara. Sebelum ini, sektor perbankan merupakan punca pembiayaan yang utama bagi ekonomi negara. Tumpuan risiko dalam sektor perbankan adalah ketara semasa krisis kewangan Asia, yang menyebabkan tumpuan beralih kepada usaha untuk mempelbagaikan sumber pembiayaan dalam pasaran modal. Langkah ini telah meningkatkan jumlah sekuriti hutang swasta *(private debt securities, PDS)* terkumpul sebagai peratusan daripada jumlah pembiayaan (PDS terkumpul + pinjaman terkumpul daripada

institusi perbankan) daripada 10.1% pada tahun 1998 kepada 23.9% pada tahun 2006. Dengan peranan PDS yang bertambah penting dalam membiayai ekonomi, pembangunan pasaran yang berterusan adalah amat penting bagi menampung pertumbuhan ekonomi yang mampan. Tahun 2006 menyaksikan pembangunan pasaran kewangan yang lebih pesat melalui langkah-langkah yang diambil untuk menggalakkan persekitaran yang diperlukan bagi pengenalan produk baru dan kemasukan peserta-peserta baru.

Satu tranche **MGS boleh panggil *(callable MGS)*** diterbitkan pada 15 Disember 2006 yang membolehkan Kerajaan menguruskan aliran tunainya dengan lebih baik. Selain meningkatkan kepelbagaian produk, pengenalan produk baru ini dijangka dapat memajukan lagi pasaran bon Malaysia, terutamanya pasaran utama bagi bon korporat, disebabkan MGS boleh panggil dapat digunakan sebagai tanda aras bagi penerbit sektor swasta untuk menentukan harga sekuriti hutang swasta boleh panggil mereka sendiri.

Nota Monetari Bank Negara Malaysia *(Bank Negara Malaysia Monetary Notes, BNMN)* juga diperkenalkan pada bulan Disember 2006 bagi menggantikan Bil Bank Negara dan Nota Boleh Niaga Bank Negara yang sedia ada bagi mengurus mudah tunai dalam pasaran kewangan konvensional dan Islam. Matlamat utama BNMN adalah untuk menggalakkan kecekapan sistem kewangan dalam menyerap mudah tunai yang berlebihan dan dengan itu, mengurangkan impak yang tidak diingini dalam pasaran kewangan domestik. Tempoh matang maksimum bagi terbitan-terbitan ini juga dipanjangkan daripada satu tahun kepada tiga tahun. Walau bagaimanapun, ini bukan bertujuan memberi sebarang isyarat tentang paras sasaran kadar faedah jangka panjang.

Pempelbagaian produk dalam sektor kewangan telah dipertingkatkan dengan **kajian semula Garis Panduan Instrumen Deposit Boleh Niaga *(Negotiable Instrument of Deposit, NID)***. Berkuat kuasa 15 Jun 2006, liberalisasi penentuan harga dilaksanakan apabila kadar NID terapung dibenar untuk dinilaikan berdasarkan indeks selain Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur *(Kuala Lumpur Interbank Offer Rate, KLIBOR)*. Garis panduan itu juga membenarkan terbitan NID dalam mata wang asing, lalu menyediakan sumber dana mata wang asing tambahan. Dengan itu, profil pendeposit mata wang asing menjadi lebih mendalam. NID dalam mata wang asing juga memberi pelaburan alternatif kepada pelabur-pelabur domestik pasaran dalam negeri.

Dengan peranan pasaran kewangan yang bertambah dalam membiayai ekonomi negara, pembangunan pasaran yang berterusan dalam pempelbagaian produk, mudah tunai dan inovasi adalah amat penting bagi menampung pertumbuhan ekonomi yang mampan.

Pada 16 Februari 2006, Bank Negara Malaysia memperkenalkan **Sukuk Ijarah Bank Negara Malaysia** berasaskan konsep *ijarah* atau "jual dan pajak balik". Terbitan sukuk ini tepat pada masanya bagi memenuhi permintaan peserta pasaran antarabangsa terhadap instrumen kewangan Islam yang sesuai dengan prinsip yang didokong oleh cendekiawan Syariah Timur Tengah. Instrumen tambahan ini yang digunakan untuk mengurus mudah tunai dalam Pasaran Wang Islam akan diterbitkan secara berkala. Ia juga akan bertindak sebagai penanda aras baru untuk bon Islam jangka pendek dan pertengahan lain, dan merupakan sebahagian daripada usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk memenuhi keperluan pempelbagaian dalam pasaran global.

Kemasukan peserta baru dalam industri pasaran kewangan Islam menyumbang ke arah pembangunan pelbagai jenis produk perbankan Islam yang baru. Beberapa produk pembiayaan baru diperkenalkan dalam industri perbankan Islam dengan menggunakan kontrak Syariah *mudharabah, musyarakah* dan *ijarah* selain produk tradisional *bai' bithaman ajil* (jualan pembayaran

tertangguh). Ini termasuk pembiayaan perumahan secara Islam yang menggunakan konsep *musyarakah mutanaqisah* (perkongsian semakin berkurang), pembiayaan kenderaan secara Islam menggunakan konsep *ijarah* (pajakan), dan pembiayaan tunai secara Islam menggunakan kontrak *tawarruq*. Dalam sektor takaful, terdapat 30 produk keluarga takaful yang diluluskan Bank Negara Malaysia pada tahun 2006 dengan 73.3% daripadanya ialah produk berkaitan pelaburan dan produk gadai janji. Sebanyak 56.7% daripada produk baru pula adalah daripada pengendali takaful baru. Peningkatan kepelbagaian produk merupakan petanda baik bagi pertumbuhan sektor kewangan Islam.

Bagi menggalakkan kecekapan dan menyediakan alternatif dalam operasi mereka selanjutnya, institusi kewangan pembangunan (IKP) dibenarkan menyertai pasaran antara bank. **Garis Panduan Penyertaan IKP dalam Pasaran Antara Bank** dikeluarkan pada Disember 2006 yang menghuraikan butir prasyarat penyertaan dalam pasaran termasuk keperluan pematuhan pengurusan risiko dan mudah tunai. Penyertaan IKP dalam pasaran antara bank akan membolehkan mereka menempatkan dana secara langsung dalam pasaran untuk memperoleh harga yang lebih baik di samping mendapat akses kepada kadar broker wang yang kompetitif, secara langsung. IKP juga dibenarkan menerbit dan mengurus niaga NID dan Instrumen Islam Boleh Niaga *(Islamic Negotiable Instrument, INI)*. Kedua-dua instrumen ini berupaya meningkatkan mudah tunai dan kepelbagaian sumber pendanaan IKP.

INISIATIF PENGAWALAN DAN PENYELIAAN

Pendekatan pengawalan dan penyeliaan berhemat Bank Negara Malaysia juga melalui perkembangan ekoran perubahan terhadap landskap dan kematangan sektor kewangan. Usaha terus diambil bagi memastikan rangka kerja pengawalseliaan terus relevan dan boleh disesuaikan mengikut perubahan dalam persekitaran yang akan menggalakkan institusi berinovasi dan menggunakan kemajuan teknologi bagi meningkatkan daya saing.

Lanjutan daripada itu, rangka kerja berhemat dikaji semula untuk beralih secara beransur daripada peraturan-peraturan preskriptif dan pendekatan "satu saiz sesuai untuk semua" *(one-size-fits-all)* kepada rejim berasaskan prinsip yang mudah disesuaikan dan kondusif mengikut perubahan keadaan pasaran dan inovasi. Pada masa yang sama, ia membolehkan institusi perbankan mengambil langkah awalan terhadap bidang risiko baru bagi memperkukuh keselamatan dan keteguhan sektor kewangan. Penekanan yang tinggi dan tanggungjawab yang lebih besar diletakkan atas bahu institusi kewangan untuk mengurus risiko secara wajar, sejajar dengan strategi perniagaan mereka dan rangka kerja berhemat yang menyeluruh.

Produk dan perkhidmatan yang pelbagai dan kompleks, dan tahap keupayaan pengurusan risiko yang berlainan boleh menyebabkan perbezaan ketara dalam profil risiko sesebuah institusi kewangan dengan institusi kewangan yang lain. Oleh itu, tahap pengawasan dan penyeliaan Bank Negara Malaysia terhadap institusi-institusi adalah juga berlainan. Bagi memastikan pengawalan dan penyeliaan berkesan dan cekap, Bank Negara Malaysia menerima pakai pendekatan berasaskan risiko. Dengan pendekatan ini, sumber penyeliaan akan mengutamakan bidang yang menimbulkan risiko paling ketara kepada kestabilan dan keteguhan sistem kewangan dan setiap institusi kewangan. Dengan kematangan pasaran dan keupayaan peserta semakin meningkat, pendekatan penyeliaan ini terus diperkukuh dengan pengawalan dan penyeliaan berbeza yang memberi lebih fleksibiliti kepada institusi yang mempunyai amalan pengurusan risiko dan tadbir urus korporat yang mantap. Inisiatif juga tertumpu pada usaha yang dapat menerap disiplin pasaran secara berkesan bagi memperkukuh pengawalan dan penyeliaan berhemat.

Memperkukuh Rangka Kerja Pengurusan Risiko dan Tadbir Urus Korporat

Pelaksanaan Basel II, Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko dan Penambahbaikan kepada Standard Kecukupan Modal

Bagi sektor perbankan, usaha berterusan diambil untuk mempersiap institusi perbankan

menghadapi kemunculan Basel II, yang bertujuan menggalakkan amalan pengurusan risiko yang lebih baik, membina keupayaan dan meningkatkan daya saing institusi perbankan dengan memberi lebih fleksibiliti operasi berserta perlindungan berhemat yang sewajarnya. Pelaksanaan Basel II dijangka menghasilkan pengurusan modal yang lebih cekap oleh institusi perbankan melalui mekanisme yang lebih sensitif kepada risiko dalam pengiraan kecukupan modal, dan yang juga memberi pengiktirafan sewajarnya kepada teknik menangani risiko dalam sesebuah institusi perbankan. Penggunaan rangka kerja Berdasarkan Penarafan Dalaman *(Internal Ratings Based)* di bawah Basel II pada masa depan juga akan membenarkan pendekatan alternatif untuk menentukan kecukupan modal berasaskan model dalaman yang dihasilkan oleh institusi perbankan dengan mengambil kira profil risiko dan pengalaman perniagaan masing-masing.

Pada tahun 2006, cadangan semakan kepada komponen risiko pasaran dalam rangka kerja kecukupan modal dikeluarkan kepada pihak industri untuk pertimbangan. Cadangan semakan ini dibuat memandangkan aktiviti kewangan institusi perbankan semakin kompleks dan juga bagi mengambil kira perkembangan dalam amalan terbaik pengurusan risiko berikutan penerimapakaian Basel II di peringkat antarabangsa. Cadangan ini juga termasuk pengolahan terhadap risiko kadar faedah dalam buku perbankan yang akan dilaksanakan seiring dengan Basel II. Persediaan ke arah pelaksanaan Basel II mengikut jadual dan akan bermula dari 1 Januari 2008 bagi Pendekatan "Standardised" *(Standardised Approach)* untuk risiko kredit, dan Pendekatan Penunjuk Asas, Pendekatan "Standardised' dan Pendekatan Alternatif "Standardised" *(Basic Indicator, Standardised and Alternative Standardised Approach)* untuk risiko operasi. Pendekatan-pendekatan ini akan berjalan selari dengan pendekatan yang diamalkan sekarang, dan akan bermula pada separuh pertama tahun 2007.

Begitu juga di sektor insurans, rangka kerja modal berasaskan risiko *(risk-based capital, RBC)* telahpun dimuktamadkan dan akan dilaksanakan pada tahun 2007 secara selari dengan keperluan margin kesolvenan yang ada sekarang, selama dua tahun. Pelaksanaan secara selari selama dua tahun ini membolehkan peralihan kepada rangka kerja baru yang lebih teratur. Penanggung insurans yang telah memenuhi kehendak penyeliaan dari segi keupayaan pengurusan kewangan dan risiko dibenarkan menerima pakai rangka kerja baru bermula tahun 2008. Rangka kerja RBC akan menjajarkan keperluan kesolvenan yang digunakan bagi penanggung insurans, dengan profil dan pendedahan risiko masing-masing. Rangka keperluan modal RBC akan juga mempermudah campur tangan penyeliaan dengan lebih berkesan dengan adanya isyarat amaran awal yang menandakan kemerosotan dalam tahap kecukupan modal. Selain itu, keperluan disemak bagi penilaian aset dan liabiliti insurans akan memberikan penampan berhemat kuantitatif yang lebih jelas (sekarang ini terselindung dalam asas penilaian konservatif) selaras dengan perkembangan di peringkat antarabangsa untuk menggalakkan ketelusan dalam kedudukan kewangan sesebuah entiti.

Selaras dengan hasrat Bank Negara Malaysia untuk melaksanakan Standard Kecukupan Modal *(capital adequacy standard, CAS)* yang akan dikeluarkan oleh Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam *(Islamic Financial Services Board, IFSB)* pada tahun 2008, usaha penting juga diambil oleh bank-bank Islam pada tahun 2006 sebagai persediaan untuk melaksanakan rangka kerja modal baru ini. Analisis jurang telah dibuat sebagai sebahagian daripada penilaian awal untuk mengenal pasti tahap kesediaan bank-bank Islam untuk memenuhi keperluan yang digariskan di bawah CAS. Peningkatan dalam pengurusan sistem teknologi maklumat dan data dikenal pasti sebagai keupayaan operasi yang penting yang perlu diperkukuh. Bagi subsidiari perbankan Islam, strategi pelaksanaan akan diselaraskan dengan inisiatif yang diambil oleh bank induk mereka dalam

melaksanakan Basel II. Usaha juga telah dimulakan untuk merumuskan panduan penyeliaan bagi pelaksanaan CAS dengan kerjasama pihak industri. Panduan penyeliaan ini dijangka dimuktamadkan menjelang suku ketiga 2007. Bank Negara Malaysia akan terus memantau kemajuan pelan tindakan dan keupayaan pengurusan risiko bank-bank Islam sepanjang pelaksanaan rangka kerja modal baru tersebut.

Dalam menguruskan risiko, institusi kewangan pembangunan (IKP) terus memperkukuh infrastruktur pengurusan risiko masing-masing, termasuk sumber manusia, sistem dan proses. Usaha telah diambil untuk mempertingkatkan keupayaan sumber manusia melalui latihan berterusan dan berstruktur, khasnya dalam proses kredit di samping pembangunan produk dan inovasi untuk memenuhi keperluan pembiayaan dan pembangunan setiap sektor sasaran. Selain itu, Bank Negara Malaysia mengenakan standard pengawalseliaan terhadap IKP untuk menerima pakai amalan tadbir urus korporat yang baik bagi memastikan IKP berada pada kedudukan yang lebih baik untuk menjalankan tanggungjawab yang dimandatkan dengan lebih cekap dan berkesan. Langkah ini disokong oleh peningkatan berterusan sistem pengurusan risiko dan proses dalaman untuk mengenal pasti, mengukur, memantau dan mengawal risiko yang mungkin wujud dalam proses mengendalikan aktiviti yang dimandatkan kepada IKP.

Persepaduan dengan Perkembangan dalam Standard Pelaporan Kewangan

Memandangkan laporan kewangan adalah elemen penting yang mencerminkan prestasi institusi kewangan, standard pelaporan perlu memenuhi dan mencerminkan keadaan sebenar institusi kewangan. Bank Negara Malaysia kini sedang menjalankan kajian semula keperluan pelaporan kewangan pengawalseliaan dan standard penilaian bagi sektor perbankan dan insurans. Langkah ini bertujuan menggalakkan keseragaman dengan Piawai Pelaporan Kewangan *(Financial Reporting System, FRS)* dan persepaduan dengan amalan terbaik antarabangsa. Antara bidang yang sedang dikaji semula ialah:

- asas bagi peruntukan pinjaman dan klasifikasi pinjaman tak berbayar institiusi perbankan untuk mempertimbangkan parameter bagi ujian kelemahan pinjaman di bawah FRS 139: Pengiktirafan dan Pengukuran Instrumen Kewangan;
- keperluan untuk menilai harta tanah pelaburan yang dipegang penanggung insurans hayat pada nilai saksama (dahulunya, berdasarkan kos atau penilaian semula).

Bagi memastikan integriti nilai saksama yang dilaporkan dalam penyata kewangan, tanggapan penyeliaan berhubung dengan dasar dan proses penilaian yang perlu dipraktik dalam institusi kewangan akan dikeluarkan bagi menyokong pelaksanaan FRS. Susulan ini, saringan berhemat melalui pelarasan modal dan pelindung berhemat lain juga perlu dilaksanakan apabila bersesuaian. Ini bagi memastikan modal pengawalseliaan mencerminkan kekukuhan kewangan institusi berkenaan dan bertindak sebagai penampan yang berkesan bagi aktiviti pengambilan risiko. Bank Negara Malaysia sentiasa memantau dengan rapi persediaan institusi kewangan untuk mencapai tahap kesediaan untuk menerima pakai FRS 139, dan Lembaga Pengarah setiap institusi kewangan telah dipertanggungjawabkan untuk memastikan pengawasan sewajarnya terhadap persediaan serta untuk menangani sebarang implikasi besar yang timbul ekoran pelaksanaan FRS.

Langkah-langkah Lain

Pada tahun 2006, langkah-langkah selanjutnya yang diambil untuk meningkatkan dan memperkukuh keupayaan pengurusan risiko institusi kewangan adalah seperti yang berikut:

- penekanan terhadap kepentingan **ujian ketahanan** sebagai alat pengurusan risiko yang penting, seterusnya membolehkan institusi kewangan lebih memahami profil risiko mereka dan mengambil langkah-langkah awalan yang sesuai;
- keperluan yang lebih kukuh berhubung dengan **aktuari dilantik** bagi penanggung insurans hayat;
- keperluan untuk **mendapatkan penarafan**

penerbit institusi daripada agensi penarafan tempatan bagi membolehkan instrumen kewangan Islam diiktiraf sebagai aset boleh cair yang layak; dan
- peningkatan **fungsi audit dalam** IKP bagi menggalakkan pengendalian berhemat dan prosedur operasi yang lebih kukuh.

Kefleksibelan Pelaburan

Dengan adanya rangka kerja kehematan yang lebih kukuh, keupayaan pengurusan risiko yang meningkat dan tadbir urus yang kukuh dalam institusi kewangan, lebih banyak kefleksibelan operasi dan pelaburan diberikan kepada institusi kewangan, ketika Malaysia menuju ke arah persekitaran yang lebih dinyahkawal selia. Teras dasar lebih tertumpu pada kefleksibelan pengurusan portfolio pelaburan oleh institusi kewangan sambil memastikan perlindungan secukupnya untuk memelihara kestabilan kewangan.

Kefleksibelan yang diberi termasuk:
- kelonggaran **pengolahan modal** bagi pelaburan dalam **instrumen modal Kumpulan-1 bukan inovatif** institusi kewangan lain;
- pelonggaran had **pelaburan dalam sekuriti hutang** bagi dana insurans hayat dan dana takaful keluarga serta **aset asing**; dan
- kefleksibelan yang lebih tinggi kepada institusi perbankan bagi mengurus **aktiviti dan pelaburan berkaitan ekuiti**.

Kefleksibelan Produk

Kefleksibelan pelaburan yang diperkenalkan di bawah pelbagai inisiatif telah dilengkapi oleh pelonggaran selanjutnya kepada institusi kewangan untuk menawarkan produk dan perkhidmatan baru. Falsafah pengawalseliaan berkembang ke arah memudahkan pewujudan persekitaran yang kondusif untuk inovasi, dan memupuk persaingan yang adil dan cekap ke arah pembangunan sektor perbankan yang lebih pelbagai, cekap dan yang tertumpu pada pelanggan *(customer-centric)*.

Inisiatif yang diambil untuk memberikan lebih kefleksibelan produk termasuk:
- mempercepat **masa ke pasaran** *(faster time to-market)* bagi produk pelaburan berkaitan derivatif *(investment-linked to derivative, ILD)* baru dan **mengembangkan jenis dan jumlah produk ILD** yang boleh ditawarkan oleh institusi perbankan;
- membenarkan institusi tempatan berlesen melaksanakan **urus niaga belian semula dengan bukan pemastautin** dengan syarat jumlah kemudahan kredit bukan pemastautin termasuk urus niaga belian semula tidak melebihi RM10 juta; dan
- kefleksibelan bagi institusi perbankan untuk menjual pinjaman tidak berbayar (NPL) dan pembiayaan tidak berbayar (NPF) kepada pihak luar. Tender terbesar pertama aset mundur *(distressed assets)* oleh sebuah bank domestik yang besar kepada pelabur asing dilaksanakan pada tahun 2006 dan dijangka disempurnakan pada tahun 2007. Ini merupakan petanda yang baik kepada pembangunan pasaran sekunder bagi aset mundur di Malaysia, dengan lebih banyak institusi perbankan mengambil kesempatan ini untuk memperkukuh kedudukan kewangan mereka.

Rangka Kerja Penyeliaan

Pendekatan Bank Negara Malaysia terhadap penyeliaan institusi kewangan tertumpu pada pengenalpastian awal kewujudan risiko dan isu-isu menyeluruh berkaitan dengan sistem di samping pemantauan yang rapi terhadap keadaan kewangan dan kekukuhan operasi institusi kewangan. Peningkatan berterusan dibuat terhadap rangka kerja penyeliaan berasaskan risiko untuk menyediakan pendekatan yang berstruktur dan berpandangan jauh bertujuan menilai profil risiko dan sistem pengurusan risiko institusi kewangan. Penyelia kini boleh memperuntukkan sumber dengan optimum apabila menyelia institusi dengan menumpukan pada bidang risiko khusus yang dikenal pasti boleh menimbulkan risiko yang besar terhadap kesejahteraan dan kekukuhan institusi kewangan.

Aktiviti perbankan yang semakin kompleks dan kemunculan faktor risiko baru dan perubahan berterusan dalam landskap kewangan mendorong penubuhan unit khas risiko, iaitu unit Risiko Kredit, Risiko Pasaran dan Risiko

Operasi. Kesemua unit ini mempunyai kemahiran pakar dan kepakaran bidang dalam menyediakan sokongan bersepadu kepada fungsi pengawalan dan penyeliaan Bank Negara Malaysia.

Aktiviti penyeliaan pada tahun 2006 terus tertumpu pada penilaian kekukuhan dan keupayaan broker universal dan syarikat diskaun untuk memastikan institusi tersebut memenuhi prasyarat sebelum memainkan peranan baru sebagai bank pelaburan. Kajian usaha wajar telah dilaksanakan terhadap institusi tersebut untuk menilai kapasiti kewangan, tahap tadbir urus korporat, kemantapan pengurusan risiko, keberkesanan fungsi audit dalam dan kecukupan sistem maklumat. Kajian selanjutnya dilaksanakan untuk menilai langkah pembetulan bagi menangani kelemahan yang dikenal pasti dalam bidang-bidang tersebut.

Rangka kerja penyeliaan yang dipertingkatkan ini juga memerlukan pergantungan yang lebih banyak pada juruaudit dalam dan luar. Bagi memenuhi matlamat ini dan memastikan tanggungjawab dan akauntabiliti yang lebih tinggi daripada pihak juruaudit, Bank Negara Malaysia mengadakan dialog dengan juruaudit dalam dan luar institusi kewangan bertujuan bertukar-tukar pandangan tentang jangkaan penyeliaan juruaudit dan perkembangan baru serta cabaran yang bakal dihadapi industri kewangan.

Transformasi landskap kewangan domestik juga merangkumi peningkatan integrasi dan konsolidasi merentas pasaran dan merentas industri, seterusnya menambahkan lagi kesamaran antara aktiviti pasaran modal dan perbankan. Berikutan itu, rangka kerja pengawalan dan penyeliaan telah dipertingkatkan untuk memastikan pengharmonian peraturan dan menangani pertindihan bidang pengawalseliaan, kekurangan dan arbitraj pengawalseliaan. Dalam hal ini, kerjasama penyeliaan antara Bank Negara Malaysia dengan agensi pengawalseliaan lain seperti Suruhanjaya Sekuriti diperkukuh dan dipertingkatkan. Bank Negara Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti sedang dalam proses memuktamadkan Memorandum Persefahaman untuk menyelaras pengaturan kerja, memandangkan bank pelaburan akan tertakluk kepada pengawalan bersama kedua-dua pihak berkuasa tersebut.

Berikutan penubuhan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM), satu perjanjian perikatan strategik juga dimeterai antara Bank Negara Malaysia dengan PIDM untuk memperkukuh bidang kerjasama pengawalan dan penyeliaan. Perikatan ini telah diiktiraf oleh Persatuan Penanggung Insurans Deposit Antarabangsa sebagai model kerjasama antara penanggung insurans deposit dengan pengawal selia yang sangat baik. Sebagai melengkapi fungsi penyeliaan Bank, rangka kerja penting berkaitan dengan penilaian risiko, penilaian risiko perusahaan, dan aktiviti pemantauan dan pembayaran dirumus, dengan rangka kerja sistem premium terbeza dijangka dilaksanakan pada tahun 2008. PIDM juga mengeluarkan "Garis Panduan Jumlah Deposit Diinsuranskan" dan "Garis Panduan Keperluan Penzahiran bagi Akaun Bersama dan Akaun Amanah" di samping melaksanakan dasar tadbir urus yang termasuk dasar berkenaan pelaporan aktiviti menyalahi undang-undang kepada pihak berkuasa.

AKSES KEPADA PERKHIDMATAN KEWANGAN BAGI SEMUA PIHAK

Penggalakan peningkatan akses kepada perkhidmatan kewangan bagi semua segmen masyarakat terus menjadi agenda penting Bank Negara Malaysia pada tahun 2006. Usaha sepanjang tahun tertumpu pada pengukuhan rangka kerja keinstitusian dan pelaksanaan langkah sewajarnya bagi meningkatkan lagi akses kepada pembiayaan dan juga tahap celik kewangan.

Dengan memanfaatkan peranan pelengkap dan mandat pembangunan IKP dalam menyokong matlamat sosioekonomi Kerajaan, beberapa inisiatif strategik diambil untuk meningkatkan akses kepada pembiayaan bagi semua segmen ekonomi, khususnya perusahaan kecil dan sederhana (PKS) dan jenis perniagaan dalam sektor keutamaan.

Pelaksanaan strategi utama Bank untuk menggalakkan pembangunan industri

mikrokewangan di Malaysia bermula pada tahun 2006. Inisiatif ini penting untuk meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan bagi semua pihak, memandangkan hampir 80% daripada PKS terdiri daripada perusahaan mikro dengan pekerja sepenuh masa kurang daripada lima orang. Banci Pertubuhan dan Perusahaan Jabatan Perangkaan pada tahun 2005 merumus bahawa perusahaan mikro bergantung terutamanya pada dana sendiri dan pinjaman daripada keluarga dan rakan bagi menampung keperluan pembiayaan perniagaan mereka. Hakikatnya, industri mikrokewangan yang mampan adalah penting dalam menyediakan saluran pembiayaan formal daripada sistem kewangan kepada perusahaan mikro.

Pembangunan industri mikrokewangan amat penting dalam menggalakkan peningkatan akses kepada perkhidmatan kewangan bagi semua pihak, memandangkan hampir 80% daripada PKS merupakan perusahaan mikro.

Bagi memastikan pengaturan keinstitusian berupaya memberikan akses pembiayaan yang berterusan kepada perusahaan mikro, institusi berkenaan perlu terus beroperasi dalam keadaan kewangan yang mampan. Oleh itu, sumber dana dan caj kadar pinjaman pasaran perlu memadai bagi menampung kos pendanaan dan operasi serta risiko kredit, sambil menjana margin keuntungan yang munasabah. Penyedia mikrokewangan yang beroperasi secara mampan perlu mempunyai jangkauan yang luas, berbanding dengan skim mikrokewangan yang bergantung pada dana Kerajaan yang umumnya mempunyai keupayaan terhad. Sehubungan dengan itu, pembangunan industri mikrokewangan yang mampan dan dipacu nilai komersial akan melengkapi program mikrokewangan Kerajaan yang dilaksanakan oleh institusi-institusi seperti Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) dan Yayasan Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga Nasional (TEKUN).

Pembangunan industri mikrokewangan membabitkan beberapa inisiatif utama. Bagi mempertingkatkan peranan IKP sebagai penyedia pembiayaan mikro, Bank Simpanan Nasional diberikan mandat untuk menyediakan mikrokewangan kepada perusahaan mikro dan individu yang menjalankan perniagaan. Bank Kerjasama Rakyat Malaysia juga menyediakan mikrokewangan kepada ahli koperasi, manakala Bank Pertanian Malaysia memberi pembiayaan mikro kepada perusahaan mikro yang terbabit dalam sektor pertanian dan asas tani.

Pembabitan institusi perbankan yang mempunyai keupayaan kewangan dan jangkauan meluas turut memainkan peranan penting dalam menyediakan mikrokewangan. Bank Negara Malaysia pula menerajui beberapa inisiatif untuk mewujudkan kesedaran dalam kalangan institusi perbankan tentang amalan global pembiayaan mikro yang berjaya. Antara inisiatif yang dilaksanakan ialah lawatan sambil belajar bersama institusi kewangan ke institusi mikrokewangan yang berjaya di India dan Indonesia, dan penyediaan kajian kes global tentang mikrokewangan untuk dijadikan bahan rujukan dalam membantu institusi perbankan dan IKP membangunkan model perniagaan mereka.

Inisiatif menggalakkan pembiayaan mikro berhasil dengan beberapa institusi perbankan mula menawarkan pinjaman kepada perusahaan mikro. Ciri-ciri umum pinjaman kecil ini termasuk jumlah pinjaman antara RM500 hingga RM50,000 yang diberikan kepada individu dan perusahaan mikro untuk tujuan perniagaan pada kadar faedah komersial. Tempoh pinjaman lazimnya pendek, iaitu antara satu bulan hingga lima tahun dengan keperluan cagaran atau jaminan yang fleksibel. Tempoh untuk meluluskan pinjaman juga cepat, antara lima hingga sebelas hari bekerja. Sesetengah institusi kewangan juga menawarkan insentif pembayaran balik dalam bentuk rebat untuk menggalakkan amalan pembayaran balik yang baik dalam kalangan peminjam.

Pembangunan "Program Peningkatan Pembiayaan bagi Perusahaan Mikro" ialah satu lagi inisiatif Bank Negara Malaysia bertujuan membolehkan perusahaan mikro memperoleh jenis dan jumlah pembiayaan yang betul bagi memenuhi keperluan dalam mengembangkan perniagaan mereka. Melalui program berstruktur ini, bantuan pembiayaan disediakan oleh penyedia mikrokewangan dan bank perdagangan serta Bank SME bagi perusahaan mikro yang memerlukan dana yang lebih besar untuk membiayai pertumbuhan perniagaan mereka. Pembangunan industri mikrokewangan yang kukuh dan mampan bertujuan menyediakan alternatif pelengkap kepada pengguna yang kini mungkin tidak menikmati perkhidmatan utama industri kewangan.

Berikutan pengenalpastian sektor pertanian dan asas tani sebagai sektor utama yang digalakkan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, Bank Negara Malaysia telah melancarkan beberapa inisiatif untuk memastikan akses kepada pembiayaan yang berterusan bagi sektor ini. Bagi merealisasikan wawasan Kerajaan untuk menjadikan sektor ini sebagai penjana pertumbuhan ketiga, usaha-usaha dilaksanakan untuk memastikan dana yang mencukupi disalurkan secara berkesan dan cekap bagi menyokong aktiviti perniagaan dalam sektor ini. Sebagai institusi kewangan khas untuk sektor pertanian, Bank Pertanian Malaysia telah distruktur semula dan diberikan kedudukan strategik untuk memainkan peranan sebagai pemangkin bagi memudahkan akses kepada pembiayaan yang lebih besar bagi sektor pertanian dan industri asas tani. Bank Pertanian Malaysia menerima pakai pendekatan menyeluruh dalam merangka hala tuju strategiknya sambil melaksanakan langkah memperkukuh kapasiti dan keupayaan kewangannya, memberikan lebih tumpuan pada pembangunan sumber manusia dan meningkatkan sistem dan proses pengurusan risiko. Bank Pertanian Malaysia, selepas penstrukturan semula, akan berada pada kedudukan yang lebih teguh untuk melaksanakan mandatnya sebagai agensi pelaksana untuk menyokong sektor pertanian dan asas tani sebagai sektor pertumbuhan yang semakin penting dalam ekonomi negara.

Akses kepada pembiayaan pertanian terus dipertingkatkan melalui pelancaran dua dana modal usaha niaga berjumlah RM150 juta setiap satu untuk sektor pertanian. Matlamat dua dana yang ditubuhkan bersama oleh Bank Negara Malaysia dan dua kumpulan perbankan adalah untuk mewujudkan dan membangunkan perniagaan pertanian bersepadu yang berupaya menjana kesan limpahan untuk manfaat seluruh rantaian nilai sektor pertanian. Dana yang disasarkan kepada bidang perladangan dan perikanan bersepadu serta usaha niaga bioteknologi akan dilaburkan di peringkat syarikat pegangan yang kemudiannya bertanggungjawab untuk membangun dan menyediakan sokongan teknikal dan perniagaan kepada peladang, penternak dan nelayan. Dana pertama dilancarkan pada bulan September 2006 manakala dana kedua dijangka dilancarkan pada awal tahun 2007.

Selaras dengan seruan Kerajaan untuk menggalakkan syarikat dan perusahaan Malaysia meneroka ke luar negara untuk mengembangkan pasaran, usaha terus dijalankan untuk mempertingkatkan akses kepada pembiayaan bagi syarikat-syarikat ini. Pada bulan Disember 2006, Dana Projek Luar Negeri berjumlah RM1 bilion ditubuhkan Bank Negara Malaysia di Export-Import Bank of Malaysia untuk mempertingkatkan lagi akses kepada pembiayaan bagi syarikat Malaysia yang melaksanakan projek di luar negeri. Melalui kemudahan jaminan kredit yang diperkenalkan pada fasa pertama, syarikat Malaysia, khususnya PKS dan penyedia khidmat professional, memperoleh lebih akses kepada pembiayaan untuk menyokong usaha perniagaan di luar negeri. Skim pembiayaan bersama disasar untuk diperkenalkan pada lewat tahun 2007.

PUSAT KEWANGAN ISLAM ANTARABANGSA MALAYSIA (MIFC)

Prihatin terhadap pertumbuhan pesat industri perkhidmatan kewangan Islam dalam pasaran kewangan global, Kerajaan Malaysia melancarkan inisiatif yang dikenali sebagai Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia *(Malaysia International Islamic Financial Centre, MIFC)* pada 14 Ogos 2006. Di samping menandakan

permulaan era baru bagi landskap masa depan kewangan Islam di Malaysia, inisiatif ini juga bertujuan meningkatkan kelebihan daya saing Malaysia dalam bidang kewangan Islam, memandangkan terdapatnya sistem kewangan Islam yang kukuh dan komprehensif, rejim pengawalseliaan yang utuh dan rangka kerja perundangan yang mantap.

Wawasan landskap MIFC adalah sebagai pusat yang menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan Islam dalam mata wang antarabangsa dan mempunyai kumpulan besar pakar kewangan Islam yang berkemahiran tinggi. Usaha berterusan ditumpukan untuk meningkatkan kedudukan Malaysia sebagai sebuah pusat originasi, pengedaran dan perdagangan instrumen pasaran modal dan perbendaharaan Islam, pengurusan dana dan kekayaan Islam, perkhidmatan kewangan Islam mata wang antarabangsa, serta perniagaan takaful dan takaful semula. Usaha ini juga bertujuan menempatkan Malaysia sebagai pintu masuk untuk merebut peluang pelaburan di rantau Asia Tenggara yang semakin pesat membangun. Bagi melengkapkan inisiatif ini, beberapa langkah intensif diambil bagi menempatkan Malaysia sebagai pusat kecemerlangan pendidikan, latihan, khidmat runding dan penyelidikan dalam kewangan Islam.

MIFC juga memperkukuh hubungan erat Malaysia dengan pasaran global. Inisiatif ini memainkan peranan penting dalam mempercepat proses mempertemukan dan memperkukuh hubungan antara pasaran kewangan Islam di peringkat antarabangsa, lantas mengembangkan pelaburan dan hubungan perdagangan antara Timur Tengah, Asia Barat dan kawasan Afrika Utara dengan Asia Timur. Aliran modal serta aliran perdagangan merentas sempadan antara komuniti kewangan kawasan-kawasan ini yang menggalakkan dijangka terus mengukuhkan integrasi antarabangsa sistem kewangan Islam domestik. Inisiatif ini juga dijangka dapat meningkatkan prestasi industri perkhidmatan kewangan Islam dan mengukuhkan kelebihan daya saing dalam persekitaran global yang semakin bersepadu.

Wawasan landskap MIFC ialah sebagai sebuah pusat yang menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan Islam dalam mata wang antarabangsa dan mempunyai kumpulan besar pakar kewangan Islam yang berkemahiran tinggi.

Sebahagian daripada usaha untuk mewujudkan sistem penyampaian yang cekap dan berkesan dalam melaksanakan cadangan-cadangan MIFC ialah penubuhan Jawatankuasa Eksekutif MIFC pada 11 Ogos 2006. Jawatankuasa ini dipengerusikan Gabenor Bank Negara Malaysia dan dianggotai wakil-wakil kanan Kementerian, jabatan dan agensi Kerajaan yang berkaitan, pengawal selia kewangan dan pasaran, serta wakil industri daripada sektor perbankan dan takaful. Jawatankuasa ini ialah penyelaras tunggal yang dipertanggungjawabkan untuk memantau pelaksanaan cadangan dasar, menetapkan hala tuju dan mengkaji semula dasar sedia ada bagi mempromosikan MIFC secara komprehensif dan terselaras. Bank Negara Malaysia merupakan sekretariat kepada pihak Jawatankuasa Eksekutif MIFC dan berfungsi sebagai entiti sehenti dalam melaksanakan tugas ini.

Antara langkah utama diperkenalkan pada tahun 2006 untuk mempromosikan Malaysia sebagai pusat perbankan Islam ialah pengeluaran kategori lesen baru yang dikenali sebagai Bank Islam Antarabangsa *(International Islamic Bank, IIB)* di bawah Akta Perbankan Islam 1983, kepada institusi kewangan Malaysia dan asing yang layak menjalankan perniagaan dalam mata wang antarabangsa. Begitu juga, pendaftaran baru sebagai Pengendali Takaful Antarabangsa *(International Takaful Operator, ITO)* dibuat di bawah Akta Takaful 1984 bagi syarikat insurans Malaysia dan asing yang layak menjalankan perniagaan takaful dalam mata

wang antarabangsa. Kelulusan juga diberi kepada bank-bank Islam dan pengendali takaful Malaysia untuk menubuhkan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa *(International Currency Business Units, ICBU)*. IIB dan ITO boleh ditubuhkan sebagai cawangan atau anak syarikat kepada institusi kewangan induk. Antara insentif yang diberi untuk perniagaan dalam mata wang antarabangsa ialah pelepasan cukai selama 10 tahun di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967 mulai tahun taksiran 2007. Kelulusan juga diberikan kepada institusi perbankan Islam Labuan dan bahagian perbankan Islam bank serta pengendali takaful luar pesisir untuk menubuhkan pejabat operasi di mana-mana jua dalam Malaysia. Meskipun lokasi adalah di luar Labuan, undang-undang cukai Labuan terus dilaksanakan terhadap para peserta ini. Kesemua langkah ini bertujuan mewujudkan bilangan peserta yang cukup besar untuk menyumbang ke arah pencapaian matlamat MIFC, serta mengembangkan jumlah urus niaga bagi mewujudkan pusat kewangan Islam yang memberangsangkan.

Inisiatif MIFC terus diperkukuh oleh liberalisasi peraturan pentadbiran pertukaran asing yang membenarkan penerbit pemastautin dan asing menerbitkan bon berdenominasi mata wang asing khususnya bon Islam, dalam pasaran modal Malaysia. Penerbit bon asing yang layak mengambil peluang ini termasuk kerajaan, agensi atau perbadanan nasional kerajaan asing, bank pembangunan pelbagai hala, institusi kewangan pelbagai hala dan syarikat multinasional. Langkah ini juga sebahagian daripada usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk menggalakkan pembangunan pasaran bon Malaysia, dan menjadikan Malaysia sebagai sebuah pusat originasi, pengedaran dan perdagangan sukuk. Terbitan bon berdenominasi mata wang asing turut memberi pelabur pemastautin dan asing lebih fleksibiliti untuk mempelbagaikan pelaburan mereka kepada pelaburan bukan ringgit di Malaysia. Sebagai langkah menggalakkan persaingan dari segi kos untuk produk yang ditawarkan dan dalam menstruktur instrumen, Kerajaan memberikan pelepasan duti setem selama 10 tahun atas instrumen yang dimeterai oleh entiti di bawah MIFC, serta instrumen berkaitan sekuriti Islam berdenominasi ringgit dan mata wang asing.

Dari segi pembangunan tenaga mahir, pelepasan maksimum cukai peribadi untuk yuran pendidikan sehingga RM5,000 setahun merangkumi kursus kewangan Islam yang diluluskan Bank Negara Malaysia atau Suruhanjaya Sekuriti, yang dijalankan di institusi pendidikan tinggi tempatan termasuk Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa *(International Centre for Education in Islamic Finance, INCEIF)*.

Bagi melengkapi inisiatif MIFC, usaha membangunkan tenaga mahir dalam perbankan dan kewangan Islam turut dilaksanakan. Sebagai sebahagian daripada usaha ini, INCEIF menandatangani Memorandum Persefahaman dengan sembilan institusi pengajian tinggi bagi merintis jalan untuk meningkatkan kerjasama dengan institusi pengajian tinggi ke arah matlamat bersama untuk membentuk kumpulan besar pakar kewangan Islam di peringkat global. Langkah usaha sama ini bertujuan membentuk rangkaian kerjasama dan usaha sama antara institusi pengajian tinggi bagi meningkatkan usaha dalam bidang pembangunan kurikulum, penyelidikan, latihan, pertukaran idea dan maklumat, serta sumber dalam kewangan Islam. Di samping itu, INCEIF telah memulakan inisiatif kerjasama dengan lima pengendali takaful bagi menggalakkan dan menjalankan penyelidikan, pembangunan, latihan dan pendidikan kewangan Islam. Di peringkat antarabangsa, INCEIF telah mewujudkan pakatan strategik, dengan Islamic Research and Training Institute (IRTI) Bank Pembangunan Islam, Lembaga Pengembangan Perbankan Indonesia (LPPI) Bank Indonesia, National Institute of Banking and Finance (NIBAF) State Bank of Pakistan dan Ceylinco Sussex Business School di Sri Lanka.

Dalam usaha menggalakkan penyelidikan dan pembangunan dalam bidang kewangan Islam, INCEIF telah memberi geran penyelidikan secara kompetitif kepada projek penyelidikan baru dan sedia ada yang meliputi bidang yang luas termasuk kewangan Islam, inovasi produk, pengurusan risiko dan tadbir urus. Setakat tahun

2006, INCEIF mempunyai lebih daripada 600 penuntut berdaftar, dengan 26% merupakan penuntut asing dari 21 buah negara utama.

Inisiatif juga diambil bagi menambah kumpulan tenaga mahir dalam bidang Syariah. Dalam mencapai matlamat ini, Anugerah Biasiswa Syariah dan Geran Penyelidikan telah dilancarkan pada bulan Ogos 2006, dengan peruntukan diperoleh daripada Dana untuk Sarjana Syariah dalam Kewangan Islam.

KERJASAMA ANTARABANGSA

Bank Negara Malaysia terus aktif dalam menggalakkan kerjasama ekonomi dan kewangan di peringkat serantau dan antarabangsa dalam ekonomi global yang semakin bersepadu berikutan perdagangan antara rantau yang meningkat. Perjanjian perdagangan merupakan satu cara untuk menggalakkan proses ini menerusi ciri layanan keutamaan yang membolehkan kedua-dua pihak mendapat akses pasaran dan keistimewaan perdagangan. Walaupun perjanjian sedemikian membolehkan semua pihak mendapat manfaat daripada kelebihan bandingan dan berpotensi memperoleh manfaat bersama, mereka juga harus mengambil kira kerugian yang terlibat. Oleh demikian, keseimbangan perlu dicapai antara kehendak meningkatkan persaingan, kecekapan, serta aliran perdagangan dan pelaburan, dengan keperluan mengekalkan kestabilan sistem kewangan dan sosioekonomi sesebuah negara. Akhirnya, sebarang perjanjian perdagangan perlu menghasilkan manfaat yang sewajarnya.

Berpegang teguh terhadap liberalisasi yang beransur-ansur dan progresif, serta penggalakan pemudahan perdagangan dan kerjasama antarabangsa, Bank Negara Malaysia terus memainkan peranan aktif dalam perundingan perdagangan di peringkat dua hala, serantau dan pelbagai hala, serta bergiat sebagai agensi utama dalam perundingan perdagangan dalam perkhidmatan kewangan. Pendekatan Malaysia dalam perundingan perkhidmatan kewangan, sama ada pada peringkat dua hala, serantau atau pelbagai hala, adalah berdasarkan pendekatan manfaat bersih – memansuhkan halangan dasar dalam bidang yang liberalisasi secara beransur-ansur dianggap penting untuk mencapai matlamat ekonomi yang lebih luas dan memberi manfaat keseluruhan kepada negara dengan bermakna dan ketara.

Berpegang teguh terhadap liberalisasi yang beransur-ansur dan progresif, serta penggalakan pemudahan perdagangan dan kerjasama antarabangsa, Bank Negara Malaysia menerima pakai pendekatan manfaat bersih dalam perundingan perkhidmatan kewangan – memansuhkan halangan dasar dalam bidang yang liberalisasi secara beransur-ansur dianggap penting untuk membantu mencapai matlamat ekonomi yang lebih luas.

Di peringkat antarabangsa, forum untuk berkongsi dan memanfaatkan kepakaran serta pengalaman bersama antara kalangan rakan sejawat dari pelbagai negara adalah penting dalam usaha membangunkan sektor kewangan yang berdaya tahan. Dalam hal ini, penyertaan Bank Negara Malaysia secara aktif dalam mesyuarat antarabangsa, antara lain, termasuk Kumpulan Kerja Mesyuarat Eksekutif Bank Pusat Asia Timur dan Pasifik *(Executives' Meeting of East Asia and Pacific Central Banks, EMEAP)* tertumpu pada tiga bidang utama berkaitan kestabilan kewangan, iaitu penyeliaan perbankan, pasaran kewangan dan sistem pembayaran. Penyertaan dalam jawatankuasa kerja, teknikal dan peringkat tinggi telah menyumbang kepada usaha untuk:

- memudahkan piawai antarabangsa untuk penyeliaan perbankan dan kestabilan kewangan diterima pakai melalui pemahaman isu-isu pelaksanaan dari perspektif serantau;

- mengenal pasti keutamaan penyeliaan dan perkara yang perlu diberi perhatian yang mempunyai impak atas kestabilan kewangan; dan
- mengemas kini teknik penyeliaan dan pengawasan di peringkat kebangsaan dan serantau.

Bidang kepentingan yang dibincang termasuk pelaksanaan Basel II, isu penyeliaan tuan rumah, Piawai Perakaunan Antarabangsa *(International Accounting Standards, IAS)* 39 dan rangka kerja pengawasan berhemat makro.

TINJAUAN: DASAR MASA DEPAN

Teras langkah dasar pada tahun 2007 tertumpu pada penubuhan dan pengukuhan rangka kerja berhemat dan perundangan sokongan untuk institusi kewangan membantu mewujudkan peserta domestik utama untuk meneraju pembangunan sektor kewangan dan meningkatkan tahap kecekapan dalam sistem kewangan melalui penyahkawalseliaan dan fleksibiliti operasi yang lebih tinggi. Pemacuan agenda MIFC juga terus diberi tumpuan untuk membangunkan industri kewangan Islam dan mempertingkatkan peranan IKP dan peserta pasaran kewangan dalam menyumbang kepada transformasi ekonomi.

Perlaksanaan proses konsolidasi dan rasionalisasi kumpulan sejak beberapa tahun telah menghasilkan sektor kewangan yang memberangsangkan, berpelbagai dan berdaya tahan. Susulan itu, struktur kumpulan yang semakin kompleks muncul apabila entiti kewangan terus berintegrasi untuk mengaut potensi manfaat ekonomi bidangan di samping memanfaat sinergi perniagaan dan pengurusan. Bank Negara Malaysia akan terus mengukuhkan pengawalseliaan dan pengawasan berhemat terhadap konglomerat kewangan yang berpelbagai. Inisiatif dasar akan diarahkan kepada pembentukan rangka kerja yang menyeluruh untuk penyeliaan bersepadu dan memastikan aktiviti konglomerat kewangan berada pada tahap risiko yang bersesuaian dan tidak menimbulkan risiko sistemik kepada sistem kewangan. Rangka kerja ini merangkumi langkah-langkah untuk meningkatkan kerjasama dan perkongsian maklumat merentas sempadan dan sektor antara Bank Negara Malaysia dengan pihak pengawal dan penyelia kewangan yang lain.

Tahun 2006 juga menyaksikan institusi asing semakin berminat untuk meningkatkan operasi mereka di Malaysia menerusi pengambilan kepentingan dalam institusi kewangan domestik. Satu kumpulan insurans akan meningkatkan operasinya di Malaysia melalui perbadanan, sementara dua kumpulan kewangan domestik telah menerima tawaran daripada institusi asing untuk menjadi pemegang saham. Satu kumpulan kewangan asing telah menyempurnakan pemerolehan saham kepentingan strategik dalam satu syarikat insurans domestik pada tahun ini. Penyusunan semula kedudukan institusi-institusi ini secara stategik menerusi kerjasama dengan rakan kongsi asing menyumbang kepada pengukuhan keupayaan dan kapasiti institusi-institusi tersebut dalam bidang kepakaran teknikal, daya inovasi, reputasi dan rangkaian, seterusnya meningkatkan kecekapan dan daya saing mereka. Peranan Bank Negara Malaysia dalam menggalakkan penubuhan kerjasama strategik bertujuan memberi faedah bersama kepada pihak terbabit dan negara secara amnya, sambil mengekalkan kestabilan kewangan sepanjang masa dan membangunkan sistem kewangan yang menyumbang kepada kestabilan sosioekonomi.

Dari segi rangka kerja berhemat, inisiatif dasar terus tertumpu pada usaha memantapkan dan mengukuhkan rangka kerja sokongan untuk pelaksanaan Basel II, modal berasaskan risiko, dan penyeliaan berasaskan risiko. Langkah ini merangkumi pembangunan piawai pengurusan risiko yang komprehensif untuk semua komponen risiko utama dalam operasi perbankan dan insurans, serta pengukuhan infrastruktur sokongan. Lembaga Pengarah institusi kewangan bertanggungjawab memastikan pengawasan hala tuju strategik yang sesuai dan pelaksanaan proses tadbir urus serta pengurusan risiko dalaman secara berkesan. Langkah-langkah juga diambil bagi menetapkan prasyarat untuk peningkatan disiplin pasaran seperti penambahbaikan keperluan penzahiran,

sejajar dengan tumpuan meningkatkan ketelusan. Langkah ke arah pengawasan dan disiplin yang lebih berorientasikan pasaran bertujuan meningkatkan fleksibiliti institusi kewangan untuk berinovasi dan bersaing dalam persekitaran perniagaan yang dinamik.

Transformasi sektor kewangan terus disokong oleh pengukuhan rangka kerja perundangan dan pengawalseliaan pada tahun 2007. Kajian semula rangka kerja perundangan mencerminkan perubahan progresif dalam pendekatan pengawalan dan penyeliaan pada tahun-tahun lepas, seterusnya meminimumkan halangan pengawalseliaan dan membantu mewujudkan persekitaran yang lebih berkesan dan cekap untuk institusi kewangan beroperasi. Rangka kerja perundangan yang dikemas kini akan menjajarkan amalan sedia ada dengan perkembangan dalam pasaran kewangan, amalan perniagaan dan piawai pelaporan kewangan, serta meningkatkan keseragaman dengan undang-undang pentadbiran yang lain.

Sementara itu, usaha untuk meningkatkan tahap kesedaran dan pendidikan pengguna yang mempunyai peranan penting dalam usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan bagi semua pihak, akan diperhebatkan. Ini termasuk mempromosikan akaun perbankan asas dengan lebih intensif sebagai satu langkah meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan pada kos yang minimum. Peningkatan ketelusan produk dan tahap profesionalisme penyedia dan pengantara perkhidmatan kewangan semakin penting dalam meningkatkan keyakinan pengguna terhadap sistem kewangan, turut dilaksanakan.

Teras utama dasar untuk IKP pada tahun 2007 terus tertumpu pada pengukuhan piawai pengawalseliaan bagi memastikan pembangunan IKP yang kukuh dan teguh serta berupaya menyokong aktiviti yang dimandatkan kepada mereka secara berkesan dan cekap. Beberapa langkah diperkenalkan, berasaskan sifat unik dan peranan khusus IKP, bagi mempertingkatkan lagi kapasiti dan keupayaan IKP dalam membangunkan sektor-sektor strategik ekonomi. Di samping menawarkan jenis kemudahan yang meluas menerusi inovasi produk dan perkhidmatan, penekanan diberikan terhadap pemberian nasihat bernilai tambah, khidmat rundingan dan bantuan teknikal kepada sektor yang disasarkan.

Tahun 2007 akan menyaksikan usaha berlipat ganda bagi mencapai agenda MIFC di samping memperkukuh lagi daya tahan, keupayaan dan kapasiti institusi kewangan Islam di Malaysia. Menyedari pentingnya pematuhan Syariah dalam industri kewangan Islam, Bank Negara Malaysia akan meneruskan usahanya untuk mempertingkatkan rangka kerja Syariah. Antara usaha yang dinyatakan ialah penggubalan piawai parameter Syariah sebagai sumber rujukan utama dalam membangunkan produk dan instrumen yang mematuhi prinsip Syariah, memperkukuh rangka kerja penyeliaan terhadap operasi kewangan Islam, dan menggalakkan inovasi dan kepelbagaian dalam produk dan instrumen kewangan Islam. Pelaksanaan kontrak berasaskan ekuiti tidak lama lagi akan menggalakkan peralihan secara beransur-ansur daripada pembiayaan berasaskan aset kepada pembiayaan berasaskan ekuiti. Memandangkan ciri unik profil risiko dan ganjaran kontrak yang inovatif, Bank Negara Malaysia akan memastikan langkah dan perlindungan berhemat mencukupi untuk menangani aspek pengawalseliaan, Syariah dan perundangan kontrak ini.

Walaupun Malaysia secara keseluruhan komited terhadap liberalisasi sektor kewangan di bawah Pelan Induk Sektor Kewangan, percambahan rundingan perjanjian perdagangan mewujudkan peluang dan cabaran baru kepada Malaysia. Walau bagaimanapun, usaha liberalisasi kewangan di Malaysia secara beransur-ansur dan progresif akan terus disusun dan dilaksanakan dengan sewajarnya. Ini bertujuan memaksimumkan peluang daripada proses liberalisasi, sambil mengelakkan kesan ketidakstabilan atas sektor kewangan dan ekonomi secara keseluruhan. Proses ini akan dipercepat dalam bidang

yang liberalisasi dianggap perlu bagi mencapai matlamat ekonomi dan dasar sosioekonomi negara.

Dalam era globalisasi kini, keupayaan menandingi evolusi pesat sektor kewangan merupakan cabaran yang hebat. Walaupun usaha pembangunan telah menyumbang kepada perkembangan sektor kewangan Malaysia yang memberangsangkan dan berdaya tahan, sektor kewangan domestik perlu meningkatkan usaha untuk beroperasi dan berkembang dalam pasaran domestik dan antarabangsa yang bersepadu. Inisiatif Bank Negara Malaysia kini dan masa depan terus tertumpu pada mengimbangi pelbagai matlamat untuk membina sektor kewangan yang cekap, berkesan, berkepelbagaian dan berdaya tahan, sambil memastikan kestabilan kewangan dipelihara pada sepanjang masa.

Amalan Pasaran dan Keupayaan Pengguna

Keyakinan pasaran adalah amat penting bagi pengantaraan yang berkesan dan bagi pasaran kewangan untuk berfungsi dengan cekap. Dengan wujudnya hubungan yang berkait rapat antara keyakinan pasaran dengan kestabilan kewangan dalam persekitaran yang dinamik pada hari ini, Bank Negara Malaysia telah berusaha dengan bersungguh-sungguh untuk mewujudkan rangka kerja dan langkah-langkah yang bersesuaian bagi membolehkan sektor kewangan berkembang. Pada masa yang sama, Bank Negara Malaysia juga berusaha memastikan sistem kewangan selamat dan teguh, serta pasaran adalah cekap dengan amalan yang saksama.

Keperluan dan kehendak kewangan pengguna sedang mengalami perubahan pesat berikutan kekayaan peribadi yang semakin meningkat, peningkatan kecanggihan, dan permintaan terhadap produk sama tetapi berlainan cirinya dan keperluan terhadap perkhidmatan bernilai tambah. Perkembangan ini bukan sahaja penting dalam memperkukuh persekitaran yang lebih berdaya saing dalam industri perkhidmatan kewangan, bahkan telah mendorong perubahan struktur dalam sektor kewangan dengan peserta yang lebih pelbagai, produk dan perkhidmatan yang lebih inovatif dan kompleks, serta saluran penyampaian yang lebih cekap. Meskipun perubahan ini secara umumnya positif dan sering kali membawa kepada penawaran produk yang lebih pelbagai, kos yang lebih rendah dan kualiti yang lebih baik kepada pengguna, perubahan ini juga memberi cabaran baru kepada pengguna kerana pengetahuan kewangan mereka mungkin tidak berkembang sejajar dengan perkembangan yang dinamik dalam sektor kewangan. Oleh itu, satu aspek penting dalam strategi dan pendekatan pengawalseliaan Bank Negara Malaysia ialah memastikan pertumbuhan yang berterusan dalam sektor kewangan didorong oleh amalan dan pengendalian pasaran yang saksama. Tidak kurang pentingnya ialah keperluan untuk meningkatkan keupayaan pengguna bagi memastikan pengguna dilengkapi maklumat dan pengetahuan yang lebih baik, yang diperlukan bagi membuat keputusan kewangan yang boleh meningkatkan kesejahteraan ekonomi mereka. Penubuhan Jabatan Konsumer dan Amalan Pasaran menandakan satu lagi pencapaian penting dalam komitmen Bank Negara Malaysia yang berterusan ke arah memberi lebih tumpuan dalam meningkatkan tahap celik kewangan pengguna, menggalakkan amalan pasaran yang mantap dan saksama, dan juga mewujudkan infrastuktur yang perlu bagi melindungi dan membela nasib pengguna. Oleh itu, misi Jabatan ini adalah untuk menggalakkan aktivisme pengguna yang lebih meluas bertujuan menghasilkan lebih persaingan dan peningkatan prestasi dalam sektor kewangan. Ini dapat dicapai dengan:

- merumuskan dan melaksanakan keperluan amalan pasaran berkaitan pelanggan;
- menjalankan pengawasan dan mengambil tindakan pemulihan atau penguatkuasaan bagi sebarang pelanggaran keperluan amalan pasaran; dan
- menggalakkan keupayaan kewangan pengguna.

Menggalakkan Amalan Pasaran Yang Adil dan Saksama

Penyedia perkhidmatan kewangan dan pengantara mereka dikehendaki melaksanakan amalan pengguna yang saksama melalui dasar dan sistem yang tertumpu pada keperluan maklumat dan keperluan lain supaya dapat memupuk keyakinan orang ramai yang berterusan terhadap sistem kewangan. Selain menggalakkan amalan perniagaan yang mantap, Bank Negara Malaysia juga akan terus menumpukan usaha ke arah mempertingkatkan pengawasan amalan pasaran dan mengambil tindakan penguatkuasaan terhadap penyedia perkhidmatan kewangan yang menerima pakai amalan yang tidak saksama. Pada masa yang sama, usaha juga tertumpu pada penggalakan pengawalseliaan kendiri dalam industri melalui peningkatan peranan dan keberkesanan persatuan-

persatuan industri dan penguatkuasaan tatalaku amalan perniagaan yang baik bagi industri masing-masing.

Pengguna juga perlu diperkasa untuk bertanggungjawab terhadap kesejahteraan mereka sendiri, dan untuk tujuan itu, mereka perlu diberi maklumat yang relevan sebagai asas dalam membuat keputusan kewangan mereka. Dalam hal ini, sektor perbankan dikehendaki mendedahkan dan memberikan maklumat tentang fi dan caj yang dikenakan terhadap produk dan perkhidmatan yang ditawarkan kepada individu dan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) di semua cawangan dan laman web masing-masing. Bagi sektor insurans, selain meningkatkan ketelusan dalam ciri-ciri produk dan amalan jualan, pendedahan komisen, fi dan caj juga perlu bagi produk insurans bercirikan tabungan dan pelaburan yang dijual melalui institusi perbankan. Di samping itu, keperluan pendedahan yang lebih luas telah diperkenalkan bagi perniagaan takaful keluarga. Keuntungan pelaburan, lebihan atau fi yang diagihkan kepada pengendali takaful perlu didedahkan dalam borang cadangan, dokumen sijil dan risalah, kecuali bagi produk takaful perubatan dan kesihatan. Pendedahan dan ketelusan produk akan dipertingkatkan pada masa depan bagi memastikan pengguna dapat memperoleh maklumat yang tepat tentang ciri-ciri, risiko dan pulangan yang berkaitan dengan produk dan perkhidmatan kewangan. Sebagai sebahagian daripada usaha ini, Bank Negara Malaysia telah mengkaji semula prinsip panduan umum tentang pengenaan fi dan caj bagi produk dan perkhidmatan perbankan konvensional dan Islam untuk individu dan PKS. Meskipun Bank Negara Malaysia komited terhadap rangka kerja yang lebih berorientasikan pasaran dalam menentukan harga produk, fi dan kadar, Bank Negara Malaysia akan terus memastikan kos dan penjimatan kos diagihkan secara adil dan saksama antara penyedia perkhidmatan kewangan dengan pengguna.

Sesebuah sistem kewangan yang kukuh, antara lainnya, bergantung pada daya tahan peserta dan keyakinan pasaran. Oleh itu, penyedia perkhidmatan kewangan dikehendaki bertindak dengan berhati-hati dalam berurusan dengan pengguna. Mereka juga perlu mendapatkan maklumat yang berkaitan daripada pelanggan dan menilai keperluan kewangan pelanggan sebelum mengikat kontrak atau memberi nasihat, serta memelihara maklumat sulit secara lebih berhemat. Penanggung insurans hayat mempunyai obligasi untuk menyediakan ilustrasi jualan yang lebih terperinci dalam memasarkan polisi insurans hayat, manakala ejen insurans hayat harus mematuhi amalan memberi nasihat yang betul semasa menjual produk insurans hayat. Di samping itu, Bank Negara Malaysia telah mengetatkan peraturan berhubung dengan amalan penyelesaian tuntutan dan memperketat kawalan terhadap pengurangan bonus oleh penanggung insurans hayat. Tatalaku Amalan Baik bagi Perniagaan Insurans Hayat juga telah disemak bagi mengekalkan tahap profesionalisme yang tinggi dalam merangka dan menjual produk insurans, termasuk keperluan 'kebenaran dalam jualan' melalui pendedahan yang betul. Sejajar dengan perkembangan ini, Garis Panduan tentang Produk Takaful Keluarga dikeluarkan untuk mewujudkan keperluan minimum bagi pengenalan sebarang produk takaful keluarga baru, termasuk memasarkan maklumat skim takaful keluarga kepada bakal peserta.

Mempunyai pengetahuan yang mencukupi dan tahap profesionalisme yang tinggi juga penting bagi adjuster kerugian, broker insurans, broker takaful, penasihat kewangan dan broker wang apabila mereka berurusan dengan pelanggan. Amalan pasaran yang baik juga penting bagi meningkatkan keyakinan dalam pasaran kewangan, memandangkan mereka merupakan penghubung penting antara pengguna dengan penyedia perkhidmatan kewangan. Bagi meningkatkan tanda aras berhubung dengan mutu khidmat nasihat kewangan, penasihat kewangan juga sedang diketengahkan sebagai saluran pengagihan baru untuk produk insurans

hayat dan produk lain seperti tabungan untuk pendidikan anak-anak, perancangan persaraan dan pelaburan masa depan.

Meningkatkan Keupayaan Kewangan Pengguna

Dalam persekitaran yang berdaya saing ketika prestasi kewangan didorong oleh disiplin pasaran dan aktivisme pengguna, pengguna perlu lebih bijak dalam hal ehwal kewangan. Kehadiran pengguna yang lebih yakin dan bijak tentang kewangan akan menggalakkan persaingan yang lebih hebat dan seterusnya meningkatkan kecekapan dan inovasi pasaran. Walau bagaimanapun, ini hanya dapat dicapai apabila pengguna mendapat akses kepada maklumat tentang produk dan perkhidmatan kewangan yang ditawarkan dan dilengkapi dengan pengetahuan yang mencukupi untuk memahami risiko dan obligasi yang bersangkutan bagi membuat keputusan yang bijak. Langkah-langkah telah diambil oleh Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan kesedaran dan pengetahuan pengguna tentang produk dan perkhidmatan kewangan yang ditawarkan oleh bank konvensional, bank-bank Islam, syarikat insurans dan pengendali takaful, serta saluran dan instrumen pembayaran secara elektronik. Bank Negara Malaysia berserta industri kewangan telah melaksanakan Program Pendidikan Pengguna *(Consumer Education Programme, CEP)* sebagai sebahagian daripada usaha untuk meningkatkan kesedaran pengguna. Sebanyak 23 artikel telah diterbitkan di laman web InfoPerbankan dan 24 artikel di laman web InfoInsurans. Artikel ini juga diterbitkan dalam bentuk buku kecil maklumat dalam bahasa Inggeris, Melayu, Mandarin dan Tamil. Setakat ini, laman web InfoPerbankan dan InfoInsurans telah menerima maklum balas yang menggalakkan. Laman web InfoPerbankan juga telah dipertingkatkan dengan memuatkan maklumat perbandingan tentang produk kewangan bagi memudahkan dan mengurangkan kos mencari maklumat oleh pengguna.

Bagi mempertingkatkan pendedahan pengguna kepada CEP, pelbagai kumpulan sasaran telah dikenal pasti termasuk pelajar sekolah, suri rumah, remaja dan pesara. Maklumat tentang pelbagai tajuk disediakan seperti pengurusan kewangan isi rumah, tabungan, penggunaan kredit, e-pembayaran, perbankan am dan insurans. Melalui usaha kerjasama dengan Kementerian Pendidikan, lebih daripada 7,000 sekolah di seluruh negara telah dijadikan sekolah angkat oleh institusi perbankan bagi menyemai kepentingan menabung dan pengurusan wang yang bijak kepada pelajar. Bagi mencapai matlamat bersama, iaitu untuk meningkatkan keupayaan kewangan pengguna, pakatan strategik dengan Biro Pengantaraan Kewangan *(Financial Mediation Bureau, FMB)*, Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit, Perbadanan Insurans Deposit Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti telah diperkukuh dengan penubuhan Jawatankuasa Kerja Pendidikan Kewangan. Jawatankuasa yang dipengerusikan oleh Bank Negara Malaysia ini bertujuan memantapkan penyelarasan dan kerjasama yang lebih erat dalam kalangan anggotanya dalam meningkatkan kesedaran dan keupayaan kewangan pengguna.

Mengukuhkan Infrastruktur Yang Menyokong

Proses penyelesaian pertikaian dengan mudah dan senang diakses merupakan elemen yang penting bagi memastikan pengguna menerima layanan yang adil. Dalam hal ini, bank konvensional, bank-bank Islam, syarikat insurans dan pengendali takaful telah pun menubuhkan Unit Aduan masing-masing. Pada masa depan, pengendali sistem pembayaran juga perlu mempunyai Unit Aduan tersendiri. Bank Negara Malaysia pula berperanan memastikan Unit Aduan ini melayani aduan dan tuntutan secara efektif dan adil menerusi proses yang saksama, dan tidak terbabit dengan isu berkaitan keputusan komersial seperti penentuan kos pinjaman dan pengaturan dalam kontrak. Bank Negara Malaysia juga tidak akan campur tangan dalam kes yang dibawa ke mahkamah atau yang menunggu tindakan undang-undang, memandangkan hanya pihak mahkamah yang boleh menyelesaikan pertikaian tersebut dan menentukan ganti rugi yang mengikat kedua-dua belah

pihak dari segi undang-undang. Bagi memastikan pengguna mendapat bantuan melalui mekanisme penyelesaian pertikaian yang bebas, adil dan saksama, FMB telah ditubuhkan sebagai saluran mendapat pembelaan alternatif untuk pengguna perkhidmatan kewangan yang disediakan oleh institusi di bawah pengawalseliaan Bank Negara Malaysia.

Sebagai sebahagian daripada usaha Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan akses kepada maklumat bagi orang ramai tentang operasi dan dasarnya, Laman Informasi Nasihat dan Khidmat (Bank Negara Malaysia LINK) telah ditubuhkan sebagai pusat rujukan sehenti untuk orang ramai dan PKS dalam hal-hal yang berkaitan dengan produk dan perkhidmatan kewangan. Sejak penubuhannya pada bulan Februari 2005, LINK telah menerima sambutan yang amat menggalakkan dengan lebih daripada 40,000 pelawat, yang terdiri daripada individu dan PKS hadir bagi mendapatkan maklumat tentang pelbagai isu berkaitan perbankan, pinjaman, insurans, pentadbiran pertukaran wang asing dan laporan kredit. Bagi memberikan perkhidmatan maklumat bersepadu kepada pelanggan, sebuah Pusat Perhubungan akan ditubuhkan di Bank Negara Malaysia pada bulan Mei 2007. Pusat Perhubungan ini bertujuan meningkatkan maklum balas Bank Negara Malaysia kepada pertanyaan orang ramai menerusi penambahan saluran mendapatkan maklumat dan nasihat berkaitan hal ehwal kewangan.

Berikutan pertumbuhan penggunaan swasta yang kukuh, kemewahan pengguna yang meningkat, dan akses kepada sektor kewangan yang lebih baik, keupayaan mengurus kewangan dan hutang secara berhemat menjadi begitu penting bagi mengekalkan daya tahan sektor isi rumah. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia telah menubuhkan Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) pada bulan April 2006 bagi menyediakan ruang kepada pengguna mendapatkan nasihat tentang perkara yang berkaitan dengan pengurusan hutang. Pengguna yang tidak berupaya memenuhi obligasi kewangan akibat perkembangan di luar jangkaan atau mengalami kesempitan kewangan, boleh mendapatkan nasihat daripada AKPK. Agensi ini turut memberi kaunseling kepada pengguna tentang pengurusan wang dan kewangan, di samping membantu secara percuma dalam menyusun semula atau menstruktur semula pinjaman perumahan, sewa beli, kad kredit dan pinjaman peribadi melalui prosedur penyelesaian di luar mahkamah, berdasarkan rancangan bayaran balik dan terma yang dipersetujui oleh pemiutang dan penghutang. Pada bulan Oktober 2006, AKPK menubuhkan pejabat wilayah di cawangan Bank Negara Malaysia di Pulau Pinang, Johor Bahru, Kuala Terengganu, Kuching dan Kota Kinabalu. Sehingga kini, dalam tempoh tidak sampai setahun, lebih daripada 15,000 pelanggan telah mendapatkan perkhidmatan AKPK dan lebih daripada 2,000 pelanggan telah menerima bantuan di bawah Program Pengurusan Hutang.

Sementara itu, sebagai langkah memerangi penipuan dalam sektor kewangan, beberapa inisiatif telah diambil untuk mempertingkatkan kerjasama dengan industri dan agensi penguatkuasaan undang-undang. Bank Negara Malaysia berserta sektor kewangan dan wakil daripada Polis Diraja Malaysia telah menubuhkan Jawatankuasa Pemandu Bersama dan Jawatankuasa Kerja Bersama untuk berkongsi maklumat dan pengetahuan dalam kalangan ahli untuk mengenal pasti dan mengurangkan risiko penipuan dalam sektor insurans dan takaful. Pada tahun 2006, beberapa program latihan dan bengkel telah diadakan di beberapa bandar utama di Malaysia untuk berkongsi maklumat dan meningkatkan pemahaman tentang risiko penipuan dalam kalangan peserta industri. Bagi sektor perbankan, Bank Negara Malaysia bekerja rapat dengan persatuan-persatuan industri untuk menyedarkan institusi perbankan tentang trend dan *modus operandi* terbaharu dalam aktiviti penipuan serta langkah pencegahan yang perlu diambil untuk meminimumkan kejadian penipuan. Bank Negara Malaysia juga akan terus memastikan bahawa sektor kewangan melaksanakan

sistem dan kawalan yang sesuai bagi mengurus risiko penipuan, serta bekerjasama dengan agensi penguatkuasaan undang-undang untuk memerangi penipuan kewangan.

Melangkah Ke Hadapan

Dalam persekitaran sektor kewangan yang pesat berubah, rejim amalan pasaran yang berlandaskan prinsip akan diterima pakai. Walau bagaimanapun, rejim sedemikian memerlukan kewujudan prasyarat tertentu untuk menyediakan infrastruktur dan insentif sokongan yang akan menjajarkan amalan pasaran dengan prinsip yang kukuh. Oleh itu, lebih penekanan akan diberikan ke arah mempertingkatkan tadbir urus, integriti dan ketelusan sebagai asas untuk peserta industri memelihara keyakinan dan kepercayaan orang ramai. Tumpuan juga akan diberikan pada usaha memperkukuh kapasiti kewangan pengguna di samping meningkatkan keberkesanan mekanisme pembelaan. Ini berlandaskan prinsip bahawa sektor kewangan yang progresif merupakan sektor yang keselamatan dan keteguhan kehematan, serta persaingan dan perlindungan pengguna saling wujud bersama bagi memenuhi kehendak pelbagai pihak berkepentingan dalam pasaran kewangan dengan berkesan.

Matlamat yang perlu dicapai ialah mencari keseimbangan yang sesuai antara penyediaan tahap perlindungan pengguna yang mencukupi sambil menggalakkan peningkatan persaingan dan inovasi dalam sistem kewangan. Matlamat utama ialah memudahkan pembentukan pasaran yang pengguna berupaya membuat pilihan daripada pelbagai jenis produk dan perkhidmatan berpandukan maklumat dan pengetahuan penting yang ada pada mereka. Pihak pengawal selia, industri, pengguna dan pihak berkepentingan yang lain sama-sama bertanggungjawab menggalakkan pembentukan sektor kewangan yang dinamik dan progresif. Dalam hal ini, pengguna harus memikul tanggungjawab yang lebih besar dalam mengurus kewangan mereka dengan memahami hak dan kewajipan mereka selain berhati-hati dan mahir memilih perkhidmatan dan produk. Institusi yang menyediakan perkhidmatan kewangan pula harus beroperasi secara adil, saksama dan telus dalam memberikan perkhidmatan kewangan kepada pelanggan.

Sistem Pembayaran dan Penyelesaian

Sistem pembayaran yang berfungsi dengan baik sangat penting untuk kecekapan operasi pasaran kewangan dan pengekalan kestabilan kewangan. Dengan mengambil kira kepentingan ini, penggalakan sistem pembayaran yang terjamin, selamat dan efisien merupakan salah satu tunggak utama Bank Negara Malaysia selain mengekalkan kestabilan monetari dan kewangan.

Akta Sistem Pembayaran 2003 (ASP) mengiktiraf Bank Negara Malaysia sebagai pihak berkuasa tunggal yang bertanggungjawab terhadap pengawasan sistem pembayaran negara. Matlamat Akta ini adalah untuk memastikan infrastruktur sistem pembayaran yang selamat dan efisien serta melindungi kepentingan orang ramai. Dalam melaksanakan tanggungjawabnya di bawah Akta ini, Bank Negara Malaysia memainkan tiga peranan, iaitu sebagai pengendali dan pengawas sistem pembayaran, serta pemudah cara dalam pembangunan perkhidmatan sistem pembayaran.

Teras dasar dan inisiatif Bank Negara Malaysia dalam sistem pembayaran tertumpu pada pengukuhan fungsi pengawasannya dan mempertingkatkan kecekapan pembayaran.

Pada tahun 2006, teras dasar dan inisiatif Bank Negara Malaysia dalam sistem pembayaran tertumpu pada pengukuhan fungsi pengawasannya dalam memantapkan kestabilan dan keyakinan terhadap sistem pembayaran, mempertingkatkan keselamatan dan mengurangkan risiko dalam sistem pembayaran. Di samping itu, usaha juga ditumpukan ke arah mempertingkatkan kecekapan pembayaran melalui persaingan dan penggunaan pembayaran secara elektronik yang lebih meluas.

MENGURUS KESTABILAN DAN KEYAKINAN TERHADAP SISTEM PEMBAYARAN

Bank Negara Malaysia, sebagai pihak berkuasa tunggal yang bertanggungjawab terhadap pengawasan sistem pembayaran di negara ini bertanggungjawab terhadap kestabilan dan keyakinan sistem pembayaran dan penyelesaian. Perkara paling penting dalam tanggungjawab pengawasan ini dari perspektif kestabilan ialah memastikan sistem pembayaran utama terus boleh dipercayai dan mengekalkan keyakinan serta kepercayaan orang ramai terhadap sistem pembayaran runcit dan instrumen pembayaran. Langkah-langkah yang diambil Bank Negara Malaysia dalam melaksanakan tanggungjawabnya termasuk membuat penilaian terhadap sistem-sistem pembayaran yang penting dari segi sistemik (*systemically important payment systems, SIPS*) berbanding dengan piawaian antarabangsa yang diiktiraf, di samping memperkukuh fungsi pengawasannya terhadap pengendali pengiriman wang, pengeluar instrumen pembayaran yang ditetapkan dan rumah penjelasan yang tidak termasuk di bawah ASP.

Penandaarasan Berbanding dengan Cadangan-cadangan CPSS-IOSCO

Pada tahun 2006, Bank Negara Malaysia menjalankan penilaian kendiri terhadap Sistem Perdagangan Sekuriti Tanpa Skrip (*Scripless Securities Trading System, SSTS*) yang dikendalikannya berdasarkan Cadangan Jawatankuasa Sistem Pembayaran Dan Penyelesaian (*Committee on Payment and Settlement Systems, CPSS*) dan Jawatankuasa Teknikal Pertubuhan Suruhanjaya Sekuriti Antarabangsa (*Technical Committee of the International Organisation of Securities Commissions, IOSCO*) bagi Sistem Penyelesaian Sekuriti.

SSTS merupakan infrastruktur penting untuk menyokong aktiviti dan pembangunan pasaran bon. Ia menyediakan perkhidmatan depositori, penjelasan dan penyelesaian untuk semua sekuriti hutang awam dan swasta ringgit yang tidak tersenarai yang diterbitkan di Malaysia. Pada akhir

tahun 2006, sejumlah 1,883 sekuriti hutang awam dan swasta bernilai RM443 bilion didepositkan dan RM2.2 trilion diselesaikan melalui sistem ini. Memandangkan nilai yang diselesaikan melalui SSTS adalah besar dan peranan penting yang dimainkannya dalam menyokong inisiatif pasaran modal di Malaysia, adalah penting bagi operasi SSTS mematuhi Cadangan-cadangan CPSS-IOSCO. Ringkasan Cadangan-cadangan CPSS-IOSCO bagi Sistem Penyelesaian Sekuriti dan pematuhannya terhadap Cadangan-cadangan tersebut adalah seperti yang berikut:

Cadangan-cadangan CPSS-IOSCO bagi Sistem Penyelesaian Sekuriti
(Tahap pematuhan Bank Negara Malaysia ditunjukkan dalam kurungan)

Risiko perundangan

1. ***Rangka Kerja Perundangan (patuh sepenuhnya)***
   Sistem penyelesaian sekuriti perlu mempunyai asas perundangan yang kukuh, jelas dan telus berdasarkan sistem perundangan dalam negara yang terbabit.

Risiko prapenyelesaian

2. ***Pengesahan dagangan (patuh sepenuhnya)***
   Pengesahan dagangan antara peserta langsung pasaran perlu berlaku secepat mungkin selepas dagangan, dan tidak boleh lewat dari tarikh dagangan (T+0). Apabila pengesahan dagangan oleh peserta tidak langsung pasaran (seperti pelabur institusi) diperlukan, ia perlu dibuat secepat mungkin selepas dagangan sebaik-baiknya pada T+0, dan tidak boleh lewat dari T+1.
3. ***Kitaran penyelesaian (patuh sepenuhnya)***
   Penyelesaian pusingan perlu diterima pakai dalam semua pasaran sekuriti. Penyelesaian terakhir perlu berlaku tidak lewat dari T+3. Penilaian perlu dibuat terhadap manfaat dan kos kitaran penyelesaian yang lebih pendek daripada T+3.
4. ***Rakan niaga pusat (central counterparties, CCP) (tidak berkenaan disebabkan Bank Negara Malaysia tidak bertindak sebagai rakan niaga pusat)***
   Penilaian perlu dibuat terhadap manfaat dan kos CCP. Apabila mekanisme seumpama itu diperkenalkan, CCP hendaklah mengawal risiko yang diambilnya dengan ketat.
5. ***Pemberian pinjaman sekuriti (patuh sepenuhnya)***
   Pemberian pinjaman dan peminjaman sekuriti (atau perjanjian beli balik dan urus niaga lain yang bersamaan dari segi ekonomi) perlu digalakkan sebagai satu kaedah untuk mempercepat penyelesaian urus niaga sekuriti. Halangan yang menyekat amalan pemberian pinjaman sekuriti untuk tujuan ini hendaklah dihapuskan.

Risiko penyelesaian

6. ***Depositori sekuriti pusat (central securities depositories, CSD) (patuh sepenuhnya)***
   Sekuriti tidak perlu dipindahkan atau wujud dalam bentuk fizikal dan seboleh-bolehnya perlu dipindahkan melalui catatan buku di dalam CSD.
7. ***Serahan semasa Pembayaran (Delivery versus Payment, DvP) (patuh sepenuhnya)***
   CSD perlu menghapuskan risiko prinsipal dengan menghubungkan sistem pemindahan sekuriti kepada sistem pemindahan dana bagi membolehkan DvP dicapai.
8. ***Pengaturan masa bagi kemuktamadan penyelesaian (patuh sepenuhnya)***
   Penyelesaian muktamad perlu berlaku tidak lewat dari hari penyelesaian. Kemuktamadan urus niaga harian atau masa nyata hendaklah disediakan sekiranya perlu bagi mengurangkan risiko.

9. ***Kawalan risiko CSD bagi menangani kegagalan peserta membuat penyelesaian (patuh secara umum kerana tiada penilaian dan prosedur yang jelas untuk menangani kemungkinan kegagalan dalam beberapa senario. Walau bagaimanapun, isu berhubung dengan kegagalan menyelesaikan urus niaga ditadbir urus di bawah Peraturan SSTS)***
   CSD yang memberikan kredit urus niaga harian kepada peserta, termasuk CSD yang mengendalikan sistem penyelesaian bersih, perlu mewujudkan kawalan risiko yang sekurang-kurangnya dapat memastikan penyelesaian yang tepat pada masanya jika peserta yang mempunyai obligasi pembayaran yang terbesar gagal membuat penyelesaian. Kaedah kawalan yang paling boleh dipercayai ialah menerusi kombinasi keperluan cagaran dan had.
10. ***Aset penyelesaian tunai (patuh sepenuhnya)***
    Aset yang digunakan untuk menyelesaikan obligasi pembayaran muktamad yang berpunca daripada urus niaga sekuriti perlu bebas atau hanya mempunyai sedikit risiko kredit atau mudah tunai. Sekiranya wang bank pusat tidak digunakan, langkah-langkah perlu diambil untuk melindungi ahli-ahli CSD daripada kemungkinan mengalami kerugian dan tekanan ekoran kegagalan ejen penyelesaian tunai yang asetnya digunakan untuk tujuan tersebut.

Risiko operasi

11. ***Kebolehpercayaan (reliability) operasi (patuh sepenuhnya)***
    Sumber risiko operasi yang berpunca daripada proses penjelasan dan penyelesaian perlu dikenal pasti dan diminimumkan melalui pembangunan sistem, kawalan dan prosedur yang bersesuaian. Sistem perlu boleh dipercayai dan selamat serta mempunyai keupayaan untuk menampung peningkatan urusniaga yang secukupnya. Pelan kontigensi dan kemudahan sokongan perlu diwujudkan bagi membolehkan pemulihan operasi dan penyempurnaan proses penyelesaian dilakukan tepat pada masanya.

Risiko jagaan

12. ***Perlindungan sekuriti pengguna (patuh sepenuhnya)***
    Entiti yang memegang sekuriti dalam jagaan perlu menggunakan amalan perakaunan dan prosedur simpan yang selamat bagi melindungi sekuriti pelanggan sepenuhnya. Ini penting untuk melindungi sekuriti pelanggan daripada tuntutan pemiutang penjaga.

Isu-isu lain

13. ***Tadbir urus (patuh sepenuhnya)***
    Pengaturan tadbir urus untuk CSD dan CCP perlu dirangka bagi memenuhi keperluan kepentingan awam serta mendorong pencapaian matlamat pemilik dan pengguna.
14. ***Akses (patuh secara umum kerana tiada pendedahan awam berkaitan keperluan-keperluan khusus untuk menjadi ahli RENTAS. Walau bagaimanapun, kriteria kelayakan didedahkan kepada orang ramai atas permintaan)***
    CSD dan CCP perlu mempunyai kriteria penyertaan yang objektif dan didedahkan kepada orang ramai supaya akses adalah saksama dan terbuka.
15. ***Kecekapan (patuh sepenuhnya)***
    Di samping mengekalkan operasi yang selamat dan terjamin, sistem penyelesaian sekuriti perlu berkesan dari segi kos dalam memenuhi keperluan pengguna.
16. ***Prosedur dan piawaian komunikasi (patuh sepenuhnya)***
    Sistem penyelesaian sekuriti perlu menggunakan atau menyesuaikan dengan prosedur dan piawaian komunikasi antarabangsa yang relevan bagi memudahkan penyelesaian yang cekap untuk urus niaga merentas sempadan.

17. ***Ketelusan (Bank Negara Malaysia belum melaksanakan penilaian kendiri)***
CSD dan CCP perlu menyediakan maklumat yang mencukupi kepada peserta pasaran bagi membolehkan mereka mengenal pasti dan menilai dengan tepat risiko dan kos berkaitan dengan penggunaan perkhidmatan CSD atau CCP.
18. ***Pengawalseliaan dan pengawasan (patuh sepenuhnya)***
Sistem penyelesaian sekuriti perlu tertakluk kepada pengawalseliaan dan pengawasan yang telus dan berkesan. Bank-bank pusat dan pengawalselia sekuriti perlu bekerjasama antara satu sama lain dan dengan pihak berkuasa lain yang relevan.
19. ***Risiko dalam penghubung merentas sempadan (tidak berkenaan kerana Bank Negara Malaysia tidak mengendalikan urus niaga merentas sempadan)***
CSD yang mewujudkan penghubung untuk menyelesaikan dagangan merentas sempadan harus merangka dan mengendalikan penghubungan sedemikian untuk mengurangkan risiko berkaitan dengan penyelesaian merentas sempadan dengan berkesan.

Penilaian kendiri itu merumuskan bahawa modul SSTS bagi sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti Secara Elektronik Masa Nyata (*Real-time Electronic Transfer of Funds and Securities, RENTAS*) mencapai tahap pematuhan yang tinggi terhadap Cadangan-cadangan yang berkaitan dengan sistem itu. Dua daripada cadangan berhubung dengan rakan niaga pusat dan penghubung merentas sempadan adalah tidak relevan dengan RENTAS kerana pada masa ini RENTAS tidak bertindak sebagai rakan niaga pusat mahupun mengendalikan urus niaga merentas sempadan.

Memperkukuh Pengawasan

Pada bulan Mei 2005, Bank for International Settlement (BIS) menerbitkan laporan "Pengawasan Sistem Pembayaran dan Penyelesaian Bank Pusat" yang menggariskan prinsip-prinsip bagi pengawasan sistem pembayaran domestik dan merentas sempadan. Bagi sistem pembayaran domestik, laporan ini mencadangkan antara lain, bank-bank pusat perlu mempunyai kuasa dan keupayaan untuk melaksanakan pengawasan. Meskipun kuasa Bank Negara Malaysia diambil daripada ASP bagi fungsi pengawasannya, Bank Negara Malaysia juga merupakan pengendali SIPS, iaitu RENTAS (sistem penyelesaian kasar masa nyata) dan Sistem Penjelasan Imej Cek Kebangsaan (SPICK). Bagi memperkukuh tanggungjawab pengawasannya dan bagi mematuhi Cadangan-cadangan BIS, Bank Negara Malaysia kini sedang mengkaji semula tanggungjawab organisasi berhubung dengan pengawasan SIPS dengan tujuan mengasingkannya daripada tanggungjawab operasi.

Sumber dan modal insan yang diperlukan untuk menjalankan pemantauan dan pengawasan sistem pembayaran adalah penting bagi memperkukuh fungsi pengawasannya. Sehubungan dengan itu, Bank Negara Malaysia baru-baru ini menjajarkan semula sumbernya bagi memberikan lebih tumpuan dan menyediakan rangka kerja pengawasan yang lebih berkesan bagi memastikan keselamatan dan keutuhan sistem pembayaran. Dengan pelaksanaan penjajaran itu, pemantauan industri dan peserta individu dari perspektif mikro dan makro akan dipisahkan dan dilaksanakan oleh dua jabatan yang berlainan. Pengenalpastian trend yang sedang muncul dan juga ancaman yang mungkin wujud terhadap sistem pembayaran dan peserta akan dilaksanakan oleh sebuah jabatan yang berasingan daripada jabatan yang membuat dasar dan strategi untuk mempertingkatkan serta menggalakkan keselamatan dan kecekapan sistem pembayaran negara.

Pengawasan terhadap Pengendali Pengiriman Wang dan Pengeluar Instrumen Pembayaran yang Ditetapkan

Menyedari semakin pentingnya aliran pengiriman wang, khususnya pengiriman wang ke luar negara oleh pekerja asing yang berada di negara ini dan

di samping meningkatkan akses kepada saluran rasmi pengiriman wang, Bank Negara Malaysia telah memperluas aspek pengawalseliaannya untuk merangkumi pengendali pengiriman wang bukan bank. ASP juga akan dipinda untuk menambah peruntukan pengawasan bagi Bank Negara Malaysia melaksanakan tanggungjawabnya dalam memastikan keselamatan, kecekapan dan keteguhan perkhidmatan pengiriman wang. Bank Negara Malaysia juga telah merumuskan satu set keperluan berhemat bagi pengendali pengiriman wang yang antara lain termasuk dana pemegang saham minimum, had urus niaga harian, ketelusan dalam tahap perkhidmatan, pengurusan akaun pelanggan dan kriteria "layak dan sesuai" untuk pemegang saham dan pengarah. Di samping itu, pengendali pengiriman wang juga tertakluk kepada garis panduan Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan yang dikeluarkan Bank Negara Malaysia, selaras dengan Cadangan-cadangan Pasukan Petugas Tindakan Kewangan.

Selaras dengan usaha negara untuk berpindah kepada sistem pembayaran secara elektronik, Bank Negara Malaysia sedang menggalakkan pengenalan produk dan perkhidmatan inovatif termasuk wang elektronik. Meskipun pembangunan wang elektronik di Malaysia masih di peringkat awal, Bank Negara Malaysia sedang merumuskan rangka kerja pengawalseliaan wang elektronik bagi mengurangkan risiko berkaitan dengan perniagaan wang elektronik untuk melindungi kepentingan pengguna dan membina keyakinan dalam penggunaannya. Langkah-langkah berhemat ini antara lain termasuk pengekalan dana pemegang saham minimum, pengenalan had dompet, pengurusan baki apungan, dan pewujudan tadbir urus dan pengaturan operasi yang mencukupi bagi memastikan integriti skim wang elektronik. Cadangan rangka kerja pengawalseliaan wang elektronik telah diedarkan kepada industri pada bulan Ogos 2006 bagi mendapatkan ulasan, dan Bank Negara Malaysia kini sedang dalam peringkat akhir memuktamadkan rangka kerja pengawalseliaan tersebut dengan mengambil kira maklum balas dan perkembangan terkini industri. Rangka kerja ini akan dikuatkuasakan sebelum penghujung 2007.

Pengawasan terhadap Rumah Penjelasan Lain

Meskipun rumah penjelasan yang diiktiraf di bawah Akta Industri Sekuriti 1993 dan diluluskan di bawah Akta Industri Niaga Hadapan 1993 kini dikawal selia oleh Suruhanjaya Sekuriti, dan tidak termasuk dalam definisi sistem pembayaran di bawah ASP, keselamatan dan kestabilan rumah penjelasan boleh menyebabkan risiko sistemik. Sehubungan dengan itu, Bank Negara Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti akan memeterai Memorandum Persefahaman untuk menggariskan secara terperinci aspek kerjasama, perundingan dan penukaran maklumat antara kedua-dua pihak bagi memastikan mandat masing-masing dapat dicapai.

MENGURUSKAN RISIKO SISTEM PEMBAYARAN

Tumpuan lain Bank Negara Malaysia adalah pada aspek mempertingkatkan keselamatan sistem pembayaran dan mengurangkan risiko sistemik, terutamanya bagi sistem pembayaran antara bank yang bernilai besar.

Tumpuan akan terus diberi pada aspek mempertingkatkan keselamatan sistem pembayaran dan mengurangkan risiko sistemik.

Risiko Penyelesaian Pertukaran Asing

Pada bulan November 2006, Bank Negara Malaysia dengan kerjasama Hong Kong Monetary Authority telah berjaya melaksanakan infrastruktur Pembayaran semasa Pembayaran (*Payment versus Payment, PvP*) bagi penyelesaian urus niaga ringgit–dolar Amerika Syarikat (AS) antara bank. Dalam urus niaga sedemikian, risiko akan timbul apabila pihak yang menyelesaikan ringgit yang dijualnya, tidak menerima dolar AS yang dibeli. Bagi mengurangkan risiko tersebut, penghubung terus antara RENTAS di Malaysia bagi penyelesaian ringgit dan sistem USD-CHATS di Hong Kong bagi penyelesaian dolar AS telah diwujudkan untuk membolehkan penyelesaian

secara serentak bagi ringgit di Malaysia dan dolar AS di Hong Kong dalam waktu urus niaga di Malaysia.

Pewujudan mekanisme penyelesaian PvP ini merupakan hasil daripada kaji selidik yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia pada lewat tahun 2004 mengenai amalan penyelesaian pertukaran asing (*foreign exchange, FX*) di Malaysia. Matlamat utama kaji selidik tersebut adalah untuk menilai kemajuan yang telah dicapai oleh institusi perbankan Malaysia dalam mengurus risiko penyelesaian FX. Hasil kaji selidik tersebut mendapati dolar AS merupakan mata wang yang terbesar bagi penyelesaian FX di Malaysia, meliputi kira-kira 73.8% daripada jumlah keseluruhan aliran pembayaran. Dari segi pasangan mata wang, urus niaga FX yang membabitkan ringgit dan dolar AS mencakupi kira-kira 70% daripada jumlah keseluruhan dagangan FX di Malaysia. Sebelum pewujudan penghubung ini, institusi perbankan perlu menanggung risiko penyelesaian kerana mereka perlu menyerahkan ringgit di Malaysia pada waktu Malaysia sebelum mereka menerima dolar AS di New York pada waktu New York. Oleh sebab ringgit bukan merupakan mata wang yang layak untuk diselesaikan melalui Sistem Penyelesaian Berterusan (*Continuous Link Settlement, CLS*), Bank Negara Malaysia memperkenalkan infrastruktur PvP untuk mengurangkan risiko penyelesaian urus niaga FX bagi ringgit dan dolar AS.

Selain menghapuskan risiko penyelesaian urus niaga FX bagi ringgit dan dolar AS, penghubung PvP juga menyediakan manfaat lain. Bank peserta kini dapat menguruskan mudah tunai mereka dengan lebih baik kerana mereka boleh menggunakan dolar AS lebih awal pada hari berkenaan. Infrastruktur tersebut kini menyediakan kaedah bagi sekuriti berdenominasi dolar AS yang diterbitkan di Malaysia untuk didagangkan dan diselesaikan berasaskan DvP, seterusnya menghapuskan risiko penyelesaian untuk dagangan sekuriti dolar AS di Malaysia.

Pada akhir tahun 2006, sebanyak 16 institusi perbankan menyertai sistem RENTAS–USD CHATS, dan empat lagi institusi perbankan dijangka menyertai sistem ini pada tahun 2007. Dalam masa satu setengah bulan pelaksanaan sistem ini, 44% daripada jumlah urus niaga FX ringgit-dolar AS, dan 85.7% daripada urus niaga ringgit-dolar AS antara bank peserta diselesaikan menerusinya. Urus niaga FX antara bank peserta yang tidak diselesaikan melalui sistem ini terdiri terutamanya daripada urus niaga nilai-hari ini (*value-today*) yang disempurnakan pada hari penyelesaian.

Risiko Operasi dan Perancangan Kesinambungan Perniagaan

Usaha untuk mengurangkan risiko operasi dan perancangan kesinambungan perniagaan adalah kritikal dalam memastikan daya tahan sistem pembayaran, khususnya bagi SIPS. Ketidakstabilan operasi boleh memburukkan lagi pelbagai risiko dalam sistem pembayaran dan seterusnya, mengganggu serta menjejaskan kestabilan pasaran kewangan selain melemahkan keyakinan orang ramai. Sehubungan dengan itu, perhatian utama adalah bagi pengukuhan operasi, keselamatan dan perancangan luar jangka bagi SIPS dan sistem-sistem pembayaran utama lain. Bank Negara Malaysia memberi keutamaan yang tinggi terhadap perancangan kesinambungan perniagaan bagi memastikan ketersediaan tanpa gangguan sistem pembayaran menerusi Pusat Pemulihan Bencana (*Disaster Recovery Centre, DRC*) bagi operasi RENTAS dan SPICK. Ujian secara langsung bagi kedua-dua sistem dijalankan setiap bulan. Ujian secara langsung ini menguji tahap kesediaan DRC Bank Negara Malaysia pada masa krisis. Peserta pasaran juga dikehendaki mengambil langkah proaktif dalam memastikan DRC di luar premis masing-masing sentiasa dalam keadaan bersedia untuk menangani sebarang keperluan di luar jangkaan. Sehubungan dengan ini, Peraturan Penyertaan dan Operasi RENTAS telah dipinda. Pindaan ini memerlukan peserta RENTAS memastikan sistem RENTAS masing-masing boleh beroperasi dalam masa satu setengah jam selepas prosedur pemulihan bencana diaktifkan. Di samping itu, peserta RENTAS juga dikehendaki menjalankan ujian secara langsung bagi DRC di luar premis masing-masing sekurang-kurangnya empat kali setahun. Oleh kerana tiada sebarang gangguan besar atau kerosakan berlaku dalam sistem RENTAS atau

SPICK pada tahun 2006, Pelan Kesinambungan Perniagaannya (*Business Continuity Plan, BCP*) tidak perlu diaktifkan.

Dalam sektor pembayaran runcit, Malaysian Electronic Payment System (1997) Sdn. Bhd. (MEPS) telah melaksanakan BCPnya dengan menjalankan latihan Pemulihan Bencana untuk tiga daripada perkhidmatan terasnya, iaitu Rangkaian Perkongsian ATM, e-Debit, dan GIRO Antara Bank (*Interbank GIRO, IBG*), dengan jayanya. Matlamat utama latihan ini adalah untuk menguji kecekapan dan kekukuhan infrastruktur serta prosedur pemulihan bencananya. Latihan ini juga dijalankan untuk membiasakan pasukan Pemulihan Bencana MEPS, institusi kewangan dan penyedia perkhidmatan yang berkaitan dengan proses pemulihan bencana. Latihan ini dijalankan sebagai ujian secara langsung dengan pengaktifan sepenuhnya prosedur pemulihan bencana, termasuk penghubungan rangkaian dengan institusi kewangan, dan pemprosesan data secara langsung bagi tiga perkhidmatan teras tersebut.

Pengurangan Risiko Perbankan Internet

Perkhidmatan perbankan Internet kini disediakan oleh 16 institusi perbankan. Perkhidmatan ini menyediakan kemudahan dan akses kepada perkhidmatan perbankan pada kadar yang mampu, terutamanya dalam urusan pindahan dana, pembayaran bil dan pinjaman, tambah nilai masa penggunaan telefon prabayar, pertanyaan baki akaun, pindahan telegraf asing, perkhidmatan permohonan saham dalam talian bagi tawaran awam awal di Bursa Malaysia, dan kemudahan-kemudahan lain.

Peningkatan kegiatan mencuri maklumat (*phishing*) melalui e-mel dan penipuan melalui sistem pesanan ringkas (*short messaging system*), serta penipuan perbankan Internet terkini yang dikenali sebagai "*script editing*" (penyuntingan teknikal skrip laman web) telah menguji tahap keselamatan perkhidmatan perbankan Internet di Malaysia. Usaha bersama telah dimulakan oleh Pasukan Petugas Perbankan Internet bagi menangani penipuan perbankan Internet dan memupuk keyakinan orang ramai terhadap perkhidmatan perbankan Internet. Secara keseluruhan, keselamatan perbankan Internet tidak dicerobohi, namun kes-kes yang terlibat kebiasaannya membabitkan pelanggan yang tertipu dengan mendedahkan nama pengguna dan nombor pengenalan peribadi (*personal identification number, PIN*) atau kata laluan mereka. Oleh itu, usaha untuk membendung penipuan tertumpu pada pendidikan pengguna perbankan Internet tentang keselamatan dan langkah berjaga-jaga melalui penerbitan artikel dalam media dan kenyataan amaran dalam laman web perbankan Internet. Pasukan Petugas Perbankan Internet yang ditubuhkan pada tahun 2004, dianggotai institusi perbankan yang menawarkan perkhidmatan perbankan Internet, Agensi Keselamatan Siber Malaysia (*Malaysian Cyber Security Agency*, sebuah badan kebangsaan yang ditubuhkan untuk menangani isu berkaitan dengan keselamatan teknologi maklumat dan komunikasi), Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Polis Diraja Malaysia, Bank Negara Malaysia, dan TM Net Sdn. Bhd.

Bagi memperkukuh lagi keselamatan perkhidmatan perbankan Internet, semua institusi perbankan yang menawarkan perkhidmatan perbankan Internet dikehendaki melaksanakan penentusahan dua faktor bagi urus niaga perbankan Internet. Penentusahan faktor kedua adalah untuk melengkapi nama pengguna dan PIN atau kata laluan (iaitu penentusahan faktor pertama) melalui penggunaan alat penentusahan tambahan seperti kod kebenaran urus niaga, sijil digital, kad pintar atau token USB (*Universal Serial Bus*) atau ciri biometrik pelanggan itu sendiri seperti cap jari atau corak retina. Faktor penentusahan kedua diperlukan bagi urus niaga berisiko tinggi seperti pendaftaran penerima atau benefisiari baru, pindahan wang ke pihak ketiga, pembayaran kepada pihak yang tidak berdaftar, tambah nilai masa penggunaan telefon prabayar, pembayaran bil dan penukaran maklumat sulit seperti alamat surat-menyurat dan nombor untuk dihubungi. Pada akhir bulan Disember 2006, kebanyakan bank telah mematuhi keperluan penentusahan dua faktor.

Pengurangan Risiko Kad Pembayaran

Sejajar dengan matlamat untuk mengekalkan keyakinan orang ramai dalam penggunaan kad pembayaran, khususnya kad kredit, Bank Negara Malaysia dan peserta industri telah bekerjasama dalam beberapa bidang untuk mengurangkan risiko

penipuan dan memperkukuh piawaian keselamatan instrumen pembayaran. Contoh kerjasama ini ialah penubuhan Pasukan Petugas Pengurusan Risiko Malaysia (*Malaysian Risk Management Task Force, MRMTF*) yang anggotanya termasuk syarikat kad kredit dan caj serta pengeluar dan pemeroleh, Polis Diraja Malaysia, dan Bank Negara Malaysia. MRMTF menggalakkan kerjasama secara berterusan antara peserta dalam membanteras penipuan kad kredit dan juga meningkatkan kesedaran peserta tentang aktiviti penipuan kad kredit. MRMTF mengadakan mesyuarat bulanan untuk mengemas kini dan membincangkan isu-isu berhubung dengan penipuan kad kredit dan juga untuk mengenal pasti langkah-langkah awal yang boleh diambil untuk membanteras penipuan.

Sebelum pelaksanaan sepenuhnya piawaian Europay-MasterCard-Visa (EMV) bagi kad kredit, Malaysia telah menerima perhatian negatif media tentang penipuan kad kredit. Dengan sempurnanya perpindahan kepada cip EMV bagi seluruh industri pada akhir tahun 2005, Malaysia berjaya mengurangkan kegiatan pengklonan atau pemalsuan kad dan seterusnya memperbaiki imejnya di peringkat antarabangsa dari segi mengurangkan aktiviti pemalsuan kad. Sejak pelaksanaan infrastruktur cip, penipuan kad kredit berkurang dengan ketara, daripada RM69.9 juta pada tahun 2004 kepada RM18.3 juta pada tahun 2006. Sebagai melengkapi usaha perpindahan kepada cip EMV dan untuk menggalakkan persekitaran kad kredit yang lebih selamat, institusi kad kredit juga telah menyempurnakan usaha memastikan maklumat kad kredit yang disalurkan menerusi talian telekomunikasi dipersulitkan (*encrypted*) pada tahun 2006. Langkah ini bertujuan menghalang pencurian maklumat melalui pemasangan alat pengesan dalam talian atau "*wire-tapping*".

Walaupun kes penipuan menerusi pemalsuan kad di negara ini berkurang dengan ketara berikutan pelaksanaan EMV, jenis penipuan kad kredit yang lain telah timbul. Ini termasuk penggunaan kad kredit hilang dan dicuri, transaksi palsu kad-tanpa-hadir melalui pesanan mel/telefon dan Internet, dan permohonan kad kredit palsu. Sehubungan dengan ini, langkah-langkah pencegahan akan terus diperkenalkan untuk mengatasi risiko penipuan bagi mengekalkan keyakinan pengguna, pelancong, dan peniaga dalam menggunakan dan menerima kad kredit di negara ini. Bank Negara Malaysia akan menyemak semula garis panduan mengenai pengurusan penipuan dan risiko berhubung dengan operasi kad pada tahun 2007. Garis panduan ini akan menetapkan keperluan minimum baru bagi langkah-langkah pencegahan, pengesanan, pembetulan, dan pembendungan yang perlu dilaksanakan oleh institusi kad bagi mengurangkan semua jenis risiko dan penipuan dalam operasi kad.

MENINGKATKAN PERSAINGAN DAN KECEKAPAN PEMBAYARAN

Kecekapan sistem pembayaran ditentukan oleh beberapa faktor termasuk persaingan harga dan kualiti perkhidmatan pembayaran, akses kepada penggunaan yang lebih luas dan kepelbagaian produk dan perkhidmatan pembayaran serta tahap kepantasan dalam penjelasan dan penyelesaian pembayaran. Bank Negara Malaysia terus bekerjasama dengan pihak industri pada tahun 2006 melalui usaha yang lebih bersepadu untuk memudahkan peningkatan dalam kecekapan pembayaran dan juga pengenalan kepada kecekapan pembayaran dalam sistem pembayaran runcit dan borong melalui peningkatan persaingan dan inovasi.

Usaha yang lebih bersepadu untuk memudahkan peningkatan kecekapan pembayaran dalam sistem pembayaran runcit dan borong.

Peserta Baru dan Produk Inovatif dalam Sektor Kad

Kemasukan pengeluar-pengeluar kad kredit bukan bank akan mempertingkatkan persaingan dalam pasaran yang sememangnya telah wujud persaingan. Pada tahun ini juga, dalam usaha menyediakan lebih banyak manfaat kepada pengguna, pengeluar kad kredit mengeluarkan beberapa kad jenama bersama dengan rakan perniagaan mereka di samping menyediakan pelbagai manfaat dan keistimewaan baru yang

menarik seperti kad kredit percuma sepanjang hayat, rebat tunai, fi lebih had percuma, fi pendahuluan tunai yang lebih rendah, pelan bayaran ansuran tanpa faedah, skim pembayaran fleksi dan pindahan baki tanpa caj.

Meskipun wujud persaingan yang sengit, pengeluar kad kredit sentiasa berhemat dan membuat penilaian kredit yang sewajarnya sebelum mengeluarkan kad kepada pelanggan. Hampir 60% daripada jumlah urus niaga kad kredit dibayar sepenuhnya pada tahun 2006, manakala bakinya dibawa ke hadapan. Bank Negara Malaysia terus memantau situasi ini dengan rapi bagi memastikan persaingan sengit di antara para pengeluar kad untuk mendapatkan bahagian pasaran tidak akan menyebabkan pengguna terlebih berhutang dan kualiti aset merosot. Penilaian terhadap kualiti aset kad kredit dibincangkan dengan lebih lanjut dalam Bab 2: Penilaian Risiko Sistem Kewangan, laporan ini.

Berikutan penukaran infrastruktur kad kredit kepada teknologi kad cip EMV, syarikat-syarikat kad kredit iaitu Visa International dan MasterCard Worldwide telah mengeluarkan kad kredit tanpa sentuh, iaitu Visa Wave dan MasterCard Paypass masing-masing pada bulan Februari 2005 dan bulan Februari 2006. Kad kredit tanpa sentuh ini menggabungkan kad sentuh bercip EMV dengan teknologi tanpa sentuh. Dengan memanfaatkan ciri-ciri keselamatan dan ketahanan kad bercip EMV dan teknologi tanpa sentuh, kad ini tidak memerlukan tandatangan pelanggan dan tidak perlu disentuh secara fizikal atau dimasukkan ke dalam alat pembaca kad. Pembayaran dibuat menggunakan frekuensi radio, lebih kurang sama seperti kad 'Sentuh dan Jalan' yang digunakan dalam sistem pengangkutan. Dengan cara ini, pengguna boleh membuat pembayaran dengan ringkas, pantas, selamat, dan mudah. Kad kredit tanpa sentuh ini sesuai untuk perniagaan runcit berasaskan tunai dengan nilai barangannya berharga rendah tetapi mempunyai bilangan urus niaga yang banyak seperti kedai makanan segera, pasar raya, dan stesen minyak. Sehingga kini, lapan pengeluar kad kredit menawarkan kad kredit tanpa sentuh yang boleh digunakan di lebih 7,000 premis perniagaan di negara ini. Sebagai langkah keselamatan, jumlah nilai pembelian yang menggunakan kad ini dikenakan had, yang sekarang ini ditetapkan pada RM110. Kad kredit tanpa sentuh ini telah mempercepat proses perpindahan cip EMV ke peringkat seterusnya dengan penawaran produk yang inovatif kepada pengguna dan pada masa yang sama, membolehkan pengeluar kad memanfaatkan pelaburan mereka dalam teknologi cip EMV.

Satu lagi inovasi yang diperkenalkan pada tahun 2006 ialah pembayaran tanpa sentuh dengan menggunakan telefon mudah alih. Kaedah ini menggabungkan teknologi kad kredit tanpa sentuh dan *Near Field Communication,* iaitu teknologi hubungan jarak dekat tanpa wayar berasaskan cip tanpa sentuh yang terdapat dalam telefon mudah alih. Selepas pelancaran Visa Wave, pelaksanaan projek rintis telah dilancarkan oleh Visa International pada bulan April 2006 yang membolehkan pembayaran dibuat dengan menggunakan telefon mudah alih di lebih 2,600 premis perniagaan di seluruh negara. Malaysia merupakan negara pertama di dunia yang melancarkan teknologi kad cip tanpa sentuh Visa Wave dan melaksanakan projek perintis Pembayaran Visa Wave Mudah Alih.

Sebuah bank Islam asing telah diberi kelulusan untuk mengeluarkan kad caj Islam pada tahun 2006. Kad ini akan memberi pengguna pilihan tambahan kerana terdapat hanya satu pengeluar kad caj Islam di pasaran sebelum ini.

Menggalakkan Penggunaan Wang Elektronik dan Meningkatkan Perkhidmatan Pengiriman Wang

Berikutan perubahan dasar untuk membenarkan lebih banyak bakal pengeluar wang elektronik untuk memasuki pasaran yang secara tradisinya terhad kepada bank, empat skim wang elektronik baru diluluskan pada tahun 2006. Skim wang elektronik yang baru diperkenalkan ini menyediakan pengguna dengan kaedah pembayaran tambahan untuk pembelian melalui Internet di samping kemudahan menggunakan telefon mudah alih untuk membuat pembayaran. Satu daripada skim tersebut yang dilancarkan pada bulan Mei 2006 membolehkan telefon mudah alih pelanggan digunakan untuk menerima wang dan membuat pembayaran kepada sesiapa

yang mempunyai telefon mudah alih. Pelanggan skim ini boleh menggunakan kaedah ini untuk membuat pembayaran di lebih 9,500 premis perniagaan dan tidak perlu membuat sebarang bayaran tambahan, malah berpeluang menikmati rebat tunai sehingga 0.65%. Pembayaran yang boleh dibuat melalui kemudahan pembayaran secara mudah alih ini termasuk pembayaran bil utiliti dan meletak kereta, perisian mudah alih, *wallpaper*, permainan, tambah nilai masa penggunaan telefon prabayar, dan pindahan dari seseorang ke seseorang. Skim ini membolehkan peniaga, khususnya syarikat utiliti dan telekomunikasi untuk beroperasi dengan lebih cekap melalui pengurangan dalam pengendalian wang tunai dan bilangan pelanggan yang mengunjungi premis perniagaan atau cawangan mereka. Skim ini juga menyediakan kemudahan dan kefleksibelan kepada pengguna untuk membuat pembayaran pada bila-bila masa dan di mana-mana sahaja dengan menggunakan telefon mudah alih.

Perkhidmatan pengiriman wang kini lebih mudah didapati berikutan kelonggaran dasar akses. Kini terdapat tiga institusi bukan bank yang menyediakan perkhidmatan pengiriman wang, dan dua lagi dijangka menawarkan perkhidmatan ini pada awal tahun 2007. Dua daripada institusi bukan bank ini merupakan syarikat asing yang diperbadankan di negara ini yang mensasarkan perkhidmatan pengiriman wang mereka kepada pekerja asing dari negara masing-masing. Perkhidmatan pengiriman wang yang disediakan oleh syarikat-syarikat pengiriman wang yang diperbadankan di negara ini terbukti popular di kalangan pekerja asing. Ini kerana syarikat-syarikat tersebut diurus, atau urusannya dijalankan oleh kakitangan dari negara yang sama dengan pekerja asing tersebut, justeru mengurangkan halangan budaya atau bahasa. Di samping itu, penyediaan waktu perkhidmatan yang lebih panjang berbanding dengan waktu urus niaga perbankan biasa, termasuk semasa hujung minggu, bilangan rangkaian ejen yang besar yang membolehkan penerima mengambil wang kiriman di negara-negara berkenaan telah memberikan kemudahan yang lebih baik kepada pelanggan. Bayaran yang dikenakan kepada pengirim wang adalah telus kerana ia ditetapkan sewaktu urus niaga dimulakan dan dibayar oleh pengirim. Pada tahun 2006, jumlah nilai kiriman wang keluar dari Malaysia ialah sebanyak RM7.1 bilion (meningkat sebanyak 10.9% berbanding dengan RM6.4 bilion pada tahun 2005). Daripada jumlah tersebut, sebanyak RM6.3 bilion dikirimkan melalui institusi perbankan dengan sejumlah besar dihantar ke Indonesia, India, Filipina, Bangladesh, dan Vietnam. Baki sebanyak RM0.8 bilion pula dikirimkan melalui saluran-saluran bukan bank.

Selaras dengan dasar untuk membenarkan institusi perbankan melantik ejen bukan bank agar perkhidmatan pengiriman wang menjadi lebih mudah diperolehi orang ramai menerusi rangkaian ejen bukan bank, satu surat pekeliling dikeluarkan pada bulan Mei 2006 yang menggariskan keperluan-keperluan untuk pelantikan ejen berkenaan. Lanjutan daripada itu, sebuah bank telah diberikan kelulusan untuk melantik sebuah syarikat telekomunikasi sebagai ejen pengiriman wangnya.

Menambah Baik Rangkaian ATM dan Memanfaatkan Mesin Deposit Tunai dan Cek bagi Meningkatkan Kemudahan kepada Pengguna

Pada tahun 2006, Bank Negara Malaysia memberi sokongan terhadap inisiatif MEPS untuk menambah baik rangkaian perkongsian ATM bank domestik bagi membolehkan orang ramai melakukan pindahan dana ke akaun mereka sendiri atau pihak ketiga di bank lain. Perkhidmatan yang dilancarkan pada bulan November 2006 ini berupaya meningkatkan kecekapan operasi bank ahli menerusi pengurangan kunjungan pelanggan ke cawangan bank, di samping memanfaatkan rangkaian ATM mereka sebagai saluran yang lebih berkesan dari segi kos untuk pindahan dana antara bank domestik pada masa nyata. Inisiatif ini membolehkan bank-bank ahli mempelbagaikan saluran perbankan dan memberi mutu perkhidmatan yang lebih baik. Dua bank ahli yang mempunyai lebih daripada 2,000 ATM telah mula menawarkan perkhidmatan ini, manakala sebahagian besar bank dan institusi kewangan pembangunan ahli yang selebihnya akan turut serta pada tahun 2007. Dengan penyertaan semua institusi kewangan ahli, orang

ramai boleh membuat pindahan dana antara bank menggunakan kad ATM mereka di lebih 5,900 ATM. Rangkaian ATM perkongsian bank domestik akan terus dipertingkatkan pada masa hadapan bagi menambahkan fungsi dan perkhidmatan yang sedia ada untuk pasaran domestik termasuk perkhidmatan pembayaran bil dan kad kredit.

Kemudahan pembayaran bil menerusi ATM dan Mesin Deposit Tunai (*Cash Deposit Machine, CDM*) yang dilengkapi pembaca barkod telah diperkenalkan oleh tiga buah institusi kewangan. Inisiatif ini merupakan sebahagian daripada usaha mempertingkatkan fungsi ATM sebagai pusat akses kepada pembayaran secara elektronik. Pengguna boleh membuat pembayaran bil utiliti (air, telefon dan elektrik), televisyen satelit dan majlis tempatan dengan mudah di lebih 1,000 ATM dan CDM khas ini di seluruh negara dengan hanya mengimbas barkod yang tertera pada bil. Pada tahun 2006, perkhidmatan ini mencatat sebanyak 405,732 urus niaga bernilai RM162.3 juta.

Pada tahun 2006, satu lagi penambahbaikan kepada fungsi ATM juga telah diperkenalkan oleh sebuah bank menerusi pengenalan perkhidmatan pindahan dana IBG ke pihak ketiga menerusi ATM. Perkhidmatan ini memerlukan pengguna melakukan proses pendaftaran sekali sahaja dan ia boleh menampung sehingga 10 akaun penerima. Selain itu, dalam usaha meningkatkan kemudahan pengguna, beberapa buah bank pula telah memperkenalkan kemudahan pembayaran pinjaman sewa beli di Mesin Deposit Cek dan CDM mereka.

Bagi memperluas penggunaan kad ATM di rantau ini, MEPS telah mewujudkan penghubung dengan tiga syarikat sistem pembayaran asing, iaitu PT Artajasa Pembayaran Elektronis dari Indonesia pada bulan Julai 2005, Network for Electronic Transfers (Singapore) Pte. Ltd. dari Singapura pada bulan Mac 2006 dan National ITMX Co. Ltd. dari Thailand pada bulan Oktober 2006. Langkah ini bertujuan untuk memudahkan pengeluaran wang tunai merentasi sempadan dengan pemegang kad ATM Malaysia yang berada di tiga negara tersebut boleh mengeluarkan wang tunai di ATM bank peserta dan pemegang kad ATM bank asing pula boleh mengeluarkan wang tunai di ATM bank peserta Malaysia. Bayaran urus niaga yang dikenakan adalah lebih rendah berbanding dengan kemudahan menggunakan rangkaian antarabangsa. Untuk menggunakan kemudahan ini, pemegang kad ATM Malaysia hanya perlu mengaktifkan perkhidmatan tersebut di kaunter bank, menerusi ATM atau dengan menghubungi pusat panggilan bank mereka. Sejak pelancarannya, perkhidmatan ATM serantau ini telah mencatatkan 6,989 urus niaga pengeluaran yang bernilai RM3.1 juta menerusi mesin ATM di Malaysia. Bagi tahun 2007, MEPS akan meneruskan usahanya untuk menarik bank lain untuk turut menyertai inisiatif ini serta mewujudkan penghubung baru dengan penyedia rangkaian ATM perkongsian yang lain di rantau ini. Inisiatif penghubung ATM merentas sempadan ini telah mendapat sokongan Bank Negara Malaysia dan Bank-bank Pusat tiga negara terbabit telah menggalakkan pembentukan rangka kerja umum yang sama dan seragam, bagi meningkatkan ketelusan dan memudahkan penghubung pada masa depan. Perkhidmatan ATM merentas sempadan ini akan diperluas kepada pertanyaan baki dan pindahan dana menjelang akhir tahun 2007. Di samping itu, MEPS juga sedang mempertimbangkan bidang kerjasama baru seperti e-Debit atau Pindahan Dana Elektronik Semasa Jualan (*Electronic Fund Transfer at Point-of-Sale, EFTPOS*) serantau yang akan memudahkan penerimaan e-Debit di negara peserta.

Empat bank asing yang diperbadankan di Malaysia telah bersepakat membentuk sebuah rangkaian perkongsian ATM baru yang dikenali sebagai HOUSe, iaitu singkatan daripada huruf pertama nama setiap bank pengasas, manakala huruf 'e' bermaksud saluran elektronik. Rangkaian ini terbuka kepada semua bank asing yang diperbadankan di Malaysia dan telah dilancarkan pada bulan Julai 2006. Kewujudannya adalah sejajar dengan saranan yang terkandung dalam Pelan Induk Sektor Kewangan yang membenarkan bank asing yang sedia ada mewujudkan rangkaian perkongsian ATM alternatif untuk memberi pelanggan lebih kemudahan dan meningkatkan persaingan dalam sistem pembayaran. Pemegang kad ATM yang dikeluarkan oleh empat bank ini

boleh membuat pengeluaran wang tunai dan pertanyaan baki di 300 buah ATM di seluruh negara. Pada masa depan, kemudahan membuat pindahan dana antara bank akan ditambah kepada perkhidmatan yang sedia ada.

Sistem Pemangkasan dan Penukaran Cek

Bagi meningkatkan kecekapan pemprosesan cek, Bank Negara Malaysia sedang melaksanakan satu sistem pemangkasan dan penukaran cek (*Cheque Truncation and Conversion System, CTCS*) bagi mengubah sistem penjelasan cek sedia ada kepada sistem pemindahan maklumat cek secara elektronik. Langkah ini sejajar dengan objektif Bank Negara Malaysia untuk menggalakkan penggunaan pembayaran secara elektronik dengan lebih luas. Matlamat CTCS adalah untuk melaksanakan proses penjelasan cek tanpa kertas, menyeragamkan bilangan hari pegangan cek seluruh negara, meningkatkan kecekapan bagi proses penjelasan dan penyelesaian cek, serta memudahkan mekanisme pindahan dana untuk cek secara elektronik.

CTCS akan membolehkan penjelasan cek dilakukan sama ada melalui pemprosesan imej dan data (kaedah pemangkasan) atau pemprosesan data sahaja (kaedah penukaran). Sistem ini diperkenalkan bagi mengurangkan kos pengangkutan dan buruh serta aktiviti yang berkaitan dengan pengendalian cek secara fizikal. Menerusi sistem ini, proses penjelasan cek dapat dipendekkan dan dana dapat diperolehi dengan lebih awal, sementara pembayaran pula dapat disegerakan. Sistem ini dijangka dapat membantu meningkatkan tahap perkhidmatan pelanggan dan mengurangkan risiko penipuan cek. CTCS akan memanfaatkan infrastruktur pengimejan yang sedia ada dan akan membuka peluang kepada institusi perbankan merasionalisasikan operasi pejabat pemprosesan (*back-office*) masing-masing bagi meraih penjimatan kos menerusi operasi pemprosesan dan penjelasan cek yang lebih automatik.

Projek CTCS dijadual akan dilaksanakan pada separuh pertama tahun 2008 bermula di Kuala Lumpur dan di bandar-bandar berhampiran, dan kemudiannya diperluaskan ke seluruh negara dalam beberapa fasa menjelang akhir tahun 2008.

Pelan Hala Tuju Perpindahan kepada Pembayaran Secara Elektronik

Sungguhpun Malaysia telah mencapai banyak kemajuan dalam membina dan meningkatkan infrastruktur sistem-sistem pembayaran, masih banyak lagi yang perlu dilakukan bagi menggalakkan penggunaan kaedah pembayaran secara elektronik dengan lebih meluas, seterusnya mempercepatkan perpindahan daripada sistem berasaskan kertas kepada sistem pembayaran secara elektronik. Dengan infrastuktur pembayaran yang sedia ada, disokong pula oleh keberkesanan sektor kewangan sebagai penggembleng tabungan yang cekap sebagaimana dicerminkan melalui nisbah deposit kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Malaysia yang tinggi sebanyak 192.4% pada akhir tahun 2006, peringkat seterusnya adalah bagi Malaysia berpindah kepada kaedah pembayaran elektronik dengan lebih pantas. Namun begitu, langkah-langkah baru dan berani diperlukan untuk menyegerakan perpindahan dan mempercepat Malaysia dalam merealisasikan potensi meningkatkan produktiviti dan menjimatkan kos menerusi pembayaran secara elektronik. Perubahan sistem pembayaran kepada sebuah ekosistem digital yang meliputi seluruh negara memerlukan komitmen daripada semua pihak berkepentingan bagi menjayakan agenda nasional ini.

Langkah-langkah baru dan berani untuk menyegerakan perpindahan dan mempercepat Malaysia untuk merealisasikan peningkatan produktiviti dan penjimatan kos.

Bank Negara Malaysia dalam usahanya memacu agenda ini ke hadapan telah mula merangka pelan hala tuju pembayaran secara elektronik yang dapat menentukan hala tuju negara secara strategik untuk berpindah kepada kaedah pembayaran secara elektronik. Pelan ini bertujuan untuk menyalurkan dan menyelaraskan usaha industri ke arah menjadikan perpindahan

kepada pembayaran secara elektronik sebagai satu agenda nasional. Pelan ini juga akan mengenal pasti matlamat, asas pelaksanaan dan tahap pencapaian utamanya sehingga tahun 2010. Tumpuan dan keutamaan Bank Negara Malaysia ialah untuk mewujudkan persekitaran yang kondusif bagi menggalakkan perpindahan kepada kaedah pembayaran secara elektronik dengan teratur.

Bank Negara Malaysia telah membincangkan pelan hala tuju ini dengan ahli Majlis Penasihat Pembayaran Kebangsaan (*National Payments Advisory Council, NPAC*). NPAC ditubuhkan pada bulan Mei 2001, berperanan sebagai badan penasihat dan rujukan, di samping memberikan maklum balas pasaran mengenai sistem pembayaran negara. Badan ini dipengerusikan oleh Gabenor dan diwakili oleh persatuan-persatuan institusi kewangan, agensi-agensi Kerajaan yang berkaitan, Suruhanjaya Sekuriti, MEPS, dan wakil daripada dua buah bank pusat asing. Lanjutan daripada perbincangan dengan ahli-ahli NPAC, Bank Negara Malaysia akan mengadakan rundingan dengan pihak industri dan pihak berkepentingan lain untuk melengkapkan pelan hala tuju ini.

Usahasama dengan Sektor Kerajaan

Susulan maklum balas yang memberangsangkan daripada Forum dan Pameran Sistem Pembayaran yang diadakan pada bulan November 2005, Bank Negara Malaysia telah menganjurkan satu bengkel bagi sektor Kerajaan pada bulan Julai 2006. Bengkel tersebut menyediakan platform perbincangan secara lebih terperinci tentang ciri-ciri pelbagai perkhidmatan pembayaran secara elektronik yang ditawarkan oleh industri pembayaran dan bagi perkongsian pengalaman oleh sektor korporat dalam mencapai kecekapan menerusi pembayaran secara elektronik. Seramai 80 orang pegawai daripada 20 buah jabatan Kerajaan menyertai bengkel tersebut.

Pihak Kerajaan memainkan peranan penting dalam menjayakan agenda nasional untuk perpindahan kepada sistem pembayaran secara elektronik dan ia boleh bertindak sebagai pemangkin kepada sektor lain menuju ke arah yang sama. Dalam hal ini, Kerajaan telah menunjukkan komitmen yang tinggi untuk melaksanakan pembayaran secara elektronik memandangkan potensi kecekapan yang boleh ditawarkan oleh sistem pembayaran ini. Ini juga sejajar dengan usaha meningkatkan keberkesanan sistem penyampaian sektor awam. Dalam hal ini, pihak Kerajaan bersama-sama dengan Bank Negara Malaysia dan pihak industri akan bekerjasama untuk mempercepat perpindahan kepada kaedah pembayaran secara elektronik. Antara inisiatif yang sedang dilaksanakan ialah penggunaan Bursa Pemprosesan Kewangan (*Financial Process Exchange, FPX*) sebagai sistem pembayaran untuk portal Kerajaan Malaysia, myGovernment.

Memahami Kos Pembayaran

Bank Negara Malaysia telah memulakan satu kajian mengenai kos pembayaran bersama beberapa buah bank untuk lebih memahami kos pelbagai kaedah pembayaran dan mekanisme penentuan harga yang diguna pakai. Kajian tersebut merangkumi data kos tetap, kos berubah dan harga bagi tahun 2005. Matlamat kajian tersebut adalah untuk memudahkan pelaksanaan cadangan rangka kerja penentuan harga langsung yang berkaitan dengan kos menyediakan pelbagai kaedah pembayaran serta ketelusan dalam penentuan harga. Berdasarkan pengalaman negara Norway dan Sweden, ketelusan dan pengenaan harga berasaskan kos merupakan satu kaedah yang amat berkesan untuk menggalakkan perpindahan kepada kaedah pembayaran secara elektronik kerana ianya lebih murah untuk dihasilkan dan berupaya memberi peluang untuk mengecapi ekonomi bidangan. Memandangkan pengguna adalah sensitif terhadap harga, pemberian isyarat tentang harga yang betul kepada pengguna akan membolehkan mereka melihat peluang penjimatan dan beralih daripada kaedah pembayaran yang lebih mahal kepada kaedah alternatif yang lebih murah. Seterusnya, ia akan menggalakkan pelaburan dalam menawarkan perkhidmatan pembayaran yang lebih kos efisien dan akan membolehkan negara secara keseluruhannya menikmati penjimatan kos dan meningkatkan kecekapan.

Trend Perpindahan kepada Pembayaran Secara Elektronik

Nisbah wang tunai dalam edaran (*currency in circulation, CIC*) kepada KDNK yang biasanya digunakan sebagai proksi untuk menilai peranan

wang tunai dalam ekonomi menunjukkan trend yang menurun daripada 6.6% pada tahun 2002 kepada 6.1% pada tahun 2006. Walau bagaimanapun, CIC per kapita meningkat daripada RM974.3 pada tahun 2002 kepada RM1,246.5 pada tahun 2006. Purata tahunan nilai pengeluaran melalui ATM pula telah meningkat sedikit daripada RM401 pada tahun 2002 kepada RM460 pada tahun 2006. Walaupun nisbah CIC kepada KDNK yang menurun menunjukkan peranan wang tunai yang semakin berkurang dalam ekonomi negara, wang tunai masih merupakan kaedah pembayaran yang amat popular di Malaysia.

Sejak lima tahun kebelakangan ini, jumlah urus niaga pembayaran runcit bukan tunai bertambah dengan nyata daripada 350.3 juta kepada 868.9 juta. Pada masa yang sama, kaedah pembayaran pula beralih daripada penggunaan cek kepada pembayaran secara elektronik. Pada tahun 2001, cek menguasai 56% daripada jumlah pembayaran runcit bukan tunai. Kini, cek mencakupi hanya 23.2% daripada jumlah pembayaran runcit bukan tunai. Ini bermakna, walaupun cek terus memainkan peranan yang penting, ia telah diganti dengan kaedah pembayaran secara elektronik yang lebih cekap. Sejak tahun 2002, purata tahunan bilangan cek yang dikeluarkan oleh setiap akaun semasa terus menurun daripada 72 keping cek kepada 66. Pengurangan penggunaan cek dan peningkatan dalam kaedah pembayaran secara elektronik mungkin disebabkan penggunaan pembayaran secara elektronik di sektor Kerajaan. Jumlah cek yang dikeluarkan berkurang sebanyak 56.4% sejak tahun 2004 dan penggunaan pembayaran secara elektronik telah meningkat 43.6% dalam tempoh yang sama. Walau bagaimanapun, dari segi nilai urus niaga, cek masih mencakupi sebahagian besar urus niaga runcit bukan tunai. Ia hanya jatuh sedikit daripada 98.1% pada tahun 2001 kepada 93.7% pada tahun 2006.

Jadual 4.1
Pegangan Tunai dan Urus Niaga Bukan Tunai

	2002	2003	2004	2005	2006
Mata wang dalam edaran per kapita (RM)	974.3	1,030.9	1,106.6	1,144.0	1,246.5
Mata wang dalam edaran kepada KDNK (%)	6.6	6.6	6.4	6.1	6.1
Bilangan urus niaga bukan tunai per kapita	17	22	26	30	33

Jumlah pembayaran secara elektronik meningkat sebanyak 34.1% setiap tahun. Antara pelbagai jenis pembayaran secara elektronik, kad bayaran mengalami pertumbuhan terbesar dari segi bilangan selepas wang elektronik, diikuti dengan kad kredit. Secara purata, setiap pengguna melakukan sebanyak 24 urus niaga setiap tahun menggunakan kad bayaran pada tahun 2006 berbanding dengan 6 pada tahun 2001. Wang elektronik semakin popular di kalangan pengguna dan ia mencakupi

Rajah 4.1a
Bahagian Pembayaran Runcit Bukan Tunai Mengikut Jumlah

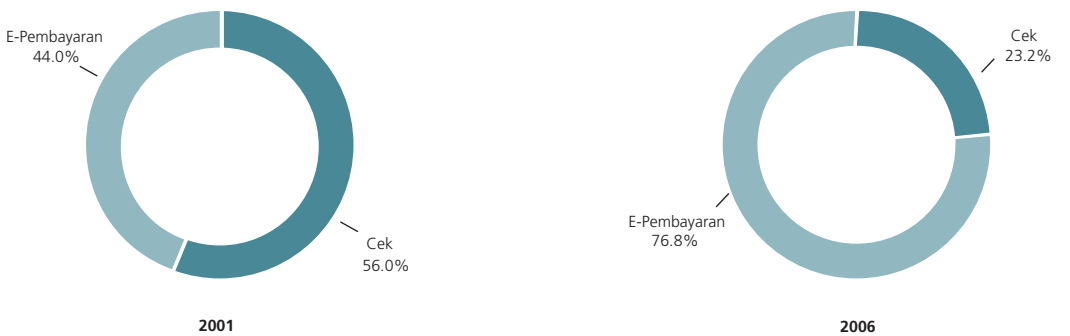

Rajah 4.1b
Bahagian Pembayaran Runcit Bukan Tunai Mengikut Nilai

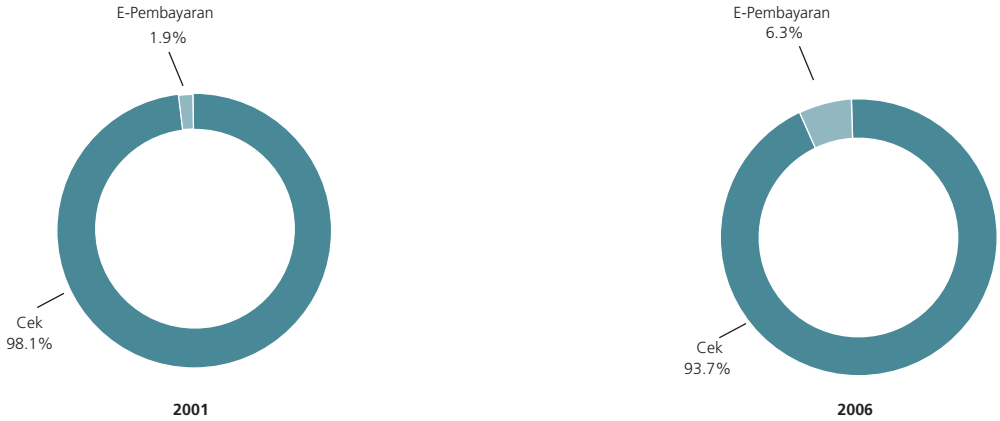

separuh daripada jumlah urus niaga bukan tunai pada tahun 2006. Walau bagaimanapun, penggunaannya masih tertumpu terutamanya dalam sektor pengangkutan. Jumlah dan nilai urus niaga kad kredit pula meningkat masing-masing sebanyak 13.2% dan 16.4% pada tahun 2006. Walaupun jumlah urus niaga menggunakan kad kredit sebagai peratusan bukan tunai merosot daripada 40.7% pada tahun 2001 kepada 24.0% pada tahun 2006, kad kredit mengalami pertumbuhan nilai urus niaga purata daripada RM141 kepada RM228 pada tempoh yang sama. Sementara itu, penggunaan kad caj terus merosot dengan hanya mencakupi 0.7% daripada urus niaga bukan tunai pada tahun 2006. Kad debit pula mula mendapat tempat dalam sistem pembayaran. Penggunaannya meningkat pada tahun 2006 dari segi jumlah dan nilai masing-masing pada kadar 28.6% dan 33.3%.

Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, saluran pembayaran secara elektronik yang baru seperti IBG, perbankan Internet dan perbankan mudah alih mencapai pertumbuhan yang menggalakkan dari segi bilangan dan nilai.

- IBG mencatat pertumbuhan tahunan purata dari segi jumlah dan nilai masing-masing sebanyak 172.3% dan 111.5% dalam tempoh lima tahun yang lalu. Peratusan bilangan pembayaran bukan tunai melalui IBG bertambah daripada 0.04% pada tahun 2001 kepada 2.2% pada tahun 2006 dengan nilai sebanyak RM45.8 bilion. Sebahagian daripada pertumbuhan ini disebabkan oleh sektor Kerajaan yang menggunakan IBG bagi menggantikan cek untuk membuat bayaran.

- Perbankan Internet mencatat pertumbuhan tahunan purata dari segi jumlah dan nilai masing-

Rajah 4.2a
Trend Pembayaran Runcit Bukan Tunai Mengikut Jumlah

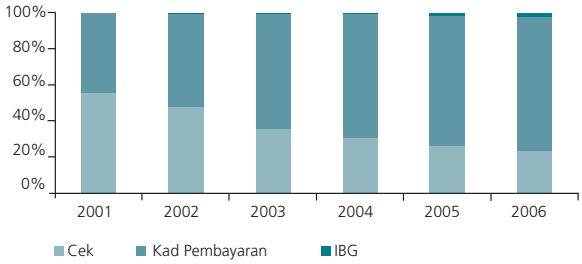

Rajah 4.2b
Trend Pembayaran Runcit Bukan Tunai Mengikut Nilai

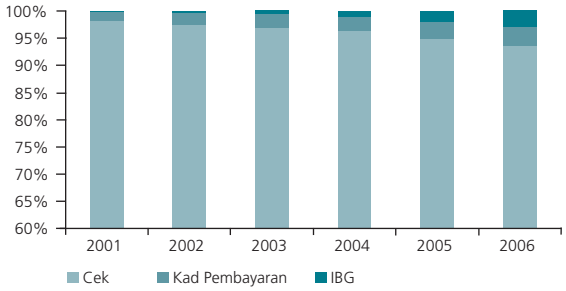

Rajah 4.3
Pertumbuhan dan Penembusan Perbankan Internet

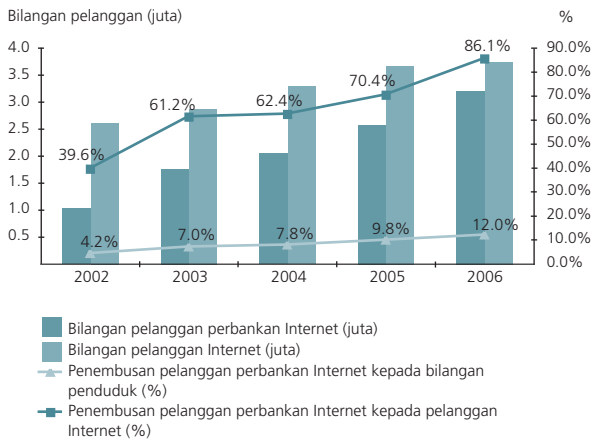

Jadual 4.2
Pertumbuhan Pembayaran Secara Elektronik 2001-2006

Kaedah pembayaran	Jumlah urus niaga (%)	Nilai urus niaga (%)
Kad debit	30.2	52.7
Kad kredit	7.9	18.8
Kad caj	-11.4	4.3
Dompet elektronik	54.9	49.2
Sistem Giro Antara Bank	172.3	111.5
Bursa Pemprosesan Kewangan[1]	2,542.6	76.7
Perbankan Internet	74.2	93.7

[1] Merujuk pertumbuhan pada tahun 2006 berbanding dengan tahun 2005 berikutan pengenalan Bursa Pemprosesan Kewangan pada bulan Oktober 2004

masing sebanyak 74.2% dan 93.7% sejak tahun 2001. Ia kerap digunakan untuk pembayaran gaji dan pembayaran bil, pindahan dana pihak ketiga dan akaun sendiri, dan pembayaran baki kad kredit.

- Bilangan pelanggan perbankan mudah alih bertambah sebanyak 93.3% berbanding dengan tahun sebelumnya, mencakupi sebanyak 1.3% daripada bilangan pelanggan telefon mudah alih pada akhir tahun 2006. Perkhidmatan ini digunakan terutamanya untuk pertanyaan akaun, bayaran prabayar telefon dan pembayaran bil.

FPX yang telah diperkenalkan sejak bulan Oktober 2004 masih lagi belum mendapat penerimaan meluas. Walau bagaimanapun, penggunaannya dijangka meningkat dengan penyertaan sebanyak lima buah bank pada tahun 2007.

Setakat ini, perpindahan kepada pembayaran secara elektronik adalah secara beransur-ansur tetapi dijangka akan menjadi lebih cepat pada masa hadapan. Perubahan ini akan didorong oleh kemajuan teknologi, tumpuan yang meningkat oleh industri pembayaran, peningkatan kerjasama antara pihak berkepentingan bagi mengatasi halangan terhadap penggunaan pembayaran secara elektronik dan peningkatan pemilihan terhadap perkhidmatan pembayaran yang lebih kos efektif.

HUBUNGAN LUAR

Bank Negara Malaysia terus aktif dalam forum serantau, terutamanya dalam Kumpulan Kerja Sistem Pembayaran dan Penyelesaian Mesyuarat Eksekutif Bank-bank Pusat Asia Timur-Pasifik (*Executive Meeting of East Asia-Pacific Central Banks, EMEAP*) yang bertujuan meningkatkan keselamatan dan kecekapan sistem penyelesaian dan pembayaran nasional di rantau ini. Dengan meningkatnya perdagangan dan kerjasama ekonomi serantau, bank-bank pusat di rantau ini telah meningkatkan kerjasama serantau dalam menggalakkan pembangunan sistem pembayaran merentas sempadan yang selamat dan efisien. Sistem pembayaran dan penyelesaian yang berkepentingan sistemik dan merentas sempadan berupaya menjadi saluran utama dalam menyebarkan kejutan merentas sistem kewangan dan pasaran antarabangsa. Oleh itu, infrastruktur sistem pembayaran dan penyelesaian yang selamat dan efisien merupakan keperluan utama bagi memelihara dan menggalakkan kestabilan kewangan dan pembangunan pasaran kewangan di pelusuk rantau ini.

Memperkukuhkan Kerjasama Serantau

Pada tahun 2006, Kumpulan Kerja Sistem Pembayaran dan Penyelesaian EMEAP berkongsi pengalaman tentang isu-isu dan meneroka peluang bagi kepentingan bersama. Dua

mesyuarat yang diadakan di Kuala Lumpur dan Sydney membantu perbincangan tentang hasil penilaian kendiri berbanding dengan Cadangan-cadangan CPSS-IOSCO bagi Sistem Penyelesaian Sekuriti selain perbincangan mengenai aktiviti penyeliaan yang dijalankan oleh ahli berhubung dengan sistem pembayaran runcit. Di samping itu, kedua-dua mesyuarat tersebut menyediakan platform untuk Kumpulan Kerja membincangkan dan meningkatkan pemahaman tentang pengaturan pengurusan risiko dan rangka kerja penyeliaan bagi sistem infrastruktur global seperti SWIFT (*Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication*) dan CLS Bank yang memainkan peranan yang kritikal dalam sistem infrastruktur pembayaran antarabangsa. Memandangkan pengaruh sistem infrastruktur antarabangsa yang penting kepada kestabilan sistem pembayaran di rantau ini, dan pergantungan yang tinggi terhadap infrastruktur tersebut oleh institusi kewangan di rantau ini, penyeliaan terhadap infrastruktur antarabangsa tersebut adalah amat penting. Kerjasama sebagai satu kumpulan di kalangan negara EMEAP akan membolehkan pendapat disuarakan dengan lebih lantang dalam penyeliaan infrastruktur antarabangsa tersebut. Dalam hal ini, sejak tahun 2005 Kumpulan Kerja dan Bank Pusat Belgium (*National Bank of Belgium, NBB*) selaku ketua penyelia SWIFT sedang berusaha mewujudkan platform untuk NBB berkongsi maklumat mengenai penyeliaan SWIFT dengan Kumpulan Kerja.

Menyedari banyak manfaat dapat dinikmati daripada inisiatif kerjasama serantau, bank-bank pusat berpendapat bahawa peningkatan kerjasama serantau merupakan langkah penting bagi mencapai kemakmuran ekonomi yang lebih besar di Asia. Bank-bank pusat juga bersetuju bahawa aktiviti Kumpulan Kerja akan diperluaskan dan memberi tumpuan kepada pengukuhan kerjasama serantau dalam bidang sistem pembayaran dan penyelesaian. Dalam hal ini, satu pelan hala tuju akan digubal bagi menyokong matlamat ini dengan berkesan dan seterusnya mencapai kejayaan daripada hubungan rapat dalam bidang ekonomi dan perdagangan di rantau ini.

MELANGKAH KE HADAPAN

Pada tahun-tahun akan datang, tumpuan utama Bank Negara Malaysia ialah untuk mempercepatkan perpindahan kepada kaedah pembayaran secara elektronik dan bertindak sebagai pendorong bagi membolehkan pembayaran secara elektronik merealisasikan potensi manfaatnya dengan sepenuhnya. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia akan memainkan peranan yang lebih aktif dan utama dalam mencapai kemajuan seterusnya ke arah perpindahan kepada kaedah pembayaran secara elektronik sejajar dengan pelan halatuju pembayaran secara elektronik. Untuk melangkah ke hadapan dengan jayanya, usaha bersepadu akan dibuat untuk bekerjasama dengan pihak berkepentingan yang lain bagi menghapus rintangan yang menghalang kejayaan dan meningkatkan kecekapan seluruh industri pembayaran. Usaha Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan ketelusan harga di bawah kajian kos pembayaran akan membantu proses ini. Sedikit sebanyak kejayaan pembayaran secara elektronik sebagai alternatif yang lebih kos efektif bergantung pada sejauh mana pengenaan harga perkhidmatan pembayaran dari perspektif peniaga dan pengguna. Bagi merangsang perpindahan kepada kaedah pembayaran secara elektronik adalah penting untuk memupuk kesedaran tentang manfaat dan potensi pembayaran ini serta keyakinan orang ramai terhadapnya. Dalam hal ini, sebahagian daripada misi Bank Negara Malaysia adalah untuk mewujudkan program kesedaran dan pendidikan bersepadu bersama industri bagi menggalakkan penggunaan pembayaran secara elektronik.

Rangka kerja pengawalseliaan akan menggalakkan pembangunan perkhidmatan pembayaran yang cekap dan berinovatif, di samping memelihara kestabilan dan keutuhan sistem pembayaran secara keseluruhan.

Bagi memastikan agenda ini tercapai, adalah penting bagi Bank Negara Malaysia untuk terus

mengkaji semula rangka kerja pengawalseliaannya untuk mempertingkatkan pembangunan perkhidmatan pembayaran yang cekap dan berinovatif, di samping memelihara kestabilan dan keutuhan sistem pembayaran secara keseluruhan. Menyedari bahawa kemajuan teknologi yang pesat dan kemunculan instrumen dan saluran pembayaran yang baru mungkin akan menimbulkan risiko baru, Bank Negara Malaysia akan terus memperkukuh cara penyeliaannya dilaksanakan dan akan bekerjasama dengan pihak industri untuk memantau perkembangan dan isu baru.

Penjajaran Semula Fungsi Pengawalan dan Penyeliaan

Pada dekad kebelakangan ini, landskap kewangan domestik dan global telah mengalami transformasi yang signifikan ekoran kuasa globalisasi, kemajuan dalam teknologi maklumat dan komunikasi, inovasi dan liberalisasi kewangan serta trend yang lebih menjurus ke arah orientasi pasaran. Perkembangan dalam sektor kewangan telah meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan, menambah baik penyampaian perkhidmatan dan meningkatkan kepelbagaian dalam instrumen kewangan. Pada masa yang sama, perkembangan ini juga telah membawa kepada pertindihan aktiviti antara pelbagai jenis peserta dalam sistem kewangan. Dalam persekitaran yang sedang pesat berubah dengan kemunculan risiko yang baru, usaha untuk mengekalkan kestabilan kewangan menjadi bertambah rumit dan mencabar. Dengan perkembangan sistem kewangan yang memudahkan proses pembangunan dan transformasi ekonomi, dan dengan peningkatan trend ke arah penyahkawalseliaan dan orientasi pasaran yang lebih meluas, pengawal selia berhadapan dengan cabaran-cabaran yang baru bagi memastikan institusi dan pasaran kewangan terus berfungsi secara berkesan. Dalam hal ini, selain mengekalkan kestabilan kewangan, pembangunan infrastruktur kewangan, pembinaan kapasiti institusi kewangan, peningkatan keupayaan kewangan pengguna dan juga pematuhan terhadap amalan pasaran yang saksama turut menjadi bidang tumpuan pengawal selia kewangan.

Dalam konteks ini, Bank Negara Malaysia terus menilai semula strategi dan keupayaan dalamannya untuk memastikan ia sentiasa berkesan dalam mencapai matlamatnya, khususnya dalam menggalakkan kestabilan monetari dan kewangan bagi menyokong proses pertumbuhan ekonomi. Lantas, untuk berada pada kedudukan yang strategik bagi membolehkannya bertindak balas secara berkesan terhadap landskap kewangan yang berubah-ubah, Bank Negara Malaysia telah mengkaji semula fungsi pengawalan dan penyeliaan sektor kewangannya secara menyeluruh bagi memastikan sistem kewangan berfungsi dengan teguh dan efisien. Oleh itu, tujuan penjajaran semula fungsi pengawalan dan penyeliaan Bank Negara Malaysia adalah untuk memudahkan pendekatan yang lebih bersepadu dan menyeluruh dalam pengawalan dan penyeliaan sektor kewangan, di samping meningkatkan pemahaman tentang dinamik jalinan antara pelbagai sektor. Matlamat seterusnya adalah untuk menggalakkan pengharmonian rangka kerja pengawalan dan penyeliaan merentas pelbagai sektor, dengan mengambil kira keunikan dan tahap pembangunan industri berkenaan. Penjajaran semula ini juga bertujuan memastikan pendekatan yang berkesan dan bersepadu dalam penyeliaan amalan pasaran, dan untuk meningkatkan keupayaan pengguna serta penilaian tukar ganti *(trade-offs)* antara matlamat yang bersaing. Penjajaran semula fungsi pengawalan dan penyeliaan juga akan menggalakkan lebih integrasi dan kesepaduan dalam pengurusan sumber Bank Negara Malaysia.

Kajian semula yang menyeluruh tentang amalan yang terbaik bagi pendekatan pengawalan dan penyeliaan dijalankan dengan mengambil kira keunikan ciri dan fasa pembangunan serta pembangunan masa depan sistem kewangan Malaysia. Dalam hal ini, fungsi pengawalan telah dijajar semula berasaskan tugas fungsian dan dengan itu berbeza daripada pemisahan tanggungjawab mengikut sektor. Penjajaran semula fungsi penyeliaan juga telah dilakukan bagi membolehkan lebih tumpuan diberikan terhadap proses penyeliaan dan akauntabiliti yang lebih besar dalam penilaian risiko berhemat mikro. Walau bagaimanapun, pelaksanaan penjajaran semula ini tidak meliputi Jabatan Kewangan Pembangunan dan Enterpris. Fungsi dan struktur yang sedia ada di Jabatan Kewangan Pembangunan dan Enterpris akan terus tertumpu pada usaha mempermudah persekitaran yang membolehkan pembangunan perusahaan kecil dan

sederhana, dan untuk memupuk institusi kewangan pembangunan pada tahun-tahun permulaan mereka dikawal selia oleh Bank Negara Malaysia.

Proses penjajaran semula telah membawa kepada pembentukan jabatan-jabatan baru melalui orientasi semula, rasionalisasi dan penyelarasan yang besar dalam peranan dan fungsi jabatan-jabatan yang sedia ada. Khususnya, tanggungjawab fungsian Jabatan Pengawalan Bank dan Jabatan Pengawalan Insurans telah diselaraskan menjadi lima buah jabatan baru, iaitu Jabatan Pembangunan Sektor Kewangan, Jabatan Pemantauan dan Pengawasan Kewangan, Jabatan Dasar Kewangan Pruden, Jabatan Konsumer dan Amalan Pasaran dan sebuah unit pentadbiran sokongan, iaitu Unit Sokongan Pengawalan dan Penyeliaan.

Fungsi pembangunan strategik bagi sektor perbankan dan insurans kini digabungkan menjadi **Jabatan Pembangunan Sektor Kewangan (PSK)**. PSK bertanggungjawab terhadap pembangunan sektor perkhidmatan kewangan yang progresif, termasuk penggalakan institusi kewangan yang mampan dan teguh, dan penambahbaikan infrastruktur kewangan yang bertujuan merangsang industri kewangan domestik yang berdaya saing, yang dapat memenuhi keperluan ekonomi yang berubah-ubah.

Tidak kurang pentingnya ialah pengukuhan keupayaan dan kapasiti Bank Negara Malaysia untuk mengenal pasti dan mengukur secara berkesan risiko serta kelemahan yang mungkin terdapat dalam sistem kewangan, dan menilai implikasinya atas perjalanan sistem kewangan, dan atas kestabilan kewangan. Kini tanggungjawab ini dipikul oleh **Jabatan Pemantauan dan Pengawasan Kewangan (PPK)**, yang diamanah untuk menjalankan pengawasan berhemat makro dan membuat penilaian terhadap trend dan kelemahan yang muncul dalam sistem kewangan secara menyeluruh dan bersepadu. Ini akan memudahkan perumusan dasar dan langkah-langkah meringankan risiko bagi memperkasakan keteguhan dan daya tahan sistem kewangan. Dengan terbentuknya PPK, mekanisme kerjasama dalam Bank Negara Malaysia juga diorientasi semula bagi memudahkan penilaian yang lebih baik atas risiko yang berpunca daripada perkembangan domestik dan antarabangsa terhadap kestabilan dan perjalanan sistem kewangan secara keseluruhan. Jabatan ini juga bekerjasama rapat dengan penyelia bagi memastikan penilaian risiko menggabungkan perspektif berhemat makro dan mikro sebagai sebahagian daripada rangka kerja pengawasan keseluruhannya. Di samping itu, PPK juga bertanggungjawab mempertingkatkan potensi biro kredit dalam proses pengawasan melalui penggudangan data yang teguh dan keupayaan menganalisis yang lebih kukuh. Ini termasuk kajian semula liputan dan ketepatan data biro kredit bagi mempertingkatkan lagi nilai telahan dan keberkesanan dalam pengurusan risiko dan proses pengawasan.

Keperluan terhadap pendekatan pengawalseliaan yang lebih konsisten merangkumi semua sektor dalam sistem kewangan adalah ketara berikutan inovasi kewangan yang semakin hebat, wujudnya saluran pengedaran baru dan pengenalan peserta-peserta baru yang menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan yang lebih inovatif dan kompleks. Pengharmonian dasar yang meliputi semua sektor dan produk adalah penting untuk memberi layanan pengawalseliaan yang saksama bagi mengelak daripada berlakunya arbitraj pengawalseliaan, dan bagi mengurangkan beban pengawalseliaan dan kos pematuhan. Maka dalam konteks ini, fungsi dasar berhemat bagi sektor perbankan dan insurans telah disatukan di bawah **Jabatan Dasar Kewangan Pruden (DKP)**. DKP akan melaksanakan pembangunan rangka kerja berhemat yang kukuh dan teguh bagi institusi kewangan yang menggalakkan pengharmonian dan penjajaran layanan pengawalseliaan meliputi semua sektor dan produk yang mempunyai

keserupaan fungsi, di samping memudahkan pendekatan penyeliaan berasaskan risiko yang lebih bersepadu.

Dengan pembangunan sistem kewangan yang lebih pelbagai, lebih kompleks dan canggih, perhatian yang nyata diberikan untuk meningkatkan rangka kerja celik kewangan dan amalan pasaran di Malaysia. Ini penting kerana ia bertujuan membolehkan pengguna membuat keputusan berdasarkan maklumat yang mencukupi dengan yakin berkaitan hal ehwal kewangan mereka. Pengawal dan penyelia juga memainkan peranan yang lebih besar dalam penyediaan jaringan keselamatan yang bertujuan memastikan pengguna mendapat layanan yang saksama. Oleh itu, maklumat yang mencukupi dan akses kepada produk dan perkhidmatan kewangan, yang disokong oleh pengawasan pengawalseliaan yang kukuh serta proses mendapat pembelaan yang berkesan, akan menyumbang ke arah pewujudan keseimbangan kuasa yang bersesuaian antara pelanggan dengan penyedia perkhidmatan mereka. Penubuhan **Jabatan Konsumer dan Amalan Pasaran (KAP)** bertujuan meningkatkan lagi fokus terhadap usaha yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia dalam meningkatkan keupayaan kewangan pengguna dan memperkukuh amalan pasaran yang bersesuaian, dan layanan yang saksama kepada pengguna oleh penyedia perkhidmatan kewangan dan pengantara kewangan. Sejajar dengan mandat jabatan ini untuk memelihara kepentingan pelanggan dan menggalakkan pematuhan terhadap amalan pasaran yang saksama, penyeliaan pengantara kewangan kini diletakkan di bawah KAP. Jabatan ini juga bertanggungjawab atas pengawalseliaan amalan pasaran bagi pasaran borong kewangan yang terletak di bawah kawal selia Bank Negara Malaysia.

Wawasan untuk mewujudkan industri perkhidmatan kewangan Islam yang memberangsangkan, inovatif dan berdaya saing di Malaysia telah menyebabkan usaha dan fokus yang khusus dilakukan bagi memperteguh kedudukan Malaysia sebagai pusat kewangan Islam antarabangsa *(Malaysia International Islamic Financial Centre, MIFC)*. Dalam hal ini, **Jabatan Perbankan Islam dan Takaful** juga telah diperkemas bagi memastikan fokus yang sedemikian, di samping mewujudkan persekitaran yang diperlukan melalui penambahbaikan regim pengawalseliaan, bagi menyokong ciri-ciri unik sistem kewangan Islam secara berkesan. Jabatan ini juga bertanggungjawab memperkukuh pembentukan dasar berhemat yang relevan bertujuan menggalakkan keteguhan dan kekukuhan industri kewangan Islam.

Jabatan Sistem Pembayaran juga telah dirasionalisasikan dan ditukar nama kepada **Jabatan Dasar Sistem Pembayaran** yang memberi tumpuan pada pembangunan dasar dan strategi untuk menggalakkan keselamatan dan kecekapan sistem pembayaran dan instrumen pembayaran dalam negara serta memacu inisiatif perpindahan kepada e-pembayaran. Rasionalisasi itu juga bertujuan mencapai sekatan dan imbangan yang lebih besar antara dasar sistem pembayaran dengan operasi, sejajar dengan amalan terbaik antarabangsa.

Tanggungjawab bagi memastikan keteguhan dan kekukuhan institusi-institusi kewangan terletak kepada jabatan-jabatan penyeliaan. Sehubungan dengan itu, fungsi penyeliaan Bank Negara Malaysia dijajarkan semula selari dengan matlamat utama untuk membangunkan, mempertingkatkan dan melaksanakan rangka kerja pengawasan yang berkesan bagi memastikan keselamatan dan keteguhan institusi kewangan, serta bagi menggalakkan amalan perniagaan dan operasi yang teguh. Dalam hal ini, fungsi mentadbir akta yang berkaitan dengan perbankan, insurans, takaful dan sistem pembayaran telah dipindahkan ke jabatan penyeliaan yang berkenaan bagi membolehkan akauntabiliti utama terhadap keteguhan institusi kewangan dijajar dengan lebih baik dengan kuasa untuk membuat keputusan. Sektor penyeliaan membantu memupuk kestabilan

dan kekukuhan sistem kewangan melalui pemantauan keselamatan dan keteguhan bank-bank, penanggung insurans, pengendali takaful dan institusi lain di bawah kawal selia Bank Negara Malaysia serta menggalakkan secara aktif penerimapakaian amalan terbaik antarabangsa dalam tadbir urus korporat dan pengurusan risiko. Konsisten dengan matlamat ini, sektor penyeliaan kini merangkumi Jabatan Penyeliaan Konglomerat Kewangan, Jabatan Penyeliaan Perbankan, Jabatan Penyeliaan Insurans dan Takaful, dan Jabatan Penyeliaan IT dan Institusi Kewangan Pembangunan (IKP).

Jabatan Penyeliaan Konglomerat Kewangan diamanah untuk menyelia setiap konglomerat kewangan, manakala **Jabatan Penyeliaan Perbankan** melaksanakan penyeliaan atas bank perdagangan sendirian, bank pelaburan sendirian dan kesemua bank Islam termasuk subsidiari perbankan Islam bagi bank-bank domestik. Tanggungjawab bagi memastikan keteguhan dan kekukuhan penanggung insurans dan pengendali takaful (termasuk penanggung insurans semula dan pengendali takaful semula) terletak di bawah **Jabatan Penyeliaan Insurans dan Takaful**. Unit Penyeliaan Sistem Maklumat kini ditukar nama kepada **Jabatan Penyeliaan IT dan IKP** bagi mencerminkan peningkatan peranannya dalam menyelia institusi kewangan pembangunan, pengendali sistem pembayaran dan penerbit instrumen pembayaran, selain bertanggungjawab menyelia sistem maklumat bagi kesemua institusi di bawah kawal selia Bank Negara Malaysia.

Meskipun pendekatan penyeliaan khusus mengikut sektor dikekalkan, rangka kerja pelaporan matriks telah diterima pakai untuk penyeliaan institusi kewangan yang merupakan sebahagian daripada konglomerat kewangan. Langkah ini diambil supaya pendekatan bersepadu dalam penyeliaan dan penilaian profil risiko boleh dilaksanakan secara berkumpulan meliputi sektor perbankan dan insurans. Struktur baru sektor penyeliaan juga menyediakan asas yang perlu untuk penyeliaan bersepadu yang berkesan apabila Bank Negara Malaysia menerima pakai rangka kerja yang lebih universal atas seluruh industri kewangan dalam pendekatan penyeliaannya, dan melangkah ke arah penyeliaan berasaskan prinsip dan terbeza.

Aktiviti perbankan yang bertambah kompleks, kemunculan faktor-faktor risiko baru dan perubahan berterusan dalam landskap kewangan telah meningkatkan lagi keperluan terhadap peranan kepakaran risiko kewangan yang boleh menilai risiko di peringkat institusi kewangan dan seluruh sistem. Bagi tujuan itu, unit-unit risiko khusus berkaitan risiko kredit, pasaran, operasi dan insurans ditubuhkan dalam jabatan penyeliaan untuk menyokong sektor pengawalan dan penyeliaan. Kesemua unit tersebut menyediakan input teknikal melalui pemantauan dan penelitian terhadap perkembangan dan trend risiko dalam sistem kewangan untuk menyokong pembentukan dasar, fungsi penyeliaan, dan juga pengawasan berhemat makro terhadap amalan pengurusan risiko.

Sebagai sebahagian daripada usaha keseluruhan untuk menjajarkan sumber Bank Negara Malaysia dan membolehkan jabatan-jabatan lebih berfokus strategik, satu unit sokongan pentadbiran khusus, iaitu **Unit Sokongan Pengawalan dan Penyeliaan** telah ditubuhkan bagi menyediakan perkhidmatan pentadbiran berpusat dan sokongan pengurusan pengetahuan di samping menyelaraskan inisiatif pembelajaran/pembangunan bagi memastikan jabatan-jabatan pengawalan dan penyeliaan berfungsi dengan berkesan.

Struktur organisasi baru bagi sektor pengawalan dan penyeliaan berkuat kuasa pada 27 November 2006. Perubahan terhadap struktur organisasi diiringi dengan proses dalaman yang diperkemas bagi mencerminkan struktur aliran kerja dan pelaporan baru. Mekanisme kerjasama

yang relevan antara jabatan dalam Bank Negara Malaysia juga telah dipertingkatkan bagi memastikan penyelarasan yang lancar dan berkesan serta mengurangkan risiko yang mungkin muncul daripada perubahan ini. Pelaksanaan penjajaran semula itu membolehkan pendekatan pengawalan dan penyeliaan yang lebih menyeluruh, bersepadu dan terfokus dan seterusnya memperkukuh keupayaan Bank Negara Malaysia untuk mencapai matlamat dan hasil yang dihasratkan dengan berkesan.

Jadual 1: Struktur Organisasi

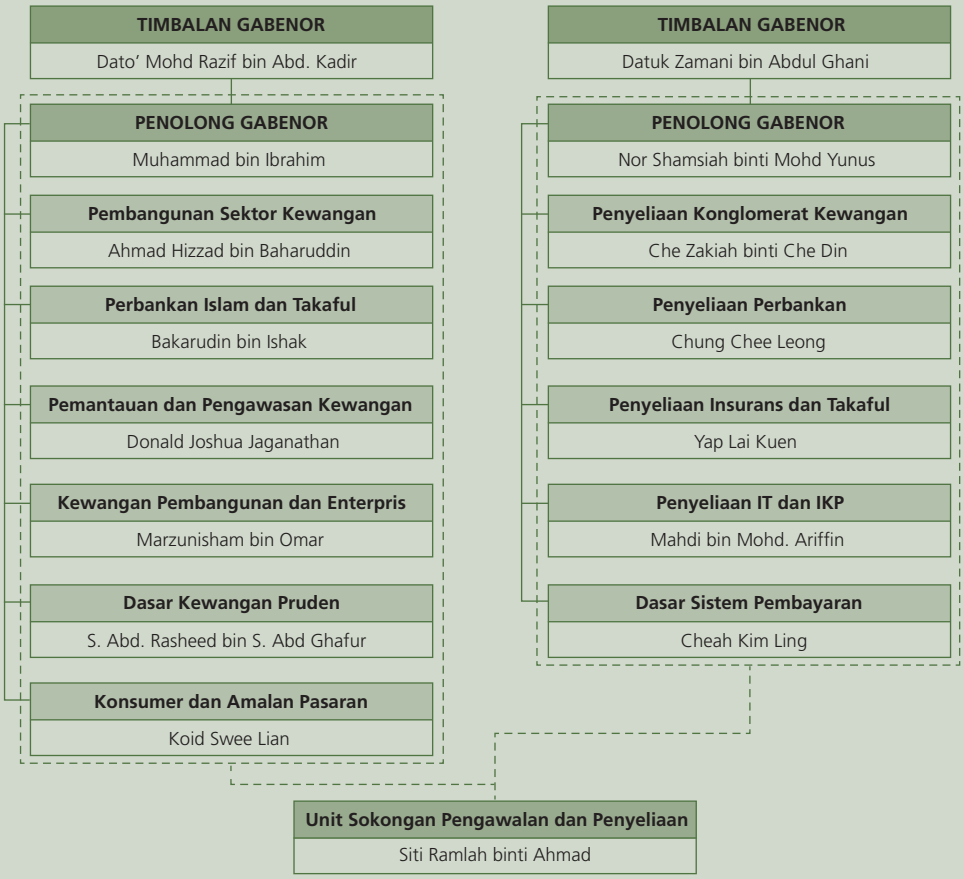

Pasaran Bon Malaysia

Bank Pembangunan Asia[1] (pada 30 Jun 2006) telah meletakkan pasaran sekuriti hutang Malaysia sebagai pasaran yang kedua terbesar di Asia selepas Jepun, iaitu sebanyak 96.9% daripada KDNK. Pasaran hutang sekuriti swasta Malaysia (sebagai peratus daripada KDNK) juga yang terbesar secara relatifnya berbanding dengan ekonomi serantau yang lain.

Rajah 1
Saiz Pasaran Sekuriti Hutang[1] Asia berbanding dengan KDNK

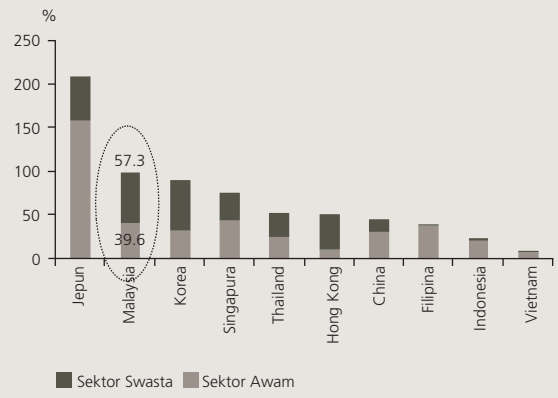

[1] Termasuk sekuriti hutang jangka pendek dan jangka panjang
Sumber: Asian Bonds Online (setakat bulan Jun 2006)

Jadual 1
Saiz Pasaran Sekuriti Hutang[1] Asia

	Saiz Relatif kepada KDNK (%)	Sektor awam	Sektor swasta	Jumlah
		USD bilion		
Jepun	206.7	6,968.9	2,185.3	9,154.2
Malaysia	96.9	55.5	80.3	135.8
Korea	88.2	260.6	470.5	731.1
Singapura	73.9	52.6	38.0	90.7
Thailand	50.8	44.1	51.5	95.6
Hong Kong	49.3	16.6	73.8	90.4
China	43.5	716.4	332.5	1,048.9
Filipina	37.7	39.9	0.3	40.2
Indonesia	22.0	61.7	7.4	69.1
Vietnam	7.4	3.7	0.2	3.9

[1] Termasuk sekuriti hutang jangka pendek dan jangka panjang
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Asian Bonds Online (setakat bulan Jun 2006)

Keadaan semasa pasaran bon Malaysia ialah hasil usaha bersepadu yang diambil Kerajaan, Bank Negara Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti. Kewujudan pasaran kewangan yang cekap termasuk pasaran bon domestik yang kukuh dan cergas sudah lama diperakui kepentingannya dalam menyokong pertumbuhan ekonomi yang mampan dan kestabilan kewangan. Kewujudan pasaran bon yang mendalam dan mudah cair memberikan saluran alternatif untuk memperoleh pembiayaan bagi menyokong aktiviti ekonomi, justeru mengelakkan penumpuan risiko kredit dan mengurangkan pergantungan yang berlebihan kepada sektor perbankan. Pembiayaan melalui pasaran bon juga mengurangkan risiko ketidakpadanan pendanaan, terutamanya bagi projek yang mempunyai tempoh tunggu hasil yang lebih panjang. Di samping itu, menerusi akses terus kepada bakal pelabur, penerbit bon turut menikmati kos pendanaan yang lebih rendah dan berkeupayaan merumus kaedah pembiayaan yang paling sesuai dengan keperluan projek dan aliran tunai masing-masing. Pasaran bon yang mendalam dan mudah cair juga memberi pelabur seperti penanggung insurans, kumpulan wang pencen, syarikat pengurusan aset dan pelabur institusi lain, peluang mempelbagaikan portfolio pelaburan yang sepadan dengan profil liabiliti dan pulangan atas risiko mereka.

Memandangkan terdapat pelbagai manfaat boleh diperolehi seperti di atas, banyak usaha diambil untuk membangunkan pasaran bon Malaysia sejak awal tahun 1980an lagi. Pada awalnya, pasaran

[1] Statistik yang dikumpul Bank Pembangunan Asia merangkumi sekuriti hutang jangka pendek dan panjang

bon Malaysia didominasi oleh bon Kerajaan yang diterbitkan terutamanya untuk membiayai keperluan pembangunan negara. Program penswastaan pada pertengahan tahun 1980an dan pertumbuhan ekonomi yang mampan menyebabkan permintaan sektor swasta terhadap pembiayaan jangka panjang meningkat dengan ketara, yang seterusnya mendorong pembangunan pasaran bon domestik. Krisis kewangan Asia turut menekankan risiko pergantungan berlebihan terhadap sistem perbankan dan perlunya sistem kewangan yang pelbagai.

Penubuhan Jawatankuasa Pasaran Bon Kebangsaan pada tahun 1999 dan penggubalan pelan hala tuju strategik seperti wawasan Pelan Induk Pasaran Modal dan Pelan Induk Sektor Kewangan, menjadi pemangkin kepada pembangunan pasaran bon Malaysia. Melalui inisiatif yang tersusun dan progresif, berserta usaha bersepadu antara Bank Negara Malaysia dengan Suruhanjaya Sekuriti, pasaran bon Malaysia kini lebih mendalam, lebih meluas dan lebih cekap, serta menawarkan kepelbagaian produk dengan tempoh matang yang lebih berbagai-bagai bagi memenuhi keperluan pelabur dan penerbit.

Pembangunan Mantap Pasaran Bon[2]

Pasaran bon Malaysia telah membangun menjadi salah satu daripada pasaran bon yang paling sofistikated di rantau ini. Jumlah bon terkumpul meningkat dengan pesat daripada RM157.3 bilion pada akhir tahun 1998 kepada RM415.9 bilion pada akhir tahun 2006 (sekuriti hutang terkumpul, termasuk sekuriti jangka pendek meningkat daripada RM166.2 bilion pada tahun 1998 kepada RM453.9 bilion pada tahun 2006). Pertumbuhan ini dipacu oleh sektor awam dan sektor swasta, didorong oleh peningkatan jumlah terbitan bon yang meningkat lebih sekali ganda sejak tahun 1998 daripada RM31.8 bilion kepada RM77.2 bilion pada tahun 2006.

Suatu perkembangan yang ketara ialah pertumbuhan mantap dalam terbitan sukuk dalam tempoh yang sama yang meningkat daripada RM3.1 bilion (9.7% daripada jumlah terbitan bon) pada tahun 1998 kepada RM31 bilion (40.1% daripada terbitan bon) pada tahun 2006, mencerminkan permintaan yang meningkat terhadap sukuk di Malaysia dan di serata dunia. Didokong oleh sistem kewangan Islam yang komprehensif (perbankan Islam, pasaran wang, pasaran modal, kaunter ekuiti yang mematuhi Syariah dan perniagaan takaful), sukuk dalam pasaran Malaysia mewakili 67% daripada jumlah sukuk global terkumpul bernilai USD46.8 bilion[3] pada 23 Januari 2007. Malaysia merupakan negara pertama yang menerbitkan sukuk global berdaulat dengan nilai nominal sebanyak USD600 juta pada tahun 2002. Daripada jumlah ini, 15% dilanggan oleh pelabur dari Eropah dan Amerika Syarikat. Landskap operasi yang menggalakkan juga menarik beberapa organisasi pelbagai hala yang disegani (seperti International Finance Corporation dan International Bank for Reconstruction and Development) untuk menerbitkan sukuk dalam ringgit.

Sektor swasta mencakupi kebanyakan peningkatan dalam terbitan sukuk. Sukuk swasta terkumpul meningkat lebih sekali ganda dari segi peratusan daripada jumlah bon swasta terkumpul iaitu daripada 22.5% pada akhir tahun 2001 kepada 47.1% pada akhir tahun 2006. Sementara itu, sukuk awam terkumpul dari segi peratusan daripada jumlah bon awam terkumpul meningkat pada kadar yang lebih perlahan daripada 11.4% kepada 15.1% dalam tempoh yang sama. Pada akhir tahun 2006, sukuk terkumpul terbitan sektor awam dan swasta masing-masing berjumlah RM30.9 bilion dan RM99.2 bilion.

[2] Merujuk kepada sekuriti hutang dengan tempoh matang asal melebihi satu tahun
[3] Sumber: Bloomberg

Rajah 2
Malaysia: Jumlah Bon Terkumpul

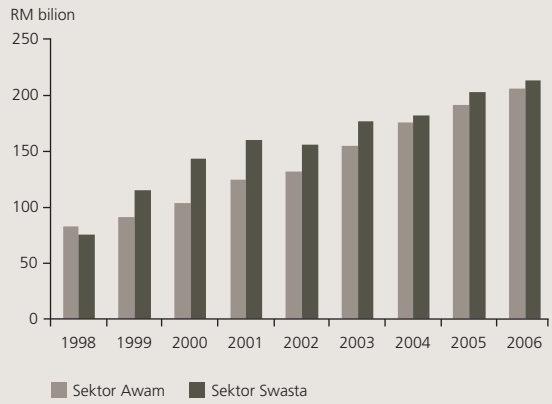

Rajah 3
Sukuk Terkumpul Jangka Panjang Berbanding dengan Bon

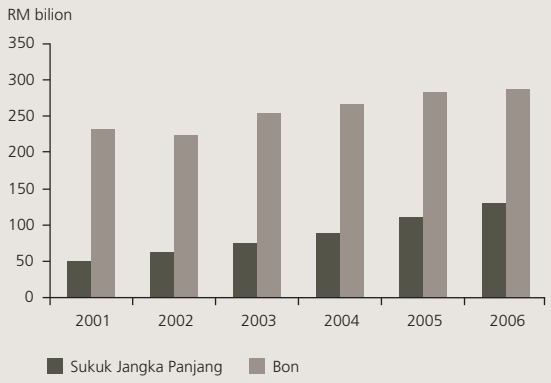

Selain saiz yang semakin meningkat, jumlah dagangan sekunder dalam pasaran bon Malaysia turut meningkat dengan urus niaga jualan dan belian berjumlah RM366.9 bilion pada tahun 2006 (1998: RM62.2 bilion). Sekuriti yang paling aktif didagangkan ialah Sekuriti Kerajaan Malaysia (*Malaysian Government Securities, MGS*), yang mencakupi 52.3% daripada jumlah aktiviti dagangan dengan nisbah pusing ganti sebanyak 1.08 kali pada tahun 2006 (1998: 0.28 kali). Selain itu, urus niaga perjanjian belian semula (*repo*) yang membabitkan bon mencatat kenaikan ketara daripada RM85.3 bilion pada tahun 2002 kepada RM586.1 bilion pada tahun 2006. Kenaikan ini paling ketara dalam repo MGS berikutan pengenalan Program Penjaga Sekuriti Institusi (*Institutional Securities Custodian Programme, ISCAP*) dan kemudahan pinjaman sekuriti untuk peniaga utama pada tahun 2005.

Berikutan usaha yang diambil untuk menggalakkan pasaran bon swasta, komposisi pasaran bon Malaysia juga telah berubah. Pada akhir tahun 2006, bon sektor swasta mencakupi 50.7% daripada

Rajah 4
Saiz Pasaran Bon Korporat Berbanding dengan Pinjaman Korporat[1]

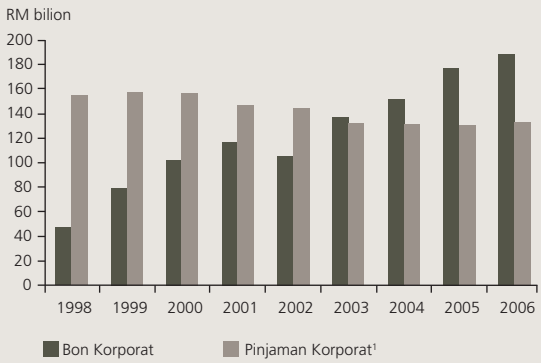

[1] Tidak termasuk pinjaman kepada perusahaan kecil dan sederhana

jumlah bon terkumpul berbanding dengan 48% pada akhir tahun 1998, lantas meletakkan Malaysia sebagai salah satu daripada beberapa pasaran di rantau ini dengan bon korporat melebihi bon sektor awam. Trend yang positif juga dilihat dari segi usaha mempelbagaikan sumber pembiayaan bagi ekonomi dan mengurangkan pergantungan kepada sektor perbankan. Bon korporat terkumpul sebagai peratus daripada jumlah pembiayaan korporat[4] telah meningkat daripada 21.2% pada tahun 1998 kepada 57.8% pada tahun 2006.

Sejak tahun 1998, kalangan penerbit sekuriti hutang swasta (*private debt securities, PDS*) dilihat mewakili skop sektor ekonomi yang lebih luas yang menunjukkan sektor korporat kini mempunyai akses yang lebih baik kepada pasaran modal sebagai sumber pembiayaan. Meskipun sektor kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan kekal sebagai penerbit PDS yang utama, yang mencakupi 41.5% daripada jumlah PDS yang diterbitkan pada tahun 2006 (1998: 71.1%), penyertaan daripada sektor pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi; elektrik, gas dan air; dan pembinaan turut menyaksikan peningkatan. Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, sektor pertanian, perhutanan dan perikanan; dan perlombongan dan kuari juga memperoleh pembiayaan melalui pasaran bon dengan jumlah terbitan sebanyak RM1.5 bilion dan RM1.6 bilion masing-masing pada tahun 2005 dan 2006. Turut ketara ialah terbitan gred pelaburan tertinggi iaitu gred AA dan ke atas yang mencakupi 81% daripada bon terbitan sektor swasta terkumpul (dari segi jumlah nilai) pada akhir tahun 2006.

Percambahan jenis instrumen baru dalam pasaran PDS Malaysia, mencerminkan kedinamikan dan inovasi pasaran tersebut yang lebih tinggi. Pada tahun 1998, 72.3% daripada bon yang diterbitkan merupakan bon biasa dengan 23.5% lagi diterbitkan oleh Cagamas Berhad (syarikat gadai janji nasional). Sejak itu, bon dengan waran, bon bersandarkan aset dan bon dengan ciri-ciri tambahan seperti kupon berperingkat dan "pengapung" (*"floaters"*) diterbitkan dalam pasaran Malaysia. Sebagai perbandingan, bon biasa dan bon Cagamas masing-masing kini hanya mencakupi 22.3% dan 18.4% daripada jumlah PDS yang diterbitkan pada tahun 2006.

Rajah 5
Terbitan PDS Mengikut Tempoh Pemegangan (tidak termasuk Cagamas)

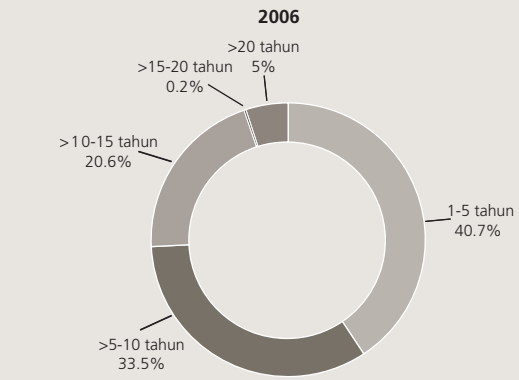

[4] Jumlah pembiayaan korporat = Jumlah pinjaman korporat (tidak termasuk pinjaman kepada perusahaan kecil dan sederhana) + bon korporat

Profil tempoh matang pasaran PDS Malaysia yang lebih panjang memberikan pelabur lebih banyak pilihan untuk keperluan pelaburan mereka. Pada tahun 2006, lebih daripada 50% daripada jumlah terbitan PDS mempunyai tempoh matang lebih daripada lima tahun. Lebih banyak penerbit korporat menggunakan pasaran bon untuk memperoleh dana jangka panjang seperti yang dilihat dari segi peningkatan terbitan PDS dengan tempoh matang lebih daripada 20 tahun (termasuk satu PDS dengan tempoh matang 33 tahun).

Perkembangan Pasaran Bon Disokong Langkah Menyeluruh

Infrastruktur yang kukuh dan rangka kerja perundangan, pengawalseliaan dan pentadbiran yang menyeluruh yang disediakan pihak berkuasa pengawalseliaan mempunyai impak yang ketara terhadap pembangunan pasaran bon. Seperti yang diringkaskan dalam Jadual 2, beberapa inisiatif telah dijalankan dengan tumpuan diberikan pada bidang strategik utama yang disasarkan untuk menggalakkan pertumbuhan berterusan dalam pasaran bon dan membolehkannya memainkan peranan lebih besar dalam membiayai keperluan ekonomi.

Jadual 2
Inisiatif yang Dijalankan untuk Menyokong Pembangunan Pasaran Bon di Malaysia

Strategi	Inisiatif
Memperkenalkan proses penerbitan yang cekap dan mudah	• Pengeluaran Garis Panduan Tawaran PDS – 2000 • Pengenalan skim pendaftaran tersedia – 2000 • Pengeluaran Garis Panduan Tawaran Sekuriti Bersandarkan Aset – 2001 • Pengeluaran Laporan Pensekuritian Aset untuk memberikan penerangan terperinci tentang penerbitan sekuriti bersandarkan aset termasuk tinjauan dan struktur – 2002 • Pengenalan Garis Panduan Tawaran Sekuriti Berasaskan Prinsip Islam untuk menetapkan standard umum antara PDS konvensional dengan Islam – 2004 • Pengenalan Sistem Terbitan/Penawaran Automatik Sepenuhnya (FAST) berasaskan web – 2005
Meluaskan bilangan penerbit dan pelabur	• Broker universal dibenarkan berdagang dalam pasaran bon di kaunter (OTC) – 2002 • Pengenalan rangka kerja neutral cukai dan potongan cukai untuk perbelanjaan penerbitan sekuriti bersandarkan aset – 2003 • PDS Islam diberikan pelbagai insentif percukaian (contohnya pelepasan duti setem, potongan cukai untuk perbelanjaan terbitan) dan rangka kerja neutral cukai – 2003, 2005 • Bank pembangunan pelbagai hala, institusi kewangan pelbagai hala dan syarikat multinasional dibenarkan menerbitkan bon berdenominasi ringgit – 2004 • Memansuhkan cukai pegangan atas pendapatan faedah daripada pelaburan oleh bukan pemastautin dalam semua bon berdenominasi ringgit – 2004 • Membenarkan kumpulan pelabur yang lebih besar untuk mengakses pangkalan data mengenai memorandum maklumat dan surat ikatan amanah bagi terbitan bon berdenominasi ringgit untuk membantu pelabur membuat keputusan – 2005
Meningkatkan mudah tunai dalam pasaran sekunder	• Institusi bukan kewangan dibenarkan melaksanakan urus niaga belian semula dengan institusi kewangan – 2000 • Program Peminjam dan Pinjaman Sekuriti diperkenalkan melalui Sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti Elektronik Masa Nyata (RENTAS) – 2001 • ISCAP diperkenalkan untuk memudahkan pinjaman sekuriti oleh pelabur institusi utama kepada Bank Negara Malaysia untuk kegunaan operasi pasaran – 2005 • Pengenalan MGS boleh panggil, dan pembelian semula dan penukaran MGS bagi menambah jumlah sekuriti tanda aras dan mempertingkatkan lagi perdagangan dalam pasaran sekunder – 2006, 2007

Strategi	Inisiatif
Menambah baik proses penemuan harga	• Penubuhan Sistem Maklumat dan Penyebaran Bon (BIDS) sebagai pelantar maklumat pusat bagi membolehkan semua urus niaga pasaran bon dilaporkan dan maklumat tersebut disebarkan dengan meluas – 1997 (maklumat lanjut berhubung dengan pasaran bon Malaysia boleh didapati daripada laman web berikut : https://fast.bnm.gov.my; http://rmbond.bnm.gov.my; http://iimm.bnm.gov.my) • Pengeluaran Garis Panduan berhubung dengan Pendaftaran Agensi Penetapan Harga Bon bagi memberikan nilai harga saksama yang bebas dan objektif pada setiap hari untuk semua bon berdenominasi ringgit yang diniagakan dalam pasaran bon di kaunter – 2006 • Penerbitan harian penunjuk kadar hasil hingga matang sekuriti Kerajaan (konvensional dan Islam) – 2005
Menubuhkan hasil tanda aras yang andal dan cekap	• Pengenalan kalendar jualan tahunan MGS untuk mempertingkatkan ketelusan dan memudahkan perancangan jangka panjang oleh penerbit dan peserta pasaran – 2000 • Semakan sistem peniaga utama setiap dua tahun bagi mempertingkatkan fungsi peniaga utama sebagai pelopor pasaran untuk sekuriti tanda aras – 2006 • Pengenalan Terbitan Pelaburan Kerajaan berasaskan keuntungan – 2005
Mempermudah pengenalan instrumen pengurusan risiko	• Pengenalan MGS kontrak hadapan untuk 3, 5 dan 10 tahun – 2002, 2003 • Pengenalan Garis Panduan tentang Jualan Singkat Sekuriti Terkawal – 2005

Sumber: Suruhanjaya Sekuriti dan Bank Negara Malaysia

Pasaran bon disokong oleh sistem depositori, penyerahan dan penyelesaian yang menyeluruh dan moden. Malaysia menerima pakai sistem tanpa skrip untuk semua bon yang diterbitkan di negara ini. Dagangan bon diselesaikan melalui sistem RENTAS yang berasaskan penyerahan semasa pembayaran. Di samping itu, dagangan MGS boleh dijelaskan dengan bank penjaga global utama dan melalui International Central Securities Depositories (ICSD) seperti Euroclear dan Clearstream. ICSD melantik institusi depositori yang dibenarkan (*authorised depository institutions, ADI*), yang juga merupakan ahli penjelasan dalam RENTAS sebagai ejen penjelasan di Malaysia. Pelabur bukan pemastautin dan luar pesisir masing-masing juga boleh melantik ADI yang merupakan ahli RENTAS sebagai penjaga (*custodian*). Kebanyakan institusi kewangan di Malaysia juga merupakan ahli Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT), yang membantu penghantaran dan pengesahan pembayaran merentas sempadan dan arahan penyelesaian dalam mata wang asing secara cekap.

Pertumbuhan ketara dalam pasaran bon juga disokong oleh dasar pentadbiran pertukaran asing yang liberal yang membenarkan pelabur keluar dan masuk secara bebas dalam pasaran kewangan Malaysia. Di samping itu, peningkatan kecairan pasaran telah meningkatkan keupayaan pelabur untuk melabur atau keluar dari pasaran. Ini disokong oleh pemansuhan cukai pegangan sebanyak 15% atas bon atau sukuk yang diterbitkan di Malaysia, menjadikan instrumen tersebut lebih menarik dan berdaya saing dari segi pulangan. Tambahan lagi, lindung nilai (*hedging*) dibenarkan tanpa halangan dan ini memberikan pelabur lebih banyak pilihan bagi pengurusan risiko mereka. Pelonggaran lanjutan dasar pentadbiran pertukaran asing membenarkan penerbit menerbitkan bon konvensional atau sukuk berdenominasi mata wang asing di Malaysia. Dasar baru ini dijangka dapat terus mengembangkan dan mempelbagaikan kelas aset yang terdapat dalam pasaran kewangan Malaysia.

Pelabur asing juga bebas untuk memulakan dan mengekalkan hubungan perbankan dengan mana-mana institusi perbankan berlesen (termasuk bank asing yang diperbadankan di Malaysia) untuk memudahkan aktiviti pelaburan di Malaysia. Bukan pemastautin juga boleh mendapatkan kemudahan kredit dalam ringgit, dengan jumlah agregat sehingga RM10 juta daripada mana-mana institusi perbankan berlesen di Malaysia. Di samping itu, syarikat pembrokeran saham dan bank penjaga bukan pemastautin kini boleh mendapatkan kemudahan overdraf ringgit tanpa had daripada mana-mana institusi perbankan berlesen bagi membiayai jurang pendanaan yang berkaitan dengan penyelesaian instrumen ringgit melalui RENTAS dan sistem penyelesaian di Bursa Malaysia. Disokong oleh peningkatan saiz pasaran bon Malaysia serta persekitaran operasi dan perundangan yang kondusif, berserta langkah yang diambil untuk meningkatkan bilangan pelabur, tahap kecairan pasaran bon Malaysia menghampiri tahap kecairan pasaran luar negara yang lebih maju. Kesemua ciri ini meningkatkan daya tarikan pasaran Malaysia kepada pelabur institusi asing. Pada akhir tahun 2006, pegangan pelabur asing dalam pasaran sekuriti hutang ialah sebanyak RM35.5 bilion atau 8.5% daripada jumlah sekuriti hutang terkumpul berbanding dengan hanya RM0.8 bilion atau 0.3% pada tahun 2001.

Malaysia menyokong sepenuhnya inisiatif kerjasama ekonomi dan kewangan serantau yang bertujuan meluaskan dan mendalamkan pasaran bon domestik dan serantau di rantau Asia Timur dan Pasifik. Dalam hal ini, Malaysia menyertai kedua-dua keluaran Dana Bon Asia (*Asian Bond Fund, ABF*) yang dilancarkan di bawah naungan kumpulan Mesyuarat Eksekutif Bank Pusat Asia Timur dan Pasifik (*Executives' Meeting of East Asian and Pacific Central Banks, EMEAP*), yang merangkumi 11 bank pusat dan pihak berkuasa monetari di rantau Asia Timur dan Pasifik.

ABF1 yang dilancarkan pada bulan Jun 2003, bertujuan menyalurkan sebahagian kecil daripada rizab rasmi yang besar yang dipegang oleh ekonomi negara Asia, untuk disalurkan kembali ke rantau ini. Di samping itu, ABF1 memberikan kaedah yang bermanfaat untuk bank pusat dan pihak berkuasa monetari Asia untuk mempelbagaikan pelaburan mereka dalam aset selain daripada aset rizab tradisional dan juga untuk meningkatkan pulangan. Berikutan kejayaan ABF1, ABF2 pula dilancarkan pada bulan Disember 2005 dengan matlamat mempromosikan pasaran bon mata wang domestik dengan memperkenalkan bon pelbagai mata wang bergabung sebagai kelas aset baru untuk pelabur. Pelancaran ABF2 juga membawa kepada penyenaraian sulung subdana negara ABF Malaysia (atau Dana Indeks Bon Malaysia ABF) di Bursa Malaysia, yang merangkumi pelaburan dalam sekuriti Kerajaan dan separa Kerajaan berdenominasi ringgit.

Pasaran bon Malaysia sudah pun diterima baik oleh pelabur asing dan dimasukkan dalam indeks bon utama seperti Lehman Brothers dan JP Morgan. Pada bulan Julai 2007, Malaysia dijangka memasuki Indeks Bon Kerajaan Dunia (*World Government Bond Index, WGBI*) tertakluk kepada memenuhi kriteria kelayakan tertentu WGBI. Apabila Malaysia diterima masuk, ia akan menjadi pasaran bon Kerajaan ke-23 yang memasuki WGBI. Ini dijangka membawa masuk lebih banyak pelabur institusi global jangka panjang ke Malaysia, yang memilih untuk menyertai pasaran dan ekonomi yang mempunyai asas-asas yang kukuh dan mempunyai infrastruktur yang terbaik dalam kelasnya. Inisiatif strategik Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia yang bermatlamat untuk membangunkan Malaysia sebagai pusat originasi, pengagihan dan perdagangan sukuk dijangka akan lebih mendorong pembangunan pasaran bon yang semakin memberangsangkan dan progresif. Walaupun banyak kejayaan sudah dicapai setakat ini, usaha selanjutnya akan terus dilaksanakan bagi mewujudkan persekitaran yang kondusif untuk membangunkan pasaran bon yang mendalam, cair, cekap, telus dan berkesan untuk menyokong keperluan negara dan untuk memenuhi pengharapan pelabur.

Kandungan

Perangkaan Penting Kewangan dan Sistem Pembayaran

Sistem Perbankan

A.1 Sumber dan Kegunaan Dana Sistem Kewangan MS 1
A.2 Sistem Perbankan: Pendapatan dan Perbelanjaan MS 2
A.3 Bank Perdagangan: Pendapatan dan Perbelanjaan MS 3
A.4 Bank-bank Islam: Pendapatan dan Perbelanjaan MS 4
A.5 Bank Saudagar/Pelaburan: Pendapatan dan Perbelanjaan MS 5
A.6 Sistem Perbankan: Data Utama MS 6

Sektor Insurans

Perniagaan Insurans Hayat

A.7 Agihan Premium Perniagaan Baru Penanggung Insurans Langsung MS 6
A.8 Pendapatan dan Perbelanjaan MS 7
A.9 Aset Kumpulan Wang Insurans Hayat MS 7

Perniagaan Insurans Am

A.10 Agihan Premium Langsung Kasar MS 8
A.11 Nisbah Tuntutan MS 8
A.12 Pengunderaitan dan Hasil Kendalian MS 9
A.13 Aset Kumpulan Wang Insurans Am MS 9

Sektor Takaful

Perniagaan Takaful Keluarga

A.14 Agihan Caruman Perniagaan Baru MS 10
A.15 Pendapatan dan Perbelanjaan MS 10
A.16 Aset Kumpulan Wang Takaful Keluarga MS 11

Perniagaan Takaful Am

A.17 Agihan Caruman Langsung Kasar MS 11
A.18 Nisbah Tuntutan MS 12
A.19 Pengunderaitan dan Hasil Kendalian MS 12
A.20 Aset Kumpulan Wang Takaful Am MS 13

Institusi Kewangan Pembangunan

A.21 Institusi Kewangan Pembangunan: Sumber dan Kegunaan Dana MS 14
A.22 Institusi Kewangan Pembangunan di bawah AIKP: Sumber dan Kegunaan Dana MS 15
A.23 Institusi Kewangan Pembangunan: Haluan Pinjaman MS 16
A.24 Institusi Kewangan Pembangunan di bawah AIKP: Haluan Pinjaman MS 17
A.25 Institusi Kewangan Pembangunan di bawah AIKP: Pinjaman Tak Berbayar dan Peruntukan Hutang Ragu dan Lapuk MS 18
A.26 Bank Pembangunan Malaysia Berhad MS 19
A.27 Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank) MS 20
A.28 Export-Import Bank of Malaysia Berhad MS 21
A.29 Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad MS 22

A.30	Bank Simpanan Nasional	MS 23
A.31	Bank Pertanian Malaysia	MS 24
A.32	Institusi Kewangan Pembangunan: Data Terpilih	MS 25

Sektor Isi Rumah

A.33	Sektor Isi Rumah: Penunjuk Terpilih	MS 25

Sistem Pembayaran dan Penyelesaian

A.34	Penunjuk Pembayaran Asas	MS 26
A.35	Penggunaan Pelbagai Instrumen Bukan Tunai: Jumlah Urus Niaga	MS 27
A.36	Penggunaan Pelbagai Instrumen Bukan Tunai: Nilai Urus Niaga	MS 27
A.37	Arahan Pembayaran dan Pindahan Sekuriti Melalui RENTAS: Jumlah Urus Niaga	MS 28
A.38	Arahan Pembayaran dan Pindahan Sekuriti Melalui RENTAS: Nilai Urus Niaga	MS 28
A.39	Bilangan Mesin Pembayaran dan Terminal Pindahan Dana Elektronik Semasa Jualan (EFTPOS)	MS 28
A.40	Bilangan Kad Pembayaran	MS 29
A.41	Penggunaan Perbankan Internet	MS 29
A.42	Penggunaan Perbankan Mudah Alih	MS 29
A.43	Bilangan Peserta dalam Sistem dan Pengeluar Instrumen	MS 30

Jadual A.1
Sumber dan Kegunaan Dana Sistem Kewangan

	2002	2003	2004	2005	2006*a*
	RM juta				
Sumber Dana					
Modal, rizab dan keuntungan	134,871.7	148,901.8	167,017.9	180,639.1	207,180.9
Mata wang	27,137.4	29,445.4	32,353.9	34,396.7	37,896.0
Deposit permintaan	87,539.5	92,117.8	124,333.4	135,944.1	141,608.2
Deposit lain[1] (antaranya)	547,135.3	617,286.6	711,307.5	787,169.3	909,493.4
Sektor awam	*44,767.7*	*40,563.0*	*38,809.9*	*44,415.0*	*51,448.5*
Institusi kewangan lain	*122,405.2*	*161,311.5*	*197,022.6*	*227,173.6*	*295,136.6*
Sektor swasta	*372,884.1*	*406,049.3*	*462,149.5*	*501,873.3*	*550,821.6*
Asing	*7,078.4*	*9,362.8*	*13,325.4*	*13,707.4*	*12,086.7*
Peminjaman	44,948.0	48,715.3	52,607.9	55,955.8	58,614.0
Dana dari institusi kewangan lain	70,836.8	87,571.5	71,717.6	84,238.8	75,803.6
Tempatan[2]	*46,973.0*	*61,837.8*	*33,762.8*	*43,150.4*	*44,465.3*
Asing	*23,863.8*	*25,733.6*	*37,954.7*	*41,088.4*	*31,338.3*
Kumpulan wang insurans, simpanan dan pencen	274,384.5	305,657.0	337,937.6	373,645.1	385,136.6
Tanggungan lain	208,266.6	233,384.8	267,579.3	260,673.7	275,426.3
Jumlah Tanggungan	**1,395,119.8**	**1,563,080.0**	**1,764,855.0**	**1,912,662.6**	**2,091,159.0**
Kegunaan Dana					
Mata wang	7,369.8	5,573.8	5,058.3	6,057.3	5,685.9
Deposit dengan institusi kewangan lain	187,883.0	226,303.7	247,947.3	259,429.4	322,247.9
Tempatan	*166,670.2*	*211,075.6*	*214,355.2*	*232,385.7*	*279,709.7*
Asing	*21,212.7*	*15,228.0*	*33,592.0*	*27,043.7*	*42,538.2*
Pinjaman dan pendahuluan	560,459.4	599,285.5	655,668.4	721,642.3	765,301.7
Sektor awam	*10,191.1*	*7,799.2*	*7,950.3*	*5,446.5*	*6,037.6*
Institusi kewangan lain	*23,746.4*	*24,295.3*	*24,382.2*	*22,449.5*	*22,229.2*
Sektor swasta	*524,393.4*	*564,850.9*	*620,712.1*	*691,258.2*	*734,461.8*
Asing	*2,128.5*	*2,340.0*	*2,623.8*	*2,488.1*	*2,573.0*
Sekuriti	361,113.2	409,488.6	433,071.0	472,883.8	489,261.6
Bil Perbendaharaan	*5,680.0*	*3,539.4*	*445.2*	*1,698.4*	*1,667.2*
Bil Perdagangan	*13,321.8*	*13,468.4*	*8,403.7*	*7,078.7*	*5,952.8*
Sekuriti Kerajaan Malaysia (MGS)	*104,354.9*	*125,165.0*	*139,488.3*	*153,654.3*	*154,773.0*
Korporat[3]	*226,671.9*	*254,197.9*	*271,630.7*	*291,606.4*	*306,149.6*
Sekuriti Hutang Swasta (PDS)	*t.d.*	*122,237.8*	*130,213.0*	*140,405.4*	*139,238.6*
Ekuiti	*t.d.*	*131,960.1*	*141,417.7*	*151,201.0*	*166,911.0*
Asing	*3,189.7*	*3,429.0*	*4,578.6*	*6,677.9*	*7,301.6*
Lain-lain	*7,894.9*	*9,688.7*	*8,524.5*	*12,168.0*	*13,417.4*
Emas dan rizab pertukaran asing	127,515.1	163,499.1	247,786.6	263,235.6	288,874.0
Aset lain	150,779.3	158,929.3	175,323.5	189,414.3	219,787.9
Jumlah Aset	**1,395,119.8**	**1,563,080.0**	**1,764,855.0**	**1,912,662.6**	**2,091,159.0**

[1] Bersamaan deposit tabungan, tetap, dan lain-lain (NIF, LPHT, dll.) deposit + NID + repo
[2] Termasuk rizab berkanun institusi perbankan
[3] Pecahan Sekuriti Korporat kepada Sekuriti Hutang Swasta dan Ekuiti mula diperoleh sejak tahun 2003
a Awalan
t.d. Tidak diperoleh
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.2
Sistem Perbankan[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar		
	2004	2005	2006*a*
	RM juta		
Pendapatan faedah[2]	40,755.3	43,659.6	51,234.5
Tolak: Perbelanjaan faedah	20,591.0	22,034.8	27,279.3
Pendapatan faedah bersih	20,164.4	21,624.8	23,955.2
Campur: Pendapatan berasaskan fi	4,229.4	4,721.2	5,080.4
Tolak: Kos kakitangan	5,662.1	6,280.0	7,246.3
Kos overhed	6,427.1	7,057.8	7,859.3
Keuntungan operasi kasar	12,304.6	13,008.2	13,930.0
Tolak: Peruntukan hutang lapuk dan ragu, dan lain-lain	4,586.9	5,558.7	6,230.8
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	7,717.7	7,449.6	7,699.2
Campur: Pendapatan lain	3,851.7	4,932.2	5,261.2
Untung sebelum cukai	**11,569.4**	**12,381.8**	**12,960.4**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.4	1.3	1.3
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	16.0	16.5	16.1
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	125.2	130.3	131.9
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	40.1	40.0	41.3
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan faedah bersih (sen)	60.0	61.7	63.1
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	113.5	112.4	108.5
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	60.3	65.3	72.2

[1] Termasuk bank-bank Islam
[2] Faedah atas pinjaman tak berbayar tidak lagi diakru mulai bulan Januari 2005
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.3
Bank Perdagangan[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar		
	2004	2005	2006*a*
	RM juta		
Pendapatan faedah[2]	39,093.6	41,960.9	49,521.2
Tolak: Perbelanjaan faedah	19,395.0	20,768.9	25,972.4
Pendapatan faedah bersih	19,698.6	21,192.0	23,548.8
Campur: Pendapatan berasaskan fi	3,878.0	4,367.0	4,795.4
Tolak: Kos kakitangan	5,364.6	5,932.4	6,925.7
Kos overhed	6,272.5	6,876.9	7,702.6
Keuntungan operasi kasar	11,939.5	12,749.8	13,715.9
Tolak: Peruntukan hutang lapuk dan ragu, dan lain-lain	4,485.4	5,444.7	6,039.4
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	7,454.1	7,305.0	7,676.5
Campur: Pendapatan lain	3,300.8	3,790.3	4,317.4
Untung sebelum cukai	**10,754.9**	**11,095.3**	**11,993.9**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.3	1.3	1.2
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	16.1	16.0	16.1
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	119.7	120.1	126.0
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	40.7	40.9	42.0
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan faedah bersih (sen)	59.1	60.4	62.1
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	116.9	115.9	111.2
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	58.8	63.5	71.5

[1] Termasuk syarikat kewangan dan bank-bank Islam
[2] Faedah atas pinjaman tak berbayar tidak lagi diakru mulai bulan Januari 2005
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.4
Bank-bank Islam[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar		
	2004	2005[1]	2006*a*[1]
	RM juta		
Pendapatan selepas ditolak pendapatan tergantung[2]	1,061.7	784.5	2,295.6
Tolak: Perbelanjaan[2]	518.4	367.9	1,207.9
Pendapatan bersih	543.3	416.6	1,087.7
Campur: Pendapatan fi	48.9	47.6	114.0
Tolak: Kos kakitangan	186.3	147.3	161.3
Kos overhed	223.7	195.9	488.9
Keuntungan operasi kasar	182.3	120.9	551.5
Tolak: Peruntukan kerugian dan peruntukan lain	162.5	82.6	204.8
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	19.8	38.4	346.7
Campur: Pendapatan lain	91.6	78.3	109.0
Untung sebelum cukai	**111.4**	**116.7**	**455.7**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	0.5	0.7	1.1
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	7.1	9.4	15.4
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	30.3	83.4	231.9
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	0.3	0.4	0.3
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan bersih (sen)	0.8	0.8	0.6
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	1.2	1.3	3.0
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	46.2	94.5	68.0

[1] Tidak termasuk satu bank Islam yang mengalami kerugian besar
[2] Daripada aktiviti pembiayaan dan sekuriti
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.5
Bank Saudagar/Pelaburan: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar		
	2004	2005	2006*a*
	RM juta		
Pendapatan faedah[1]	1,661.7	1,698.7	1,713.3
Tolak: Perbelanjaan faedah	1,196.0	1,265.9	1,306.8
Pendapatan faedah bersih	465.8	432.8	406.5
Campur: Pendapatan berasaskan fi	351.4	354.2	285.1
Tolak: Kos kakitangan	297.5	347.6	320.6
Kos overhed	154.6	180.9	156.8
Keuntungan operasi kasar	365.1	258.5	214.2
Tolak: Peruntukan hutang lapuk dan ragu, dan lain-lain	101.5	113.9	191.5
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	263.6	144.5	22.7
Campur: Pendapatan lain	550.9	1,141.9	943.8
Untung sebelum cukai	**814.4**	**1,286.5**	**966.5**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.9	2.9	1.8
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	15.5	23.2	16.2
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	318.2	484.1	314.5
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	30.3	25.6	27.5
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan faedah bersih (sen)	97.1	122.1	117.4
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	52.0	52.0	48.9
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	110.6	132.4	91.0

[1] Faedah atas pinjaman tak berbayar tidak lagi diakru mulai bulan Januari 2005
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.6
Sistem Perbankan: Data Utama

	Pada akhir tahun				
	2002	2003	2004	2005	2006
Bilangan institusi kewangan	47	46	41	43	42
Bank perdagangan[1]	*35*	*34*	*29*	*27*	*22*
Bank saudagar/pelaburan	*10*	*10*	*10*	*10*	*10*
Bank-bank Islam	*2*	*2*	*2*	*6*	*10*
Rangkaian pejabat	2,531	2,563	2,429	2,244	2,139
Bank perdagangan[1]	*2,386*	*2,414*	*2,276*	*2,072*	*1,952*
Bank saudagar/pelaburan	*17*	*17*	*17*	*19*	*19*
Bank-bank Islam[2]	*128*	*132*	*136*	*766*	*1,167*
Rangkaian ATM	4,213	4,396	4,708	4,892	5,198
Bank perdagangan[1]	*4,028*	*4,184*	*4,428*	*4,584*	*4,869*
Bank-bank Islam	*185*	*212*	*280*	*308*	*329*
Bilangan bank yang menawarkan khidmat perbankan internet	12	12	13	13	13
Bilangan pekerja	90,864	90,844	93,948	96,106	100,414
Bank perdagangan[1]	*85,296*	*85,092*	*87,222*	*89,047*	*91,741*
Bank saudagar/pelaburan	*2,451*	*2,429*	*2,690*	*2,625*	*3,522*
Bank-bank Islam	*3,117*	*3,323*	*4,036*	*4,434*	*5,151*

[1] Termasuk syarikat kewangan
[2] Termasuk institusi perbankan Islam yang berkongsi lokasi perniagaan dengan cawangan bank konvensional

Jadual A.7
Agihan Premium Perniagaan Baru Penanggung Insurans Langsung

Tahun	Insurans Hayat Biasa				Berkaitan Pelaburan	Anuiti	Jumlah
	Seumur Hidup	Endowmen	Sementara	Lain-lain			
	RM juta						
2002	436.9	1,032.8	810.3	409.6	891.6	1.2	3,582.4
2003	508.5	1,514.3	930.5	542.4	1,356.3	-	4,852.0
2004	418.4	2,268.4	1,130.9	590.6	2,252.5	0.4	6,661.2
2005							
S1	86.1	835.9	321.9	174.6	271.7	...	1,690.2
S2	210.5	1,607.5	641.3	351.8	818.6	...	3,629.7
S3	327.2	2,123.0	945.2	500.0	1,230.5	...	5,125.9
S4	491.5	2,615.2	1,227.3	646.7	1,720.2	0.5	6,701.4
2006							
S1	97.1	297.9	370.4	215.4	615.4	0.1	1,596.3
S2	229.5	679.9	681.9	349.3	1,276.6	0.1	3,217.3
S3	365.3	1,089.9	954.0	492.3	2,184.6	0.1	5,086.2
S4	523.8	1,553.8	1,220.1	688.5	3,173.3	0.1	7,159.6

... Terlalu kecil
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.8
Pendapatan dan Perbelanjaan

Perkara	2004		2005		2006	
	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%
Pendapatan						
Pendapatan premium	15,131.0	74.3	16,002.1	76.5	17,098.8	72.3
Pendapatan pelaburan bersih	3,175.8	15.6	3,660.8	17.5	4,008.9	16.9
Keuntungan atas jualan aset dan pendapatan pelbagai	2,057.9	10.1	1,257.1	6.0	2,544.6	10.8
Jumlah	20,364.7	100.0	20,920.0	100.0	23,652.3	100.0
Perbelanjaan						
Faedah polisi bersih	5,397.3	26.5	6,268.7	30.0	7,309.2	30.9
Imbuhan agensi	2,382.3	11.7	2,504.6	12.0	2,464.7	10.4
Perbelanjaan pengurusan[1]	1,016.3	5.0	1,071.7	5.1	1,242.3	5.3
Kerugian atas jualan aset dan perbelanjaan lain	584.4	2.9	1,158.9	5.5	1,009.0	4.3
Jumlah	9,380.3	46.1	11,003.9	52.6	12,025.2	50.8
Lebihan pendapatan berbanding dengan perbelanjaan	10,984.4	53.9	9,916.1	47.4	11,627.1	49.2

[1] Termasuk hutang lapuk dan hutang ragu bersih
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.9
Aset Kumpulan Wang Insurans Hayat

Jenis Pelaburan	2002		2003		2004		2005		2006	
	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%
Harta benda, loji dan kelengkapan	383.0	0.7	439.3	0.7	355.8	0.5	432.6	0.6	528.1	0.6
Pinjaman	6,661.9	13.0	7,619.6	12.7	8,455.4	12.1	9,725.2	12.4	10,811.7	12.1
Gadai janji	*1,213.4*	*2.4*	*1,877.8*	*3.1*	*2,329.3*	*3.3*	*3,003.3*	*3.8*	*3,800.3*	*4.2*
Polisi	*4,566.3*	*8.9*	*4,971.9*	*8.3*	*5,335.9*	*7.7*	*5,790.5*	*7.4*	*6,245.8*	*7.0*
Lain-lain	*882.2*	*1.7*	*769.9*	*1.3*	*790.2*	*1.1*	*931.4*	*1.2*	*765.6*	*0.9*
Pelaburan	33,396.8	65.3	39,503.7	65.6	47,413.7	67.9	55,218.5	70.2	62,069.3	69.2
Sekuriti/hutang dijamin oleh Kerajaan Malaysia	*7,544.9*	*14.8*	*10,004.3*	*16.6*	*12,518.7*	*17.9*	*12,746.3*	*16.2*	*15,985.9*	*17.8*
Sekuriti korporat/hutang	*25,640.9*	*50.1*	*29,249.5*	*48.6*	*34,694.7*	*49.7*	*42,076.5*	*53.5*	*45,199.2*	*50.4*
Lain-lain	*211.0*	*0.4*	*249.9*	*0.4*	*200.3*	*0.3*	*395.7*	*0.5*	*884.2*	*1.0*
Harta benda pelaburan	2,708.4	5.3	2,661.1	4.4	2,969.4	4.3	3,007.0	3.8	2,997.5	3.3
Wang tunai dan simpanan	6,428.5	12.6	8,258.0	13.7	8,899.1	12.8	8,278.2	10.5	10,337.6	11.5
Aset lain	1,277.0	2.5	1,404.1	2.4	1,513.6	2.2	1,740.7	2.2	1,897.4	2.1
Aset luar negeri	315.9	0.6	309.7	0.5	168.4	0.2	260.4	0.3	1,081.6	1.2
Jumlah	51,171.5	100.0	60,195.5	100.0	69,775.4	100.0	78,662.6	100.0	89,723.2	100.0

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.10
Agihan Premium Langsung Kasar

Tahun	Marin, Udara dan Transit	Semua Risiko Kontraktor dan Kejuruteraan	Kebakaran	Perbelanjaan Perubatan dan Kemalangan Diri	Motor			Liabiliti	Pampasan Pekerja dan Liabiliti Majikan	Pelbagai	Jumlah
					Perlindungan 'Akta'[1]	Lain-lain	Jumlah				
	RM juta										
2002	748.2	413.0	1,458.6	703.6	405.4	3,026.3	3,431.7	205.3	85.6	403.1	7,449.1
2003	908.5	465.9	1,585.1	809.0	413.5	3,211.3	3,624.8	262.2	104.5	426.2	8,186.3
2004	880.2	412.7	1,668.6	895.5	446.2	3,425.2	3,871.4	249.7	113.0	466.4	8,557.5
2005											
S1	235.5	114.3	508.3	247.3	124.2	967.2	1,091.4	75.5	30.3	145.8	2,448.3
S2	574.8	193.7	937.8	492.1	248.6	1,937.0	2,185.7	142.1	58.1	267.2	4,851.5
S3	761.7	297.1	1,323.8	731.4	377.1	2,948.8	3,325.9	207.4	91.0	387.3	7,125.8
S4	1,015.9	391.7	1,700.5	963.3	503.1	3,925.1	4,428.1	268.3	121.0	499.3	9,388.2
2006											
S1	192.3	91.9	507.6	285.5	129.2	988.1	1,117.3	77.4	33.1	161.8	2,467.0
S2	675.6	183.6	946.3	556.4	251.7	1,951.8	2,203.5	155.9	64.8	287.1	5,073.2
S3	889.4	288.0	1,348.6	823.5	380.6	2,937.8	3,318.4	223.1	99.7	409.2	7,399.9
S4	1,144.4	373.7	1,741.5	1,089.0	502.0	3,852.3	4,354.3	276.7	130.6	525.7	9,635.9

[1] Perlindungan insurans yang diwajibkan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.11
Nisbah Tuntutan[1]

Tahun	Marin, Udara dan Transit	Semua Risiko Kontraktor dan Kejuruteraan	Kebakaran	Perbelanjaan Perubatan dan Kemalangan Diri	Motor			Liabiliti	Pampasan Pekerja dan Liabiliti Majikan	Pelbagai	Jumlah
					Perlindungan 'Akta'[2]	Lain-lain	Jumlah				
2002	58.6	67.7	45.4	65.9	141.5	57.3	67.1	44.0	22.8	90.9	62.9
2003	58.4	64.3	34.3	56.2	162.7	58.2	70.1	23.4	22.0	64.6	59.8
2004	62.6	56.6	39.4	56.1	179.6	56.6	70.8	35.1	22.7	58.4	60.9
2005											
S1	44.8	37.4	39.2	42.7	194.2	53.7	69.6	25.8	10.3	55.7	56.8
S2	50.9	44.9	36.2	45.7	177.3	52.5	66.8	24.0	16.6	54.1	55.7
S3	42.3	49.1	37.4	48.2	169.6	53.3	66.6	36.2	22.5	52.6	56.1
S4	41.3	27.7	39.2	47.1	166.3	54.1	66.9	22.9	19.1	50.9	55.4
2006											
S1	47.6	54.4	38.8	50.4	151.8	55.1	65.8	15.0	23.0	64.2	56.7
S2	55.0	39.2	38.8	52.4	202.3	56.1	72.3	49.0	26.0	50.8	60.8
S3	49.2	47.0	37.8	53.7	198.5	56.0	71.8	41.6	27.7	50.2	60.3
S4	45.4	45.6	41.9	49.2	196.1	55.5	71.1	32.2	25.6	51.3	59.4

[1] Tuntutan bersih kena dibayar sebagai nisbah kepada pendapatan premium terperoleh
[2] Perlindungan insurans yang diwajibkan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.12
Pengunderaitan dan Hasil Kendalian

Perkara	2002		2003		2004		2005		2006	
	RM juta	% perubahan	RM juta	% perubahan	RM juta	% perubahan	RM juta	% perubahan	RM juta	% perubahan
Keuntungan pengunderaitan	232.8	73.7	469.6	101.7	464.6	-1.1	956.9	106.0	615.2	-35.7
Pendapatan pelaburan	523.8	1.7	538.1	2.7	593.7	10.3	641.2	8.0	698.1	8.9
Keuntungan modal	130.8	87.1	189.5	44.9	188.9	-0.3	106.7	-43.5	183.2	71.7
Pendapatan lain	138.7	-34.9	335.1	141.6	75.0	-77.6	108.9	45.1	192.4	76.8
Kerugian modal	86.5	-33.4	89.7	3.7	18.8	-79.0	87.6	365.5	86.5	-1.3
Perbelanjaan lain	120.5	119.1	138.5	14.9	124.6	-10.0	191.1	53.4	110.9	-42.0
Keuntungan kendalian	819.1	9.7	1,304.1	59.2	1,178.8	-9.6	1,535.0	30.2	1,491.5	-2.8

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.13
Aset Kumpulan Wang Insurans Am

Jenis Pelaburan	2002		2003		2004		2005		2006	
	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%
Harta benda, loji dan kelengkapan	696.1	4.5	734.3	4.4	733.0	4.3	720.9	4.0	834.9	4.4
Pinjaman	210.4	1.4	242.4	1.5	226.5	1.3	244.8	1.4	255.5	1.3
Pelaburan	7,093.8	45.8	7,429.7	44.7	8,149.3	47.7	9,105.9	50.7	9,328.0	49.7
Sekuriti/hutang dijamin oleh Kerajaan Malaysia	*1,862.6*	*12.0*	*1,952.3*	*11.8*	*2,292.2*	*13.4*	*2,671.4*	*14.9*	*3,150.7*	*16.8*
Sekuriti korporat/hutang	*5,086.5*	*32.9*	*5,370.8*	*32.3*	*5,685.1*	*33.3*	*6,224.6*	*34.6*	*5,886.4*	*31.4*
Lain-lain	*144.7*	*0.9*	*106.6*	*0.6*	*172.0*	*1.0*	*209.9*	*1.2*	*290.9*	*1.5*
Harta benda pelaburan	426.0	2.8	454.6	2.7	429.7	2.5	428.2	2.4	279.7	1.5
Wang tunai dan simpanan	5,447.6	35.2	6,010.4	36.2	5,837.6	34.2	5,562.6	30.9	6,113.1	32.6
Amaun tertunggak daripada pelanggan/pengantara/ penanggung insurans semula	1,006.2	6.5	1,223.1	7.4	1,172.2	6.9	1,368.3	7.6	1,390.8	7.4
Aset lain	586.9	3.8	511.3	3.1	520.7	3.1	536.8	3.0	558.7	3.0
Aset luar negeri	4.4	…	5.7	…	8.0	…	8.2	…	12.4	0.1
Jumlah	15,471.4	100.0	16,611.5	100.0	17,077.0	100.0	17,975.7	100.0	18,773.1	100.0

… Terlalu kecil
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.14
Agihan Caruman Perniagaan Baru

Tahun	Keluarga Biasa						Berkaitan Pelaburan	Anuiti	Jumlah
	Endowmen		Sementara		Perubatan dan Kesihatan	Lain-lain			
	Pendidikan	Lain-lain	Gadai Janji	Lain-lain					
	RM juta								
2003	7.5	47.0	340.5	59.3	39.0	9.6	3.2	4.9	511.0
2004	29.1	75.8	373.6	33.7	62.7	17.5	9.4	1.9	603.7
2005	45.7	97.2	376.6	41.6	70.4	21.6	70.1	2.2	725.5
2006	37.3	100.4	654.1	118.8	122.6	21.9	210.4	1.1	1,266.6
	% perubahan								
2004	286.0	61.4	9.7	-43.1	60.8	82.6	197.5	-62.0	18.1
2005	57.2	28.2	0.8	23.4	12.3	23.1	642.7	15.6	20.2
2006	-18.4	3.2	73.7	185.4	74.1	1.5	200.1	-48.5	74.6
	% bahagian								
2003	1.5	9.2	66.6	11.6	7.6	1.9	0.6	1.0	100.0
2004	4.8	12.6	61.9	5.6	10.4	2.9	1.6	0.3	100.0
2005	6.3	13.4	51.9	5.7	9.7	3.0	9.7	0.3	100.0
2006	2.9	7.9	51.6	9.4	9.7	1.7	16.6	0.1	100.0

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.15
Pendapatan dan Perbelanjaan

Perkara	2002		2003		2004		2005		2006	
	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%
Pendapatan										
Caruman bersih	663.8	83.1	762.5	78.7	794.4	77.2	977.1	78.8	1,242.5	77.5
Pendapatan pelaburan bersih	110.2	13.8	165.3	17.1	156.6	15.2	192.3	15.5	232.0	14.5
Pendapatan lain	25.0	3.1	41.2	4.3	78.4	7.6	70.0	5.6	129.5	8.1
Jumlah	**799.0**	**100.0**	**968.9**	**100.0**	**1,029.4**	**100.0**	**1,239.3**	**100.0**	**1,603.9**	**100.0**
Perbelanjaan										
Manfaat sijil bersih	178.6	22.4	201.4	20.8	281.0	27.3	347.2	28.0	400.8	25.0
Komisen bersih	46.4	5.8	46.5	4.8	83.1	8.1	93.0	7.5	129.6	8.1
Perbelanjaan pengurusan[1]	25.2	3.2	60.0	6.2	86.3	8.4	91.7	7.4	123.7	7.7
Perbelanjaan lain	34.5	4.3	51.4	5.3	136.3	13.2	60.7	4.9	131.1	8.2
Jumlah	**284.7**	**35.6**	**359.3**	**37.1**	**586.7**	**57.0**	**592.5**	**47.8**	**785.2**	**49.0**
Lebihan pendapatan berbanding dengan perbelanjaan	**514.3**	**64.4**	**609.6**	**62.9**	**442.7**	**43.0**	**646.8**	**52.2**	**818.7**	**51.0**

[1] Mulai tahun 2003 perbelanjaan pengurusan termasuk perbelanjaan kumpulan wang takaful keluarga yang ditanggung oleh dana pemegang saham
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.16
Aset Kumpulan Wang Takaful Keluarga

Jenis Pelaburan	2002		2003		2004		2005		2006	
	RM juta	% bahagian	RM juta	% bahagian	RM juta	% bahagian	RM juta	% bahagian	RM juta	% bahagian
Harta benda, loji dan kelengkapan	3.1	0.1	7.2	0.2	4.9	0.1	3.2	0.1	2.3	...
Pelaburan harta benda	61.8	2.0	66.0	1.7	70.0	1.6	179.4	3.6	182.2	3.1
Pembiayaan	89.3	2.8	84.0	2.2	36.9	0.9	55.8	1.1	52.0	0.9
Pelaburan harta benda	1,725.1	54.5	2,227.2	57.7	2,717.1	63.1	3,284.8	65.1	3,510.4	60.5
Sekuriti Islam kerajaan	*273.5*	*8.6*	*368.1*	*9.5*	*498.3*	*11.6*	*555.8*	*11.0*	*603.7*	*10.4*
Sekuriti hutang swasta Islam dan ekuiti	*1,447.0*	*45.8*	*1,850.5*	*47.9*	*2,215.1*	*51.5*	*2,671.1*	*52.9*	*2,844.5*	*49.0*
Lain-lain	*4.6*	*0.1*	*8.5*	*0.2*	*3.8*	*0.1*	*57.9*	*1.1*	*62.3*	*1.1*
Aset luar negeri	7.7	0.2	7.7	0.2	7.7	0.2	18.1	0.4	54.3	0.9
Tunai dan deposit	1,254.0	39.6	1,436.1	37.2	1,413.0	32.8	1,401.9	27.8	1,834.5	31.6
Aset lain	21.8	0.7	32.8	0.9	55.6	1.3	105.2	2.1	167.9	2.9
Jumlah	**3,162.8**	**100.0**	**3,861.0**	**100.0**	**4,305.1**	**100.0**	**5,048.4**	**100.0**	**5,803.5**	**100.0**

... Terlalu kecil
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.17
Agihan Caruman Langsung Kasar

Tahun	Marin, Udara dan Transit	Kebakaran	Motor			Semua Risiko Kontraktor dan Kejuruteraan	Kemalangan Diri	Pelbagai	Jumlah
			Perlindungan 'Akta'[1]	Lain-lain	Jumlah				
	RM juta								
2003	35.0	166.1	15.2	104.9	120.1	28.5	20.5	31.3	401.5
2004	75.4	185.9	17.7	132.1	149.7	22.3	21.7	36.9	491.9
2005	69.5	172.7	17.0	191.3	208.3	33.7	28.2	38.9	551.4
2006	40.6	232.6	26.7	271.1	297.7	54.4	33.5	54.8	713.7
	% perubahan								
2004	115.3	12.0	16.6	25.9	24.7	-21.8	5.6	17.8	22.5
2005	-7.8	-7.1	-3.7	44.9	39.1	51.3	30.4	5.3	12.1
2006	-41.6	34.7	56.9	41.7	42.9	61.5	18.5	40.9	29.4
	% bahagian								
2003	8.7	41.4	3.8	26.1	29.9	7.1	5.1	7.8	100.0
2004	15.3	37.8	3.6	26.8	30.4	4.5	4.4	7.5	100.0
2005	12.6	31.3	3.1	34.7	37.8	6.1	5.1	7.1	100.0
2006	5.7	32.6	3.7	38.0	41.7	7.6	4.7	7.7	100.0

[1] Perlindungan yang diwajibkan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.18
Nisbah Tuntutan[1]

Tahun	Marin, Udara dan Transit	Kebakaran	Motor			Semua Risiko Kontraktor dan Kejuruteraan	Kemalangan Diri	Pelbagai	Jumlah
			Perlindungan 'Akta'[2]	Lain-lain	Jumlah				
2003	30.1	6.1	245.6	16.8	46.3	33.1	75.9	62.9	37.3
2004	13.1	11.8	99.6	44.6	51.4	83.9	69.5	48.4	64.0
2005	23.1	24.6	100.3	45.1	50.4	29.5	56.8	37.6	42.8
2006	73.5	26.3	162.8	50.9	59.4	294.8	97.1	69.0	59.2

[1] Tuntutan bersih kena dibayar sebagai nisbah pendapatan caruman terperoleh
[2] Perlindungan yang diwajibkan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987

Jadual A.19
Pengunderaitan dan Hasil Kendalian

Perkara	2004		2005		2006	
	RM juta	% perubahan	RM juta	% perubahan	RM juta	% perubahan
Keuntungan pengunderaitan	69.5	-2.0	113.3	63.0	-5.8	-105.1
Pendapatan pelaburan	14.7	-31.3	19.6	33.2	32.3	64.4
Keuntungan modal	2.1	527.0	3.2	52.0	3.8	18.1
Pendapatan lain	3.0	439.4	5.8	94.3	17.7	203.7
Kerugian modal	1.2	62.8	4.5	282.6	9.5	113.7
Perbelanjaan lain	16.2	-5.4	13.9	-14.3	9.9	-29.0
Keuntungan kendalian	72.0	-4.6	123.6	71.8	28.6	-76.9

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.20
Aset Kumpulan Wang Takaful Am

Jenis Pelaburan	2002		2003		2004		2005		2006	
	RM juta	% baha-gian	RM juta	% baha-gian	RM juta	% baha-gian	RM juta	% baha-gian	RM juta	% baha-gian
Harta benda, loji dan kelengkapan	0.5	0.1	1.3	0.2	1.5	0.2	6.1	0.7	7.6	0.7
Pelaburan harta benda	34.4	7.4	33.8	5.9	33.2	4.6	41.9	5.0	41.2	3.7
Pembiayaan	14.3	3.1	13.6	2.4	8.5	1.2	6.6	0.8	6.2	0.6
Pelaburan	190.5	41.0	257.2	45.3	349.6	48.3	434.3	52.3	477.1	42.4
Sekuriti Islam kerajaan	*46.4*	*10.0*	*58.6*	*10.3*	*99.1*	*13.7*	*106.4*	*12.8*	*128.9*	*11.5*
Sekuriti hutang swasta Islam dan ekuiti	*142.5*	*30.7*	*197.1*	*34.7*	*248.9*	*34.4*	*326.6*	*39.4*	*346.8*	*30.8*
Lain-lain	*1.6*	*0.3*	*1.4*	*0.3*	*1.5*	*0.2*	*1.3*	*0.2*	*1.4*	*0.1*
Aset luar negeri	2.5	0.5	2.5	0.4	2.5	0.3	2.5	0.3	2.5	0.2
Tunai dan deposit	183.0	39.4	207.1	36.5	244.6	33.8	230.4	27.8	424.5	37.8
Aset lain	38.9	8.4	52.7	9.3	83.7	11.6	108.3	13.0	165.3	14.7
Jumlah	**464.1**	**100.0**	**568.1**	**100.0**	**723.5**	**100.0**	**830.0**	**100.0**	**1,124.3**	**100.0**

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.21
Institusi Kewangan Pembangunan[1]: Sumber dan Kegunaan Dana

	Pada akhir				
	2002	2003	2004	2005	2006
	RM juta				
Sumber:					
Dana pemegang saham	7,905.4	9,424.1	10,543.8	12,744.0	15,952.6
Modal berbayar	*6,012.4*	*7,192.3*	*7,862.3*	*8,563.4*	*10,296.7*
Rizab	*1,517.0*	*1,599.6*	*2,051.3*	*2,221.5*	*2,530.3*
Keuntungan tertahan	*376.0*	*632.2*	*630.2*	*1,959.1*	*3,125.6*
Deposit diterima	39,797.6	42,403.3	49,878.0	54,084.7	59,756.8
Peminjaman	13,977.0	16,576.8	18,730.9	20,672.5	23,018.9
Kerajaan	*8,875.4*	*11,730.2*	*13,050.1*	*13,386.2*	*15,030.7*
Agensi pelbagai hala/antarabangsa	*3,434.3*	*3,158.5*	*4,044.2*	*4,103.2*	*4,016.5*
Lain-lain	*1,667.3*	*1,688.1*	*1,636.6*	*3,183.1*	*3,971.7*
Lain-lain	10,766.4	10,686.2	12,297.2	12,366.7	15,313.5
Jumlah	**72,446.4**	**79,090.4**	**91,449.9**	**99,867.9**	**114,041.8**
Kegunaan:					
Penempatan deposit	12,446.2	16,244.7	18,908.0	13,964.4	18,913.6
Pelaburan	19,268.1	21,229.5	25,557.0	28,034.6	29,124.1
antaranya:					
Sekuriti Kerajaan	*1,952.3*	*2,950.8*	*2,629.3*	*4,489.2*	*4,601.7*
Saham	*6,427.4*	*6,778.1*	*8,256.0*	*8,370.5*	*8,406.0*
Disenaraikan	*5,325.6*	*5,200.9*	*6,369.1*	*7,030.1*	*7,888.5*
Tidak disenaraikan	*1,101.8*	*1,577.2*	*1,886.9*	*1,340.4*	*517.4*
Pinjaman dan pendahuluan	29,442.4	32,354.8	37,747.1	47,495.9	55,577.2
Aset tetap	3,606.7	3,707.5	4,057.7	4,205.3	4,452.3
Lain-lain	7,683.0	5,553.9	5,180.1	6,167.7	5,974.6
Jumlah	**72,446.4**	**79,090.4**	**91,449.9**	**99,867.9**	**114,041.8**
Liabiliti Luar Jangka					
Jaminan	3,160.1	3,661.6	3,949.0	4,341.0	5,357.7
Insurans kredit eksport	151.4	123.3	308.6	380.5	348.8
Jumlah	**3,311.5**	**3,784.9**	**4,257.6**	**4,721.5**	**5,706.5**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia, Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Malaysian Industrial Development Finance Berhad, Sabah Development Bank Berhad, Borneo Development Corporation (Sabah) Sendirian Berhad, Borneo Development Corporation (Sarawak) Sendirian Berhad, Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad, Sabah Credit Corporation dan Lembaga Tabung Haji. Sebelum 1 Oktober 2005, data termasuk Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad dan Malaysia Export Credit Insurance Berhad dan tidak termasuk SME Bank

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.22
Institusi Kewangan Pembangunan[1] di bawah AIKP[2] : Sumber dan Kegunaan Dana

	Pada akhir				
	2002	2003	2004	2005	2006
	RM juta				
Sumber:					
Dana pemegang saham	4,087.6	5,359.4	6,178.1	8,398.1	10,685.1
Modal berbayar	*3,288.5*	*4,167.5*	*4,811.1*	*5,503.6*	*7,171.5*
Rizab	*877.7*	*964.1*	*1,339.4*	*1,479.9*	*1,782.3*
Keuntungan tertahan	*-78.6*	*227.8*	*27.6*	*1,414.6*	*1,731.3*
Deposit diterima	29,373.9	30,762.7	37,278.5	40,225.5	45,098.7
Peminjaman	9,851.7	12,347.7	14,586.9	16,437.2	18,502.5
Kerajaan	*6,248.0*	*9,039.8*	*10,438.2*	*12,201.1*	*13,766.0*
Agensi pelbagai hala/antarabangsa	*3,135.1*	*2,933.9*	*3,846.3*	*3,927.4*	*3,835.6*
Lain-lain	*468.6*	*374.0*	*302.4*	*308.7*	*900.9*
Lain-lain	8,358.2	8,403.7	9,730.3	9,550.1	11,691.8
Jumlah	**51,671.4**	**56,873.5**	**67,773.8**	**74,610.9**	**85,978.1**
Kegunaan:					
Penempatan deposit	8,212.5	11,383.5	12,949.5	8,204.7	12,712.2
Pelaburan	11,637.0	12,970.7	15,868.1	18,634.9	17,746.7
antaranya:					
Sekuriti Kerajaan	*1,952.3*	*2,736.5*	*2,549.8*	*4,446.2*	*4,542.2*
Saham	*6,427.4*	*1,778.5*	*1,705.8*	*1,742.3*	*1,784.6*
Disenaraikan	*5,325.6*	*1,664.7*	*1,616.7*	*1,625.7*	*1,645.2*
Tidak disenaraikan	*1,101.8*	*113.8*	*89.1*	*116.6*	*139.4*
Pinjaman dan pendahuluan	25,191.1	28,072.3	33,472.5	43,374.9	51,137.8
Aset tetap	1,496.0	1,550.3	1,786.1	1,843.0	1,997.6
Lain-lain	5,134.8	2,896.7	3,697.6	2,553.4	2,383.8
Jumlah	**51,671.4**	**56,873.5**	**67,773.8**	**74,610.9**	**85,978.1**
Liabiliti Luar Jangka					
Jaminan	575.4	549.1	533.3	613.5	524.7
Insurans kredit eksport	151.5	123.3	308.6	380.5	348.8
Jumlah	**726.9**	**672.4**	**841.9**	**994.0**	**873.5**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia dan Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank). Sebelum 1 Oktober 2005, data termasuk Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad dan Malaysia Export Credit Insurance Berhad dan tidak termasuk SME Bank

[2] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Jadual A.23
Institusi Kewangan Pembangunan[1]: Haluan Pinjaman

	Pada akhir				
	2002	2003	2004	2005	2006
	RM juta				
Pertanian, perhutanan, dan perikanan	2,964.3	2,874.0	3,261.3	3,359.1	3,572.9
Perlombongan dan kuari	90.0	75.2	66.8	56.6	48.3
Perkilangan	3,356.6	3,952.0	4,126.2	4,474.3	4,968.4
Bekalan elektrik, gas dan air	453.8	617.1	1,228.9	2,253.0	2,818.0
Import dan eksport, perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	240.4	250.4	698.8	643.3	818.6
Sektor harta benda yang luas	7,840.6	8,376.6	10,084.7	11,789.4	15,084.4
Pembinaan	*3,790.6*	*4,009.4*	*4,186.6*	*5,246.6*	*6,826.3*
Pembelian harta kediaman	*2,785.2*	*2,927.9*	*4,078.1*	*5,475.5*	*6,851.6*
Pembelian harta bukan kediaman	*393.4*	*441.1*	*463.9*	*429.6*	*669.5*
Harta tanah	*871.4*	*998.2*	*1,356.1*	*637.7*	*737.0*
Pengangkutan, penyimpanan, dan perhubungan	4,362.1	4,433.7	4,665.2	5,837.1	6,144.8
Maritim	530.4	473.1	474.4	681.5	797.6
Kewangan, insurans, dan perkhidmatan perniagaan	1,780.5	1,694.7	984.2	766.1	939.8
Kredit penggunaan	6,716.1	8,066.5	9,896.5	14,074.3	17,409.4
antaranya:					
Pembelian kenderaan bermotor	*816.5*	*800.2*	*1,104.8*	*1,508.2*	*2,095.4*
Kad kredit	*48.0*	*23.7*	*24.3*	*32.6*	*50.4*
Pembelian sekuriti	173.2	136.2	103.4	214.1	189.9
Lain-lain	934.4	1,405.3	2,156.7	3,347.1	2,785.4
Jumlah	**29,442.4**	**32,354.8**	**37,747.1**	**47,495.9**	**55,577.2**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia, Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Malaysian Industrial Development Finance Berhad, Sabah Development Bank Berhad, Borneo Development Corporation (Sabah) Sendirian Berhad, Borneo Development Corporation (Sarawak) Sendirian Berhad, Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad, Sabah Credit Corporation dan Lembaga Tabung Haji. Sebelum 1 Oktober 2005, data termasuk Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad dan Malaysia Export Credit Insurance Berhad dan tidak termasuk SME Bank

Jadual A.24
Institusi Kewangan Pembangunan[1] di bawah AIKP[2] : Haluan Pinjaman

	Pada akhir				
	2002	2003	2004	2005	2006
	RM juta				
Pertanian, perhutanan, dan perikanan	2,823.1	2,749.1	3,148.3	3,239.4	3,513.7
Perlombongan dan kuari	80.5	58.8	49.1	35.5	26.6
Perkilangan	2,130.2	2,675.3	2,872.2	3,254.5	3,734.8
Bekalan elektrik, gas dan air	453.8	617.1	1,228.9	2,251.6	2,816.8
Import dan eksport, perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	125.9	151.5	260.7	356.8	559.6
Sektor harta benda yang luas	6,846.9	7,371.4	8,933.1	10,580.9	13,635.9
Pembinaan	*3,641.3*	*3,842.0*	*3,973.7*	*4,908.8*	*6,477.6*
Pembelian harta kediaman	*2,480.3*	*2,629.3*	*3,797.0*	*5,195.4*	*6,582.3*
Pembelian harta bukan kediaman	*391.3*	*438.8*	*461.2*	*429.1*	*480.9*
Harta tanah	*334.0*	*461.3*	*701.2*	*47.6*	*95.2*
Pengangkutan, penyimpanan dan perhubungan	4,321.6	4,390.0	4,615.0	5,778.3	6,063.9
Maritim	530.4	473.1	474.4	681.5	797.6
Kewangan, insurans, dan perkhidmatan perniagaan	877.6	896.0	827.4	657.0	825.4
Kredit penggunaan	6,567.8	7,812.8	9,571.1	13,679.5	16,926.8
antaranya:					
Pembelian kenderaan bermotor	*741.2*	*800.2*	*1,104.8*	*1,508.2*	*2,095.4*
Kad kredit	*48.0*	*23.7*	*24.3*	*32.6*	*50.4*
Pembelian sekuriti	173.2	136.2	103.4	88.2	64.9
Lain-lain	260.1	741.0	1,388.9	2,771.6	2,171.8
Jumlah	**25,191.1**	**28,072.3**	**33,472.5**	**43,374.9**	**51,137.8**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia dan Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank). Sebelum 1 Oktober 2005, data termasuk Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad dan Malaysia Export Credit Insurance Berhad dan tidak termasuk SME Bank
[2] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.25
Institusi Kewangan Pembangunan[1] di bawah AIKP[2] : Pinjaman Tak Berbayar dan Peruntukan Hutang Ragu dan Lapuk

	Pada akhir	
	2005	2006
	RM juta	
Peruntukan am	939.3	1,132.1
Faedah tergantung	879.2	868.2
Peruntukan khas	1,699.9	1,934.7
Pinjaman tak berbayar	4,348.1	4,635.6
	Peratus (%)	
Nisbah pinjaman tak berbayar kasar	10.4	9.4
Nisbah pinjaman tak berbayar bersih	4.5	3.9
Jumlah peruntukan/pinjaman tak berbayar	80.9	84.9

[1] Merujuk Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia
[2] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Jadual A.26
Bank Pembangunan Malaysia Berhad
(dahulu dikenali sebagai Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia Berhad)

Tahun penubuhan	1973							
Objektif[1]	Menyediakan pembiayaan jangka sederhana dan panjang bagi projek-projek infrastruktur, maritim, industri berteknologi tinggi dan berintensif modal dalam sektor perkilangan dan sektor-sektor tertentu selaras dengan dasar pembangunan negara.							
Sektor	Pinjaman Terkumpul		Pinjaman Diluluskan			Pinjaman Dikeluarkan		
	Pada akhir		Pada tempoh		Pada	Pada tempoh		Pada
	2005	2006	Jan - Sept 05[2]	Okt - Dis 05	2006	Jan - Sept 05[2]	Okt - Dis 05	2006
	RM juta							
Infrastruktur	13,297.2	14,857.9	1,643.0	247.4	3,170.9	3,990.9	669.7	3,337.4
Program Kerajaan	*9,473.4*	*10,081.4*	*276.6*	*70.0*	*373.6*	*2,552.9*	*190.6*	*636.3*
Program swasta	*3,823.8*	*4,776.5*	*1,366.4*	*177.4*	*2,797.3*	*1,438.0*	*479.1*	*2,701.1*
PKS[3]	-	-	1,317.0	-	-	597.7	-	-
antaranya:								
PKS Bumiputera	-	-	*1,226.0*	-	-	*577.2*	-	-
Maritim	681.5	797.6	-	8.9	1,802.8	-	57.1	165.2
Industri perkapalan	*396.1*	*437.4*	-	*3.7*	*640.8*	-	*47.8*	*128.2*
Industri limbungan kapal	*221.4*	*182.8*	-	*0.0*	*942.0*	-	*1.2*	*16.8*
Perkhidmatan berkaitan marin	*64.0*	*177.4*	-	*5.2*	*220.0*	-	*8.1*	*20.2*
Perkilangan	185.8	540.8	-	23.0	1,854.7	-	39.0	382.0
antaranya:								
Berteknologi tinggi	*185.8*	*540.8*	-	*23.0*	*1,854.7*	-	*39.0*	*382.0*
Lain-lain	53.9	58.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumlah	**14,218.4**	**16,254.7**	**2,960.0**	**279.3**	**6,828.4**	**4,588.6**	**765.8**	**3,884.6**

[1] Pindaan berikutan langkah rasionalisasi berkuat kuasa 1 Oktober 2005
[2] Merujuk kepada data Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia Berhad
[3] Berikutan langkah rasionalisasi, operasi pembiayaan PKS telah dipindahkan ke SME Bank berkuat kuasa Oktober 2005

Sumber: Bank Pembangunan Malaysia Berhad

Jadual A.27
Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank)

Tahun penubuhan	Oktober 2005							
Objektif	Menyediakan pembiayaan dan khidmat nasihat kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) yang terlibat dalam sektor perkilangan, perkhidmatan dan pembinaan, khususnya usahawan Bumiputera.							
Sektor	Pinjaman Terkumpul		Pinjaman Diluluskan			Pinjaman Dikeluarkan		
	Pada akhir		Pada tempoh		Pada	Pada tempoh		Pada
	2005	2006	Jan - Sept 05[1]	Okt - Dis 05	2006	Jan - Sept 05[1]	Okt - Dis 05	2006
	RM juta							
PKS	1,718.4	2,016.1	-	333.8	2,136.1	-	319.7	1,069.6
Bumiputera	*1,440.1*	*1,731.0*	-	*311.2*	*1,932.9*	-	*271.0*	*1,003.2*
Bukan Bumiputera	*278.3*	*285.1*	-	*22.6*	*203.2*	-	*48.7*	*66.4*
Maritim[2]	-	-	214.0	-	-	111.8	-	-
Industri perkapalan	-	-	*118.4*	-	-	*55.3*	-	-
Industri limbungan kapal	-	-	*80.6*	-	-	*24.3*	-	-
Perkhidmatan berkaitan marin	-	-	*15.0*	-	-	*32.2*	-	-
Perkilangan[2]	-	-	234.5	-	-	122.0	-	-
antaranya:								
Berteknologi tinggi	-	-	*0.0*	-	-	*17.9*	-	-
Lain-lain	443.9	517.4	0.0	0.0	0.0	7.6	0.0	201.2
Jumlah	**2,162.3**	**2,533.5**	**448.5**	**333.8**	**2,136.1**	**241.4**	**319.7**	**1,270.8**

[1] Merujuk kepada data Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad
[2] Berikutan langkah rasionalisasi, pembiayaan operasi maritim dan industri berteknologi tinggi telah dipindahkan ke Bank Pembangunan Malaysia Berhad berkuat kuasa Oktober 2005

Sumber: Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad

Jadual A.28
Eksport-Import Bank of Malaysia Berhad

Tahun penubuhan	1995					
Objektif[1]	Menyediakan kemudahan kredit bagi membiayai dan menyokong eksport dan import barangan, perkhidmatan, dan pembiayaan projek luar negeri dengan tumpuan pada pasaran bukan tradisi dan menyediakan khidmat insurans kredit eksport, insurans pembiayaan eksport, insurans pelaburan di luar negeri dan kemudahan jaminan dan perkhidmatan lain yang biasa ditawarkan oleh institusi kewangan eksport-import dan institusi kewangan insurans kredit.					
Kemudahan Pinjaman	Pinjaman Terkumpul (RM juta)		Pinjaman Diluluskan (RM juta)		Pinjaman Dikeluarkan (RM juta)	
	Pada akhir 2005	Pada akhir 2006	2005	2006	2005	2006
Kemudahan kredit pembeli	410.6	420.0	393.3	826.6	145.9	108.2
Kemudahan kredit pelaburan luar negeri	659.1	560.7	215.8	695.2	160.1	215.2
Kemudahan kredit pembekal	260.4	277.2	539.0	1,633.4	455.8	594.0
Kemudahan pembiayaan eksport perkhidmatan	-	-	-	-	-	-
Pembiayaan semula kredit eksport	1,508.3	1,585.3	7,286.1	8,245.8	7,286.1	8,245.8
Jumlah	**2,838.4**	**2,843.2**	**8,434.2**	**11,401.0**	**8,047.9**	**9,163.2**
Jaminan dan Polisi Insurans	Liabiliti Luar Jangka (RM juta)		Liputan Perniagaan (RM juta)			
	Pada akhir 2005	Pada akhir 2006	2005	2006		
Polisi Jangka Pendek						
Polisi komprehensif	*369.0*	*319.0*	*1,577.0*	*1,759.0*		
Polisi surat kredit bank	*46.0*	*56.2*	*103.0*	*175.0*		
Polisi khusus	*0.0*	*17.0*	*0.0*	*24.0*		
Sokongan jaminan ganti rugi bon	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*		
Lain-lain	*198.5*	*132.5*	*64.0*	*99.0*		
Jumlah kecil[2]	613.5	524.7	1,744.0	2,057.0		
Polisi Jangka Sederhana dan Panjang						
Polisi khusus	*0.0*	*2.0*	*0.0*	*2.0*		
Jaminan kredit pembeli	*250.0*	*202.3*	*206.0*	*168.0*		
Sokongan jaminan ganti rugi bon	*23.0*	*0.0*	*23.0*	*0.0*		
Insurans pelaburan luar negeri	*11.0*	*11.0*	*12.0*	*12.0*		
Lain-lain	*96.5*	*133.5*	*0.0*	*0.0*		
Jumlah kecil	380.5	348.8	241.0	182.0		
Jumlah	**994.0**	**873.5**	**1,985.0**	**2,239.0**		

[1] Berkuat kuasa 1 Oktober 2005, EXIM Bank diberi mandat dengan peranan baru berikutan penggabungannya dengan Malaysia Export Credit Insurance Berhad (MECIB)
[2] Tidak termasuk polisi insurans pembiayaan eksport jurubank

Sumber: Eksport-Import Bank of Malaysia Berhad

Jadual A.29
Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad

Tahun penubuhan	1954					
Objektif	Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad menggembleng tabungan dan menyediakan perkhidmatan pembiayaan kepada ahli dan bukan ahli.					
Deposit Diterima	Deposit Diterima (RM juta)					
	Pada akhir 2005			Pada akhir 2006		
	Ahli	Bukan ahli	Jumlah	Ahli	Bukan ahli	Jumlah
	828.3	18,717.4	19,545.7	903.4	21,781.4	22,684.8
Haluan Pembiayaan	Pembiayaan Terkumpul (RM juta)					
	Pada akhir 2005			Pada akhir 2006		
	Ahli	Bukan ahli	Jumlah	Ahli	Bukan ahli	Jumlah
Pertanian	45.7	14.9	60.6	43.7	13.2	56.9
Pembelian harta kediaman	2,699.3	1,044.6	3,743.9	3,061.3	1,248.4	4,309.7
Pembelian harta bukan kediaman	101.3	288.7	390.0	83.2	348.0	431.2
Perdagangan am	58.2	497.6	555.8	53.2	598.4	651.6
Pembelian sekuriti	7.9	69.3	77.2	5.5	50.2	55.7
Pembelian kenderaan bermotor	12.4	0.0	12.4	25.6	0.0	25.6
Kredit penggunaan	8,734.4	2,860.1	11,594.5	11,466.9	2,631.2	14,098.1
Perkilangan	0.0	100.8	100.8	0.0	92.5	92.5
Lain-lain	0.0	295.1	295.1	0.0	688.9	688.9
Jumlah	**11,659.2**	**5,171.1**	**16,830.3**	**14,739.4**	**5,670.8**	**20,410.2**

Sumber: Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad

Jadual A.30
Bank Simpanan Nasional

Tahun penubuhan	1974	
Objektif	Bank Simpanan Nasional adalah sebuah bank tabungan, yang diperbadankan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974. Bank ini memberi tumpuan kepada perbankan runcit dan pembiayaan persendirian terutamanya untuk penabung kecil.	
Kemudahan deposit	RM juta	
	Pada akhir 2005	Pada akhir 2006
Deposit simpanan	882.6	440.1
Deposit tetap	6,823.7	7,496.1
Deposit GIRO	4,262.5	4,571.9
Deposit Islam	265.0	472.6
Sijil simpanan premium	850.5	838.4
Lain-lain	0.9	1.2
Jumlah	**13,085.2**	**13,820.3**
Pelaburan	RM juta	
	Pada akhir 2005	Pada akhir 2006
Saham disenaraikan	1,208.8	909.0
Sekuriti Kerajaan Malaysia	3,626.6	3,507.3
Sekuriti hutang swasta	1,319.4	960.4
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	437.8	467.5
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	231.8	231.8
Jumlah	**6,824.4**	**6,076.0**
Haluan Pinjaman	RM juta	
	Pada akhir 2005	Pada akhir 2006
Pembelian sekuriti	11.0	9.2
Pembelian harta kediaman	1,451.5	2,272.6
Pembelian harta bukan kediaman	39.1	49.7
Kredit penggunaan	2,072.7	2,828.8
Lain-lain	587.3	493.8
Jumlah	**4,161.6**	**5,654.1**

Sumber: Bank Simpanan Nasional

Jadual A.31
Bank Pertanian Malaysia

Tahun penubuhan	1969					
Objektif	Bank Pertanian ditubuhkan untuk menggalakkan pembangunan pertanian yang mantap di negara ini, melalui penyediaan kemudahan pinjaman dan pendahuluan. Fungsi utamanya adalah untuk menyelaras dan menyelia pemberian kemudahan kredit bagi tujuan pertanian, serta menggembleng tabungan, khususnya daripada sektor pertanian dan masyarakat tani.					
Pertanian, Perhutanan & Perikanan	Pinjaman Terkumpul (RM juta)		Pinjaman Diluluskan (RM juta)		Pinjaman Dikeluarkan (RM juta)	
	Pada akhir		Pada tempoh		Pada tempoh	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Subsektor						
Kelapa Sawit	*703.6*	*801.2*	*237.0*	*304.3*	*186.4*	*169.8*
Tanaman Makanan	*428.4*	*461.5*	*110.3*	*148.3*	*85.8*	*134.3*
Ternakan	*391.5*	*423.6*	*109.2*	*191.6*	*63.5*	*101.8*
Perikanan	*308.4*	*317.8*	*67.3*	*108.5*	*42.5*	*56.2*
Perhutanan	*83.6*	*63.5*	*16.2*	*47.2*	*7.6*	*18.4*
Tembakau	*66.9*	*36.2*	*1.6*	*1.0*	*14.0*	*5.3*
Getah	*39.7*	*51.8*	*16.6*	*22.9*	*8.5*	*23.5*
Lain-lain	*1,141.7*	*1,286.4*	*307.2*	*415.1*	*300.5*	*414.9*
Jumlah	**3,163.8**	**3,442.0**	**865.4**	**1,238.7**	**708.7**	**924.2**

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Bank Pertanian Malaysia

Jadual A.32
Institusi Kewangan Pembangunan: Data Terpilih

	Pada akhir					
	2005			2006		
IKP di bawah AIKP[1]**:**	Cawangan	ATM	Kakitangan	Cawangan	ATM	Kakitangan
Bank Pembangunan Malaysia Berhad[2]	-	-	377	-	-	474
Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	106	127	2,860	108	136	3,090
Bank Simpanan Nasional	390	616	5,098	379	628	4,918
Export-Import Bank of Malaysia Berhad[3]	-	-	160	-	-	180
Bank Pertanian Malaysia	186	142	2,628	184	146	2,657
Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad[3]	15	-	678	16	-	792
Jumlah kecil	697	885	11,801	687	910	12,111
IKP Lain:						
Malaysian Industrial Development Finance Berhad	8	-	332	8	-	352
Sabah Development Bank Berhad	-	-	81	-	-	84
Borneo Development Corporation (Sabah) Sendirian Berhad	-	-	13	-	-	13
Borneo Development Corporation (Sarawak) Sendirian Berhad	-	-	35	-	-	35
Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad	16	-	374	16	-	393
Sabah Credit Corporation	10	-	210	10	-	208
Lembaga Tabung Haji	120	-	1,601	125	-	1,612
Jumlah kecil	154	-	2,646	159	-	2,697
Jumlah	**851**	**885**	**14,447**	**846**	**910**	**14,808**

[1] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002
[2] Dahulu dikenali sebagai Bank Pembangunan dan Infrastuktur Malaysia Berhad
[3] Merujuk kepada Institusi Kewangan Pembangunan selepas rasionalisasi bermula 1 Oktober 2005

Jadual A.33
Sektor Isi Rumah: Penunjuk Terpilih

	2002	2003	2004	2005	2006*a*
	RM juta				
Hutang isi rumah[1]	243,201	275,007	312,623	359,693	394,826
Aset kewangan isi rumah[2]	530,919	595,573	664,349	723,726	809,800
	%				
Nisbah hutang isi rumah kepada KDNK	67.2	69.6	69.4	72.6	72.3
Nisbah aset kewangan kepada hutang isi rumah	218.3	216.6	212.5	201.2	205.1
Nisbah pinjaman tak berbayar (NPL) isi rumah dalam sistem perbankan	9.5	8.7	8.1	7.8	7.1

a Awalan
[1] Terdiri daripada pinjaman terkumpul isi rumah dengan sistem perbankan, Bank Simpanan Nasional, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, syarikat insurans dan Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan
[2] Terdiri daripada deposit isi rumah dengan sistem perbankan, Bank Simpanan Nasional, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, jumlah aset kumpulan wang insurans hayat, caruman Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan nilai aset bersih dana amanah saham

Sumber: Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan, Suruhanjaya Sekuriti, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.34
Penunjuk Pembayaran Asas

Butiran	2002	2003	2004	2005	2006
Penduduk (juta)	24.5	25.3	25.9	26.4	26.9
KDNK (RM juta)	362,012	395,170	450,152	495,239	546,343
Tunai dalam edaran (RM juta)	23,896.8	26,101.4	28,617.0	30,177.6	33,542.7
Jumlah urus niaga (unit)					
Per kapita:					
Cek	7.9	7.7	7.7	7.6	7.5
Kad kredit	5.2	5.8	6.4	7.0	7.8
Kad caj	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2
Kad debit	…	…	0.1	0.1	0.1
Wang tunai elektronik[1]	3.1	7.6	10.8	13.8	16.0
Sistem GIRO Antara Bank	…	0.1	0.1	0.4	0.7
Bursa Pemprosesan Kewangan[2]	-	-	…	…	…
Perbankan Internet	0.1	0.3	0.5	0.7	1.0
Perbankan mudah alih	t.d.	t.d.	t.d.	…	…
Nilai urus niaga (RM)					
Per kapita:					
Tunai dalam edaran	974.3	1,030.9	1,106.6	1,144.0	1,246.5
Cek	48,699.8	49,855.1	52,451.1	51,467.0	53,584.9
Kad kredit	1,031.7	1,159.6	1,348.6	1,550.1	1,776.5
Kad caj	73.1	74.9	78.8	78.7	81.9
Kad debit	3.0	3.5	6.4	9.9	15.2
Wang tunai elektronik[1]	9.2	22.4	28.4	36.9	41.5
Sistem GIRO Antara Bank	192.7	294.5	544.5	997.3	1,700.2
Bursa Pemprosesan Kewangan[2]	-	-	0.1	0.5	0.9
Perbankan Internet	82.4	392.6	552.3	705.1	1,059.4
Perbankan mudah alih	t.d.	t.d.	t.d.	0.2	0.3
Peratusan KDNK (%):					
Tunai dalam edaran	6.6	6.6	6.4	6.1	6.1
Cek	330.0	319.4	301.3	274.2	263.9
Kad kredit	7.0	7.4	7.7	8.3	8.7
Kad caj	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4
Kad debit	…	…	…	0.1	0.1
Wang tunai elektronik[1]	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
Sistem GIRO Antara Bank	1.3	1.9	3.1	5.3	8.4
Bursa Pemprosesan Kewangan[2]	-	-	…	…	…
Perbankan Internet	0.6	2.5	3.2	3.8	5.2
Perbankan mudah alih	t.d.	t.d.	t.d.	…	…

[1] Touch n' Go dan MEPS Cash sahaja
[2] Bursa Pemprosesan Kewangan, iaitu wahana pembayaran berasaskan Internet
t.d. Tidak diperoleh
… Terlalu kecil

Jadual A.35
Penggunaan Pelbagai Instrumen Bukan Tunai: Jumlah Urus Niaga

Sistem/Instrumen	2002	2003	2004	2005	2006
	Juta				
RENTAS[1]	1.7	1.8	1.9	2.1	2.3
IFTS	1.6	1.7	1.8	1.9	2.1
SSTS	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2
Cek	192.9	195.1	200.2	199.9	201.2
Kad pembayaran:					
Kad kredit	127.0	146.3	164.5	184.5	208.8
Kad caj	7.5	7.5	6.6	6.2	5.9
Kad debit	1.0	1.2	1.6	2.1	2.7
Wang tunai elektronik	75.0	192.4	279.3	364.5	431.6
Lain-lain sistem:					
Sistem GIRO Antara Bank	0.6	1.3	3.7	10.4	18.7
Bursa Pemprosesan Kewangan	-	-	…	…	…
Rangkaian ATM[2]	t.d.	t.d.	t.d.	0.8	0.8

[1] Sistem penjelasan kasar masa nyata - melalui dua subsistem, iaitu Sistem Pindahan Dana Antara Bank (IFTS) dan Sistem Perdagangan Sekuriti Tanpa Skrip (SSTS)
[2] Urus niaga ATM terdiri daripada pembayaran bil dan permohonan saham
t.d. Tidak diperoleh
… Terlalu kecil

Jadual A.36
Penggunaan Pelbagai Instrumen Bukan Tunai: Nilai Urus Niaga

Sistem/Instrumen	2002	2003	2004	2005	2006
	RM bilion				
RENTAS	12,091.4	13,370.6	17,872.6	19,314.7	24,974.5
IFTS	11,568.9	12,691.7	16,545.5	17,606.2	22,804.6
SSTS	522.5	678.9	1,327.1	1,708.5	2,169.9
Cek	1,194.5	1,262.3	1,356.4	1,357.7	1,442.0
Kad pembayaran:					
Kad kredit	25.3	29.4	34.9	40.9	47.6
Kad caj	1.8	1.9	2.0	2.1	2.2
Kad debit	0.1	0.1	0.2	0.3	0.4
Wang tunai elektronik	0.2	0.6	0.7	1.0	1.1
Lain-lain sistem:					
Sistem GIRO Antara Bank	4.7	7.5	14.1	26.3	45.8
Bursa Pemprosesan Kewangan	-	-	…	…	…
Rangkaian ATM	t.d.	t.d.	t.d.	3.7	2.0

t.d. Tidak diperoleh
… Terlalu kecil

Jadual A.37
Arahan Pembayaran dan Pindahan Sekuriti Melalui RENTAS: Jumlah Urus Niaga

Sistem	2002	2003	2004	2005	2006
	('000)				
IFTS[1]	1,599.7	1,728.9	1,797.0	1,881.3	2,065.8
Operasi pasaran wang	103.6	93.9	101.3	93.1	103.2
Penjelasan wang asing	14.4	13.3	15.7	20.2	31.1
Pembayaran kastam	101.3	103.3	91.0	82.8	62.4
Lain-lain[2]	1,380.4	1,518.4	1,589.0	1,685.2	1,869.1
SSTS[3]	88.4	103.4	123.9	158.0	160.4

[1] Sistem Pindahan Dana Antara Bank
[2] Lain-lain termasuk pembayaran pihak ketiga
[3] Sistem Perdagangan Sekuriti Tanpa Skrip untuk Sekuriti Kerajaan Malaysia, bil Perbendaharaan dan sekuriti hutang awam tanpa skrip

Jadual A.38
Arahan Pembayaran dan Pindahan Sekuriti Melalui RENTAS: Nilai Urus Niaga

Sistem	2002	2003	2004	2005	2006
	RM bilion				
IFTS	11,568.9	12,691.7	16,545.5	17,606.2	22,804.6
Operasi pasaran wang	4,908.0	4,955.8	6,912.8	7,354.4	10,576.4
Penjelasan wang asing	416.8	441.0	920.2	1,262.4	1,451.5
Pembayaran kastam	2.8	2.6	2.2	2.6	2.3
Lain-lain	6,241.3	7,292.3	8,710.3	8,986.8	10,774.4
SSTS	522.5	678.9	1,327.1	1,708.5	2,169.9

Jadual A.39
Bilangan Mesin Pembayaran dan Terminal Pindahan Dana Elektronik Semasa Jualan (EFTPOS)

Terminal	2002	2003	2004	2005	2006
	Unit				
ATM	4,213	4,396	4,981	5,853	6,056
CDM[1]	t.d.	1,584	1,657	2,535	2,906
Terminal EFTPOS:					
Kad kredit	t.d.	t.d.	t.d.	84,751	102,871
Kad debit[2]	t.d.	t.d.	t.d.	t.d.	26,055
Touch n' Go	267	486	1,516	1,670	1,744
MEPS Cash	866	12,828	16,019	16,452	25,491

[1] Termasuk mesin deposit tunai dan cek
[2] e-debit domestik sahaja
t.d. Tidak diperoleh

Jadual A.40
Bilangan Kad Pembayaran

Kad	2002	2003	2004	2005	2006
			('000)		
Kad kredit	4,357.2	5,098.0	6,583.0	7,815.5	8,833.0
Kad caj	342.1	305.6	283.6	241.4	268.3
Kad debit[1]	t.d.	2,825.4	10,237.2	15,676.7	18,595.1
Wang tunai elektronik[2]	t.d.	t.d.	4,230.0	5,660.0	6,494.0

[1] Termasuk kad debit jenama antarabangsa dan e-debit domestik
[2] Kad-kad Touch n' Go sahaja
t.d. Tidak diperoleh

Jadual A.41
Penggunaan Perbankan Internet[1]

Butiran	2002	2003	2004	2005	2006
Bilangan pelanggan ('000)	1,025.5	1,742.8	2,016.4	2,522.3	3,162.4
Jumlah urus niaga ('000)	2,990.6	8,573.4	13,956.5	18,583.2	27,727.4
Nilai urus niaga (RM juta)	2,020.7	9,940.4	14,282.4	18,600.5	28,507.8

[1] Pelanggan individu sahaja

Jadual A.42
Penggunaan Perbankan Mudah Alih[1]

Butiran	2002	2003	2004	2005	2006
Bilangan pelanggan ('000)	t.d.	t.d.	25.7	127.6	246.7
Jumlah urus niaga ('000)	t.d.	t.d.	t.d.	391.8	849.2
Nilai urus niaga (RM'000)	t.d.	t.d.	t.d.	4,455.5	7,509.9

[1] Pelanggan individu sahaja
t.d. Tidak diperoleh

Jadual A.43
Bilangan Peserta Dalam Sistem dan Pengeluar Instrumen

Butiran	2002	2003	2004	2005	2006
	Unit				
RENTAS	55	54	52	55	53
Bank	*54*	*53*	*48*	*50*	*48*
Bukan bank	*1*	*1*	*4*	*5*	*5*
Kad kredit	19	19	18	19	18
Bank	*18*	*18*	*17*	*17*	*16*
Bukan bank	*1*	*1*	*1*	*2*	*2*
Kad debit					
Bank	*8*	*9*	*13*	*13*	*13*
Kad caj	5	5	5	5	6
Bank	*1*	*1*	*1*	*1*	*3*
Bukan bank	*4*	*4*	*4*	*4*	*3*
Kad prabayar					
Bank	-	-	-	*1*	*2*
Wang tunai elektronik					
Bukan bank	*3*	*4*	*5*	*7*	*11*
Perbankan Internet					
Bank	*12*	*13*	*14*	*14*	*16*
Perbankan mudah alih					
Bank	*1*	*3*	*4*	*5*	*6*
Bursa Pemprosesan Kewangan					
Bank	-	-	*4*	*5*	*11*
Peniaga	-	-	*5*	*15*	*66*
Sistem GIRO Antara Bank					
Bank	*13*	*14*	*13*	*17*	*16*